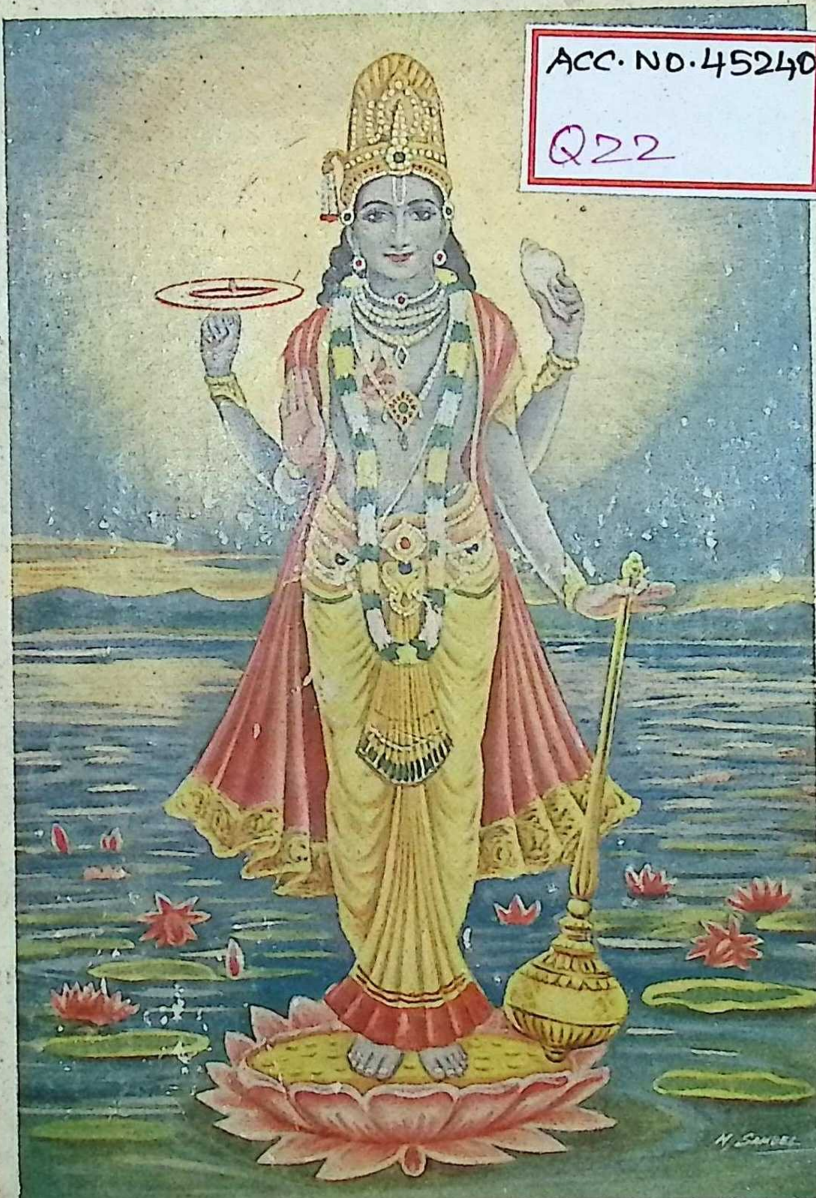
ஸ்ரீ விஷ்ணு ஸஹஸ்ர நாம

ஸ்தோத்ரம்

ஸ்ரீ மஹா விஷ்ணு

श्रीकामकोटिग्रन्थावलिः ४

श्रीः

श्रीचन्द्रमौलीश्वराय नमः

श्रीमद् आद्यशङ्करभगवत्पादानुग्रहीत भाष्यानुसारि

द्रविडभाषानुवादसहितम्

॥ श्रीविष्णुसहस्रनामस्तोत्रम् ॥

श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीकामकोटिपीठाधिपजगद्गुरु

श्रीमच्चन्द्रशेखरेन्द्रसरस्वती श्रीपादानां

श्रीमुखेन समुद्भासितम्

श्रीकामकोटिर्विजयते

श्रीकामकोटिकोशस्थानेन प्रकाशितम्

श्रीशङ्करमठालयः, कुम्भघोणम्

मूल्यं सपादमेकरूप्यम्]　　1943　　[स्वाम्यं कोशस्थानस्यैव

ஸ்ரீ விஷ்ணு ஸஹஸ்ரநாம ஸ்தோத்ரம்

தேவநாகரி தமிழ் லிபிகளில் மூலமும்

ஸ்ரீமத் பரமஹம்ஸ பரிவ்ராஜகாசார்ய ஸ்ரீ ஜகத்குரு
ஸ்ரீமத் ஆதி சங்கர ஸ்ரீ பகவத் பாதர்கள் பாஷ்யத்திற்கு
ஸ்ரீ. வே. நாராயணன், எம். ஏ., எம். எல்.
செய்த தமிழ் அனுவாதமும்

மஹாமஹோபாத்யாய, வித்யாவாசஸ்பதி,
தர்சனகலாநிதி, குலபதி, ப்ரொபெஸர்
ஸ்ரீ. எஸ். குப்புஸ்வாமி சாஸ்திரி, எம்.ஏ., ஐ.இ.எஸ். (ரிடயர்டு)
அவர்கள் முதற்பதிப்பிற்கு எழுதிய முகவுரையுடனும்

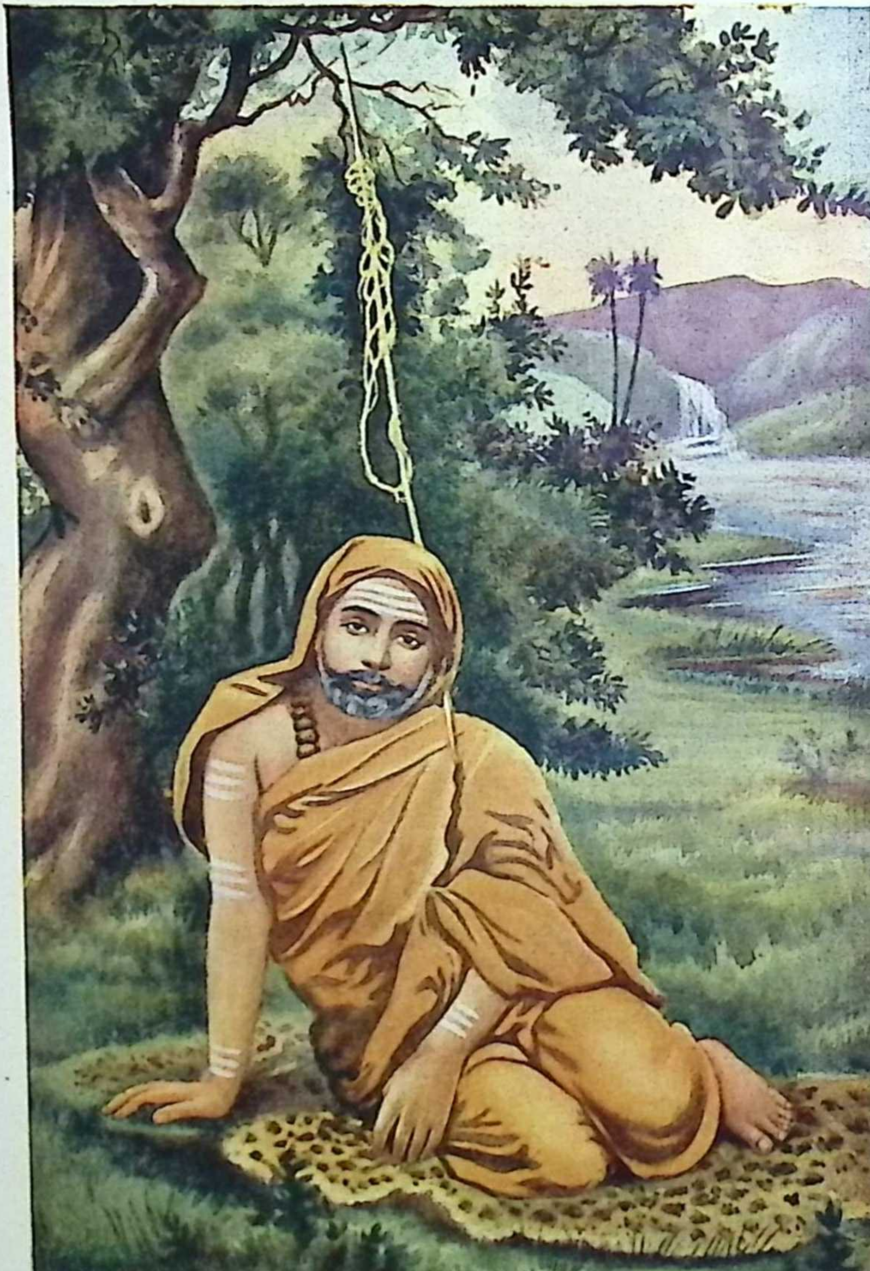
ஸ்ரீமத் பரமஹம்ஸ பரிவ்ராஜகாசார்ய
ஸ்ரீ ஜகத்குரு ஸ்ரீ காஞ்சி காமகோடி பீடாதிபதிகளான
ஸ்ரீ சந்த்ரசேகரேந்த்ர ஸரஸ்வதி ஸ்ரீ சங்கராசார்ய ஸ்வாமிகள்
அருளிய திவ்ய ஸ்ரீமுகத்துடனும்

இரண்டாம் பதிப்பு

ஸ்ரீ காமகோடி கோசஸ்தானம்,
ஸ்ரீ சங்கரமடம், கும்பகோணம்.

பதிப்புரிமை] 1943 [விலை ரூ. 1—4—0

91/1

ஸ்ரீ ஜகத்குரு காஞ்சி காமகோடி பீடாதிபதிகள்
ஸ்ரீ சந்த்ர சேகரேந்த்ர ஸரஸ்வதீ ஸ்ரீ சங்கராசார்ய ஸ்வாமிகள்

श्रीः

मुद्रा

श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यवर्य श्रीमच्छंकरभगवत्पादप्रतिष्ठित श्रीकाञ्ची कामकोटिपीठाधिप जगद्गुरु श्रीमच्चन्द्रशेखरेन्द्रसरस्वती श्रीपादैः क्रियते नारायणस्मृतिः।

श्रीवेदव्यासेन भगवता भगवन्तं वासुदेवं सुलभेन प्रकारेण आराधयितुकामानां जनानां श्रेयःप्राप्तयेऽनुग्रहीतं श्रीविष्णुसहस्रनामस्तोत्रं श्रीमदाचार्य-भगवत्पादानुग्रहीत - भाष्यानुसारी द्रविडभाषानुवादेन सह मुद्राप्य तस्य प्रचारणेन सर्वेऽपि तदर्थज्ञानोपात्तस्तुतिमहिमज्ञानोत्पादितया श्रद्धया एतत्स्तुतिपारायणे प्रवृत्ताः तदुदीरिताभीष्टार्थसिद्धि - पुमर्थसिद्ध्यादि - परमश्रेयोरूपं फलमवाप्य कृतार्था भवेयुरिति भगवन्तं श्रीचन्द्रकलाधरं प्रार्थयामः॥

मकास्—जम्बुकेश्वरम्
श्रीशके १८६५ सुभानु सं०
श्रावण शुक्लषष्ठी.

नारायणस्मृतिः।

ஸ்ரீ:

முத்ரை

ஸ்ரீமத் பரமஹம்ஸ பரிவ்ராஜக ஆசார்யர்களான ஸ்ரீமத் சங்கர பகவத் பாதர்களால் ப்ரதிஷ்டை செய்யப் பெற்ற ஸ்ரீ காஞ்சீ காமகோடி பீடாதிபர்களான ஜகத் குரு ஸ்ரீமத் சந்திரசேகரேந்திர ஸரஸ்வதீ ஸ்ரீ பாதர்களால் நாராயண ஸ்மரணம் செய்யப்படுகின்றது.

பகவான் வாஸுதேவரை எளிய முறையிலே ஆராதிக்க விரும்பும் ஜனங்கள் ஶ்ரேயஸைப் பெறுவதற்காக பகவான் ஸ்ரீ வேதவ்யாஸரால் அருளப்பெற்ற ஸ்ரீ விஷ்ணு ஸஹஸ்ர நாம ஸ்தோத்ரத்தை ஸ்ரீமத் ஆசார்யர்களான பகவத் பாதர்களால் அருளப்பெற்ற பாஷ்யத்தை அனுஸரித்த தமிழ் மொழி அனுவாதத்தோடு அச்சிட்டு அதைப் பிரசாரப் படுத்துவதால் எல்லோருமே அதன் பொருளை அறிந்து கொள்வதால் ஸ்துதியின் பெருமையை அறிந்ததாலுண்டான சிரத்தையாலே இந்த ஸ்துதியைப் பாராயணஞ் செய்பவர்களாகி அதிலே கூறப்பெற்றவையான விரும்பிய பலன்களைப் பெறுவது, புருஷார்த்தங்களைப் பெறுவது முதலிய மேன்மையான பலன்களைப் பெற்று கிருதார்த்தர்கள் ஆவார்களாக என்று ஸ்ரீ சந்திரகலாதரரான பகவானைப் பிரார்த்திக்கின்றோம்.

முகாம் : ஜம்புகேஶ்வரம்,
ஸ்ரீஶகம் 1865 ஶுபானு ஸம்.
ஶ்ராவண ஶுக்ல ஷஷ்டி.

நாராயண ஸ்ம்ருதி:

FOREWORD TO THE FIRST EDITION

BY

Sri Mahamahopadhyaya Vidyavacaspati
Darsanakalanidhi Kulapati

PROFESSOR

S. KUPPUSWAMI SASTRI, M.A., I.E.S., (*Retired*).

ओं नमो भगवते वासुदेवाय ॥

शृण्वन् सुभद्राणि रथाङ्गपाणेर्जन्मानि कर्माणि च यानि लोके ।
गीतानि नामानि तदर्थकानि गायन्विलज्जो विचरेदसङ्गः ॥

श्रीभागवते, ११ स्क. २ अ. ३९ श्लो.

भक्तिः परेशानुभवो विरक्तिरन्यत्र चैष त्रिक एककालः ।
प्रपद्यमानस्य यथाश्नतः स्युस्तुष्टिः पुष्टिः क्षुदपायोऽनुघासम् ॥

श्रीभागवते, ११ स्क. २ अ. ४२ श्लो.

इत्यच्युताङ्घ्रिं भजतोऽनुवृत्त्या भक्तिर्विरक्तिर्भगवत्प्रबोधः ।
भवन्ति वै भागवतस्य राजंस्ततः परां शान्तिमुपैति साक्षात् ॥

श्रीभागवते, ११ स्क. २ अ. ४३ श्लो.

श्रीविष्णुसहस्रनामस्तोत्रम् ! After all, a mere string of one thousand names! By reciting them, can any intelligent person gain any immediate advantage, any advantage which can be definitely ascertained and maintained to be the effect of such recitation? Thus a rationalistic mind would be disposed to interrogate, when it is invited to apply itself to the perusal of this publication. Even to such sceptical interrogations of a rationalist, a suitable answer is furnished in the second and third of the three verses quoted above from the second chapter of the eleventh *skandha* of *Sri Bhagavata.* These verses record, for the benefit of mankind, the value of the devotional discipline which a devout worshipper goes through in the course of a worshipful repetition and recitation of the

self in human form as *Sri Rama* or *Sri Krsna*—the same desire, perhaps, to perfect the wholeness of His Being and establish His title to the rank of *Purusottama*.

Considerations like these would be helpful in a due appreciation of *Visnu-sahasranama* and *Sri Sankara's bhasya* thereon. In the whole range of Sahasranama literature in Sanskrit, the *Visnu-sahasranama*, with *Sri Sankara's bhasya*, may be said rightly to occupy the highest rank for its universal religious appeal both to scholars and laymen, to the classes and the masses, in India. Sri. V. Narayanan, M.A., M.L., should be congratulated on his having been able to produce, for the first time, a complete, readable and lucid rendering in Tamil of *Sri Sankara's bhasya* on the *Visnu-sahasranama*. How well this talented translator has accomplished his work can be easily seen by a reference to certain typical parts of the rendering, as, for instance, that contained in pages 21 to 31 in the publication now placed before the Tamil world. It is difficult to apportion duly the credit for bringing out this good publication between the talented translator and the enterprising and pious publisher... All that may be said here is that they richly deserve the gratitude and commendation of the Tamil world, the former for his meritorious performance as translator and the latter as publisher of good and handy editions of works of everlasting devotional appeal—like the *Mukapancasti* brought out, last year, and the *Visnusahasranamabhasya*, this year. These publications have deservedly secured the blessings of the living representative of *Sri Sankara*—His Holiness Sri Sankaracarya of the *Kamakotipitha*.

Ganapathi Agraharam,
Via Ayyampet, S.I.Ry.,
Tanjore District.
4-10-'42.

S. KUPPUSWAMI SASTRI.

॥ हरिः ओम् ॥

॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

नारायणं पद्मभुवं वसिष्ठं शक्तिं च तत्पुत्रपराशरं च ।
व्यासं शुकं गौडपदं महान्तं गोविन्दयोगीन्द्रमथास्य शिष्यम् ॥
श्रीशङ्कराचार्यमथास्य पद्मपादं च हस्तामलकं च शिष्यम् ।
तं त्रोटकं वार्तिककारमन्यानस्मद्गुरून्सन्ततमानतोऽस्मि ॥

ஸ்ரீமந் நாராயணரையும் ப்ரஹ்மாவையும் வஸிஷ்டரையும் ஶக்தி யென்பவரையும் அவருடைய புத்திரரான பராஶரரையும் வ்யாஸரையும் ஶுகரையும் கௌடபாதர் என்னும் மஹானையும் கோவிந்த யோகீந்த்ரரையும் அவருக்கு சிஷ்யராகிய ஸ்ரீ ஶங்கராசார்யரையும், பிறகு அவருடைய சிஷ்யராகிய பத்மபாதர், ஹஸ்தாமலகர், த்ரோடகர், வார்த்திகம் இயற்றிய ஸுரேஶ்வரர் ஆகியவர்களையும் நம்முடைய குருமூர்த்திகளாக விளங்கும் ஏனையோர்களையும் எப்பொழுதும் வணங்கிய வண்ணமாயிருக்கிறேன்.

श्रुतिस्मृतिपुराणानामालयं करुणालयम् ।
नमामि भगवत्पादशङ्करं लोकशङ्करम् ॥

ஶ்ருதி, ஸ்ம்ருதி, புராணம் இவற்றிற்கு உறைவிடமாகவும் கருணையங்கடலாகவும் உலகங்களுக்கு நன்மையையே செய்யும் ஶங்கர பகவத்பாதர்களை வணங்குகிறேன்.

ஸ்ரீ விஷ்ணு ஸஹஸ்ரநாம ஸ்தோத்ரம் மஹாபாரதத்தில் ஆநுஶாஸனிக பர்வத்தில் உள்ளது; ஸ்ரீபீஷ்மர் யுதிஷ்டிரருக்கு உபதேசித்தது; 142 சுலோகங்களைக் கொண்டது. தொடக்கத்தில் 13 சுலோகங்கள் முன்னுரையாக அமைந்தன; இறுதியில் 22 சுலோகங்கள் பலஶ்ருதியாக உள்ளன; 107 சுலோகங்களிலே பகவானுடைய ஆயிரம் பெயர்களும் சொல்லப்படுகின்றன. இந்த 142 சுலோகங்களுக்கும் ஸ்ரீ ஶங்கர பகவத் பாதர்கள் பாஷ்யம் செய்திருக்கிறார்கள். பாஷ்யத்தின் முன்னுரையிலே, அத்வைத உண்மைகளை, ஶ்ருதி ஸ்ம்ருதி புராண வசனங்களைக் கொண்டே நன்றாக விளக்கி

யுள்ளார்கள். பெயர்களுக்கு உரை வகுக்கும்போதும், ஶ்ருதி ஸ்ம்ருதி புராணங்களையும் வியாகரண நியாய சாஸ்திரங்களையுங் கொண்டே பொருள் கூறுகிறார்கள். ஸ்ரீ ஆசார்யர்கள் அனுக்ரஹித்த பாஷ்யம் அத்வைத உண்மைகளை மனதிலே நன்கு பதியச் செய்வதாயும், ஸகுணப் பிரும்மோபாஸனைக்குரிய பக்தியைப் பெருக்குவதாயும் அமைந்து விளங்குகின்றது.

மஹாபாரதம் முழுவதற்கும் வியாக்கியானஞ் செய்த ஸ்ரீ நீலகண்டர், ஶங்கர பகவத் பாதர்களையும் ஸ்ரீதரர் முதலிய ஸத்குரு மூர்த்திகளையும் வணங்கி, ஸ்ரீ கீதைக்கு ஸம்ப்ரதாயத்தை அனுஸரித்து வியாக்கியானஞ் செய்திருக்கிறார்கள். அவர்களே ஸ்ரீ பகவத்பாதர்களுடைய ஸ்தோத்ர பாஷ்யத்தைப் பார்த்து, பிரத்யேகமாக ஓர் உரை எழுதாமல், பின் வருமாறு கூறியுள்ளார்கள் :

विश्वं विष्णुरित्यतःप्राक्तनोऽयं ग्रन्थः स्पष्टार्थः। नामपदानामवयवार्थस्तु श्रीशङ्कराचार्यभगवत्पादीयभाष्यादेवावगन्तव्यः॥

'விஶ்வம் விஷ்ணு:' என்பதற்கு முன்புள்ளதான பகுதி தெளிவான பொருளையுடையது. பெயர்களாக வரும் பதங்களைப் பிரித்து அறிதற்குரிய அர்த்தங்களை ஸ்ரீ ஶங்கராசார்ய பகவத் பாதர்கள் அருளிய பாஷ்யத்தினின்றுமே அறிந்துகொள்ள வேண்டும்.

நூலோ, மானிடராகப் பிறந்தவர்கள் அனைவரும் சிரத்தையோடு வாசித்தும் கேட்டும் சகல நன்மைகளையும் பெறுவதற்கென்றே, ஸ்ரீ பீஷ்மாசார்யர்களின் வாக்காக, ஸாக்ஷாத் ஸ்ரீ நாராயணரான கிருஷ்ண த்வைபாயனர் என்னும் வ்யாஸ பகவானால் அருளப்பெற்றது. அதற்குரிய பாஷ்யமோ, ஶ்ருதி ஸ்ம்ருதி புராண நியாய வசனங்களை ஆதாரமாகக் கொண்டு, பொருளை இனிது விளக்கி அனைவருக்கும் பரம சுகத்தை யளிப்பதாக அமைந்துள்ளது.

"சிறிதே முயற்சிசெய்து பெரிய பலனை அடையவேண்டும், அதற்கு உபாயம் என்ன? ஜன்ம ஸம்ஸாரங்களினின்று விடுதலை பெறுவது எப்படி?" என்று யுதிஷ்டிரர் கேட்கிறார்.

அதற்குப் பீஷ்மாசார்யர், "புருஷோத்தமருடைய குணங்களையும் லீலைகளையும் கூறும் ஆயிரம் பெயர்களால் அவரை ஸ்துதிப்பதே உபாயம்" என்று, அந்த ஆயிரம் பெயர்களையும் தொகுத்துக் கூறுகிறார்.

ஸ்துதியின் பெருமை பாஷ்யத் தொடக்கத்திலே நன்கு விளக்கப் பெற்றது. இதர தர்ம மார்க்கங்களால் பிறருக்குத் தீங்கு நேரிடலாம். இந்தக் கலிகாலத்திலே அந்த உபாயங்களைச் சரிவர அனுஷ்டிப்பது சிரம ஸாத்தியமாகையால், வாயாலே பகவன் நாமாவை உச்சரித்துக் கோரிய பலன்களைப் பெறலாம். இதற்கு யாதொரு நியமமும் வேண்டியதில்லை. ஸ்நானம் முதலிய கார்யங்களைச் செய்யும் போதும் ஸ்துதிக்கலாம். எவ்வளவு பாபஞ் செய்திருந்தாலும் ஒரு க்ஷணம் பகவானை நினைத்தால் எவனும் நல்லவனாகிவிடுவான் ; ஆகையால் எப்பொழுதும் பகவானை நினைத்த வண்ணமாக இருக்கவேண்டும். அப்படி யிருந்தால், அவித்தை முற்றும் நசித்துப் போகும் ; சகல சந்தேகங்களும் அற்றுப்போய்விடும். வாயாற் சொன்னாலே இவ்வாறு ஆகும் என்றால், ஞானத்தோடும் சிரத்தையோடும் ஸ்துதித்தால் ஆகும் நன்மையைப் பற்றிச் சொல்லவேண்டியதில்லை. பகவானை நினைப்பதே ஸர்வப் பிராயச்சித்தமும் ஆகும்; ஆகையால் ஒரு நாழிகைப் பொழுதுகூட பகவானை நினையாமல் வீணாக்கக்கூடாது. அவனை இடைவிடாது நினைப்பவர்களுக்கு எல்லா மங்களமும் உண்டாகும்; யாதொரு அமங்களமும் நேராது.

பரம்பொருள் (ஸத்) ஒன்றே உள்ளது; அது விகாரப்படாதது, அழிவில்லாதது. பலபடியாகத் தோற்றும் இப்பிரபஞ்சம் எல்லாம் பரம்பொருளே; பலபடியாகத் தோற்றுவது உபாதியால்; உண்மையில் இருப்பது ஸத், சித், ஆனந்தம் ஆகிய ஒன்றே. தேவர்களும் அவனே, உயிர்களும் அவனே, ஜடப்பொருளும் அவனே ; அவனையன்றி ஒன்றும் இல்லை ; ஆதலால் அவனே ஆத்மா, பரமாத்மா ; ஆத்மா வேறு, பரமாத்மா வேறு என்று இல்லை. பலவாகத் தோற்றுவது பிரமை; அகங்கார மமகாரங்களினின்று எழுந்தது இந்த பேத நோக்கம். ஆகையால் அகங்கார மமகாரமின்றி எல்லாவற்றையும் ஒன்றாகக் காண்பதே பகவானை ஆராதிக்கும் முறை. இதற்கு அமைந்த ஸாதனம் பகவானுடைய ஆயிரம் பெயர்களையும் அவற்றின் பொருளையும் அறிந்து கொள்வதே. "இந்த ஸ்துதியும் அவனே, ஸ்துதிக்கப் பெறுவோனும் அவனே, ஸ்துதிப்பதாகிய செயலும் அவனே, ஸ்துதிப்பவர்களும் அவனே" என்ற ஞானத்தைப் பெறவேண்டும். ஸஹஸ்ர நாம ஜபத்தால் இந்த ஞானம் ஏற்படும். ஜப முதலிய கர்மாக்களால் அந்தக்கரண சுத்தி உண்டாகும் ; அதனால் சுகத்தையும் ஞானத்தையும் பெற்று மோக்ஷத்தையடையலாம். ஆத்மாவை, கண்ணாடியிலே போல, தெளிவாகக்

காணலாம். ஞானத்தாலேதான் மோக்ஷம்; பிரும்மத்தை அறிந்தவனே பிரும்ம நிலைபெற்று பிரும்மமே யாகிறான்; வேறு வழியில்லை. அந்த ஞானத்தைப் பெறுவதற்கு ஸ்தோத்திரமே சிறந்த உபாயம்; வர்ணாசிரம ஆசாரங்களின்படி நடப்பவனுக்கு ஸ்தோத்திரம் முதலிய தர்மங்களை அனுஷ்டிக்கும் உரிமை உண்டு. ஸ்தோத்திரஞ் செய்யும் போது, ஜகத் முழுவதும் ஒரே ஆத்மப் பொருள் என்று தியானிக்க வேண்டும். இப்படித் தியானஞ் செய்வதால், பரஸ்பரம் விருப்பு வெறுப்புக் கொள்வதற்குக் காரணம் இல்லை; பிறருக்குத் தீங்கு செய்வதற்கும் காரணம் இல்லை. சாந்த ஸாத்விக நிலை தானே வந்து விடும். இது பிரஹ்லாதர் அனுஷ்டித்துக் காட்டிய வழி. இதைக் கொண்டு எல்லோரும் எல்லாப் பேறுகளையும் பெற்று ஆத்ம ஞானத்தால் மோக்ஷமாகிய பேரின்பத்தையும் பெறுவார்களாக.

இந்த ஸ்தோத்திர பாஷ்யத்தால் விளங்குவது என்ன! எந்தப் பிரதேசத்திலே ஜனங்கள் பகவானை அலக்ஷ்ய புத்தியோடு நிந்திக்கிறார்களோ, அங்கிருந்து விலகவேண்டும். ஹரியினிடத்தும் குருவினிடத்தும் அத்யந்த பக்தி வேண்டும். சிரத்தையும் பக்தியுமின்றி நாம ஸங்கீர்த்தனஞ் செய்தாலும் பாபங்கள் அனைத்தும் நசித்துப் போம் என்றால் சிரத்தையோடு ஸஹஸ்ர நாமங்களையும் உச்சரிப்பதின் பயனைப்பற்றி அதிகம் கூறவேண்டியதில்லை. இவ்வாறு ஸ்ரீ பரமாசார்யர்கள் அருளிய உபதேச மொழிகளை யாராலும் மறக்க இயலாது.

இவ்வாறு உபதேசிக்கும் ஸ்ரீ பரமாசார்யர்களின் ஞானப் பிரபாவங்களை எளிதில் அறிந்துகொள்ள இயலாதாயினும், ஸகுணப் பிரும்மத்தின் அனந்த கல்யாண குணங்களிலும், பகவானுடைய அவதார லீலைகளிலும் ஸ்ரீ பரமாசார்யர்களுக்கு இருந்த ஈடுபாட்டின் மிகுதியானது, அவர்களுடைய திருவாக்குகளின் மூலமாய் வெளியாகிக் கேட்போர் மனதைப் பரம்பரனோடு பிணைக்குந் தன்மையுடையதாய் விளங்குகின்றது.

பகவத் குணங்களிலே மூழ்கித் திளைத்தும், அவதார லீலைகளை ஸாக்ஷாத்கரித்து மனமுருகியும், ஸ்ரீ பரமாசார்யர்கள் பெற்ற ஆனந்தானுபவமானது பாஷ்யத்திலே பெருக்கெடுத்தோடுகின்றது. உதாரணமாக, 'ஸ்வாஸ்ய:' என்பதின் உரையிலே 'தாமரை மலரின் அகவாயிலுள்ள இதழைப்போல் செவ்வி மாறாத பேரழகு வாய்ந்த திருமுக மண்டலத்தையுடைய பெருமான்' என்றும், 'புஷ்கராக்ஷ:' என்பதற்கு 'நினைப்பவரின் இருதயத் தாமரையிலே தன்னுருக்

கொண்டு விளங்குகிறான்' என்றும், 'பத்மநாபஃ' என்னுமிடத்து, 'இருதயத் தாமரையின் இடையிலே விளங்குகிறான்' என்றும், 'ப்ரஸன்னாத்மா' என்பதற்கு 'பரம காருணிகன்' என்றும்: 'வ்ருஷபஃ' என்பதற்கு 'பக்தர்களுக்கு வேண்டுவனவற்றை மழை போலப் பொழிந்துதவுகிறான்' என்றும் விளக்குகிறார்கள். எவனைத் தரிசிப்பதானது நன்மை பயப்பதாய், மோக்ஷத்தை விரும்புவோர்க்கு மோக்ஷத்தையும் போகத்தை விரும்புவோர்க்கு போகங்களையும் உதவி எல்லா ஐயப்பாடுகளையும் நீக்குவதற்குக் காரணமாகி, பாபிகளையும் தூயோராகச் செய்து, இருதயச் சிக்கல்களைப் பிரித்து, இருவினைப் பயனை நசிப்பித்து, அவித்தையைப் போக்குமோ அவனே சுபேக்ஷணன் என்கிறார்கள்.

பகவானுக்கு விருப்பு வெறுப்புகள் இல்லையென்றாலும், தேவர்களைப் பகைப்பவர்கள் பகவானுடைய பகைவர்கள் ஆதலால், அவர்களைச் செயித்து 'ஶத்ருஜித்' என்ற பெயர்பெற்றான் என்றும், தருமத்தைக் காப்பதற்காகவே அசுர வீரர்களை அழித்து 'வீரஹா' என்ற பெயர் பூண்டான் என்றும், துர்மார்க்கங்களிலே பழகுவோர்களை அச்சுறுத்தியும் பக்தர்களுக்கு உண்டாகும் பயங்களைப் போக்கியும் 'பயக்ருத்' என்ற பெயரையும், வர்ணாசிரம ஒழுக்கத்தைக் கைக்கொண்டவர்களுடைய பயத்தை யொழித்து 'பயநாஶந:' என்ற பெயரையும் பெற்றான் என்றும் அறுதியிடுகிறார்கள். ஜகத்தை ரக்ஷிப்பதற்கே பகவான் நான்கு தோள்களோடு 'ஸுபுஜ' னாக விளங்குகிறான் என்றும், ஆயுதம் என்ற பெயரைப் பெறுதவையாய் கையிலே உள்ளவையான நகங்களையும் ஆயுதமாகப் பிரயோகிக்கும் பெருமை வாய்ந்தவன் என்றும், பரீக்ஷித்தைப்போல இறந்துபட்டவர்களுக்கும் உயிரளிப்பவன் (ப்ராணதஃ) என்றும், அபகாரங்களையே செய்த சிசுபாலன் முதலானோர்க்கும் மோக்ஷமளித்தவன் (ஸுப்ரஸாதஃ) என்றும், எவ்வளவு சிரமப்பட்டாலும் மோக்ஷத்தையே நாடும் பரமயோகிகளாலும் தங்கள் இருதயங்களிலே நிலை நிறுத்துவதற்கு அரியவனாய் (துர்தரஃ) இருப்பவனே 'அனில'னாய் பக்தர்களுக்கு எளியவன் ஆகிறான் என்றும், 'பச்சிலை, புஷ்பம் முதலியவற்றை ஒரு சிறிது ஸமர்ப்பிப்போர்க்கும் மோக்ஷானந்தத்தை அளிக்கிறான் (க்ருதஜ்ஞஃ) என்றும் கூறி உலகோரைப் பக்தி மார்க்கத்திலே செலுத்துகிறார்கள்.

பகவதவதாரங்களிலே பரமபுருஷனுடைய மனமும் வாக்கும் செயலும் திருமேனியுமே அழகுபெற்று விளங்குகின்றன (பேஶலஃ)

என்றும், தன்னிச்சை கொண்டே உலகங்களுக்கு உதவுமாறு அநேக அவதாரங்களை மேற்கொண்டான் (அநேகமூர்த்திঃ) என்றும், அப்படிப் பட்ட அவதாரங்களால் பூமியே அலங்கரிக்கப்பெற்றதாயிற்று (பூஷணঃ) என்றும் கூறி, மத்ஸ்யாதி அவதாரங்களிலேயும் எல்லோ ரையும் பெரிதும் ஈடுபடுத்துகிறார்கள் (வ்ருஷாகபிঃ, மஹாஶ்ருங்கঃ, லோஹிதঃ, அநிமிஷঃ, ஶ்ருங்கீ, ஸிம்ஹঃ, தரணீதரঃ முதலிய பெயர் களுக்குரிய உரைப்பகுதிகளைக் காண்க).

இத்தகைய பெரியோர்களுக்கு ஸ்ரீ ராமாவதாரத்திலேயுள்ள ஈடுபாடு சொல்லுந்தரமன்று. 'ரமணீயம் வபுர்வஹன் தாஶரதீ ராமঃ" அழகிய திருமேனியால் தசரத புத்திரன் இராமன் என்ற பெயர் பெற்றான் என்றும், 'காடுசெல்' என்றபோதும் செவ்வி மாறாத திருமுக மண்டலத்தைக் கொண்ட ஸ்ரீராமபிரானே ஸுமுகன் என்றும், 'ஸமம் துঃகம் ஸுகம் ச நௌ' என்று ஸுக்ரீவனோடு ஒன் ருகக் கலந்துகொண்ட ஸௌஶீல்யத்தை நினைந்தே போலும் அந்த ரகுநாதனை குரங்குகளுக்கும் அரசன் (கபீந்த்ரঃ) என்றும், அரக் கனேயானாலும் 'ஸக்ருதேவ ப்ரபன்னய தவாஸ்மீதி ச யாசதே, அபயம் ஸர்வதா தஸ்மை ததாம்யேதத் வ்ரதம் மம', "ஒருமுறை என்னிடம் வந்து 'உன்னுடையவன்' என்று வேண்டிக்கொண்டால், அவனுக்கு எல்லாப் பிரகாரத்தாலும் அபயமளிக்கிறேன் ; இது என் விரதம்" என்று சொன்னதை நினைந்து, 'ஏதத் வ்ரதம் மம' என்றவ னுடைய விரதமே நல்ல விரதம் என்றும், அவனே பூமிக்கு நாதன் (க்ஷிதீஶঃ) என்றும், அவன் இலங்கைக்குச்செல்ல வழிகாண விரும்பி சமுத்திரத்தை நோக்கி பூமியிலே சயனித்த அழகே அழகு (பூஶயঃ) என்றும், அவனே பொறுமையின் திருவுரு (க்ஷமঃ) என்றும், அவனே பொறுத்தாருள் சிறந்தவன் (க்ஷமிணாம்வரঃ) என்றும் 'அவனே வில் லாளி (தன்வீ ; தனுர்தரঃ) என்றும், தனுர்வித்தையின் திருவுருவும் அவனே (தனுர்வேதঃ) என்றும், ஆஞ்ஜனேயர் முதலிய சூரர்களை யுடைய அவனது சேனையே சூரசேனை (ஶூரஸேனঃ) என்றும் கூறுகிறார்கள்.

'பிஷக்' என்றதுமே, கீதாசார்யர்களின் நினைவு வந்துவிடுகிறது. 'ஸம்ஸாரமாகிய நோயினின்றும் விடுவிப்பதான சிறந்த வித்தையை ஸ்ரீ கீதையிலே உபதேசித்தருளி வைத்தியனானன்' என்கிறார்கள். 'ஸ்ரீ வத்ஸவக்ஷாঃ' என்று தொடங்கி 16 பெயர்களுக்கும், 'விஶ்வ மூர்(த்)திঃ' என்று தொடங்கி 8 பெயர்களுக்கும், 'ப்ரியார்ஹঃ'

என்று தொடங்கி 4 பெயர்களுக்கும் தொடர்பாகக் கூறியுள்ள பாஷ்யப் பகுதிகள் வாசிப்போரை மெய்சிலிர்க்கச் செய்கின்றன.

இவ்வாருன உரையையும் நூலையும் வாசிப்பவர்கள் பகவானிடத்திலே பக்தி மிகுந்தவர்களாகி பகவானுடைய ஆக்ஞைகளான வர்ணுசிரம தர்மங்களின் வழியே முயன்று, தூயமனத்தவராகி, அத்வைதானுபவத்தால் ஞானத்தைப் பெற்று முக்திநிலை பெற வேண்டும் என்பதுதான் ஸ்ரீ பீஷ்மாசார்யர்கள் தருமபுத்திரருக்கு உபதேசித்ததற்கும், அந்த உபதேசத்தை ஸர்வஜ்ஞரான ஸ்ரீ வியாஸ பகவான் மகாபாரதத்திலே அமைத்ததற்கும், பரமாசார்யர்களான ஸ்ரீ பகவத்பாதர்கள் அதற்கு உரைகூறியதற்கும் கருத்தாகும்; அக்கருத்தின்படியே, 'ஜந்து' என்னும் பெயருக்கு மட்டுமே உரிமையுடையவர்களாகிய அனைவரும் ஜன்ம ஸம்ஸாரபந்தத்தினின்றும் விடுதலை பெறுவார்களாக.

"ஓதுவா ரோத்தெல்லாம் எவ்வுலகத் தெவ்வெவையும்
சாதுவாய் நின்புகழின் தகையல்லால் பிறிதில்லை."

"सर्वे शब्दाः परस्मिन् पुंसि प्रवर्तन्ते" इति ।

எல்லாச் சொற்களுமே பரமபுருஷனிடத்திலேயே இயலுவனவாம்.

ஓம் தத் ஸத்.

குறிப்புரை:—(i) அர்த்தத்தை நன்ருக விளக்குவதற்காக சிற்சில இடங்களில் பாஷ்யத்தில் இல்லாத சொற்களை உபயோகித்த போது அவை [ ] பகர வளைவுக்குள் கொடுக்கப்பெற்றன. (ii) ஒரே பதத்தை இரண்டுவிதமாக மொழி பெயர்த்த இடங்களில், இரண்டில் ஒன்று ( ) நக வளைவுக்குள் கொடுக்கப்பட்டுள்ளது. (iii) ஸ்தோத்திரத்திற்கு முன்பும் பின்பும் ஸம்பிரதாயமாக வழங்கும் சுலோகங்கள் முதலியவையும் அவற்றிற்கு அர்த்தமும் கொடுக்கப்பட்டுள்ளன. (iv) அனுபந்தங்களாக, நாமாவளியும் ஸ்தோத்திர மூலமும் சேர்க்கப்பட்டுள்ளன. (v) பாஷ்யத்திற்கு மட்டுமே தமிழுரை எழுதப்பட்டிருக்கிறது; மேற்கோள்களுக்கு உரை எழுதவில்லை.

முன்பதிப்பிற்கு உதவிய நூல்களோடும் நண்பர்களோடும் இவ்விரண்டாம் பதிப்பிற்குத் திருத்தங்களை உதவிய நண்பர்களுக்கும் என் நன்றி உரியது.

மதராஸ்,
15—8—1943.

வே. நாராயணன்.

விஷய ஸூசிகை

ஸ்ரீ சங்கரபகவத்பாதர்கள்

ஸ்ரீ:
ஹரி: ஓம்
ஸ்ரீ க்ருஷ்ணய நம:
ஸ்ரீ க்ருஷ்ண த்வைபாயனுய நம:

ஸ்ரீ சங்கர பகவத் பாதர்கள்

இயற்றிய பாஷ்யத்துடன் கூடிய

ஸ்ரீ விஷ்ணு ஸஹஸ்ரநாம ஸ்தோத்ரம்

शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् ।
प्रसन्नवदनं ध्यायेत् सर्वविघ्नोपशान्तये ॥

ஶுக்லாம்பரதரம் விஷ்ணும் ஶஶிவர்ணம் சதுர்புஜம் |
ப்ரஸந்நவதனம் த்யாயேத் ஸர்வவிக்னோபஶாந்தயே ||

வெள்ளை ஆடையுடுத்தவரும், ஸர்வவியாபியும், சந்திரன் போன்ற நிறமும் நான்கு தோள்களும் யானைமுகமும் உடையவருமான விநாயகக் கடவுளை, எல்லா இடையூறுகளும் அற்றுப் போவதற்காக, தியானிக்க வேண்டும்.

व्यासं वसिष्ठनप्तारं शक्तेः पौत्रमकल्मषम् ।
पराशरात्मजं वन्दे शुकतातं तपोनिधिम् ॥

வ்யாஸம் வஸிஷ்டநப்தாரம் ஶக்தே: பௌத்ரமகல்மஷம் |
பராஶராத்மஜம் வந்தே ஶுகதாதம் தபோநிதிம் ||

வஸிஷ்டருடைய கொள்ளுப்பேரரும் சக்தி என்பவருடைய பேரரும் பராசருடைய புத்திரரும் சுகருடைய தகப்பனரும் மாசற்றவரும் தபோநிதியுமாகிய வியாஸ பகவானை வணங்குகிறேன்.

व्यासाय विष्णुरूपाय व्यासरूपाय विष्णवे ।
नमो वै ब्रह्मनिधये वासिष्ठाय नमो नमः ॥

வ்யாஸாய விஷ்ணுரூபாய வ்யாஸரூபாய விஷ்ணவே |
நமோ வை ப்ரஹ்மநிதயே வாஸிஷ்டாய நமோ நமஃ ||

விஷ்ணு வடிவுள்ள வியாஸராகவும் வியாஸர் வடிவுள்ள விஷ்ணுவாகவும் (பேதமின்றி) விளங்குவோராய் ஞானமும் தவமும் நிறைந்த நிதியாகிய வியாஸருக்கு நமஸ்காரம்; வஸிஷ்ட வம்சத்தவரான அவருக்கே மீண்டும் நமஸ்காரம்.

अविकाराय शुद्धाय नित्याय परमात्मने ।
सदैकरूपरूपाय विष्णवे सर्वजिष्णवे ॥

அவிகாராய ஶுத்தாய நித்யாய பரமாத்மனே |
ஸதைகரூபரூபாய விஷ்ணவே ஸர்வஜிஷ்ணவே ||

மாறுபாடு ஒன்றும் இல்லாதவராய், தூய்மை வாய்ந்தவராய், என்றும் உள்ளவராய், பரமஆத்மாவாய், எப்பொழுதும் ஒருநிலையான வடிவமுடையவராய், எல்லோரையும் வென்று வெற்றிபெற்றவராய் விளங்கும் விஷ்ணுவுக்கு [நமஸ்காரம்].

यस्य स्मरणमात्रेण जन्मसंसारबन्धनात् ।
विमुच्यते नमस्तस्मै विष्णवे प्रभविष्णवे ॥
ओं नमो विष्णवे प्रभविष्णवे ॥

யஸ்ய ஸ்மரணமாத்ரேண ஜன்மஸம்ஸாரபந்தனாத் |
விமுச்யதே நமஸ்தஸ்மை விஷ்ணவே ப்ரபவிஷ்ணவே ||
ஓம் நமோ விஷ்ணவே ப்ரபவிஷ்ணவே ||

எவரை நினைத்த மாத்திரத்தில், 'பிறவி - ஸம்ஸார'க் கட்டினின்றும் விடுவிக்கப்படுகிறானோ, அந்த ஸர்வ வல்லமை பொருந்திய விஷ்ணுவுக்கு நமஸ்காரம். ஓம், ஸர்வ வல்லமை பொருந்திய விஷ்ணுவுக்கு நமஸ்காரம்.

[மேற்கண்ட ஐந்து சுலோகங்களும் 'விஷ்ணுஸஹஸ்ரநாமம்' தொடங்குமுன், வழக்கமாகச்சொல்லப்படுகின்றன.]

सच्चिदानन्दरूपाय कृष्णायाक्लिष्टकारिणे ।
नमो वेदान्तवेद्याय गुरवे बुद्धिसाक्षिणे ॥

ஸச்சிதானந்தரூபாய க்ருஷ்ணாயாக்லிஷ்டகாரிணே |
நமோ வேதாந்தவேத்யாய குரவே புத்திஸாக்ஷிணே ||

ஸச்சிதானந்த ஸ்வரூபனாய், காரியங்களை இனிது நிறைவேற்றுவோனாய், வேதோபநிடதங்களால் அறிவதற்கு உரியனாய், புத்திஸாக்ஷியாய் குருவாயுள்ள கிருஷ்ண பரமாத்மாவுக்கு நமஸ்காரம் ['கிருஷ்ணன்' 57-வது நாமத்தின் உரையையும் 'குரு' 209-வது நாமத்தின் உரையையும் காண்க.]

कृष्णद्वैपायनं व्यासं सर्वभूतहिते रतम् ।
वेदाब्जभास्करं वन्दे शमादिनिलयं मुनिम् ॥

க்ருஷ்ணத்வைபாயனம் வ்யாஸம் ஸர்வபூதஹிதே ரதம் |
வேதாப்ஜபாஸ்கரம் வந்தே ஶமாதிநிலயம் முனிம் ||

எல்லா உயிர்களின் நன்மையிலேயும் இன்புறுவோராய் வேதமாகிய தாமரைக்குச் சூரியனாய் சாந்தம் முதலிய குணங்களுக்கு இருப்பிடமாயுள்ள கிருஷ்ண த்வைபாயனர் என்னும் வியாஸ முனிவரை வணங்குகிறேன்.

सहस्रमूर्तेः पुरुषोत्तमस्य सहस्रनेत्राननपादबाहोः ।
सहस्रनाम्नां स्तवनं प्रशस्तं निरुच्यते जन्मजरादिशान्त्यै ॥

ஸஹஸ்ரமூர்(த்)தேஃ புருஷோத்தமஸ்ய
ஸஹஸ்ரநேத்ராநநபாதபாஹோஃ |
ஸஹஸ்ரநாம்நாம் ஸ்தவனம் ப்ரஶஸ்தம்
நிருச்யதே ஜன்மஜராதிஶாந்த்யை ||

பிறப்பு மூப்பு முதலியவை அடங்குவதற்காக, ஆயிரம் வடிவங்களையும் ஆயிரம் கண்கள் முகங்கள் பாதங்கள் தோள்கள் ஆகியவற்றையும் உடையவனான புருஷோத்தமனுடைய ஆயிரம் பெயர்களாலாகிய புகழ்பெற்ற ஸ்தோத்திரத்திற்கு, சொற்களைப் பிரித்துப் பொருள் கூறும் உரை இயற்றப்படுகின்றது.

[இம் மூன்று சுலோகங்களும் ஸ்ரீ பகவத்பாதர்கள் உரைத்தொடக்கத்திலே மங்களமாகக் கூறியன.]

श्रीवैशम्पायन उवाच—

श्रुत्वा धर्मानशेषेण पावनानि च सर्वशः ।
युधिष्ठिरः शान्तनवं पुनरेवाभ्यभाषत ॥ १ ॥

ஸ்ரீ வைஶம்பாயன உவாச [ஸ்ரீ வைசம்பாயனர் சொன்னார்]—

1. ஶ்ருத்வா தர்மானஶேஷேண பாவனானி ச ஸர்வஶ: |
யுதிஷ்டிர: ஶாந்தனவம் புனரேவாப்யபாஷத ||

ஸ்ரீ வைசம்பாயனர் ஜனமேஜயனைப் பார்த்துச் சொன்னார்—தர்மான் [யோக க்ஷேமங்களாகிய] ஸம்பத்துக்களையும் மோக்ஷத்தையும் பெறுவதற்குக் காரணங்களாய் விதி விலக்கு ரூபங்களாயுள்ள கட்டளைகளை; அஶேஷேண [ஒன்றையும் விடாமல்] முழுவதையும்; பாவனானி ச பாபங்களைத் தொலைப்பனவாகிய தரும ரகசியங்களையும்; ஸர்வஶ: எல்லாப் பிரகாரங்களாலும்; ஶ்ருத்வா [கேட்டு]; யுதிஷ்டிர: தருமபுத்திரர்; ஶாந்தனவம் சந்தனுவுக்கு மகனான பீஷ்மரை நோக்கி; எல்லாப் புருஷார்த்தங்களையும் பெறச் செய்வதாயும் இனிதாக அடையக்கூடியதாயும் முயற்சி சிறிதே வேண்டுவதாயும் பெரும் பேற்றைத் தருவதாயுமுள்ள உபாயம் [இதுவரைச் செய்த உபதேசங்களில்] சொல்லப்படவில்லை என்று கருதி—புன: ஏவ மறுபடியுமே, அப்யபாஷத கேள்வி கேட்டார்.

युधिष्ठिर उवाच—

किमेकं दैवतं लोके किं वाप्येकं परायणम् ।
स्तुवन्तः कं कमर्चन्तः प्राप्नुयुर्मानवाः शुभम् ॥ २ ॥

யுதிஷ்டிர உவாச [யுதிஷ்டிரர் சொன்னார்]—

2. கிமேகம் தைவதம் லோகே கிம் வாப்யேகம் பராயணம் |
ஸ்துவந்த: கம் கமர்(ச்)சந்த: ப்ராப்னுயுர்மானவா: ஶுபம் ||

கிம் ஏகம் [எது ஒன்றே]; தைவதம் தெய்வம்—'ஸ்வார்(த்)தே தத்திதப்ரத்யயவிதானத்' [தேவன் என்ற பொருளிலே 'தத்திதம்' என்னும் இலக்கண விதிப்படி 'தைவதம்' என்று வந்தது]—லோகே (காண்பதற்கு) அறிவதற்குக் காரணமான எல்லா வித்யா ஸ்தானத்திலும் உக்தம் [சொல்லப்பட்டது]?—என்பது முதற் கேள்வி.

[சாஸ்திரங்கள் பதினெட்டும் வித்யாஸ்தானம் என்னப்படுவன; அவையாவன: நான்கு வேதங்கள், ஆறு வேதாங்கங்கள், மீமாம்ஸை, நியாயம், புராணம், தர்மசாஸ்திரம் என்னும் உபாங்கங்கள் நான்கு, ஆயுர்வேதம், அர்த்த சாஸ்திரம், காந்தர்வம், தனுர்வேதம். கடைசி நான்குமே 'லோகம்' என்னும் சிறப்புப் பெயர்க்கு உரியன; முதற் பதினான்கும் 'வேதம்' என்னப்படுவன; இங்கு எல்லாம் 'லோகம்' என்பதன் பொருள்.]

கிம் வாப்யேகம் பராயணம்—அந்த வித்யாஸ்தானத்திலே [சொல்லப்பட்டதாய்] உள்ளதான ஒன்றேயாகிய பராயணம் எது?—பரம் [மேலான], அயனம் அடைவதற்குரிய இடம், பராயணம்; எதனுடைய ஆணையால் எல்லோரும் [தத்தம் காரியங்களில்] பிரவர்த்திக்கிறார்களோ, எதனைக் கண்டதும் இருதயச்சிக்கல் பிரிந்துவிடுகின்றதோ,—'பித்யதே ஹ்ருதயக்ரந்திஸ் சித்யந்தே ஸர்வஸம்ஶயா: | க்ஷீயந்தே சாஸ்ய கர்மாணி தஸ்மின் த்ருஷ்டே பராவரே ||' என்பது சுருதி [முண்டகோப. 2, 2, 8]—எதனை அறிந்த மாத்திரத்திலே ஆனந்தரூபமான மோக்ஷம் பெறப்படுகின்றதோ, எதனை அறிந்தவன் எப்பொருளினின்றுமே பயப்படமாட்டானோ, எதனுள் புகுவோனுக்கு மீண்டும் பிறப்பது என்பது இல்லையோ, எதனை அறிந்ததும் அதுவே ஆகின்றானோ,—'ப்ரஹ்ம வேத ப்ரஹ்மைவ பவதி' என்பது சுருதி [முண்டகோப. 3, 2, 9]—எதனைத் தவிர்த்து மானிடருக்கு வேறு கதியொன்றும் இல்லையோ,—"நான்ய: பந்தா வித்யதே'யனாய" என்பது சுருதி [ஶ்வேதா. உப. 3, 8]—அந்தப் பொருள் ஏகம்பராயணம் என்று சொல்லப்பட்டது. லோகே

[வித்யாஸ்தானமெனப்படும் சாஸ்திரங்களிலே] அது எது [என்று சொல்லப்பட்டது]?-என்பது இரண்டாவது கேள்வி.

(i) கம் எந்த தேவனை, ஸ்துவந்தஃ குணங்களைச் சொல்லிப் புகழ்வோர்களாகிய; (ii) அல்லது, கம் எந்த தேவனை, அர்(ச்)சந்தஃ புறத்தே அல்லது மனத்தினுள்ளே வெகுவித பூஜைகளால் வழிபடுவோர்களாகிய; மானவா: மனிதர்கள்; ஶுபம் மங்களகரமான சுவர்க்கம், மோக்ஷம் (அபவர்க்கம்) முதலிய பயனை, ப்ராப்னுயுஃ பெறுவார்கள்?—என்று இன்னும் இரண்டு கேள்விகள்.

को धर्मः सर्वधर्माणां भवतः परमो मतः ।
किं जपन् मुच्यते जन्तुर्जन्मसंसारबन्धनात् ॥ ३ ॥

3. கோ தர்மஃ ஸர்வதர்மாணும் பவதஃ பரமோ மதஃ |
கிம் ஜபன் முச்யதே ஜந்துர்ஜன்மஸம்ஸாரபந்தனத் ||

முற்கூறியவாறு கட்டளைகளின் ரூபங்கொண்ட கோ தர்மஃ [எந்த தர்மமானது], ஸர்வதர்மாணும் எல்லாத் தருமங்களுக்குள்ளேயும், பவதஃ [தங்களால்], பரமஃ சிறந்த, தர்மஃ [தருமம் என்று], மதஃ கருதப்பட்டது?—என்பது ஐந்தாவது கேள்வி.

[கிம்]எந்த மந்திரத்தை, ஜபன் உரக்கவோ, மெல்லவோ, மனதிற்குள்ளேயோ ஜபஞ் செய்து; ஜந்துஃ—பிறவியுள்ளது [புல்பூண்டு பிராணி முதலியவையெல்லாம் பிறவியுடையவை] —இந்த 'ஜந்து' என்னும் சொல்லால், பிறவியுடையவைகளுக்கு எல்லாம், அவ்வவற்றிற்குத் தக்கவாறு, ஜபம், பூஜை, ஸ்தோத்ரம் முதலியவற்றைச் செய்வதிலே (அதிகாரம்) உரிமை உண்டு என்பதைக் குறிப்பிடுகிறார். ஜன்மஸம்ஸார-பந்தனத் 'ஜன்ம'—அஞ்ஞானத்தினின்றும் பெருகும் அவித்யா காரியங்கள் எல்லாவற்றிற்கும் உபலக்ஷணம்; 'ஸம்ஸாரம்'—அவித்தியை; 'ஜன்ம', 'ஸம்ஸாரம்' ஆகிய இரண்டாலும் கட்டுப்படுவதினின்றும்; முச்யதே விடுபட்டவனாகிறான்?—என்பது ஆறாவது கேள்வி. 'முச்யதே ஜன்ம-

ஸம்ஸாரபந்தனுத் என்னும் இது மற்றைப் பலன்களுக்கும் உபலக்ஷணமாகும். இதை [அதாவது, ஜன்ம ஸம்ஸாரக் கட்டினின்றும் விடுதலே பெறுவதை] எடுத்துக் கூறியது மோக்ஷத்தின் முக்கியத் தன்மையை விளக்குவதற்கேயாகும்.

[ஒன்றேயான தெய்வம் எது? எதுவே மேலான கதி யாவது? எதனைத் துதிப்பது சுபத்தைத் தரும்? எதனை அர்ச்சிப்பது சுபத்தைத் தரும்? எது சிறந்த தருமமாவது? எதனை ஜபித்தால் மோக்ஷமுண்டு? என்று] ஆறு கேள்விகள் கேட்கப்பட்டன; அவற்றுள், கடைசியாக வினவப்பட்டதான மந்திரஜபத்தைப் பற்றிய ஆறுவது கேள்விக்கு இந்த சுலோகத்தில் விடை கூறப்படுகின்றது.

श्रीभीष्म उवाच—

जगत्प्रभुं देवदेवमनन्तं पुरुषोत्तमम् ।
स्तुवन् नामसहस्रेण पुरुषः सततोत्थितः ॥ ४ ॥

ஸ்ரீ பீஷ்ம உவாச [ஸ்ரீ பீஷ்மர் சொன்னர்]—

4. ஜகத்ப்ரபும் தேவதேவம் அனந்தம் புருஷோத்தமம் |
ஸ்துவங் நாமஸஹஸ்ரேண புருஷ: ஸததோத்தித: ||

பீஷ்ம: புறத்தேயும் உள்ளத்திலுமுள்ள எல்லாப் பகைவர்களுக்கும் பயத்தை யுண்டாக்குவோர், 'மோக்ஷ தர்மம்' முதலியவற்றை உபதேசித்தவர், எல்லாவற்றையும் அறிந்தவர்.

ஜகத் ஸ்தாவரங்களேயும் ஜங்கமங்களேயுங் கொண்டது; அதற்கு ப்ரபு: உடையவனுயும், தேவதேவம் பிரமன் முதலான தேவர்களுக்குத் தேவனுயும், அனந்தம் இடம், காலம், பொருள் ஆகியவற்றிலே அளவுபடாதவனுயும், புருஷோத்தமம் க்ஷரம் அக்ஷரம் என்னும் காரிய காரணப் பொருள் இரண்டையும்விட மிகச் சிறந்தவனுயுமுள்ளவனே [புருஷோத்தமனே], நாமஸஹஸ்ரேண பெயர்கள் ஆயிரத்தால், ஸ்துவன் குணங்களேப் புகழ்ந்து கூறி, ஸததோத்தித: இடைவிடாது (எப்போதும்) முயன்று கொண்டிருக்கிற,

புருஷஃ பூர்ணன் என்பதால், அல்லது புரி சரீரத்தில் உறைவோன் என்பதால், [ஜீவன்] புருஷன் என்னப்படுபவன். [6-வது சுலோகத்திலுள்ள] ஸர்வதுஃகாதிகோ பவேத் [எல்லாத் துன்பங்களையும் கடந்தவனாகிறான்] என்பதை எங்கும் [இந்தச் சுலோகத்திலும் அடுத்த சுலோகத்திலும்] சேர்த்துக் கொள்ளவேண்டும்.

அடுத்த சுலோகத்தால் நான்காவது கேள்விக்கு விடை கூறப்படுகின்றது.

तमेव चार्चयन् नित्यं भक्त्या पुरुषमव्ययम् ।
ध्यायन् स्तुवन् नमस्यंश्च यजमानस्तमेव च ॥ ५ ॥

5. தமேவ சார்(ச்)சயன் நித்யம் பக்த்யா புருஷமவ்யயம் |
த்யாயன் ஸ்துவன் நமஸ்யம்ஶ்ச யஜமானஸ்தமேவ ச ||

தம் ஏவ [அவனையே], ச அர்(ச்)சயன் புறத்தே பூசனை செய்து, நித்யம் எல்லாக் காலங்களிலும்;—பக்திஃ வழிபடுதல் (தத்பரனாதல்) என்பது பொருள்—பக்த்யா வழிபடுதலால், புருஷம் அவ்யயம் அழிவும் மாறுபாடும் இல்லாதவனை, தம் ஏவ ச [அவனையே], த்யாயன் உள்ளத்திலே பூசனைசெய்தும், ஸ்துவன் துதித்தும், மேற்கூறியவாறான பக்தியுடன் நமஸ்யன் ச நமஸ்காரஞ் செய்தும்-பூஜைக்கு அங்கமாவன ஸ்துதி நமஸ்காரம் என்னும் இவை யிரண்டும்—யஜமானஃ பூசிப்போனாகிப் பலனை அனுபவிப்போன் [எல்லாத் துன்பங்களையும் கடந்தவனாகிறான்.]

அல்லது, அர்(ச்)சயன் என்னும் இச்சொல்லால், [உள்ளப்பூசனை புறப்பூசனை என்னும்] இருவகைப்பட்ட பூசனையும் சொல்லப்பட்டது; த்யாயன் ஸ்துவன் நமஸ்யன் ச என்னும் இதனால், மனம் வாக்கு மெய் ஆகியவற்றால் செய்யப்படும் பூசனை சொல்லப்பட்டது.

அடுத்த மூன்று அடிகளால் மூன்றாவது கேள்விக்கு விடை கூறப்படுகின்றது.

अनादिनिधनं विष्णुं सर्वलोकमहेश्वरम्।
लोकाध्यक्षं स्तुवन् नित्यं सर्वदुःखातिगो भवेत् ॥ ६ ॥

6. அனாதிநிதனம் விஷ்ணும் ஸர்வலோகமஹேஸ்வரம் |
லோகாத்யக்ஷம் ஸ்துவன் நித்யம் ஸர்வதுःகாதிகோ பவேத்||

அனாதிநிதனம் ஆறுவகைப்பட்ட வேறுபாடுகள்* இல்லாதவனாய், விஷ்ணும் வியாபித்திருப்பவனாய்; ஸர்வஸ்ய எல்லா ;—நோக்கப்படுவது என்பதால், லோகः என்பது காணப்படும் பொருள் வகைகளின் தொகுதியாகும்; அதனை [எல்லாம்] நியமிக்கும் பிரமன் முதலானவர்களுக்கும் ஈசுவரன் என்பதால் ஸர்வலோகமஹேஸ்வரः என்னப் படுவோனை. 'லோகம்' என்னப்படும் த்ருஸ்யவர்க்கத்தை (காணப்படும் பொருள் வகைகளின் தொகுதியை), இயற்கையில் அமைந்த அறிவால் நேரே காண்கிறான் என்பதால் லோகாத்யக்ஷः என்னப்படுவோனை ; நித்யம் இடைவிடாமல், ஸ்துவன் [துதித்து]—ஸர்வதுःகாதிகோ பவேத் என்பது [ஸ்துதி, அர்ச்சனை, ஜபம் என்னும்] மூன்றிற்கும் பொதுவான பலனைக் கூறும் வாக்கியம்—ஸர்வதுःகாதிகः ஆத்யாத்மிகம் முதலிய எல்லாவிதமான துன்பங்களையும் கடந்து செல்வோன் பவேத் ஆவான்.

மீண்டும் துதிப்பதற்குரிய அவனைப்பற்றியே விரித்துக் கூறுகிறார்.

ब्रह्मण्यं सर्वधर्मज्ञं लोकानां कीर्तिवर्धनम्।
लोकनाथं महद्भूतं सर्वभूतभवोद्भवम् ॥ ७ ॥

7. ப்ரஹ்மண்யம் ஸர்வதர்மஜ்ஞம் லோகானாம் கீர்த்திவர்தனம் |
லோகநாதம் மஹத்பூதம் ஸர்வபூதபவோத்பவம்||

ப்ரஹ்மண்யம் †பிரும்மத்திற்கு, அதாவது, பிரமனுக்கு, பிராமணனுக்கு, தவத்திற்கு, வேதத்திற்கு ஹிதமாய்

* பிறத்தல், இருத்தல், வளர்தல், மாறுதல், குன்றுதல், அழிதல் என்று தோற்ற வேறுபாடுகள் ஆறு. (966-வது நாமத்தின் உரை)

† 661-வது நாமத்தின் உரையைக் காண்க.

இருப்பவனே; எல்லாத் தருமங்களையும் உணர்ந்தவன் என்பதால் ஸர்வதர்மஜ்ஞ: என்னப்படுவோனே; லோகானும் பிராணிகளுடைய (உயிர்களின்); கீர்(த்)தய: புகழ்கள்; வர்(த்)தயதி தன்னுடைய சக்திகளை [அவற்றுள்] புகுத்தி [அப் புகழ்களை] விருத்தி செய்கிறவனே; லோகங்களால் ['லோகம்'—காணப்படும் பொருள் வகைகளின் தொகுதி] வேண்டப்படுவோன், லோகங்களினிடத்து கருணைகொள்வோன், லோகங்களுக்கு இன்பன், அல்லது, லோகங்களை ஆள்வோன் என்பதால் லோகநாத: என்னப்படுவோனே; மஹத்—பிரும்மம்—எல்லாப் பொருளுக்கும் மேலாகிச் சிறந்து விளங்குவதால்—மஹத் என்னப்படுவோனே; பூதம் உண்மைப் பரம்பொருளே; ஸர்வபூதபவோத்பவம் எல்லா உயிர்களுக்கும் பவ: ஸம்ஸாரமானது, எவன் பக்கலினின்றும் எழுகின்றதோ (உண்டாகின்றதோ) அவனே.

ஐந்தாவது கேள்விக்கு விடை கூறுகிறார்:

एष मे सर्वधर्माणां धर्मोऽधिकतमो मतः ।
यद्भक्त्या पुण्डरीकाक्षं स्तवैरर्चेन्नरः सदा ॥ ८ ॥

8. ஏஷ மே ஸர்வதர்மாணும் தர்மோ'திகதமோ மத: |
யத்பக்த்யா புண்டரீகாக்ஷம் ஸ்தவைரர்(ச்)சேந்நர: ஸதா ||

ஸர்வேஷாம் [எல்லா], தர்மாணும் கட்டளை வடிவங் கொண்ட தருமங்களுக்குள், ஏஷ:[இப்பொழுது] சொல்லப் போகிற; தர்ம:[தருமம்], அதிகதம: மிகச்சிறந்தது என்று, மே என்னல், மத: கருதப்பட்டது; யத் [எது என்றல்], பக்த்யா (தத்பரனுகி) முழுக் கருத்தோடு, புண்டரீகாக்ஷம் உள்ளத் தாமரையிலே ஒளிரும் வாஸுதேவனை, ஸ்தவை: குணங்களைப் புகழ்வனவாகிய ஸ்துதிகளால், நர: மானிடனுகப் பிறந்தவன், ஸதா [எப்பொழுதும்], அர்(ச்)சேத் வணக்கவொடுக்கமாகப் பூஜை செய்கிறுன் என்னும் இதுவே;

'ஏஷ: தர்ம:' [இப்பொழுது கூறப்பட்ட தருமம்] என்று சேர்த்துக்கொள்ள வேண்டும்.

ஸ்தோத்திரரூபமான இந்தப் பூஜாவிதியின் சிறப்பிற்குக் காரணம் என்ன என்றால், [இங்கு] சொல்லப்படும் : இமிசை முதலியவைகள், வேறு மனிதர், வேறு பொருள், இடம், காலம் முதலியவற்றைப்பற்றிய நியமங்கள் (கட்டுப்பாடுகள்) இதற்குத் தேவையில்லை என்பது சிறப்பிற்குக் காரணம்.

த்யாயன் க்ருதே யஜன் யஜ்ஞைஸ் த்ரேதாயாம் த்வாபரே'ர்(ச்)சயன் |
யதாப்னோதி ததாப்னோதி கலௌ ஸங்கீர்த்ய கேஶவம் ||

என்பது விஷ்ணுபுராண வசனம் [6, 2, 17];

ஜப்யேனைவ து ஸம்ஸித்யேத் ப்ராஹ்மணோ நாத்ர ஸம்ஶய: |
குர்யாதன்யந்ந வா குர்யாத் மைத்ரோ ப்ராஹ்மண உச்யதே ||

என்பது மனு வசனம் [2, 87];

ஜபஸ்து ஸர்வதர்மேப்ய: பரமோ தர்ம உச்யதே |
அஹிம்ஸயா ச பூதானாம் ஜபயஜ்ஞ: ப்ரவர்(த்)ததே ||

என்பது மஹாபாரதம். 'யஜ்ஞானாம் ஜபயஜ்ஞோ'ஸ்மி' என்பது பகவத் வசனம். [கீதை. 10, 25]—இவற்றை யெல்லாம் மனத்திற் கொண்டு, ஏஷ மே ஸர்வதர்மாணாம் தர்மோ'திகதமோ மத: என்று சொல்லப்பட்டது.

இரண்டாவது கேள்விக்கு விடை கூறுகிறார் :

परमं यो महत्तेजः परमं यो महत्तपः ।
परमं यो महद्ब्रह्म परमं यः परायणम् ॥ ९ ॥

9. பரமம் யோ மஹத்தேஜ: பரமம் யோ மஹத்தப: |
பரமம் யோ மஹத்ப்ரஹ்ம பரமம் ய: பராயணம் ||

பரமம் சிறந்தது ; மஹத் பெரியது; தேஜ: சைதன்யம் என்னப்படுவது, எல்லாவற்றையும் விளக்குவது. 'யேன ஸூர்யஸ்தபதி தேஜஸேத்த:' [தைத். ப்ரா. 3, 12, 97], 'தம் தேவா ஜ்யோதிஷாம் ஜ்யோதி:' [ப்ருஹ. உப. 4, 4 16], 'ந தத்ர ஸூர்யோ பாதி ந சந்த்ரதாரகம்' [முண்ட

கோப. 2, 2, 10] என்பவை முதலியன சுருதி; 'யதாதித்ய-கதம் தேஜஃ' (கீதை, 15, 12) என்பது முதலியவை ஸ்மிருதி.

பரமம் [மிகச்சிறந்த]; தபஃ i. 'தபதி' அதாவது 'ஆக்ஞை செலுத்துகிறான்' என்பதால் தபஃ [பணிகொள்வோன்], 'ய இமம் ச லோகம் பரம் ச லோகம் ஸர்வாணி ச பூதானி யோ'ந்தரோ யமயதி' [ப்ருஹ. உப. 3, 7, 1] என்று 'அந்தர்யாமி ப்ராஹ்மண'த்திலே எல்லோரையும் நியமிக்கும் (பணிகொள்ளும்) தன்மை சொல்லப்படுகின்றது. 'பீஷாஸ்மாத் வாதஃ பவதே' [தைத். உப. 2, 8, 1] என்று தொடங்கும் சுருதி வாக்கியம் தைத்திரீயகத்தில் உள்ளது. ii. அல்லது, 'தபதி' அதாவது 'ஆள்வோன்' என்பதால் தபஃ [ஈசுவரன், ஆண்டவன்]; அவனுடைய ஐசுவரியம் (ஆளுந்தன்மை) குன்றாதது, தடைபடாதது என்பதால், 'மஹத்த்வம்' பெற்றது. 'ஏஷ ஸர்வேஶ்வரஃ' [மாண்டூக்யோப. 6] என்று தொடங்குவது சுருதி. பரமம் உண்மை முதலிய லக்ஷணங்களை யுடையதாய்ச் சிறந்த பிரும்மம்; [அது] பூஜிக்கத்தக்கது என்பதால் மஹத்; பரமம் மிகச் சிறந்தது, [ஏனென்றால்,] மீண்டும் திரும்புதல் என்னும் சந்தேகத்திற்கு இடங்கொடாதது; பராயணம் உயர்ந்த கதி.

'பரம' என்ற சொல்லைச் சேர்த்துச் சொல்லும் எல்லா இடங்களிலும் சிறப்பில்லாத தேஜஸ்களான சூரியன் முதலியவை [பொருளல்ல என்று] விலக்கப்பெறுகின்றன. எல்லாவிடங்களிலும், 'யோ தேவஃ' [எந்த தேவன்] என்னும் சொற்களுக்கு அடைமொழிகளாகக் கொள்ளவேண்டும்: "யோ தேவஃ பரமம் தேஜஃ, பரமம் தபஃ, பரமம் ப்ரஹ்ம, பரமம் பராயணம், ஸ ஏகஃ ஸர்வபூதானாம் பராயணம்". 'எந்த தெய்வம் மிகச் சிறந்த தேஜஸோ, மிகச் சிறந்த பிரானோ, எது பிரும்மம் என்னப்படுவதோ, எது சிறந்த கதியாகுமோ, அந்த ஒன்றே பிராணிகளுக்கு எல்லாம் சிறந்த கதியாவது' என்பது வாக்கியப் பொருள்.

இனி முதற் கேள்விக்கு விடை கூறுகிறார்.

पवित्राणां पवित्रं यो मङ्गलानां च मङ्गलम् ।
दैवतं देवतानां च भूतानां योऽव्ययः पिता ॥ १० ॥

10. பவித்ராணும் பவித்ரம் யோ மங்கலானும் ச மங்கலம் |
தைவதம் தேவதானும் ச பூதானும் யோ'வ்யயஃ பிதா ||

பவித்ராணும் பவித்ரம் தூய (பரிசுத்தமான) தீர்த்தங்கள் முதலியவற்றைக் காட்டிலும் தூயது ; பரம புருஷன், தன்னைத் தியானித்தும், கண்டும், கீர்த்தித்தும், துதித்தும், நன்கு பூசித்தும், நினைந்தும், வணங்கியும் வழிபடப் பெற்றவனுய் பாபங்களை யெல்லாம் வேரோடு நாசமுறச் செய்கிறுனுதலால் பரமம் பவித்ரம்.

அல்லது, ஸம்ஸாரமாகிய பந்தத்திற்குக் காரணமான புண்ணிய பாபங்கள் என்னும் கருமங்கள், அவற்றிற்குக் காரணமான அஞ்ஞானம் ஆகிய எல்லாவற்றையும் தன்னை (ஆத்மாவை)ப் பற்றியதான உண்மை யறிவினுல் நாசஞ் செய்கிறுன் என்பதால், பவித்ராணும் பவித்ரம்.

'ரூபமாரோக்யமர்(த்)தாம்ஶ்ச போகாம்ஶ்சைவாநுஷங்கிகாந் |
ததாதி த்யாயதோ நித்யமபவர்கப்ரதோ ஹரிஃ ||

சிந்த்யமானஃ ஸமஸ்தானும் க்லேஶானும் ஹாநிதோ ஹி யஃ |
ஸமுத்ஸ்ருஜ்யாகிலம் சிந்த்யம் ஸோ'ச்யுதஃ கிம் ந சிந்த்யதே ||

த்யாயேந் நாராயணம் தேவம் ஸ்நாநதிஷு ச கர்மஸு |
ப்ராயஶ்சித்தம் ஹி ஸர்வஸ்ய துஷ்க்ருதஸ்யேதி வை ஶ்ருதிஃ ||
(கருடபு. 1, 228, 28)

ஸம்ஸாரஸர்(ப்)பஸந்தஷ்டநஷ்டசேஷ்டைகபேஷஜம் |
க்ருஷ்ணேதி வைஷ்ணவம் மந்த்ரம் ஶ்ருத்வா முக்தோ பவேந்நரஃ ||

அதிபாதகயுக்தோ'பி த்யாயந் நிமிஷமச்யுதம் |
பூயஸ் தபஸ்வீ பவதி பங்க்திபாவனபாவனஃ ||

ஆலோட்ய ஸர்வஶாஸ்த்ராணி விசார்ய ச புநஃ புநஃ ।
இதமேகம் ஸுநிஷ்பன்னம் த்யேயோ நாராயணஃ ஸதா ||
(மஹாபா. அனு. 186, 11)

ஹரிரேக: ஸதா த்யேயோ பவத்பி: ஸத்த்வஸம்ஸ்திதை: ।
ஓமித்யேவம் ஸதா விப்ரா: படத த்யாத கேஶவம் ॥
(ஹரிவம்ஶம். 3, 89, 8-9)

பித்யதே ஹ்ருதயக்ரந்திஶ் சித்யந்தே ஸர்வஸம்ஶயா: |
க்ஷீயந்தே சாஸ்ய கர்மாணி தஸ்மிந் த்ருஷ்டே பராவரே ॥
(முண்டகோப. 2, 2, 8)

யந்நாமகீர்(த்)தனம் பக்த்யா விலாபனமனுத்தமம் |
மைத்ரேயாஶேஷபாபானாம் தாதூனாமிவ பாவக: ॥
(விஷ்ணுபு. 6, 8, 20)

அவஶேநாபி யந்நாம்நி கீர்(த்)திதே ஸர்வபாதகை: |
புமாந் விமுச்யதே ஸத்ய: ஸிம்ஹத்ரஸ்தைர் ம்ருகைரிவ ॥
(விஷ்ணுபு. 6, 8, 19)

த்யாயந் க்ருதே யஜந் யஜ்ஞைஸ் த்ரேதாயாம் த்வாபரே’ர்(ச்)சயந் |
யதாப்நோதி ததாப்நோதி கலௌ ஸங்கீர்த்ய கேஶவம் ॥
(விஷ்ணுபு. 6, 2, 17)

ஹரிர் ஹரதி பாபாநி துஷ்டசித்தைரபி ஸ்ம்ருத: ।
அநிச்சயாபி ஸம்ஸ்ப்ருஷ்டோ தஹத்யேவ ஹி பாவக: ॥

ஜ்ஞானதோ’ஜ்ஞானதோ வாபி வாஸுதேவஸ்ய கீர்(த்)தநாத் |
தத் ஸர்வம் விலயம் யாதி தோயஸ்தம் லவணம் யதா ॥

யஸ்மிந் ந்யஸ்தமதிர் ந யாதி நரகம் ஸ்வர்கோ’பி யச்சிந்தனே
விக்ஞேயத்ரநிவேஶிதாத்மமனஸோப்ராஹ்மோ’பி லோகோ’ல்பக:
முக்திம் சேதஸி ய: ஸ்திதோ’மலதியாம் பும்ஸாம் ததாத்யவ்யய: |
கிம் சித்ரம் யதகம் ப்ரயாதி விலயம் தத்ராச்யுதே கீர்(த்)திதே ॥
(விஷ்ணுபு. 6, 8, 57)

ஶமாயாலம் ஜலம் வஹ்நேஸ் தமஸோ பாஸ்கரோதய: ।
ஶாந்தி: கலௌ ஹ்யகௌகஸ்ய நாமஸங்கீர்(த்)தனம் ஹரே: ॥

ஹரேர் நாமைவ நாமைவ நாமைவ மம ஜீவனம் |
கலௌ நாஸ்த்யேவ நாஸ்த்யேவ நாஸ்த்யேவ கதிரன்யதா ॥

ஸ்துத்வா விஷ்ணும் வாஸுதேவம் விபாபோ ஜாயதே நர: |
விஷ்ணோ: ஸம்பூஜனாந் நித்யம் ஸர்வபாபம் ப்ரணஶ்யதி ॥

ஸர்வதா ஸர்வகார்யேஷு நாஸ்தி தேஷாமமங்கலம் |
யேஷாம் ஹ்ருதிஸ்தோ பகவான் மங்கலாயதனம் ஹரி: ॥
(மஹாபா. சாந்தி. 16, 113-4)

நித்யம் ஸஞ்சிந்தயேத் தேவம் யோகயுக்தோ ஜனார்தனம் |
ஸாஸ்ய மன்யே பரா ரக்ஷா கோ ஹினஸ்த்யச்யுதாஶ்ரயம் ||

கங்காஸ்நானஸஹஸ்ரேஷு புஷ்கரஸ்நானகோடிஷு |
யத் பாபம் விலயம் யாதி ஸ்ம்ருதே நஶ்யதி தத்தரௌ ||
(கருடபு. 1, 228, 18)

முஹூர்(த்)தமபி யோ த்யாயேந் நாராயணமநாமயம் |
ஸோ'பி ஸித்திமவாப்நோதி கிம் புனஸ்தத்பராயணஃ ||
(மஹாபா. அனு. 186, 13)

ப்ராயஶ்சித்தான்யஶேஷாணி தபஃ கர்மாத்மகானி வை |
யானி தேஷாமஶேஷாணாம் க்ருஷ்ணானுஸ்மரணம் பரம் ||
(விஷ்ணுபு. 2, 6, 37)

கலிகல்மஷமத்யுக்ரம் நரகார்(த்)திப்ரதம் ந்ருணாம் |
ப்ரயாதி விலயம் ஸத்யஃ ஸக்ருத் யத்ரானுஸம்ஸ்ம்ருதே ||
(விஷ்ணுபு. 6, 8, 21)

ஸக்ருத்ஸ்ம்ருதோ'பி கோவிந்தோ ந்ருணாம் ஜன்மஶதைஃ க்ருதம் |
பாபராஶிம் தஹத்யாஶு தூலராஶிமிவாநலஃ ||
யதாக்நிருத்ததஶிகஃ கக்ஷம் தஹதி ஸாநிலஃ |
ததா சித்தஸ்திதோ விஷ்ணுர் யோகினாம் ஸர்வகில்பிஷம் ||
(விஷ்ணுபு. 6, 7, 74)

ஏகஸ்மிந்நப்யதிக்ராந்தே முஹூர்(த்)தே த்யானவர்ஜிதே |
தஸ்யுபிர் முஷிதேனேவ யுக்தமாக்ரந்திதும் ப்ருஶம் ||
ஜனார்தனம் பூதபதிம் ஜகத்குரும்
ஸ்மரந் மனுஷ்யஃ ஸததம் மஹாமுனே |
துஃகானி ஸர்வாண்யபஹந்தி ஸாதய-
த்யஶேஷகார்யாணி ச யாந்யபீப்ஸதே ||

ஏவமேகாக்ரசித்தஃ ஸந் ஸம்ஸ்மரந் மதுஸூதனம் |
ஜன்மம்ருத்யுஜராக்ராஹம் ஸம்ஸாரப்திம் தரிஷ்யதி ||

கலாவத்ராபி தோஷாட்யே விஷயாஸக்தமானஸஃ |
க்ருத்வாபி ஸகலம் பாபம் கோவிந்தம் ஸம்ஸ்மரஞ்ஶுசிஃ ||

வாஸுதேவே மனோ யஸ்ய ஜபஹோமார்(ச்)சனாதிஷு |
தஸ்யாந்தராயோ மைத்ரேய தேவேந்த்ரத்வாதிகம் பலம் ||
(விஷ்ணுபு. 2, 6, 41)

லோகத்ரயாதிபதிமப்ரதிமப்ரபாவம்
ஈஷத் ப்ரணம்ய ஶிரஸா ப்ரபவிஷ்ணுமீஶம் |
ஜன்மாந்தரப்ரலயகல்பஸஹஸ்ரஜாதம்
ஆஶு ப்ரணாஶமுபயாதி நரஸ்ய பாபம் ||

ஏகோ'பி க்ருஷ்ணஸ்ய க்ருத: ப்ரணாமோ
 தஶாஶ்வமேதாவப்ருதேந துல்ய: |
தஶாஶ்வமேதீ புனரேதி ஜன்ம
 க்ருஷ்ணப்ரணாமீ ந புனர்பவாய || (மஹாபா. சாந்தி. 46, 123)

அதஸீபுஷ்பஸங்காஶம் பீதவாஸஸமச்யுதம் |
யே நமஸ்யந்தி கோவிந்தம் ந தேஷாம் வித்யதே பயம் ||
(மஹாபா. சாந்தி. 46, 122)

ஶாட்யேனாபி நமஸ்கார: ப்ரயுக்தஸ் சக்ரபாணயே |
ஸம்ஸாரமூலபந்தானாமுத்வேஜனகரோ ஹி ஸ: ||

இவை முதலான சுருதி ஸ்மிருதி இதிஹாஸ புராண வசனங்களைக் காண்க.

மங்கலானாம் ச மங்கலம்—மங்கலம் என்பது சுகமாவதும் அதற்குரிய சாதனமாவதும் அதனை அறிவுறுத்துவதும் ஆம்; மங்களமானவற்றுள் மேலானதாய் பரமானந்தமான மங்களப் பொருள் என்பதால், மங்கலானாம் ச மங்கலம்.

தைவதம் தேவதானாம் ச தேவர்களுக்குத் தேவன், பிரகாசிக்கச் செய்தல் முதலிய செயல்களாலே சிறந்து விளங்குவதால், பூதானாம் [உயிர்களுக்கு], அவ்யய: அழிவில்லாத, பிதா தகப்பன், ய: எந்த தேவனோ, அவனே, ஆலோசிக்குமிடத்து, ஒரே தெய்வமாவான் [ஸ: ஏகம் தைவதம் லோகே] என்பது வாக்கியத்தின் பொருள்.

ஏகோ தேவ: ஸர்வபூதேஷு கூட:
 ஸர்வவ்யாபீ ஸர்வபூதாந்தராத்மா |
கர்மாத்யக்ஷ: ஸர்வபூதாதிவாஸ:
 ஸாக்ஷீ சேதா கேவலோ நிர்(க்)குணஶ்ச || (ஶ்வேதா. உப. 6, 11)

யோ ப்ரஹ்மாணம் விததாதி பூர்வம்
 யோ வை வேதாம்ஶ்ச ப்ரஹிணோதி தஸ்மை |
தம் ஹ தேவமாத்மபுத்திப்ரகாஶம்
 முமுக்ஷுர்வை ஶரணமஹம் ப்ரபத்யே || (ஶ்வேதா. உப. 6, 18)

என்பன 'ஶ்வேதாஶ்வதர மந்த்ரோபநிஷத்'தில் உள்ளன.

'ஸேயம் தேவதைக்ஷத' (6, 3, 2) 'ஏகமேவாத்விதீயம்' (6, 2, 1) என்பன 'சாந்தோக்ய'த்தில் உள்ளன.

ஜீவன் பரன் என்னும் பேதம் இருப்பதால், தேவன் ஒருவன் மட்டுமே உள்ளான் என்பது எப்படி? [பேதம்] அன்று; 'தத் ஸ்ருஷ்ட்வா ததேவாநுப்ராவிஶத்' (தைத். உப. 2, 6) 'ஸ ஏஷ இஹ ப்ரவிஷ்ட ஆநகாக்ரேப்ய:' (ப்ருஹ. உப. 1 4, 7) என்பன முதலாகிய சுருதி வசனங்களால், பரம்பொருளானது விகாரப்படாததாய் மனத்திற்கும் மனோவிருத்திகளுக்கும் ஸாக்ஷியாகியே (அவற்றைக் காண்போனாகியே) பிரவேசிப்பதாக [சுருதியுள்] சொல்லப்படுவதால், பேதம் என்பது இல்லை.

பிரவேசித்தவற்றுள் ஒன்றோடொன்று பேதப்படுவதால் பரமாத்மா ஒன்றே என்பது எப்படி? [அவ்வாறு] அன்று; 'ஏகோ தேவோ பஹுதா ஸந்நிவிஷ்ட:' (தைத். ஆரண்ய. 3, 14), 'ஏக: ஸந் பஹுதா விசார:' (தைத். ஆரண்ய. 3, 11), 'த்வமேகோ'ஸி பஹூநநுப்ரவிஷ்ட:' (தைத். ஆரண்ய. 3, 14) என்று ஒரு பொருளுக்கே பலவிதமாகிய பிரவேசனமும் [உட்புகுதலும்] சொல்லப்படுவதால், பிரவேசித்தவற்றிற்குள் ஒன்றோடொன்றுக்கும் பரனுக்கும் பேதம் இல்லை. தைத்திரீயகத்தில், 'ஹிரண்யகர்ப:' என்று தொடங்கும் எட்டு மந்திரங்களையும் காண்க; 'கஸ்மை தேவாய' என்னுமிடத்தில், ['ஏகஸ்மை' என்பது 'கஸ்மை' என்று] 'ஏ'காரமில்லாமல் விட்டிருப்பதால், அவை தெய்வமொன்றே என்பதைப் பிரதிபாதிக்கின்றன (உணர்த்துகின்றன) [தைத்திரீ. ஸம். 4, 1, 8].

அக்நிர்யதைகோ புவனம் ப்ரவிஷ்டோ ரூபம்ரூபம்ப்ரதிரூபோ பபூவ |
ஏகஸ்ததா ஸர்வபூதாந்தராத்மா ரூபம் ரூபம் ப்ரதிரூபோ பஹிஶ்ச ||
வாயுர்யதைகோ புவனம் ப்ரவிஷ்டோ ரூபம்ரூபம்ப்ரதிரூபோ பபூவ |
ஏகஸ்ததா ஸர்வபூதாந்தராத்மா ரூபம் ரூபம் ப்ரதிரூபோ பஹிஶ்ச ||
ஸூர்யோ யதா ஸர்வலோகஸ்ய சக்ஷுர் ந லிப்யதே சாக்ஷுஷைர்-
பாஹ்யதோஷை: |
ஏகஸ்ததா ஸர்வபூதாந்தராத்மா ந லிப்யதே லோகது:கேந பாஹ்ய: ||
ஏகோ வஶீ ஸர்வபூதாந்தராத்மா ஏகம் ரூபம் பஹுதா ய: கரோதி |

தமாத்மஸ்தம் யே'நுபஸ்யந்தி தீராஸ்தேஷாம் ஸுகம் ஶாஶ்வதம் நேதரேஷாம் ||

நித்யோ நித்யானாம் சேதனஶ்சேதனானாம்
ஏகோ பஹூனாம் யோ விததாதி காமாந் |
தமாத்மஸ்தம் யே'நுபஶ்யந்தி தீரா-
ஸ்தேஷாம் ஶாந்திஃ ஶாஶ்வதீ நேதரேஷாம் || (கடோப. 2, 2, 9-13)

என்பன கடவல்லீ வாக்கியங்கள்.

ப்ரஹ்ம வா இதமக்ர ஆஸீத் ததேகம் ஸந்ந வ்யபவத் (1, 4, 11)
நான்யோ'தோ'ஸ்தி த்ரஷ்டா (3, 7, 23)

என்பவை முதலியன ப்ருஹதாரண்யகம்.

அநேஜதேகம் மனஸோ ஜவீயஃ (ஈஶா. உப. 4)
தத்ர கோ மோஹஃ கஃ ஶோக ஏகத்வமநுபஶ்யதஃ (ஈஶா. உப. 7)

என்பது ஈஶாவாஸ்யம்.

ஸர்வேஷாம் பூதானுமந்தரஃ புருஷஃ ஸம ஆத்மேதி வித்யாத் (ஐதரேய, ஆரண்ய. 3, 4, 10)
ஆத்மா வா இதமேக ஏவாக்ர ஆஸீந் நான்யத் கிஞ்சன (ஐதரேயோப. 1, 1)
ஏகம் ஸத் விப்ரா பஹுதா வதந்தி (ருக். ஸம், 1, 164, 46)
ஏகம் ஸந்தம் பஹுதா கல்பயந்தி (ருக். ஸம். 10, 114, 5)
ஏகோ விமமே த்ரிபிரித்பதேபிஃ (ருக். ஸம். 1, 154, 3)
ஏகோ தாதார புவனானி விஶ்வா (ருக். ஸம் 1, 154, 4)
ஏக ஏவாக்னிர்பஹுதா ஸமித்தஃ

என்பன ருக்வேதம்.

ஸதேவ ஸோம்யேதமக்ர ஆஸீதேகமேவாத்விதீயம்

என்பது சாந்தோக்யம் (6, 2, 1).

ஸர்வபூதஸ்திதம் யோ மாம் பஜத்யேகத்வமாஸ்திதஃ |
ஸர்வதா வர்(த்)தமானோ'பி ஸ யோகி மயி வர்(த்)ததே || (6, 31)

வித்யாவினயஸம்பன்னே ப்ராஹ்மணே கவி ஹஸ்தினி |
ஶுனி சைவ ஶ்வபாகே ச பண்டிதாஃ ஸமதர்ஶினஃ || (5, 18)

அஹமாத்மா குடாகேஶ ஸர்வபூதாஶயஸ்திதஃ |
அஹமாதிஶ்ச மத்யம் ச பூதானமந்த ஏவ ச || (10, 20)

யதா பூதப்ருதக்பாவமேகஸ்தமனுபஶ்யதி |
தத ஏவ ச விஸ்தாரம் ப்ரஹ்ம ஸம்பத்யதே ததா || (13, 31)

யதா ப்ரகாஶயத்யேக: க்ருத்ஸ்நம் லோகமிமம் ரவி: |
க்ஷேத்ரம் க்ஷேத்ரீ ததா க்ருத்ஸ்நம் ப்ரகாஶயதி பாரத || (13, 34)
ஸர்வதர்மான் பரித்யஜ்ய மாமேகம் ஶரணம் வ்ரஜ |
அஹம் த்வா ஸர்வபாபேப்யோ மோக்ஷயிஷ்யாமி மா ஶுச: ||
(18, 66)

என்பன பகவத்கீதை.

ஹரிரேக: ஸதா த்யேயோ பவத்பி: ஸத்த்வஸம்ஸ்திதை: |
ஓமித்யேவம் ஸதா விப்ரா: படத்வம் த்யாத கேஶவம் || (3, 89, 8-9)
ஆஶ்சர்யம் கலு தேவாநாமேகஸ்த்வம் புருஷோத்தம |
தன்யஶ்சாஸி மஹாபாஹோ லோகே நான்யோ'ஸ்தி கஶ்சந ||
என்பவை ஹரிவம்சம்.

[மனுவின் பெருமையை அறிவிக்கும் சுருதியொன்று உண்டு, யத்வை கிஞ்ச மனுரவதத் தத் பேஷஜம் (தைத். ஸம். 2, 2, 10, 2) என்று.]

[அந்த] மனுவாற் சொல்லப்பட்டது இது:—

ஸர்வபூதஸ்தமாத்மானம் ஸர்வபூதானி சாத்மனி |
ஸம்பஶ்யந்நாத்மயாஜீ வை ஸ்வாராஜ்யமதிகச்சதி || (மனு. 12, 91)

ஸ்ருஷ்டிஸ்தித்யந்தகரணீம் ப்ரஹ்மவிஷ்ணுஶிவாத்மிகாம் |
ஸ ஸம்ஜ்ஞாம் யாதி பகவா னேக ஏவ ஜநார்தன: ||
(விஷ்ணுபு. 1, 2, 66)

தஸ்மாந்ந விஜ்ஞானம்ருதே'ஸ்தி கிஞ்சித்
க்வசித் கதாசித் த்விஜ வஸ்துஜாதம் |
விஜ்ஞானமேகம் நிஜகர்மபேதாத்
விபின்னசித்தைர்பஹுதாப்யுபேதம் ||
ஜ்ஞானம் விஶுத்தம் விமலம் விஶோகம்
அஶேஷலோபாதிநிரஸ்தஸங்கம் |
ஏக: ஸதைக: பரம: பரேஶ:
ஸ வாஸுதேவோ ந யதோ'ன்யதஸ்தி ||
(விஷ்ணுபு. 2, 12. 43—44)

யதா ஸமஸ்ததேஹேஷு புமானேகோ வ்யவஸ்தித: |
ததா ஹி கோ பவாந் ஸோ'ஹமித்யேதத் விபலம் வச: ||
(விஷ்ணுபு. 2, 13, 91)

ஸிதநீலாதிபேதேன யதைகம் த்ருஶ்யதே நப: |
ப்ராந்தத்ருஷ்டிபிராத்மாபி ததைக: ஸந் ப்ருதக் ப்ருதக் ||

ஏக: ஸமஸ்தம் யதிஹாஸ்தி கிஞ்சித்
ததச்யுதோ நாஸ்தி பரம் ததோ'ன்யத் |
ஸோ'ஹம் ஸ ச த்வம் ஸ ச ஸர்வமேதத்
ஆத்மஸ்வரூபம் த்யஜ பேதமோஹம் |
இதீரிதஸ்தேந ஸ ராஜவர்யஸ்-
தத்யாஜ பேதம் பரமார்(த்)தத்ருஷ்டி: ||
(விஷ்ணுபு. 2, 16, 22—24)

ஸகலமிதமஹம் ச வாஸுதேவ:
பரமபுமான் பரமேச்வர: ஸ ஏக: |
இதி மதிரசலா பவத்யனந்தே
ஹ்ருதயகதே வ்ரஜ தாந் விஹாய தூராத் || (விஷ்ணுபு. 3, 7, 32)

யதாஹ வஸுதா ஸர்வம் ஸத்யமேதத் திவௌகஸ: |
அஹம் பவோ பவந்தச்ச ஸர்வம் நாராயணாத்மகம் ||
விபூதயஸ்து யாஸ்தஸ்ய தாஸாமேவ பரஸ்பரம் |
ஆதிக்யந்யூநதா பாத்யபாதகத்வேந வர்(த்)ததே || (5, 1, 29-30)

பவானஹம் ச விச்வாத்மந்நேக ஏவ ஹி காரணம் |
ஜகதோ'ஸ்ய ஜகத்யர்(த்)தே பேதேநாவாம் வ்யவஸ்திதௌ ||
(5, 9, 32)

த்வயா யதபயம் தத்தம் தத்தத்தமபயம் மயா |
மத்தோ'விபின்னமாத்மானம் த்ரஷ்டுமர்ஹஸி சங்கர ||
ஸோ'ஹம் ஸ த்வம் ஜகச்சேதம் ஸதேவாஸுரமானுஷம் |
அவித்யாமோஹிதாத்மான: புருஷா பின்னத்ருஷ்டய: ||
(விஷ்ணுபு. 5, 33, 47-48)

என்பவை ஸ்ரீ விஷ்ணுபுராணம்.

விஷ்ணோரன்யம் து பச்யந்தி யே மாம் ப்ரஹ்மாணமேவ வா |
குதர்(க்)கமதயோ மூடா: பச்யந்தே நரகேஷ்வத: ||
யே ச மூடா துராத்மானோ பின்னம் பச்யந்தி மாம் ஹரே: |
ப்ரஹ்மாணம் ச ததஸ்தஸ்மாத் ப்ரஹ்மஹத்யாஸமம் த்வகம் ||

என்பது பவிஷ்ய புராணத்திலே ஸ்ரீ மஹேசுவரரின் வசனம். 'ஹரிவம்ச'த்திலே 'கைலாச யாத்திரை'யில் மஹேசுவரருடைய வசனம் வருமாறு—

ஆதிஸ்த்வம் ஸர்வபூதானாம் மத்யமந்தஸ்ததா பவாந் |
த்வத்த: ஸமபவத் விச்வம் த்வயி ஸர்வம் ப்ரலீயதே ||
அஹம் த்வம் ஸர்வகோ தேவ த்வமேவாஹம் ஜனார்த்தன |

ஆவயோரந்தரம் நாஸ்தி ஶப்தைரர்(த்)தைர்ஜகத்பதே ||
நாமானி தவ கோவிந்த யானி லோகே மஹாந்தி ச |
தான்யேவ மம நாமானி நாத்ர கார்யா விசாரணா ||
த்வதுபாஸா ஜகந்நாத ஸைவாஸ்து மம கோபதே |
யஶ்ச த்வாம் த்வேஷ்டி போ தேவ ஸ மாம் த்வேஷ்டி ந ஸம்ஶய: ||
த்வத்விஸ்தாரோ யதோ தேவ ஹ்யஹம் பூதபதிஸ் ததஃ |
ந ததஸ்தி விநா தேவ யத்தே விரஹிதம் க்வசித் ||
யதாஸீத் வர்(த்)ததே யச்ச யச்ச பாவி ஜகத்பதே |
ஸர்வம் த்வமேவ தேவேஶ விநா கிஞ்சித் த்வயா ந ஹி ||

(ஹரிவம்சம் 3, 88, 59- 64)

[இவை முதலான வாக்கியங்கள் ஏகத்வத்தை உணர்த்துவன.]

மேலும், "ஆத்மேதி தூபகச்சந்தி க்ராஹயந்தி ச" (ப்ரஹ்ம ஸூ. 4, 1, 3) என்பதால், 'ஆத்மா' என்றால் இவ்வாறாக சாஸ்திரங்களிலே சொல்லப்பட்ட பரமாத்மா என்று கொள்ளவேண்டும். இவ்வாறுதான், பரமாத்மாவைப்பற்றிக் கூறுமிடத்தில், ஜாபாலர்கள் ஆத்மாவாகவே அவனை அறிந்துகொள்கிறார்கள்; 'த்வம் வா அஹமஸ்மி பகவோ தேவதே அஹம் வை த்வமஸி' [வராஹோபநிஷத், 34] என்று. இவ்வாறே, பிறவும், 'யதேவேஹ ததமுத்ர யதமுத்ர ததன்விஹ' (கடோப. 2, 1, 10) என்றும், 'ஸ யஶ்சாயம் புருஷே, யஶ்சாஸாவாதித்யே, ஸ ஏகஃ' (தைத். உப. 2, 8, 12) என்றும், 'ததாத்மானமேவாவேதஹம் ப்ரஹ்மாஸ்மீதி' (ப்ருஹ. உப. 1, 4, 10) என்றும், 'ததேதத் ப்ரஹ்மாபூர்வமனபரமனந்தரமபாஹ்யமயமாத்மா ப்ரஹ்ம' (ப்ருஹ. உப. 2, 5, 19) என்றும், "ஸ வா ஏஷ மஹானஜ ஆத்மாஜரோ'மரோ'ம்ருதோ'பயோ ப்ரஹ்ம" (ப்ருஹ. உப. 4, 4, 25) இவை முதலான இடங்கள் ஆத்மாவே பரமாத்மா என்று அறிவிக்கின்றனவாக உள்ளவாறு கண்டுகொள்ள வேண்டும். வேதாந்த வாக்கியங்களும் ஆத்மாவே ஈசுவரன் என்று பொருள் கொள்ளுமாறு

அமைந்து அறிவுறுத்துகின்றன. "ஏஷ த ஆத்மா'ந்தர்யாம்யம்ருதஃ" (ப்ருஹ. உப. 3, 7, 23) என்றும், 'யந் மனஸா ந மனுதே யேநாஹுர்மனோ மதம் | ததேவ ப்ரஹ்ம த்வம் வித்தி நேதம் யதிதமுபாஸதே ||' (கேனோப. 1, 5) என்றும், 'தத் ஸத்யம் ஸ ஆத்மா தத் த்வமஸி' (சாந்தோ. உப. 6, 8, 16) என்றும், இவை முதலானவற்றையும் [காண்க.]

"இது பரமாத்வை ஆத்மா என்று பிரதீகம் என்னும் (நியாயப்படி) அறிகுறியால் குறிப்பிடுவதன்றோ, விஷ்ணுவை பிரதிமையால் குறிப்பதுபோல" என்றால், அவ்வாறு கொள்வது பொருந்தாது; ஏனென்றால், வாக்கியங்களுக்கு கௌணமாக (முக்கியார்த்தத்தைக் கொள்ளாதபடி) பொருள் கொள்ளவேண்டிவரும் ஆதலாலும், வாக்கிய வேற்றுமை இருக்கின்றதாதலாலும் (இது பொருந்ாது); எங்கு (பிரதீகதிருஷ்டி) அறிகுறியாகக் கொள்வது என்பது வேண்டப்படுகின்றதோ, அங்கெல்லாம் வாக்கியம் ஒரு முறையாகவே வரும். 'மனோ ப்ரஹ்ம' (சாந். உப. 3, 18, 1) என்றும், 'ஆதித்யோ ப்ரஹம' (சாந். உப. 3, 19, 1) என்றும் வருவதுபோல; இங்கேயோ வென்றால், 'த்வமஹமஸ்மி' 'அஹம் வை த்வமஸி' (நான் நீ, நீ நான்) என்று சொல்லப்பட்டுள்ளது. ஆகவே, அறிகுறி (பிரதீக)ப் பொருளில் வரும் சுருதி வாக்கியங்களினின்றும் இது மாறுபடுவதால், அபேதமின்மையே பெறப்பட்டது. பேத நோக்கம் மறுக்கப்படுவதாலும் [இவ்வுண்மை பெறப்பட்டது]: அது இவ்வாறு: "அத யோ'ன்யாம் தேவதாமுபாஸ்தே அன்யோ'ஸாவன்யோ' ஹமஸ்மீதி ந ஸ வேத யதா பஶுஃ" (ப்ருஹ. உப. 1, 4, 10) என்றும் "ம்ருத்யோஃ ஸ ம்ருத்யுமாப்னோதி ய இஹ நானேவ பஶ்யதி" (ப்ருஹ. உப. 4, 4, 19) என்றும், 'யதோதகம் துர்கே வ்ருஷ்டம் பர்வதேஷு விதாவதி | ஏவம் தர்மான் ப்ருதக் பஶ்யம்ஸ்-

தானேவாநுவிதாவதி ||' (கடோப. 2, 1, 14) என்றும், "த்விதீயாத் வை பயம் பவதி" (ப்ர. உப. 1, 4, 2) "யதாஹ்யேவைஷ ஏதஸ்மிந்நுதரமந்தரம் குருதே, அத தஸ்ய பயம் பவதி, தத்த்வேவ பயம் விதுஷோ மன்வானஸ்ய' (தைத். உப. 2, 7) என்றும், "ஸர்வம் தம் பராதாத்யோ'ன்யத்ராத்மநः ஸர்வம் வேத" (ப்ருஹ. உப. 2, 4, 6) என்றும், இவ்வாறான அனேக சுருதி வாக்கியங்கள் பேத நோக்கத்தை நிந்திக்கின்றன. (அதாவது, பேத நோக்கம் தவறானது என்று கூறுகின்றன.)

அவ்வாறே, "ஆத்மைவேதம் ஸர்வம்" (சாந். உப. 7, 25, 2) என்றும், "ஆத்மனி விஜ்ஞாதே ஸர்வமிதம் விஜ்ஞாதம் பவதி" என்றும், 'இதம் ஸர்வம் யதயமாத்மா' (ப்ருஹ. உப. 2, 4, 6) என்றும், "ப்ரஹ்மைவேதம் ஸர்வம்' (முண்டகோப. 2, 2, 11) என்றும் சுருதி (கூறுகின்றது).

அவ்வாறே ஸ்மிருதியும்,

யஜ்ஜ்ஞாத்வா ந புனர்மோஹமேவம் யாஸ்யஸி பாண்டவ |
யேந பூதான்யஶேஷேண த்ரக்ஷ்யஸ்யாத்மன்யதோ மயி ||
(கீதை. 4, 35)

என்று கூறுகின்றது. 'க்ஷேத்ரஜ்ஞன் ஈசுவரன் இவர்களின் ஒருமையே ஸகல உபநிஷத்துக்களிலும் பிரசித்தமாக்கப்பெற்ற உண்மையென்று கண்டுகொள்வாய்' என்பது இதன் பொருள்.

ஸர்வபூதேஷு யேனைகம் பாவமவ்யயமீக்ஷதே |
அவிபக்தம் விபக்தேஷு தஜ்ஜ்ஞானம் வித்தி ஸாத்த்விகம் ||
(கீதை. 18, 20)

என்று, ஆத்மா ஒன்றே என்னும் அறிவே நல்லறிவு என்று பகவானாலும் விளக்கப்பெற்றது. ஆதலால் ஆத்மாவாகிய ஈசுவரனிடத்திலேயே மனத்தை நிலைநிறுத்த வேண்டும்.

ஆத்மா ச பரமாத்மா ச த்வமேகः பஞ்சதா ஸ்திதः
(விஷ்ணுபு. 5, 18, 50)

என்றும் (உள்ளது).

அதவா பஹுனைதேந கிம் ஜ்ஞாதேந தவார்ஜுன |
விஷ்டப்யாஹமிதம் க்ருத்ஸ்னமேகாம்ஶேந ஸ்திதோ ஜகத் ||
(கீதை. 10, 42)

என்றும் உள்ளது.

அவித்யை உபாதி என்னும் பக்ஷத்திற்கும் (கொள்கைக்கும்) பிரமாண வசனங்கள் நன்கு அமைந்துள்ளன.

ஏக ஏவ மஹானாத்மா ஸோ'ஹங்காரோ'பிதீயதே |
ஸ ஜீவ: ஸோ'ந்தராத்மேதி கீயதே தத்த்வசிந்தகை: ||

இவ்வாறே விஷ்ணு புராணத்திலும்

விபேதஜனகே'ஜ்ஞானே நாஶமாத்யந்திகம் கதே |
ஆத்மனோ ப்ரஹ்மணோ பேதமஸந்தம் க: கரிஷ்யதி || (6, 7, 96)
பராத்மனோ மனுஷ்யேந்த்ர விபாகோ'ஜ்ஞானகல்பித: |
க்ஷயே தஸ்யாத்மபரயோர்விபாகோ'பாக ஏவ ஹி ||

என்று உள்ளது. 'விஷ்ணு தர்ம'த்திலே இவ்வாறுள்ளது:—

யதைகஸ்மின் கடாகாஶே ரஜோதூமாதிபிர்யுதே |
நான்யே மலினதாம் யாந்தி தூரஸ்தா: குத்ரசித் க்வசித் ||
ததா த்வந்த்வைரநேகைஸ்து ஜீவே ச மலினே க்ருதே |
ஏகஸ்மின்னபரே ஜீவா மலினா: ஸந்தி குத்ரசித் ||

'ப்ரஹ்மயாஜ்ஞவல்க்ய'த்திலுள்ளது வருமாறு:—

ஆகாஶமேகம் ஹி யதா கடாதிஷு ப்ருதக் பவேத் |
ததாத்மைகோ'ப்யநேகேஷு ஜலாதாரேஷ்விவாம்ஶுமாந் ||

'க்ஷராத்மானாவீஶதே தேவ ஏக:' என்பது ஶ்வேதாஶ்வதரம் (1,10). சாந்தோக்யத்திலுள்ளவை "ஸஏகதாபவதி" (7, 26, 2) முதலியன. "ஸ தத்ர பர்யேதி" (சாந். உப. 8, 12, 3) "ஸ வா ஏஷ ஏதேந தைவேந சக்ஷுஷா மனஸைதாந் காமாந் பஶ்யந் ரமதே", (சாந்தோ. உப. 8, 12, 5) "பரோவிக்ருத ஏவாத்மா ஸ்வாத்மா'யம் ஜீவ:" என்பன சுருதி. "ஸ ஏஷ இஹ ப்ரவிஷ்ட:" (1, 4, 7) என்பது ப்ருஹதாரண்யக சுருதி. "ஆத்மேத்யேவோபாஸீத" "ததேதத் ப்ரஹ்மாபூர்வம்' (ப்ருஹ. உப. 2, 5, 19) முதலியவற்றையும், "நான்யோ'தோ'ஸ்தி த்ரஷ்டா நான்யோ'தோ'ஸ்தி விஜ்ஞாதா" (ப்ருஹ. உப. 3, 7, 23) முதலியவற்றையும், "ஸ வா ஏஷ

மஹானஜ ஆத்மா யோ'யம் விஜ்ஞானமய:'' (ப்ருஹ. உப. 4, 4, 22) முதலியவற்றையும், "அத யோ'ன்யாம் தேவதாமுபாஸ்தே'' (ப்ருஹ. உப. 1,4, 10) "ஐததாத்ம்யமிதம் ஸர்வம்'' (சாந்தோ. உப. 6, 8, 17) என்றுள்ளவற்றையும், 'க்ஷேத்ரஜ்ஞம் சாபி மாம் வித்தி' (கீதை. 13, 3) என்பதையும் காண்க.

நிஶ்சரந்தி யதா லோஹபிண்டாத் தப்தாத் ஸ்புலிங்ககா: |
ஸகாஶாதாத்மநஸ்தத்வத் ப்ரபவந்தி ஜகந்தி ஹி ||

என்பது 'யோகயாஜ்ஞவல்க்யம்.' 'அஜ: ஶரீரக்ரஹணாத் ஸ ஜாத இதி கீர்த்யதே'' என்பது 'ப்ராஹ்மபுராணம்.'

ஸர்(ப்)பவத் ரஜ்ஜுகண்டஸ்து நிஶாயாம் வேஶ்மமத்யக: |
ஏகோ ஹி சந்த்ரோ த்வௌ வ்யோம்நி திமிராஹதசக்ஷுஷ: ||
ஆபாதி பரமாத்மா ச ஸர்வோபாதிஷு ஸம்ஸ்தித: |
நித்யோதித: ஸ்வயஞ்ஜ்யோதி: ஸர்வக: புருஷ: பர: ||
அஹங்காராவிவேகேந கர்(த்)தாஹமிதி மந்யதே |

என்றும்,

ஏவமேவாயம் புருஷ: ப்ராஜ்ஞேநாத்மநா (ப்ருஹ. உப. 4, 3, 21)

ஸதா ஸோம்ய ததா ஸம்பந்நோ பவதி (சாந்தோ. உப. 6, 8, 1)

என்றும்,

ஸ்வமாயயா ஸ்வமாத்மானம் மோஹயந் த்வைதமாயயா |
குணாஹதம் ஸ்வமாத்மானம் லபதே ச ஸ்வயம் ஹரி: ||

என்றும் உள்ளன.

[அவ்வாறே "க்ஷேத்ரஜ்ஞம் சாபி மாம் வித்தி'' (கீதை. 13, 2) என்றும்] "உத்க்ராமந்தம் ஸ்திதம் வாபி'' (கீதை. 15, 10) என்றும், "அஜ்ஞானேனாவ்ருதம் ஜ்ஞானம்'' (கீதை. 5, 15) என்றும், "அவ்யக்தாதிவிஶேஷாந்தமவித்யாலக்ஷணம் ஸ்ம்ருதம்'' என்றும், "ஆஸீதிதம் தமோபூதம்'' (மனு. 1, 5) என்றும் (உள்ளன). "வாசாரம்பணம்'' (சாந்தோ. 6, 1, 4) என்று தொடங்கும் வாக்கியமும், "யத்ர ஹி த்வைதமிவ பவதி ததிதர இதரம் பஶ்யதி, யத்ர த்வஸ்ய ஸர்வ-

மாத்மைவாபூத் தத் கேன கம் பஸ்யேத் தக் கேன கம் ஜிக்ரேத்'' (ப்ருஹ. உப. 2, 4, 14) என்றும், "யஸ்மிந் ஸர்வாணி பூதாந்யாத்மைவாபூத் விஜானதஃ, தத்ர கோ மோஹஃ கஃ ஶோக ஏகத்வமனுபஶ்யதஃ'' (ஈஶா. உப. 7) என்றும், "யத்ர நான்யத் பஶ்யதி நான்யத் [விஜாநாதி]'' என்றும் (சாந். உப. 7, 24, 1) "பேதோ'யமஜ்ஞானநிபந்தனஃ'' என்றும், "நேஹ நாநாஸ்தி கிஞ்சன'' (கடோப. 2, 1, 11) என்றும், ''ம்ருத்யோஃ ஸ ம்ருத்யுமாப்நோதி ய இஹ நாநேவ பஶ்யதி'' (கடோப. 2, 1, 10) என்றும்; "விஶ்வதஶ்சக்ஷுஃ'' (ஶ்வேதா. உப. 3, 3) என்று தொடங்கும் வாக்கியமும், "யோ யோனிமதிதிஷ்டத்யேகோ விஶ்வாநி ரூபாணி யோனீஶ்ச ஸர்வாஃ', என்றும், "அஜாமேகாம் லோஹிதஶுக்லக்ருஷ்ணாம்'' (ஶ்வேதா. உப. 4, 5) என்று தொடங்கும் வாக்கியமும், " அஜோ'ஹ்யேகோ ஜுஷமாணோ'னுஶேதே'' (ஶ்வேதா. உப. 4, 5) என்றும், ''தேவாத்மஶக்திம் விததே'' என்றும், "ந து தத் த்விதீயமஸ்தி ததோ'ன்யத் விபக்தம் யத் பஶ்யேத்'' (ப்ருஹ. உப. 4, 3, 23) என்று தொடங்கும் வாக்கியமும், "ஏக ஏவ ருத்ரோ ந த்விதீயாய தஸ்துஃ'' (ஶ்வேதா. உப. 3, 2) என்றும் [உள்ளவற்றைக் காண்க].

மனோவிஜ்ரும்பிதம் சைதத் யத் கிஞ்சித் ஸசாரசரம் |
மனஸோ ஹ்யாத்மனீபாவே த்வைதாபாவாத் ததாப்னுயாத் ||
(3, 31)

யத்யத் த்வைதம் ப்ரபஞ்சஸ்ய தந்நிவர்த்யம் ஹி சேதஸா |
மனோவ்ருத்திமயம் த்வைதமத்வைதம் பரமார்(த்)ததஃ || (3, 27)

யதா ஸ்வப்னே த்வயாபாஸம் சித்தம் சலதி மாயயா |
ததா ஜாக்ரத்-த்வயாபாஸம் சித்தம் சலதி மாயயா || (3, 29)

என்றும் இவை முதலானவை 'கௌடபாத'த்தில் உள்ளன.

தர்(க்)கேணாபி ப்ரபஞ்சஸ்ய மனோமாத்ரத்வமிஷ்யதாம் |
த்ருஶ்யத்வாத் ஸர்வபூதானாம் ஸ்வப்னாதிவிஷயோ யதா ||

என்றும், 'த்விதீயாத்வை பயம் பவதி' (ப்ருஹ. உப. 1, 4, 2)

என்றும், 'ஜ்ஞாதே த்வாத்மநி நாஸ்த்யேதத் கார்யகாரண-தாத்மனஃ' என்றும், 'ஏகோ தேவஃ ஸர்வபூதேஷு கூடஃ' (ஶ்வேதா. உப. 6, 11) என்றும், 'அஸங்கோ ஹ்யயம் புருஷஃ' (ப்ருஹ. உப. 4, 3, 15) என்றும் உள்ளன.

விஸ்தார: ஸர்வபூதஸ்ய விஷ்ணோ: ஸர்வமிதம் ஜகத் |
த்ரஷ்டவ்யமாத்மவத் தஸ்மாதபேதேன விசக்ஷணைஃ |

(1. 17, 84) என்றும்,

ஸர்வத்ர தைத்யாஃ ஸமதாமுபேத்ய ஸமத்வமாராதனமச்யுதஸ்ய

(1, 17, 90) என்றும்,

ஸர்வபூதாத்மகே தாத ஜகந்நாதே ஜகன்மயே |
பரமாத்மனி கோவிந்தே மித்ராமித்ரகதா குதஃ ||

(1, 19, 37) என்றும் [விஷ்ணுபுராணத்தில்] உள்ளன.

'தத்த்வமஸி' (சாந்தோ. உப. 6, 8, 7) என்றும், 'அஹம் ப்ரஹ்மா'ஸ்மி'' (ப்ருஹ. உப. 1, 4, 10) என்றும், 'இதம் ஸர்வம் யதயமாத்மா' (ப்ருஹ. உப. 2, 4, 6) என்றும், 'அயமாத்மா ப்ரஹ்ம' (ப்ருஹ, உப. 2, 5, 19) என்றும், 'தரதி ஶோகமாத்மவித்' (சாந்தோ. உப. 7, 1, 3) என்றும், 'தத்ர கோ மோஹஃ கஃ ஶோக ஏகத்வமநுபஶ்யதஃ' (ஈஶா. உப. 7) என்றும் இவை முதலிய பல வாக்கியங்கள் சுருதி, ஸ்ம்ருதி, இதிஹாஸம், புராணம், (நியாயம் முதலிய) லௌகிக நூல்கள் இவற்றுள் உள்ளன.

[செய்யவேண்டியது அடையவேண்டியது என்னும் தன்மையில்லாததாய்] ஸித்தமான (ஏற்கெனவே நிலைத்துள்ள) பொருளைப்பற்றிக் கூறுவதிலும், வேதத்தின் பிராமாண்யம் கொள்ளத்தக்கது.

ஸ்வபக்ஷஸாதனைரகார்யமர்(த்)தஜாதமாஹ சேத் |
ததா பரோ'பி வேத சேச் ச்ருதிஃ பராத்மத்ருங் ந கிம் ||

என்று பெரியோர்களால் சொல்லப்பட்டது. சொற்களுக்கு வேறு சொற்களோடு தொடர்புள்ள பொருளையே குறிப்பதற்கு ஆற்றல் உண்டு என்றாலும், காரியம் என்னப்படுவ

தாகிப் பெறவேண்டியதாகிய அபூர்வத்தோடு தொடர்புடைய பொருளை மட்டுமே அது குறிப்பதாகாது; அவ்வாறுனல், அர்த்தவாத வாக்கியங்களுக்கு [விதிக்கப்பட்டவற்றைப் புகழ்ந்தும் விலக்கப்பட்டவற்றை இகழ்ந்தும் கூறும் வாக்கியங்களுக்கு] காரியத்தோடு தொடர்பு இராது, அவற்ருல் தோற்றும் பொருள் காரியமின்றி வெறும் ஸ்துதியே யாதலால்; இன்றேல், 'வாயவ்யம் ஶ்வேதமாலபேத பூதிகாமோ வாயுர்வை க்ஷேபிஷ்டா தேவதா' (தைத். ஸம். 2, 1, 1) என்று இருப்பதற்கில்லை. பற்றுதலே (ராகமே) பிரவிருத்தி செய்வது, அபூர்வம் அன்று; சுருதியும் இவ்வாறே (கூறுகின்றது)—"அதோ கல்வாஹுः காமமய ஏவாயம் புருஷः, இதி ஸ யதா காமோ பவதி, தத் க்ரதுர்பவதி, யத் க்ரதுர்பவதி, தத் கர்ம குருதே, யத் கர்ம ததபி ஸம்பத்யதே" என்று.

இவ்வாறே ஸ்ம்ருதிகளும்

அகாமதः க்ரியா காசித் த்ருஶ்யதே நேஹ கஸ்யசித் |
யத் யத்தி குருதே கர்ம தத் தத் காமஸ்ய சேஷ்டிதம் ॥ (மனு. 2, 4)

என்றும், "காம ஏஷ க்ரோத ஏஷः" (கீதை. 3, 37) என்றும் (கூறுகின்றன).

[காரியத்தைத் தவிர்த்து] மற்றைக் கருத்துக்களையுடைய மந்திர வாக்கியங்கள், அர்த்தவாத வாக்கியங்கள் இவற்றின் பிராமாண்யத்தையும் அங்கீகரிக்க வேண்டும். இவற்றிற்கு பிராமாண்யம் இல்லை என்றதால் நஹுஷன் பாம்பானுன். அது எவ்வாறென்ருல்

"ருஷயஸ்து பரிஶ்ராந்தா வாஹ்யமானா துராத்மனா |
தேவர்ஷயோ மஹாபாகாஸ்ததா ப்ரஹ்மர்ஷயோ'மலாः ॥
பப்ரச்சுः ஸம்ஶயம் தே து நஹுஷம் பாபசேதஸம் |
ய இமே ப்ரஹ்மணா ப்ரோக்தா மந்த்ரா வை ப்ரோக்ஷணே கவாம் ॥
ஏதே ப்ரமாணம் பவத உதாஹோ நேதி வாஸவ |
நஹுஷோ நேதி தானாஹ ஸஹஸா மூடசேதனः ॥

ருஷய ஊசு:—

அதர்மே ஸம்ப்ரவ்ருத்தஸ்த்வம் தர்மம் ச விஜிக்ருக்ஷஸி ।
ப்ரமாணமேததஸ்மாகம் பூர்வம் ப்ரோக்தம் மஹர்ஷிபி: ॥

அகஸ்த்ய உவாச—

ததோ விவதமான: ஸ ருஷிபி: ஸஹ பார்(த்)திவ: ।
அத மாமஸ்ப்ருஶந் மூர்த்னி பாதேனாதர்மபீடித: ॥
தேனாபூத்-ததசேதா: ஸ நி:ஶ்ரீகஶ்ச ஶசீபதே ।
ததஸ்தமஹமுத்விக்னமவோசம் பயபீடிதம் ॥
யஸ்மாத் பூர்வை: க்ருதம் மார்கம் மஹர்ஷிபிரனுஷ்டிதம் ।
அதுஷ்டம் தூஷயஸி வை யச்ச மூர்த்ன்யஸ்ப்ருஶ: பதா ॥
யச்சாபி த்வம் ருஷீன் மூட ப்ரஹ்மகல்பான் துராஸதான் ।
வாஹான் க்ருத்வா வாஹயஸி தேந ஸ்வர்காத்ததப்ரப: ॥
த்வம் ஸ்வபாபபரிப்ரஷ்ட: க்ஷீணபுண்யோ மஹீபதே ।
தஶவர்ஷஸஹஸ்ராணி ஸர்(ப்)பரூபதரோ மஹீம் ॥
விசரிஷ்யஸி தீர்ணஶ்ச புன: ஸ்வர்கமவாப்ஸ்யஸி ।
த்ருஷ்ட்வா யுதிஷ்டிரம் நாம தவ வம்ஶஸமுத்பவம் ॥

என்பது ஸ்ரீ மஹாபாரதம் (உத்யோக. 17, 8—17).

ஆதலால் இந்த ஆத்மஜ்ஞானம் [உண்மை என்று] நம்புதற்குரியது.

'அஶ்ரத்ததானா: புருஷா தர்மஸ்யாஸ்ய பரந்தப ।
அப்ராப்ய மாம் நிவர்(த்)தந்தே ம்ருத்யுஸம்ஸாரவர்த்மநி ॥

(கீதை. 9, 3) என்பது ஸ்ரீ பகவத் வசனம்.

ஐதரேயகத்திலும், "ஏஷ பந்தா ஏதத் கர்மைதத் ப்ரஹ்மைதத் ஸத்யம் தஸ்மாந்ந ப்ரமாத்யேத் தந்நாதீயாந்ந ஹ்யத்யாயந் பூர்வே யே'த்யாயம்ஸ்தே பராபபூவு:" (என்று உள்ளது). ருஷியாலும் சொல்லப்பட்டது—"ப்ரஜா ஹ திஸ்ரோ அத்யாயமீயுர் ந்யன்யா அர்(க்)கமபிதோ விவிஶ்ரே । ப்ருஹத்தஸ்தௌ புவனேஷ்வந்த: பவமானோ ஹரித ஆவிவேஶ ॥" (ஐ. ஆர. 2, 1, 4) என்று.

"ப்ரஜா ஹ திஸ்ரோ அத்யாயமீயுரிதி யா வை தா இமா: ப்ரஜா: திஸ்ரோ'த்யாயமீயுஸ்தானீமானி வயாம்ஸி வங்கா வகதாஶ் சேரபாதா:" (ஐ. ஆர. 2, 1, 5) என்பது

சுருதி. வங்காஃ காட்டிலுள்ளவை, மரங்கள் ; வகதாஃ ஓஷதிகள் ; இரபாதாஃ மார்பாற் செல்லும் பாம்பு முதலியன.

இவ்வாறே 'ஈஶாவாஸ்ய'த்தில் வித்யை யில்லாதவனை நிந்திக்கும் பொருளிலே ஒரு மந்திரம் இருக்கிறது:

"அஸுர்யா நாம தே லோகா அந்தேந தமஸா வ்ருதாஃ |
தாம்ஸ்தே ப்ரேத்யாபிகச்சந்தி யே கே சாத்மஹநோ ஜநாஃ || (3)

என்று. "அஸந்நேவ ஸ பவதி அஸத் ப்ரஹ்மேதி வேத சேத்" என்பது தைத்திரீயம் (2, 6, 1)..

இவ்வாறே சகுந்தலோபாக்கியானத்திலும்,

யோன்'யதா ஸந்தமாத்மானமன்யதா ப்ரதிபத்யதே |
கிம் தேன ந க்ருதம் பாபம் சோரேணாத்மாபஹாரிணா ||
(மஹாபா. ஆதி. 98, 7)

(என்று உள்ளது).

இன்னும் மிகுதியாகக் கூற வேண்டுவதில்லை.

ஸஹஸ்ரநாம ஜபத்திற்குத் தக்கதான மானஸ ஸ்நானம் சொல்லப்படுகின்றது.

யஸ்மிந் தேவாஶ்ச வேதாஶ்ச பவித்ரம் க்ருத்ஸ்னமேகதாம் |
வ்ரஜேத் தந்மானஸம் தீர்(த்)தம் தத்ர ஸ்நாத்வா'ம்ருதோ பவேத் ||

ஜ்ஞானஹ்ரதே த்யானஜலே ராகத்வேஷமலாபஹே |
யஃ ஸ்நாதி மானஸே தீர்(த்)தே ஸ யாதி பரமாம் கதிம் ||

ஸரஸ்வதி ரஜோரூபா தமோரூபா கலிந்தஜா |
ஸத்த்வரூபா ச கங்கா ச ந யாந்தி ப்ரஹ்ம நிர்குணம் ||

ஆத்மா நதீ ஸம்யமதோயபூர்ணா
ஸத்யஹ்ரதா ஶீலதடா தயோர்மிஃ |
தத்ராவகாஹம் குரு பாண்டுபுத்ர
ந வாரிணா ஶுத்யதி சாந்தராத்மா ||

என்பது மஹாபாரதம். (விஷ்ணு) ஸ்ம்ருதியில் "மானஸம் ஸ்நானம் விஷ்ணுசிந்தனம்" என்றுள்ளது.

ஜப்யேனைவ து ஸம்ஸித்யேத் ப்ராஹ்மணோ நாத்ர ஸம்ஶயஃ |
குர்யாதன்யந்ந வா குர்யாந்மைத்ரோ ப்ராஹ்மண உச்யதே ||

என்பது மனுவசனம் (மனு. 2, 87).

ஜபஸ்து ஸர்வதர்மேப்ய: பரமோ தர்ம உச்யதே |
அஹிம்ஸயா ச பூதானும் ஜபயஜ்ஞ: ப்ரவர்(த்)ததே ||

என்பது காண்க. "யஜ்ஞானும் ஜபயஜ்ஞோ'ஸ்மி" என்பது ஸ்ரீ கீதை (10, 15).

அபவித்ர: பவித்ரோ வா ஸர்வாவஸ்தாம் கதோ'பி வா |
ய: ஸ்மரேத் புண்டரீகாக்ஷம் ஸ பாஹ்யாப்யந்தர: ஶுசி: ||

(பத்மபு. 9, 80, 12) என்பது முதலானவற்றையும் (காண்க).

ஒரே தெய்வத்தைப்பற்றிப் பிரஸ்தாவித்து, அதனுடைய உபலக்ஷணம்* கூறப்படுகின்றது.

यतः सर्वाणि भूतानि भवन्त्यादियुगागमे ।
यस्मिंश्च प्रलयं यान्ति पुनरेव युगक्षये ॥ ११ ॥

11. யத: ஸர்வாணி பூதானி பவந்த்யாதியுகாகமே |
யஸ்மிம்ஶ்ச ப்ரலயம் யாந்தி புனரேவ யுகக்ஷயே ||

யத: எங்கிருந்து, ஸர்வாணி பூதானி [எல்லா வுயிர்களும்] ஆதியுகாகமே [கல்பத் தொடக்கத்திலே], பவந்தி பிறக்கின்றனவோ, யஸ்மிம்ஶ்ச [எவ்விடத்திலேயே], ப்ரலயம் விநாசத்தை, யாந்தி புன: மீண்டும் [அடைகின்றனவோ] —ஏவ என்பது அவதாரணப் பொருளில் வருவது; வேறொன்றிலேயன்று என்பது கருத்து—யுகக்ஷயே மகாப் பிரளயத்திலே, ச என்ற சொல்லால், "இடைக் காலத்தில் எவ்விடத்திலே நிலைபெற்று நிற்பனவோ" என்பதும் குறிப்பிடப்பெற்றது. 'யதோ வா இமானி பூதானி ஜாயந்தே' (தைத். உப. 3, 1.) என்பது ஶ்ருதி.

तस्य लोकप्रधानस्य जगन्नाथस्य भूपते ।
विष्णोर्नामसहस्रं मे शृणु पापभयापहम् ॥ १२ ॥

12. தஸ்ய லோகப்ரதானஸ்ய ஜகந்நாதஸ்ய பூபதே |
விஷ்ணோர்நாமஸஹஸ்ரம் மே ஶ்ருணு பாபபயாபஹம் ||

* காரியத்தாலும் மற்றத் தொடர்புகளாலும் குறிப்பது உபலக்ஷணம்.

தஸ்ய இவ்வித லக்ஷணத்தால் குறிக்கப்பெற்ற ஒரே தெய்வத்தினுடைய; லோகப்ரதானஸ்ய ஆலோசிப்ப தற்கு ஏதுக்களான வித்யாஸ்தானங்களால் நன்கு விளக்கப் பெற்றவனுடைய; ஜகந்நாதஸ்ய ஜகத்துக்கு உரிமையுள்ள வனாய் மாயையோடிசைந்த பரமாத்மாவினுடைய; அவன் நிர்லேபன், அதாவது தோஷம் முதலியவற்றால் பற்றப் படாதவன், அவனுடைய; பூபதே அரசனே! விஷ்ணோ: வியாபிக்கும் ஸ்வபாவமுள்ளவனுடைய; பாபத்தையும் பயத்தையும் போக்குவது ஆதலால் பாபபயாபஹம்; மே என்னிடமிருந்து,—நாமஸஹஸ்ரம் [அப்படிப்பட்ட] பெயர்கள் ஆயிரத்தையும்; ii அல்லது, என்னுடையவையான ஆயிரத்தையும் என்று மே என்பதை ஆயிரத்திற்கு அடை மொழியாகவும் கொள்ளலாம்; [நீ] ஶ்ருணு ஏகாக்ரசித்த முடையவனாகி, கவனித்துக் கேட்பாயாக.

ஏகஸ்யைவ ஸமஸ்தஸ்ய ப்ரஹ்மணோ த்விஜஸத்தம |
நாம்நாம் ஸஹஸ்ரம் லோகாநாமுபகாரகரம் ஶ்ருணு ||
நிமித்தஶக்தயோ நாம்நாம் பேதின்யஸ்ததுதீரணாத் |
விபின்நான்யேவ ஸாத்யந்தே பலானி த்விஜஸத்தம ||
யச்சக்தி நாம யத்தஸ்ய தத்தஸ்மிந்நேவ வஸ்துநி |
ஸாதகம் புருஷவ்யாக்ர ஸௌம்ய க்ரூரேஷு வஸ்துஷு ||

என்பது விஷ்ணு தர்மம்.

பரப்பிரும்ம விஷயத்திலே, குணம், கிரியை, சாதி இவற்றைப்பற்றிய ஆறும் வேற்றுமைப்பொருளிலே வழங் குஞ் சொற் பிரயோகங்களுக்கு ஏதுக்களான நிமித்த சக்திக ளுக்கு இடமில்லை; ஆனாலும் பிரும்மமானது ஸகுணமான நிலையிலும் விகாரமுடைய (மாறுபாடு கொண்ட) நிலையிலும் எல்லாவற்றின் (வடிவமாய்) ஆன்மாவாய் இருத்தலால், அதனிடத்தில் அந்தச் சொற்பிரயோகங்களுக்கு ஏதுக்கள் உள்ளன; ஆதலால், எல்லாச் சொற்களுமே பரமபுருஷனின் விஷயமாகவே பிரயோகிக்கப்படுகின்றன. அவற்றுள்,

यानि नामानि गौणानि विख्यातानि महात्मनः ।
ऋषिभिः परिगीतानि तानि वक्ष्यामि भूतये ॥ १३ ॥

13. யானி நாமானி கௌணானி விக்யாதானி மஹாத்மந: ।
ருஷிபி: பரிகீதானி தானி வக்ஷ்யாமி பூதயே ॥

யானி நாமானி [எந்தப் பெயர்கள்], கௌணானி குண ஸம்பந்தமுடையனவாய், குணச் சேர்க்கையால் எழுந்தனவோ, அவற்றுள்ளும், யானி [எவை], விக்யாதானி பிரசித்தமானவைகளோ, ருஷிபி: மந்திரங்களாலும் அவற்றைக் கண்டறிந்தவர்களாலும், பரிகீதானி—பரித: ஆதியோடந்தமாக, பரமேசுவரனைப்பற்றிய ஆக்கியானங்களிலே, அங்கங்கே, பாடப்பெற்றனவோ ; பெரியவனும் ஆத்மாவாயுமிருப்பவன் மஹாத்மா.

யச்சாப்னோதி யதாதத்தே யச்-சாத்தி விஷயானிஹ ।
யச்சாஸ்ய ஸந்ததோ பாவஸ்தஸ்மாதாத்மேதி கீர்த்யதே ॥

என்னும் வசனத்தைக்கொண்டு ['ஆத்மா' என்பதின் பொருளை] உணர்க. இவனே பெரிய ஆத்மா ஆதலின், மஹாத்மா என்பவனுடைய ; எண்ணுவதற்கு அரியதான பிரபாவத்தை யுடையவனுடைய ; தானி [அந்தப் பெயர்களை], பூதயே நான்கு புருஷார்த்தங்களையும் வேண்டுவோர் (அந்த) நான்கு புருஷார்த்தங்களையும் பெறுவதற்காக, வக்ஷ்யாமி [சொல்கிறேன்.]

ऋषिर्नाम्नां सहस्रस्य वेदव्यासो महामुनिः ।
छन्दोऽनुष्टुप् तथा देवो भगवान् देवकीसुतः ॥
अमृतांशूद्भवो बीजं शक्तिर्देवकिनन्दनः ।
त्रिसामा हृदयं तस्य शान्त्यर्थे विनियुज्यते ॥

ருஷிர்நாம்னாம் ஸஹஸ்ரஸ்ய வேதவ்யாஸோ மஹாமுனி: ।
சந்தோ'னுஷ்டுப் ததா தேவோ பகவான் தேவகீஸுத: ॥
அம்ருதாம்ஶூத்பவோ பீஜம் ஶக்திர்தேவகிநந்தன: ।
த்ரிஸாமா ஹ்ருதயம் தஸ்ய ஶாந்த்யர்(த்)தே விநியுஜ்யதே ॥

பெயர்கள் ஆயிரத்திற்கு ருஷி வேதவியாச மகாமுனிவர், சந்தஸ் அநுஷ்டுப்; தேவதை தேவகியின் மகனான பகவான்; 'அம்ருதாம்ஶூத்பவ:' என்பது பீஜம்; 'தேவகீநந்தன:' என்பது ஶக்தி; 'த்ரிஸாமா' என்பது அதற்கு (மந்திரத்திற்கு) ஹ்ருதயம்; சாந்த நிலையைப் பெறுவதின் பொருட்டு, விநியோகிக்கப்படுகின்றது.

विष्णुं जिष्णुं महाविष्णुं प्रभविष्णुं महेश्वरम् ।
अनेकरूपं दैत्यान्तं नमामि पुरुषोत्तमम् ॥

விஷ்ணும் ஜிஷ்ணும் மஹாவிஷ்ணும் ப்ரபவிஷ்ணும் மஹேஶ்வரம் |
அநேகரூபம் தைத்யாந்தம் நமாமி புருஷோத்தமம் ||

வெற்றி பெறுபவராய், மேம்பட்டு விளங்குபவராய், (எல்லாவற்றுள்ளும்) புகுந்திருப்பவராய், மகேசுவரராய், பல வடிவங்களை யுடையவராய், அசுரர்களுக்கு அந்தகராயுள்ள மஹாவிஷ்ணுவாகிய புருஷோத்தமரை வணங்குகிறேன்.

अस्य श्रीविष्णोर्दिव्यसहस्रनामस्तोत्रमहामन्त्रस्य । श्रीवेदव्यासो भगवान् ऋषिः । अनुष्टुप् छन्दः । श्रीमहाविष्णुः परमात्मा श्रीमन्नारायणो देवता । अमृतांशूद्भवो भानुरिति बीजम् । देवकीनन्दनः स्रष्टेति शक्तिः । उद्भवः क्षोभणो देव इति परमो मन्त्रः । शङ्खभृन्नन्दकी चक्रीति कीलकम् । शार्ङ्गधन्वा गदाधर इत्यस्त्रम् । रथाङ्गपाणिरक्षोभ्य इति नेत्रम् । त्रिसामा सामगः सामेति कवचम् । आनन्दं परब्रह्मेति योनिः । ऋतुस्सुदर्शनः काल इति दिग्बन्धः । श्रीविश्वरूप इति ध्यानम् । श्रीमहाविष्णुप्रीत्यर्थे सहस्रनामजपे विनियोगः ॥

அஸ்ய ஸ்ரீவிஷ்ணோர் - திவ்ய - ஸஹஸ்ரநாம - ஸ்தோத்ர - மஹா - மந்த்ரஸ்ய | ஸ்ரீ வேதவ்யாஸோ பகவான் ருஷி: | அநுஷ்டுப் சந்த: | ஸ்ரீ மஹாவிஷ்ணு: பரமாத்மா ஸ்ரீமந்நாராயணோ தேவதா | அம்ருதாம்ஶூத்பவோ பாநுரிதி பீஜம் | தேவகிநந்தன: ஸ்ரஷ்டேதி ஶக்தி: | உத்பவ: க்ஷோபணோ தேவ இதி பரமோ மந்த்ர: | ஶங்கப்ருந்நந்தகி சக்ரீதி கீலகம் | ஶார்ங்கதன்வா கதாதர இத்யஸ்த்ரம் | ரதாங்கபாணிரக்ஷோப்ய இதி நேத்ரம் | த்ரிஸாமா ஸாமக:

ஸாமேதி கவசம் | ஆனந்தம் பரப்ரஹ்மேதி யோனிஃ | ருதுஸ் ஸுதர்ஶனஃ கால இதி திக்பந்தஃ | ஸ்ரீ விஶ்வரூப இதி த்யானம் | ஸ்ரீமஹாவிஷ்ணுப்ரீத்யர்(த்)தே ஸஹஸ்ரநாமஜபே விநியோகஃ ॥

ध्यानम् ॥

क्षीरोदन्वत्प्रदेशे शुचिमणिविलसत्सैकते मौक्तिकानां
मालाक्लृप्तासनस्थस्स्फटिकमणिनिभैर्मौक्तिकैर्मण्डिताङ्गः ।
शुभ्रैरभ्रैरदभ्रैरुपरिविरचितैर्मुक्तपीयूषवर्षै-
रानन्दी नः पुनीयादरिनलिनगदाशङ्खपाणिर्मुकुन्दः ।

த்யானம்.

க்ஷீரோதன்வத்ப்ரதேஶே ஶுசிமணிவிலஸத்ஸைகதே மௌக்திகானாம், மாலாக்லுப்தாஸனஸ்தஸ்ஸ்படிகமணிநிபைர்மௌக்திகைர்-மண்டிதாங்கஃ | ஶுப்ரைரப்ரைரதப்ரைருபரிவிரசிதைர்முக்தபீயூஷ-வர்ஷை, ரானந்தீ நஃ புனீயாதரிநலினகதாஶங்கபாணிர் முகுந்தஃ ॥

தூய மணிகளால் விளங்கும் மணற் பரப்புக்களையுடைய திருப்பாற்கடலின் கரையிலே முத்துக்களின் மாலைகளாற் செய்த ஆஸனத்திலிருப்பவராய், ஸ்படிக மணிகளைப்போன்ற முத்துக்களால் அலங்கரிக்கப்பட்ட அங்கங்களையுடையவராய், தம்முடைய ஆஸனத்திற்கு மேற்கட்டியாக அமைந்த வெள்ளை நிறமுள்ள அநேக மேகங்களாலே பொழியப்பட்ட அமுதமயமான மழைத் திவலைகளால் ஆனந்தமடைபவராய், சக்கிரம், தாமரைப்பூ, கதை, சங்கு ஆகியவற்றைக் கைகளில் ஏந்தியவராய் விளங்கும் முகுந்தர் நம்மைப் பரிசுத்தமாக்குவாராக.

भूः पादौ यस्य नाभिर्वियदसुरनिलश्चन्द्रसूर्यौ च नेत्रे
कर्णावाशाश्शिरो द्यौर्मुखमपि दहनो यस्य वास्तेय[वासोऽय]मब्धिः ।
अन्तस्स्थं यस्य विश्वं सुरनरखगगोभोगिगन्धर्वदैत्यै-
श्चित्रं रंरम्यते तं त्रिभुवनवपुषं विष्णुमीशं नमामि ॥
ओं नमो भगवते वासुदेवाय ॥

பூஃ பாதௌ யஸ்ய நாபிர்வியதஸுரனிலஶ்சந்த்ரஸூர்யௌ ச நேத்ரே, கர்ணவாஶாஶ்ஶிரோ த்யௌர்முகமபி தஹநோ யஸ்ய வாஸ்-

தேய(வாஸோ'ய)மப்திঃ | அந்தஸ்ஸ்தம் யஸ்ய விஶ்வம் ஸுரநரக ககோபோகிகந்தர்வதைத்யை, ஶ்சித்ரம் ரம்ரம்யதே தம் த்ரிபுவன வபுஷம் விஷ்ணுமீஶம் நமாமி ||

ஓம் நமோ பகவதே வாஸுதேவாய.

எவருக்கு பூமி இரண்டு பாதங்களாகவும், ஆகாசம் நாபியாகவும், வாயுதேவன் பிராணனுகவும், சந்திரனும் சூரியனும் இரண்டு கண்களாகவும், [எட்டு] திக்குக்கள் காதுகளாகவும், மேலுலகம் (த்யௌঃ) தலையாகவும், அக்கினி வாயாகவும், சமுத்திரம் அடி வயிருகவும் [ஆடையாகவும்] உள்ளனவோ, எவருடைய வயிற்றிலேயுள்ள ஜகத்தானது தேவர், மானுடர், பறவைகள், பசுக்கள், பாம்புகள், கந்தர்வர், அரக்கர் என்று விசித்திரமாக இன்பத்தை விளைவிக்கின்றதோ, மூவுலகத்தையும் தம்முடைய வடிவமாகக் கொண்ட அந்த விஷ்ணுவாகிய ஈசனை வணங்குகிறேன். ஓம், வாஸுதேவராகிய பகவானுக்கு நமஸ்காரம்.

शान्ताकारं भुजगशयनं पद्मनाभं सुरेशं
विश्वाधारं गगनसदृशं मेघवर्णं शुभाङ्गम् ।
लक्ष्मीकान्तं कमलनयनं योगिहृद्ध्यानगम्यं
वन्दे विष्णुं भवभयहरं सर्वलोकैकनाथम् ॥

ஶாந்தாகாரம் புஜகஶயனம் பத்மநாபம் ஸுரேஶம்
விஶ்வாதாரம் ககனஸத்ருஶம் மேகவர்ணம் ஶுபாங்கம் |
லக்ஷ்மீகாந்தம் கமலநயனம் யோகிஹ்ருத்த்யானகம்யம்
வந்தே விஷ்ணும் பவபயஹரம் ஸர்வலோகைகநாதம் ||

சாந்தமான வடிவங்கொண்டவராய் அரவணைமேலே சாய்ந்திருப்பவராய், தாமரையையுடைய (நாபியை) கொப்பூழையுமுடையவராய், தேவர்களுக்கு ஈசுவரராய், ஜகத்திற்கு ஆதாரமானவராய், ஆகாசம் போன்றவராய், மேகத்தின் நிறத்தையுடையவராய், அழகிய அங்கங்களையுடையவராய், லக்ஷ்மீதேவிக்கு இனியவராய், தாமரைக் கண்களையுடையவராய், யோகிகளுடைய இருதயங்களிலே அவர்கள் தியானஞ் செய்து அறியும்படியாக இருப்பவராய், ஸம்ஸாரத்தைப்

பற்றிய பயத்தைப் போக்குபவராய், எல்லா உலகங்களுக்கும் தனி நாயகராய் விளங்கும் விஷ்ணுவை வணங்குகிறேன்.

मेघश्यामं पीतकौशेयवासं श्रीवत्साङ्कं कौस्तुभोद्भासिताङ्गम् ।
पुण्योपेतं पुण्डरीकायताक्षं विष्णुं वन्दे सर्वलोकैकनाथम् ॥

மேகஶ்யாமம் பீதகௌஶேயவாஸம்
ஸ்ரீவத்ஸாங்கம் கௌஸ்துபோத்பாஸிதாங்கம் |
புண்யோபேதம் புண்டரீகாயதாக்ஷம்
விஷ்ணும் வந்தே ஸர்வலோகைகநாதம் ‖

மேகத்தின் கருநிறத்தை யுடையவராய், மஞ்சள் நிறப் பட்டாடை யுடுத்தவராய், ஸ்ரீவத்ஸம் என்னும் மறுவைச் சிறப்படையாளமாக உடையவராய், கௌஸ்துபமணியால் ஒளிபெற்ற அங்கங்களை யுடையவராய், தாமரைப்பூவைப் போல் அலர்ந்து விரிந்த கண்களையுடையவராய், புண்ணிய வான்கள் தம்மைச் சூழ விளங்குவோராய், எல்லா உலகங் களுக்கும் தனி நாயகரான விஷ்ணுவை வணங்குகிறேன்.

नमः समस्तभूतानामादिभूताय भूभृते ।
अनेकरूपरूपाय विष्णवे प्रभविष्णवे ॥

நமஃ ஸமஸ்தபூதாநாமாதிபூதாய பூப்ருதே |
அநேகரூபரூபாய விஷ்ணவே ப்ரபவிஷ்ணவே ‖

எல்லாப்பொருளுக்கும் ஆதிப் பொருளாய், பூமியைத் தாங்குவோராய், பலவகையான வடிவங்களைக் கொண்டவராய், பிரபுவாய் விளங்கும் விஷ்ணுவுக்கு நமஸ்காரம்.

सशङ्खचक्रं सकिरीटकुण्डलं सपीतवस्त्रं सरसीरुहेक्षणम् ।
सहारवक्षस्स्थलशोभिकौस्तुभं नमामि विष्णुं शिरसा चतुर्भुजम् ॥

ஸஶங்கசக்ரம் ஸகிரீடகுண்டலம்
ஸபீதவஸ்த்ரம் ஸரஸீருஹேக்ஷணம் |
ஸஹாரவக்ஷஸ்ஸ்தலஶோபிகௌஸ்துபம்
நமாமி விஷ்ணும் ஶிரஸா சதுர்புஜம் ‖

சங்கு சக்ரங்களையுடையவராய், கிரீடத்தையும் குண்டலங்களையும் அணிந்தவராய், மஞ்சள் நிற ஆடையை

யுடுத்தியவராய், தாமரைக் கண்ணராய், மாலைகளை அணிந்த திருமார்பிலே சோபிக்கும் கௌஸ்துபமணியை யுடையவராய், நான்கு தோள்களோடு விளங்கும் விஷ்ணுவைத் தலையால் வணங்குகிறேன்.

छायायां पारिजातस्य हेमसिंहासनोपरि ।
आसीनमम्बुदश्याममायताक्षमलंकृतम् ॥
चन्द्राननं चतुर्बाहुं श्रीवत्साङ्कितवक्षसम् ।
रुक्मिणीसत्यभामाभ्यां सहितं कृष्णमाश्रये ॥

சாயாயாம் பாரிஜாதஸ்ய ஹேமஸிம்ஹாஸனோபரி |
ஆஸீனமம்புதஶ்யாமமாயதாக்ஷமலங்க்ருதம் ||
சந்த்ராననம் சதுர்பாஹும் ஸ்ரீவத்ஸாங்கிதவக்ஷஸம் |
ருக்மிணீஸத்யபாமாப்யாம் ஸஹிதம் க்ருஷ்ணமாஶ்ரயே ||

பாரிஜாதத்தின் நிழலிலே பொன்னாலான சிங்காசனத்திலே அமர்ந்திருப்பவராய், மேகத்தின் கரிய நிறத்தை யுடையவராய், நீண்டு அகன்ற கண்களையுடையவராய், அலங்கரிக்கப்பெற்றவராய், சந்திரனைப்போன்ற திருமுகமண்டலத்தையுடையவராய், நான்கு தோள்களையுடையவராய், ஸ்ரீவத்ஸம் என்னும் மறுவை அடையாளமாகக்கொண்ட திருமார்பையுடையவராய், ருக்மிணி ஸத்யபாமை என்னும் இருவரோடு விளங்கும் ஸ்ரீ கிருஷ்ணரைச் சரணமடைகின்றேன்.

[34-ஆம் பக்கந் தொடங்கி இதுவரை, ஸ்ரீ விஷ்ணு ஸஹஸ்ரநாமத்தை ஒரு மாலாமந்திரமாகக்கொண்டு, அதற்குரிய அங்கந்யாஸ கரந்யாஸங்களும் தியான சுலோகங்களும் வழக்கத்தை யொட்டிக் கூறப்பட்டன.]

இந்த ஸஹஸ்ரநாமத்திலே வேறு பொருளுடையனவாகப் பிரசித்திபெற்ற 'ஆதித்யஃ' முதலிய சொற்களின் அர்த்தங்களான 'சூரியன்' முதலியவை அவனுடைய (பகவானுடைய) விபூதிகள் (சிறந்த வடிவங்கள்) ஆதலால் அவனைக் காட்டிலும் வேறுபடாதன என்பதால், அவனையே துதிப்

பனவாகும் ஆதலால், பிரசித்தியான பொருளிலேயே அப்பெயர்களுக்குப் பொருள் கொண்டாலும், அவனையே துதித்ததாகும்.

பூதாத்மா சேந்த்ரியாத்மா ச ப்ரதானாத்மா ததா பவான் |
ஆத்மா ச பரமாத்மா ச த்வமேகః பஞ்சதா ஸ்திதः || (5,18,50)
ஜ்யோதீம்ஷி விஷ்ணுர்புவனானி விஷ்ணுர்-
வனானி விஷ்ணுர்கிரயோ திஶஶ்ச |
நத்யः ஸமுத்ராஶ்ச ஸ ஏவ ஸர்வம்
யதஸ்தி யந்நாஸ்தி ச விப்ரவர்ய || (2, 12, 13)

என்பன விஷ்ணுபுராணம்.

'ஆதித்யானாமஹம் விஷ்ணுः' என்பது தொடங்கி 'ஏகாம்ஶேந ஸ்திதோ ஜகத்' என்பது முடிய வுள்ள சுலோகங்கள் (10, 21-42) கீதையிலுள்ளன.

[ஆதித்யாநாமஹம் விஷ்ணுர்ஜ்யோதிஷாம் ரவிரம்ஶுமாந் |
மரீசிர்மருதாமஸ்மி நக்ஷத்ராணாமஹம் ஶஶீ ||

வேதாநாம் ஸாமவேதோ'ஸ்மி தேவாநாமஸ்மி வாஸவः |
இந்த்ரியாணாம் மநஶ்சாஸ்மி பூதாநாமஸ்மி சேதநா ||

ருத்ராணாம் ஶங்கரஶ்சாஸ்மி வித்தேஶோ யக்ஷரக்ஷஸாம் |
வஸூநாம் பாவகஶ்சாஸ்மி மேருஶ்ஶிகரிணாமஹம் ||

புரோதஸாம் ச முக்யம் மாம் வித்தி பார்த்த ப்ருஹஸ்பதிம் |
ஸேநாநீநாமஹம் ஸ்கந்தஸ்ஸரஸாமஸ்மி ஸாகரः ||

மஹர்ஷீணாம் ப்ருகுரஹம் கிராமஸ்ம்யேகமக்ஷரம் |
யஜ்ஞாநாம் ஜபயஜ்ஞோ'ஸ்மி ஸ்தாவரணாம் ஹிமாலயः ||

அஶ்வத்தஸ்ஸர்வவ்ருக்ஷாணாம்தேவர்ஷீணாம் ச நாரதः |
கந்தர்வாணாம் சித்ரரதஸ்ஸித்தாநாம் கபிலோ முநிः ||

உச்சைஶ்ஶ்ரவஸமஶ்வாநாம் வித்தி மாமம்ருதோத்பவம் |
ஐராவதம் கஜேந்த்ராணாம் நராணாம் ச நராதிபம் ||

ஆயுதாநாமஹம் வஜ்ரம் தேனூநாமஸ்மி காமதுக் |
ப்ரஜநஶ்சாஸ்மி கந்தர்(ப்)பः ஸர்(ப்)பாணாமஸ்மி வாஸுகிः ||

அநந்தஶ்சாஸ்மி நாகாநாம் வருணோ யாதஸாமஹம் |
பித்ரூணாமர்யமா சாஸ்மி யமஸ்ஸம்யமதாமஹம் ||

ப்ரஹ்லாதஶ்சாஸ்மி தைத்யாநாம் காலஃ கலயதாமஹம் |
ம்ருகாணாம் ச ம்ருகேந்த்ரோ'ஹம் வைநதேயஶ்ச பக்ஷிணாம் ||

பவநஃ பவதாமஸ்மி ராமஶ்ஶஸ்த்ரப்ருதாமஹம் |
ஜஷாணாம் மகரஶ்சாஸ்மி ஸ்ரோதஸாமஸ்மி ஜாஹ்நவீ ||

ஸர்காணாமாதிரந்தஶ்ச மத்யம் சைவாஹமர்ஜுந |
அத்யாத்மவித்யா வித்யாநாம் வாதஃ ப்ரவஹதாமஹம் ||

அக்ஷராணாமகாரோ'ஸ்மி த்வந்த்வஸ்ஸாமாஸிகஸ்ய ச |
அஹமேவாக்ஷயஃ காலோ தாதா'ஹம் விஶ்வதோமுகஃ ||

ம்ருத்யுஸ்ஸர்வஹரஶ்சாஹமுத்பவஶ்ச பவிஷ்யதாம் |
கீர்த்திஃ ஶ்ரீர்வாக் ச நாரீணாம் ஸ்ம்ருதிர்மேதா த்ருதிஃ க்ஷமா ||

ப்ருஹத்ஸாம ததா ஸாம்நாம் காயத்ரீ சந்தஸாமஹம் |
மாஸாநாம் மார்க்கஶீர்ஷோ'ஹம் ருதூநாம் குஸுமாகரஃ ||

த்யூதம் சலயதாமஸ்மி தேஜஸ்தேஜஸ்விநாமஹம் |
ஜயோ'ஸ்மி வ்யவஸாயோ'ஸ்மி ஸத்த்வம் ஸத்த்வவதாமஹம் ||

வ்ருஷ்ணீநாம் வாஸுதேவோ'ஸ்மி பாண்டவாநாம் தநஞ்ஜயஃ |
முநீநாமப்யஹம் வ்யாஸஃ கவீநாமுஶநா கவிஃ ||

தண்டோ தமயதாமஸ்மி நீதிரஸ்மி ஜிகீஷதாம் |
மௌநம் சைவாஸ்மி குஹ்யாநாம் ஜ்ஞாநம் ஜ்ஞாநவதாமஹம் ||

யச்சாபி ஸர்வபூதாநாம் பீஜம் ததஹமர்ஜுந |
ந ததஸ்தி விநா யத்ஸ்யாந்மயா பூதம் சராசரம் ||

நாந்தோ'ஸ்தி மம திவ்யாநாம் விபூதீநாம் பரந்தப ||
ஏஷ தூத்தேஶதஃ ப்ரோக்தோ விபூதேர்விஸ்தரோ மயா ||

யத்யத்விபூதிமத் ஸத்த்வம் ஶ்ரீமதூர்ஜிதமேவ வா |
தத்ததேவாவகச்ச த்வம் மம தேஜோ'ம்ஶஸம்பவம் ||

அதவா பஹுநைதேந கிம் ஜ்ஞாதேந தவார்ஜுந |
விஷ்டப்யாஹமிதம் க்ருத்ஸ்நமேகாம்ஶேந ஸ்திதோ ஜகத் ||]

'புருஷ ஏவேதம் விஶ்வம் கர்ம தபோ ப்ரஹ்ம பராம்ருதம்' என்பது முதலியவை சுருதி (முண்டகோப. 3, 10).

'விஷ்ணுஃ' முதலிய [சில] சொற்கள் ஒரு தடவைக்கு மேலே சொல்லப்பட்டாலும், அவற்றிற்குரிய ஆற்றல் (வ்ருத்தி) மாறுபடுவதால் பொருள் மாறுபட்டு புனருக்தி

தோஷமாகமாட்டா ; 'ஸ்ரீபதிః' 'மாதவః' முதலிய சொற்களுக்கு ஆற்றல் ஒன்றேயானாலும், சொல்வேறுபடுவதால், புனருக்தி தோஷமாகாது ; பொருளொன்றானாலும், [சொன்ன சொல்லையே] திரும்பச் சொல்வது தோஷமாகாது, 'ஆயிரம் பெயருக்கும் உரிய [பொருளான] ஒரே தெய்வம் எது ?' என்னும் கேள்வியை அனுசரித்து, ஒரே தேவதையின் விஷயமாகவே அவை எழுந்தன ஆதலால்.

இங்கு ஆண்பாற் சொற்களை 'விஷ்ணுః' என்னும் சொல்லுக்கு அடைமொழியாகவும், பெண்பாற் சொற்களை 'தேவதா' என்னும் சொல்லுக்கு அடைமொழியாகவும், அஃறிணைச் சொற்களை 'ப்ரஹ்ம' என்னும் சொல்லுக்கு அடைமொழியாகவும் கொள்க.

'யதః ஸர்வாணி பூதானி' (சு. 11) என்பது தொடங்கி ஜகத்தின் உற்பத்தி ஸ்திதி லயம் இவற்றிற்குக் காரணமான பிரும்மம் ஒரே தேவதையாகச் சொல்லப்பட்டதால், ஆதியில் இருவகையான பிரும்மம் 'விஶ்வம்' என்னும் சொல்லால் சொல்லப்படுகின்றது.

ॐ

ओं विश्वं विष्णुर्वषट्कारो भूतभव्यभवत्प्रभुः ।
भूतकृद्भूतभृद्भावो भूतात्मा भूतभावनः ॥ १४ ॥

14. விஶ்வம் விஷ்ணுர் வஷட்காரோ பூதபவ்யபவத்ப்ரபுః |
பூதக்ருத் பூதப்ருத்பாவோ பூதாத்மா பூதபாவநः ||

(1) 'விஶ்வம்' என்னப்படும் ஜகத்திற்குக் காரணமாதலால், பிரும்மம் விஶ்வம் என்னப்படும். ஆதியிலே, 'விஶ்வம்' என்று தொடங்கி, காரியமாகிய 'விஶ்வம்' என்னும் சொல்லால் காரணத்தை (பரம்பொருளை)க் குறிப்பதின் கருத்து, காரியமாகிய பிரமன் முதலானவர்களின் பெயர்களாலும் விஷ்ணுவைத் துதிப்பது பொருந்தும் என்பதை விளக்குவதற்கேயாகும். (ii) அல்லது, பரமபுருஷனைக் காட்டிலும் இந்த ஜகத் (விஶ்வம்) உண்மையில் வேறுபட்டதன்று; ஆகையால், பிரும்மம் விஶ்வம் என்று சொல்லப்படுகின்றது. 'ப்ரஹ்மைவேதம் விஶ்வம் (முண்டகோப. 4, 11) 'புருஷ ஏவேதம் விஶ்வம்' (முண்டகோப. 3, 10) 'விஶ்வமேவேதம்' என்பது முதலிய சுருதி வாக்கியங்களைக் காண்க. சிறந்த உண்மையாகவே, அவனைக்காட்டிலும் வேறான ஸத் உண்மைப்பொருள் ஒன்றுமே இல்லை. (iii) அல்லது உட்புகுவதால், பிரும்மம் விஶ்வம் எனப்படும். 'தத் ஸ்ருஷ்ட்வா ததேவாநுப்ராவிஶத்' என்பது சுருதி (தைத். 2, 6). (iv) மேலும் ஸம்ஹார காலத்தில் எல்லாப் பொருள்களும் இதனுள்ளே புகுவதால், விஶ்வம் என்பது பிரும்மம்; 'யத் ப்ரயந்த்யபிஸம்விஶந்தி' என்பது சுருதி (தைத். 3, 1); இவ்வாறாக, 'காரியமாகிய ஜகத்து முழுவதிலும் இவன் உட்புகுகிறான்; இவனுள் ஜகத் முழுவதும் புகுகின்றது' என்று இருவகையாலும், விஶ்வம் பிரும்மமாகும் என்பது சுருதி. (iv) அல்லது, 'அந்யத்ர தர்மாதந்யத்ராதர்மாத்' என்று தொடங்கி, 'ஸர்வே வேதா யத்பத மாமநந்தி, தபாம்ஸி

ஸர்வாணி ச யத் வதந்தி, யதிச்சந்தோ ப்ரஹ்மசர்யம் சரந்தி, தத் தே பதம் ஸங்க்ரஹேண ப்ரவீமி, ஓமித்யேதத்', "ஏதத்த்யேவாக்ஷரம் ப்ரஹ்ம ஏதத்த்யேவாக்ஷரம் பரம் | ஏதத் த்யேவாக்ஷரம் ஜ்ஞாத்வா யோ யதிச்சதி தஸ்ய தத் ||" (கடோப. 1, 2, 14—16) என்பது காடகம். 'ஏதத் வை ஸத்யகாம பரம் சாபரம் ச ப்ரஹ்ம யதோங்காரః' என்று தொடங்கி, 'யః புநரேதத் த்ரிமாத்ரேணோமித்யேதேனைவாக்ஷரேண பரம் புருஷமபித்யாயீத' (5, 2—5) என்பது ப்ரஶ்னோபநிஷத். 'ஓமிதி ப்ரஹ்ம, ஓமிதீதம் ஸர்வம்' என்பது யஜுர்வேதாரண்யகம். 'தத் யதா சங்குநா ஸர்வாணி பர்ணாநி ஸம்த்ருண்ணாந்யேவமோங்காரேண ஸர்வா வாக் ஸம்த்ருண்ணா, ஓங்கார ஏவேதம் ஸர்வம்" (2, 23, 3) என்பது சாந்தோக்யம். "ஓமித்யேததக்ஷரம்" (மாண்டூ. உப. 1) என்று தொடங்கி,

ப்ரணவோ ஹ்யபரம் ப்ரஹ்ம ப்ரணவஶ்ச பரஸ்ஸ்ம்ருதஃ |
அபூர்வோ'நந்தரோ பாஹ்யோ ந பரஃ ப்ரணவோ'வ்யயஃ ||
ஸர்வஸ்ய ப்ரணவோ ஹ்யாதிஃ மத்யமந்தஸ்ததைவ ச |
ஏவம் ஹி ப்ரணவம் ஜ்ஞாத்வா வ்யஶ்நுதே ததநந்தரம் ||
ப்ரணவம் ஹீஶ்வரம் வித்யாத் ஸர்வஸ்ய ஹ்ருதயே ஸ்திதம் |
ஸர்வவ்யாபிநமோங்காரம் ஜ்ஞாத்வா தீரோ ந ஶோசதி ||
அமாத்ரோ'னந்தமாத்ரஶ்ச த்வைதஸ்யோபஶமஃ ஶிவஃ |
ஓங்காரோ விதிதோ யேந ஸ முநிர்நேதரோ ஜநஃ ||
(கௌ. கா. 1, 26-29)

என்றும், 'ஓம் தத் ப்ரஹ்ம, ஓம் தத் வாயுஃ, ஓம் ததாத்மா, ஓம் தத் ஸத்யம்' (நாரா. உப. 68) என்றும் இவை முதலான சுருதிகள் உள்ளன.

ஓமித்யேகாக்ஷரம் ப்ரஹ்ம வ்யாஹரந் மாமநுஸ்மரந் |
யஃ ப்ரயாதி த்யஜந் தேஹம் ஸ யாதி பரமாம் கதிம் ||
(கீதை. 8, 13)

யதக்ஷரம் வேதவிதோ வதந்தி விஶந்தி யத் யதயோ வீதராகாஃ
யதிச்சந்தோ ப்ரஹ்மசர்யம் சரந்தி தத்தே பதம் ஸம்க்ரஹேண
ப்ரவக்ஷ்யே || (கீதை. 8, 11)

ரஸோ'ஹமப்ஸு கௌந்தேய ப்ரபாஸ்மி ஶஶிஸூர்யயோ: |
ப்ரணவ: ஸர்வவேதேஷு ஶப்த: கே பௌருஷம் ந்ருஷு ||
(கீதை. 7, 8)

கிராமஸ்ம்யேகமக்ஷரம் (கீதை. 10, 25)

ஆத்யம் யத்த்ர்யக்ஷரம் ப்ரஹ்ம த்ரயீ யஸ்மிந் ப்ரதிஷ்டிதா ||
ஏகாக்ஷரம் பரம் ப்ரஹ்ம ப்ராணாயாம: பரம் தப: ||
(ஆபஸ்த. தர்ம. 1, 4, 13, 6)

'ஓங்கார: ஸ்வர்(க்)கத்வாரம், தஸ்மாத் ப்ரஹ்மாத்யேஷ்யமாண ஏததாதி ப்ரதிபத்யேத, விகதாம் சாங்யாம் க்ருத்வா ஏவம் லௌகிக்யா வாசா வ்யாவர்(த்)தயேத ப்ரஹ்ம' (ஆபஸ்த. தர்ம. 1, 4, 13, 7);

ப்ரணவாத்யாஸ்ததா வேதா: ப்ரணவே பர்யவஸ்திதா: |
வாங்மயம் ப்ரணவஸ் ஸர்வம் தஸ்மாத் ப்ரணவமப்யஸேத் ||

என்பது முதலான ஸ்மிருதிகளிலும், விஶ்வம் என்னும் சொல்லால் 'ஓங்காரம்' குறிக்கப்படுகின்றது. சொல்லபடும் பொருளுக்கும் சொல்லுக்கும் அதிகமான பேதம் இல்லாமையால், விஶ்வம் என்பதற்கு ஓங்காரமேயான பிரும்மம் என்பது பொருள். அல்லது, 'ஸர்வம் கல்விதம் ப்ரஹ்ம தஜ்ஜலானிதி ஶாந்த உபாஸீத' (சாந்தோ. உப. 3, 14, 1) என்னும் சுருதியாலும் இக் கருத்தே சொல்லப் பெற்றது; 'எதினின்றும் மாறுபட்ட இவை முழுவதும் உண்டாயிற்றோ அது பிரும்மம், அதிலே உண்டாகி அதிலே லயித்து அதனாலே ஜீவிப்பதால்' என்று.

'எல்லாம் ஒரே ஆத்மா' என்றால் விருப்பு முதலியவற்றிற்கு இடமில்லையாகையால், 'தஸ்மாச்சாந்த உபாஸீத' என்கிறது சுருதி.

ஶ்ரூயதாம் தர்மஸர்வஸ்வம் ஶ்ருத்வா சைவாவதார்யதாம் |
ஆத்மந: ப்ரதிகூலாநி பரேஷாம் ந ஸமாசரேத் ||
(விஷ்ணுதர்ம. 3, 255, 44)

ஆத்மௌபம்யேந ஸர்வத்ர ஸமம் பஶ்யதி யோ'ர்ஜுந |
ஸுகம் வா யதி வா து:கம் ஸ யோகீ பரமோ மத: ||
(கீதை. 6, 3)

நிர்குண: பரமாத்மாத்ர தேஹே வ்யாப்ய வ்யவஸ்தித: |
தமஹம் ஜ்ஞானவிஜ்ஞேயம் நாவமன்யே ந லங்கயே ॥
யத்யாகமைர்ந விந்தேயம் தமஹம் பூதபாவனம் |
க்ரமேயம் த்வாம் கிரிம் சேமம் ஹனுமானிவ ஸாகரம் ॥
(மஹாபா. வன. 149, 8-9)

பத்தவைராணி பூதானி த்வேஷம் குர்வந்தி சேத்-தத: |
ஶோச்யான்யஹோ'திமோஹேந வ்யாப்தானீதி மநீஷிணும் ॥
ஏதே பின்னத்ருஶாம் தைத்யா விகல்பா: கதிதா மயா |
க்ருத்வாப்யுபகமம் தத்ர ஸம்க்ஷேப: ஶ்ரூயதாம் மம ॥
விஸ்தார: ஸர்வபூதஸ்ய விஷ்ணோ: ஸர்வமிதம் ஜகத் |
த்ரஷ்டவ்யமாத்மவத் தஸ்மாதபேதேந விசக்ஷணை: ॥
ஸமுத்ஸ்ருஜ்யாஸுரம் பாவம் தஸ்மாத் யூயம் ததா வயம் |
ததா யத்நம் கரிஷ்யாமோ யதா ப்ராப்ஸ்யாம நிர்வ்ருதிம் ॥
(விஷ்ணுபு. 1, 17, 82-85).

ஸர்வத்ர தைத்யா: ஸமதாமுபேதா:ஸமத்வமாராதனமச்யுதஸ்ய |
(விஷ்ணுபு. 1, 17; 90).

ந மந்த்ராதிக்ருதஸ்தாத ந ச நைஸர்கிகோ மம |
ப்ரபாவ ஏஷ ஸாமாந்யோ யஸ்ய யஸ்யாச்யுதோ ஹ்ருதி ॥
அந்யேஷாம் யோ ந பாபாநி சிந்தயத்யத்மநோ யதா |
தஸ்ய பாபாகமஸ்தாத ஹேத்வபாவாந்ந வித்யதே ॥
கர்மணா மனஸா வாசா பரபீடாம் கரோதி ய: |
தத்பீஜம் ஜன்ம பலதி ப்ரபூதம் தஸ்ய சாஶுபம் ॥
ஸோ'ஹம் ந பாபமிச்சாமி ந கரோமி வதாமி வா |
சிந்தயந் ஸர்வபூதஸ்தமாத்மன்யபி ச கேஶவம் ॥
ஶாரீரம் மானஸம் வாக்ஜம் தைவம் பூதபவம் ததா |
ஸர்வத்ர ஸமசித்தஸ்ய தஸ்ய மே ஜாயதே குத: ॥
ஏவம் ஸர்வேஷு பூதேஷு பக்திரவ்யபிசாரிணீ |
கர்தவ்யா பண்டிதைர்ஜ்ஞாத்வா ஸர்வபூதமயம் ஹரிம் ॥
(விஷ்ணுபு, 1, 19, 4-9)

ஸாம சோபப்ரதாநம் ச பேததண்டௌ ததாபரௌ |
உபயா: கதிதா ஹ்யேதே மித்ராதீநாம் ச ஸாதநே ॥
தாநேவாஹம் ந பஶ்யாமி மித்ராதீம்ஸ்தாத மா க்ருத: |
ஸாத்யாபாவே மஹாபாஹோ ஸாதநை: கிம் ப்ரயோஜநம் ॥

ஸர்வபூதாத்மகே தாத ஜகந்நாதே ஜகந்மயே |
பரமாத்மநி கோவிந்தே மித்ராமித்ரகதா குதః ||
(விஷ்ணுபு. 1, 19, 35-37)

ஜடாநுமவிவேகாநுமஶௌராணுமபி ப்ரபோ |
பாக்யபோக்யாநி ராஜ்யாநி ஸந்த்யநீதிமதாமபி ||

தஸ்மாத் யதேத புண்யேஷு ய இச்சேந்மஹதீம் ஶ்ரியம் |
யதிதவ்யம் ஸமத்வேந நிர்வாணமபி சேச்சதா ||

தேவா மனுஷ்யாः பஶவः பக்ஷிவ்ருக்ஷஸரீஸ்ருபாः |
ரூபமேததனந்தஸ்ய விஷ்ணோர்பின்னமிவ ஸ்திதம் ||

ஏதத் விஜானதா ஸர்வம் ஜகத்ஸ்தாவரஜங்கமம் |
த்ரஷ்டவ்யமாத்மவத் விஷ்ணுர்யதோ'யம் விஶ்வரூபத்ருக் ||

ஏவம் ஜ்ஞாதே ஸ பகவானநாதிः பரமேஶ்வரः |
ப்ரஸீதத்யச்யுதோ யஸ்மிந் ப்ரஸந்நே க்லேஶஸம்க்ஷயः |
(விஷ்ணுபு. 1, 19, 45-49)

பஹூநாம் ஜன்மநாமந்தே ஜ்ஞானவான் மாம் ப்ரபத்யதே |
வாஸுதேவः ஸர்வமிதி ஸ மஹாத்மா ஸுதுர்லபः || (கீதை. 7,19)

இவை முதலான வசனங்களாலும் ஹிம்ஸை முதலியவை யில்லாதவையான ஸ்தோத்திரம் நமஸ்காரம் முதலியவற் றையே செய்யவேண்டும் என்று விளக்குவதற்காக, விஶ்வம் என்னும் சொல்லால் பிரும்மமே சொல்லப்படுகின்றது.

மத்கர்மக்ருத் மத்பரமோ மத்பக்தః ஸங்கவர்ஜிதః |
நிர்வைரః ஸர்வபூதேஷு யः ஸ மாமேதி பாண்டவ ||
(கீதை. 11, 55)

ந சலதி நிஜவர்ணதர்மதோ யः
ஸமமதிராத்மஸுஹ்ருத்விபக்ஷபக்ஷே |
ந ஹரதி ந ச ஹந்தி கிஞ்சிதுச்சைः
ஸிதமனஸம் தமவேஹி விஷ்ணுபக்தம் || (விஷ்ணுபு. 3,7,20)

விமலமதிரமத்ஸரः ப்ரஶாந்தः
ஶுபசரிதோ'கிலஸத்த்வமித்ரபூதः |
ப்ரியஹிதவசனோ'ஸ்தமானமாயோ
வஸதி ஸதா ஹ்ருதி தஸ்ய வாஸுதேவः ||

வஸதி ஹ்ருதி ஸநாதனே ச தஸ்மிந்
பவதி புமாஞ்ஜகதோ'ஸ்ய ஸௌம்யரூபः |

க்ஷிதிரஸமதிரம்யமாத்மநோ'ந்தஃ
கதயதி சாருதயைவ ஸாலபோதஃ ‖ (விஷ்ணுபு. 3,7, 24-25)

ஸகலமிதமஹம் ச வாஸுதேவஃ
பரமபுமான் பரமேஸ்வரஃ ஸ ஏகஃ |
இதி மதிரசலா பவத்யனந்தே
ஹ்ருதயகதே வ்ரஜ தாந் விஹாய தூராத் ‖ (விஷ்ணுபு. 3,7,32)

யமநியமவிதூதகல்மஷாணும்
அநுதினமச்யுதஸக்தமானஸாநாம் |
அபகதமதமானமத்ஸராணும்
வ்ரஜ பட தூரதரேண மானவானும் ‖ (விஷ்ணுபு. 3, 7, 26)

இவை முதலான வசனங்களின்படி, வைஷ்ணவனுடைய இயற்கை இவ்வாறு இருப்பதாலும், ஹிம்ஸை முதலியவையின்றியே விஷ்ணுவின் ஸ்தோத்திர நமஸ்காரங்கள் முதலியவற்றைச் செய்யவேண்டும் என்று [கூறப்பட்டது].

ஶ்ரத்தயா தேயம், அஶ்ரத்தயா'தேயம் (தைத். உப. 1, 11, 3)
ஶ்ரத்தயாக்நிஃ ஸமித்யதே (தைத். ப்ராஹ். 2, 8, 8)

என்னும் சுருதிகளேயும் காண்க.

அஶ்ரோத்ரியம் ஶ்ராத்தமதீதமவ்ரதம்
அதக்ஷிணம் யஜ்ஞமந்ருத்விஜா ஹுதம் |
அச்ரத்தயா தத்தமஸம்ஸ்க்ருதம் ஹவிர்-
பாகாஃ ஷடேதே தவ தைத்யஸத்தம ‖ (ஹரிவம்சம், 3, 72, 4)

புண்யம் மத்த்வேஷிணும் யச்ச மத்பக்தத்வேஷிணும் ததா |
க்ரயவிக்ரயஸக்தானும் புண்யம் யச்சாக்நிஹோத்ரிணும் ‖
அஶ்ரத்தயா ச யத்தானம் யஜதாம் தததாம் ததா |
தத்ஸர்வம் தவ தைத்யேந்த்ர மத்ப்ரஸாதாத் பவிஷ்யதி ‖
(ஹரிவம்சம். 3, 72, 47-9)

அஶ்ரத்தயா ஹுதம் தத்தம் தபஸ்தப்தம் க்ருதம் ச யத் |
அஸதித்யுச்யதே பார்(த்)த ந ச தத் ப்ரேத்ய நோ இஹ ‖
(கீதை. 17, 28)

என்பவை முதலான ஸ்ம்ருதி வசனங்களாலும், 'சிரத்தையோடு ஸ்தோத்திர நமஸ்காரங்கள் முதலியவற்றைச் செய்ய வேண்டும். அசிரத்தையோடு செய்யக்கூடாது' [என்று அறியப்படுகின்றது.] "ஓம் தத் ஸதிதி நிர்த்தேஶோ ப்ரஹ்மணஸ்த்ரிவிதஃ ஸ்ம்ருதஃ" (கீதை. 17, 23) என்னும்

பகவத்வசனத்தால், ஸ்தோத்ரநமஸ்காரங்கள் முதலிய கருமங்கள் ஸாத்விகங்களாய் இராமல் குணமில்லாதவையாக இருந்தாலும், சிரத்தையோடு பிரும்மத்தின் பெயர் மூன்றையும் உபயோகித்தால், அவை ஸாத்விகங்களாய் குணமுள்ளவை ஆகிவிடுகின்றன.

தன்னையே (ஆத்மாவையே) விஷ்ணுவாகத் தியானித்து, ஸ்தோத்திர நமஸ்காரங்கள் முதலியவற்றைச் செய்யவேண்டும்.

நாவிஷ்ணுః கீர்(த்)தயேத் விஷ்ணும் நாவிஷ்ணுர்விஷ்ணுமர்(ச்)சயேத் |
நாவிஷ்ணுః ஸம்ஸ்மரேத் விஷ்ணும் நாவிஷ்ணுர்விஷ்ணுமாப்நுயாத் ||

என்பது மஹாபாரதத்தில் கர்மகாண்டத்தில் உள்ளது.

ஸர்வாண்யேதாநி நாமாநி பரஸ்ய ப்ரஹ்மணோ'நக |
ஏவமேதாநி நாமாநி தேவதேவஸ்ய கீர்(த்)தயேத் ||

யம் யம் காமமபித்யாயேத்-தம் தமாப்நோத்யஸம்ஶயம் |
ஸர்வாந் காமாநவாப்நோதி ஸமாராத்ய ஜகத்குரும் ||

தன்மயத்வேந கோவிந்தமித்யேதத்-தால்ப்ய நாந்யதா |
தன்மயோ வாஞ்சிதாந் காமாந் ப்தமாப்நோதி மாநவః ||

என்பது விஷ்ணு தர்மம்.

ஸர்வபூதஸ்திதம் யோ மாம் பஜத்யேகத்வமாஸ்திதః |
ஸர்வதா வர்(த்)தமாநோ'பி ஸ யோகீ மயி வர்(த்)ததே ||

என்பது பகவத்கீதை (6, 31.)

அஹம் ஹரிః ஸர்வமிதம் ஜநார்தநோ
நான்யத்-ததః காரணகார்யஜாதம் |
ஈத்ருங்மநோ யஸ்ய ந தஸ்ய பூயோ
பவோத்பவா த்வந்த்வகதா பவந்தி || (1, 22, 87)

என்பது விஷ்ணுபுராணம்.

குரோர்யத்ர பரீவாதோ நிந்தா வாபி ப்ரவர்(த்)ததே |
கர்ணௌ தத்ர பிதாதவ்யௌ கந்தவ்யம் வா ததோ'ந்யதః ||
(மனு. 2, 200)

'தஸ்மாத் ப்ரஹ்மைவாசார்யரூபேணாவதிஷ்டதே' என்பது வ்யாஸ ஸ்ம்ருதி.

வரம் ஹுதவஹஜ்வாலா-புஞ்ஜஸ்யாந்தர்வ்யஸ்திதிঃ |
ந ஶௌரிசிந்தாவிமுகஜனஸம்வாஸவைஶஸம் ||

என்பது காத்யாயனருடைய வசனம் ஆதலால், எவ்விடத்தில் [விமுகமாய்] வாஸுதேவனை நிந்திப்பது என்பது உண்டோ அவ்விடத்திலே வாசஞ் செய்யக்கூடாது.

யஸ்ய தேவே பரா பக்திர்யதா தேவே ததா குரௌ |
தஸ்யைதே கதிதாஹ்யர்(த்)தாঃ ப்ரகாஶந்தே மஹாத்மனঃ || (6, 23)

என்று ஶ்வேதாஶ்வதரோபநிஷத் மந்த்ரவர்ணத்தில் சொல்லப்பட்டிருப்பதால், ஹரியினிடத்திலும் குருவினிடத்திலும் அதிக பக்தி செய்ய வேண்டும் [என்பது விளக்கப்பெற்றது].

அவஶேநாபி யந்நாம்நி கீர்(த்)திதே ஸர்வபாதகைঃ |
புமான் விமுச்யதே ஸத்யঃ ஸிம்ஹத்ரஸ்தைர்ம்ருகைரிவ ||
(விஷ்ணுபு. 6, 8, 19)

ஜ்ஞானதோ'ஜ்ஞானதோ வாபி வாஸுதேவஸ்ய கீர்(த்)தனத் |
தத் ஸர்வம் விலயம் யாதி தோயஸ்தம் லவணம் யதா ||

கலிகல்மஷமத்யுக்ரம் நரகார்(த்)திப்ரதம் ந்ருணாம் |
ப்ரயாதி விலயம் ஸத்யঃ ஸக்ருத் யத்ராநுஸம்ஸ்ம்ருதே ||
(விஷ்ணுபு. 6, 8, 21)

ஸக்ருத் ஸ்ம்ருதோ'பி கோவிந்தோ ந்ருணாம் ஜன்மஶதைঃ க்ருதம்|
பாபராஶிம் தஹத்யாஶு தூலராஶிமிவாநலঃ ||

ஸேயம் வதனவல்மீகவாஸினீ ரஸநோரகீ |
யா ந கோவிந்த கோவிந்த கோவிந்தேதி ப்ரபாஷதே ||

பாபவல்லீ முகே தஸ்ய ஜிஹ்வாரூபேண திஷ்டதி |
யா ந வக்தி திவா ராத்ரௌ குணாந் கோவிந்தஸம்பவாந் ||

ஸக்ருதுச்சரிதம் யேந ஹரிரித்யக்ஷரத்வயம் |
பத்தঃ பரிகரஸ்தேந மோக்ஷாய கமனம் ப்ரதி ||

ஏகோ'பி க்ருஷ்ணே ஸுக்ருதঃ ப்ரணாமோ
தஶாஶ்வமேதாவப்ருதேந துல்யঃ |
தஶாஶ்வமேதீ புநரேதி ஜன்ம
க்ருஷ்ணப்ரணாமீ ந புனர்பவாய || (மஹாபா. சாந்தி, 46, 123)

என்பவை முதலான வசனங்களால் சிரத்தையும் பக்தியும் இல்லாதபோதும் ஒரு நாமஸங்கீர்த்தனமே எல்லாப் பாபங்

களையும் அழித்துவிடும் என்று சொல்லப்பட்டது: சிரத்தையோடு செய்யும் ஸஹஸ்ரநாம ஸங்கீர்த்தனம் அழித்து விடுவதைப்பற்றிச் சொல்லவும் வேண்டுமோ? 'மனஸா வா அக்ரே ஸங்கல்பயத்யத வாசா வ்யாஹரதி' (தைத். ஸம். 6, 1, 7) என்றும், 'யத்தி மனஸா த்யாயதி தத் வாசா வததி' என்றுமுள்ள இரண்டு சுருதிகளாலும் ஸ்மரணமும் தியானமும் நாம ஸங்கீர்த்தனத்துள் அடங்கியவையே.

யஸ்மிந் ந்யஸ்தமதிர்ந யாதி நரகம் ஸ்வர்கோ'பி யச்-சிந்தனே
விக்னோ யத்ர நிவேஶிதே ச மனஸி ப்ராஹ்மோ'பி லோகோ'ல்பக:|
முக்திம் சேதஸி ய: ஸ்திதோ'மலதியாம் பும்ஸாம் ததாத்யவ்யய:
கிம் சித்ரம் யதகம் ப்ரயாதி விலயம் தத்ராச்யுதே கீர்(த்)திதே ||

என்று விஷ்ணுபுராணத்தில் (6, 8, 56) பராசரரால் முடிவாகச் சொல்லப்பட்டது.

ஆலோட்ய ஸர்வஶாஸ்த்ராணி விசார்ய ச புந: புந: |
இதமேகம் ஸுநிஷ்பன்னம் த்யேயோ நாராயண: ஸதா ||

என்று மஹாபாரதத்தின் கடைசியிலே (அனு. 186, 11) ஸ்ரீ வேதவியாச பகவானால் முடிவுரையாகச் சொல்லப்பட்டது.

ஹரிரேக: ஸதா த்யேயோ பவத்பி: ஸத்த்வஸம்ஸ்திதை: |
ஓமித்யேவம் ஸதா விப்ரா: படத த்யாத கேஶவம் || (3, 88, 9)

என்று ஹரிவம்சத்தில் 'கைலாசயாத்திரை'யிலே, 'ஹரி ஒருவர் தாம் தியானத்திற்குரியவர்' என்று ஸ்ரீ மகேசுவரராலும் சொல்லப்பட்டுள்ளது.

இவற்றையெல்லாம் மனத்துட்கொண்டு, 'ஏஷ மே ஸர்வதர்மாணாம் தர்மோ'திகதமோ மத:' (சு. 8) என்று சிறப்பாகச் சொல்லப்பட்டது.

'கிமேகம் தைவதம்' என்று தொடங்கி 'கிம் ஜபந் முச்யதே ஜந்து:' (சு. 2, 3) என்பதுவரையுள்ள ஆறு வினாக்களிலும், 'யத: ஸர்வாணி' (சு. 11) என்பதிலும் விடைவிடையாக எந்த 'பிரும்மம்' சொல்லப்பட்டதோ, அது விஶ்வம்

என்னும் சொல்லால் வழங்குவது என்றவாறு. விஸ்வம் என்பதற்கு உரை கூறி முடிந்தது.

(2) 'அது எது' என்று அறிய விரும்பினல், அது விஷ்ணுః என்பது. இவ்வாறே, ருக்வேதத்திலுள்ள (2, 2, 26) "ஆஸ்ய ஜாநந்தோ நாம சித்விவக்தன மஹஸ்தே விஷ்ணோ ஸுமதிம் பஜாமஹே" என்பவை முதலான வாக்கியங்களால், விஷ்ணுவினுடைய பெயரை ஸங்கீர்த்தனஞ் செய்வதால் நல்ல ஞானத்தை அடைவது திண்ணம் [என்று ஏற்படுகின்றது]. வ்யாபித்திருப்பதால் விஷ்ணுః; 'விஷேர்-வ்யாப்த்யபிதாயிநோ நுக்ப்ரத்யயாந்தஸ்ய ரூபம்' [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]; இடம் காலம் பொருள் இவற்றில் குறைவு படாதவன் என்பது பொருள். 'அந்தர்பஹிஶ்ச தத் ஸர்வம் வ்யாப்ய நாராயணః ஸ்திதః' (நாரா. உப. 1, 13, 2) என்பது முதலியவை சுருதி. அல்லது, 'விசதேர் வா நுக் ப்ரத்யயஸ்ய ரூபம் விஷ்ணுః' [உட் புகுந்து இருப்பதால், விஷ்ணுః].

யஸ்மாத் விஷ்டமிதம் ஸர்வம் தஸ்ய ஶக்த்யா மஹாத்மனః ।
தஸ்மாத் விஷ்ணுரிதி க்யாதோ விஶேர்தாதோః ப்ரவேஶநாத் ॥

என்பது விஷ்ணுபுராணம் (3, 1, 45).

வ்யாப்தே மே ரோதஸீ பார்(த்)த க்ராந்திஶ்சாப்யதிகா ஸ்திதா ।
க்ரமணச்சாப்யஹம் பார்(த்)த விஷ்ணுரித்யபிஸம்ஜ்ஞிதः ॥

என்பது மஹாபாரதம் (சாந்தி. 350, 42-43).

(3) எதை உத்தேசித்து யாகத்தில் 'வஷட்' என்று சொல்லப் படுகிறதோ அது வஷட்காரః; (ii) எதிலே 'வஷட்' என்று சொல்லப்படுகிறதோ, அது [வஷட்காரః]; [யாகம், யாக ரூபமாக இருப்பவன்]; "யஜ்ஞோ வை விஷ்ணுః" (தைத். ஸம். 1, 7, 4) என்பது சுருதி யாதலால். (iii) வஷட்காரம் முதலிய மந்திரமாகிய எதனல் தேவர்களைத் திருப்தி செய்கிருர்களோ, அது வஷட்காரః [அந்த மந்திர ரூபமாக

இருப்பவன்]; (iv) அல்லது, 'ப்ரஜாபதிஸ்ச வஷட்காரஸ்ச' என்பது சுருதியாதலால், வஷட்காரঃ ஒரு தேவதை; [வஷட்காரঃ என்னும் தேவதையாக இருப்பவன்]. "சதுர்பிஸ்ச சதுர்பிஸ்ச த்வாப்யாம் பஞ்சபிரேவ ச | ஹூயதே ச புநர்த்வாப்யாம்ஸமே விஷ்ணுঃ ப்ரஸீதது ||" (விஷ்ணுஸ்.) என்பது முதலான ஸ்ம்ருதிகளாலும் [இப்பொருள் கிடைக்கிறது.] (4) பூத பவ்ய பவத் ப்ரபுঃ இறந்தகாலம் வருங்காலம் நிகழ்காலம் இவற்றை ஆள்வோன்; கால மாறுபாட்டிற்கு அடங்காததாய், உள்ளது என்னும் நிலைமை மட்டுமுள்ள ஆட்சி [ஐசுவர்யம்] இவனுக்கு இருப்பதால் பிரபுத்வத்தையுடையவன். (5) ரஜோ குணத்தை ஏற்று பிரமனாகிய ரூபங் கொண்டு, பூதானி உயிர்கள் முதலியவற்றை உண்டாக்குகிறான் என்பதால் பூதக்ருத்; (ii) தமோகுணத்தை மேற்கொண்டு ருத்திரனாய் உயிர்களைக் கொல்கிறான், வெட்டுகிறான், இமிசிக்கிறான் என்பதாலும் பூதக்ருத். (6) ஸத்வ குணத்தை மேற்கொண்டு உயிர்களைத் தாங்குகிறான், காக்கிறான், தரிப்பிக்கிறான், அல்லது போஷிக்கிறான் என்பதால் பூதப்ருத். (7) பிரபஞ்சரூபமாய் இருக்கிறான் என்பதால்; (ii) அல்லது, தான் மட்டுமேயாக இருக்கிறான் என்பதால் பாவঃ; (iii) அல்லது, உள்ளது என்னும் தன்மையை யுடையவன் என்பதால். (8) பூதானாம் உயிர்களுக்கு ஆத்மா அந்தர்யாமியாக இருப்பவன் என்பதால் பூதாத்மா; "ஏஷ த ஆத்மா அந்தர்யாம்யம்ருதঃ" (ப்ருஹ. உப. 3, 7, 22) என்பது சுருதி. (9) உயிர்களை ஆக்குகிறான் என்பதால்; (ii) அல்லது, அவற்றைப் பெருகும்படி செய்கிறான் (விருத்தி செய்கிறான்) என்பதால் பூதபாவனঃ.

பூதக்ருத் முதலியவற்றால் முக்குணங்களுக்கு உட்படுவதாகிய தோஷம் கிடையாது என்று மறுத்துக் கூறுகிறார், [அடுத்த சுலோகத்திலே].

पूतात्मा परमात्मा च मुक्तानां परमा गतिः ।
अव्ययः पुरुषः साक्षी क्षेत्रज्ञोऽक्षर एव च ॥ १५ ॥

15. பூதாத்மா பரமாத்மா ச முக்தானும் பரமா கதிः |
அவ்யயः புருஷः ஸாக்ஷீ க்ஷேத்ரஜ்ஞோ'க்ஷர ஏவ ச ||

(10) பரிசுத்தமான ஆத்மாவை யுடையவன் எவனே அவன் பூதாத்மா ; "கேவலோ நிர்குணஸ்ச" (சுவேதா. உப. 6, 11) என்பது சுருதி ; 'குணேபராகः ஸ்வேச்சாதः புருஷஸ்யேதி கல்ப்யதே' [புருஷனுக்கு (ஆத்மாவுக்கு) குணங்களுடைய சேர்க்கை தன்னிச்சையாலேதான் உண்டாகிறது என்று குறிப்பிடப்படுகின்றது]. (11) பரமः சிறந்த, ஆத்மா, பரமாத்மா; காரிய காரணங்களுக்கு அப்பாற்பட்டதாகி அழிவில்லாததாய் நிலைத்த நிலைமையும் தூய்மையும் ஞானமும் விடுதலையும் இயற்கையிலே அமைந்தது (நித்ய சுத்த புத்த முக்த ஸ்வபாவமுடையது) என்பதால். (12) முக்தானும் (மோக்ஷத்தைப் பெற்றவர்களுக்கு) பரமா மிகச்சிறந்த; கதிः அறிந்தடைவதற்குரிய தெய்வம் ; அவனேயடைந்தவனுக்கு மீண்டும் திரும்புதல் என்பது இல்லையாதலால். 'மாமுபேத்ய து கௌந்தேய புனர்ஜன்ம ந வித்யதே' என்பது பகவத் வசனம் (கீதை. 8, 16). (13) இவனுக்கு வ்யயः அழிவோ மாறுபாடோ காணப்படுவதில்லை என்பதால் அவ்யயः; "அஜரோ'மரோ'வ்யயः" (ப்ருஹ. 4, 4, 25.) என்பது சுருதி. (14) புரம் சரீரம் ; அதனுள்ளே சயனித்திருக்கிறுன் என்பதால் புருஷः; "நவ-த்வாரம் புரம் புண்யமேதைர்பாவைः ஸமந்விதம் | வ்யாப்ய ஶேதே மஹாத்மா யஸ்தஸ்மாத் புருஷ உச்யதே ||" என்பது மஹாபாரதம். (ii) அல்லது, "அஸ்தேர்வ்யத்யஸ்தாக்ஷர-யோகாத்" என்பது பற்றி, புரா முன்னுலே ஆஸீத் இருந்தது என்று பதப் பிரிவு செய்து, [எல்லாவற்றிற்கும் முன்பு இருந்தவன் என்று] பொருள் கொண்டு, புருஷः [என்னப்

பட்டான்]; "பூர்வமேவாஹமிஹாஸமிதி தத் புருஷஸ்ய புருஷத்வம்" (தைத். ஆரண்ய. 1, 23) என்பது சுருதி. (iii) அல்லது, புருஷு மேம்பட்டவர்களுள் ஸீததி வசிக்கிறான் என்பதால்; (iv) அல்லது, புரூணி பலன்களை ஸநோதி கொடுக்கிறான் என்பதால்; (v) அல்லது புரூணி புவனங்களை (உலகங்களை), ஸம்ஹார காலத்திலே, ஸ்யதி அழிக்கிறான் என்பதால்; (vi) அல்லது பூரணமாவது, (vii) அல்லது, நிலை பெற்றிருப்பது என்பதால் புருஷ:; "பூரணாத் ஸதனாச்-சைவ ததோ'ஸௌ புருஷோத்தம:" என்பது ஐந்தாவது வேதம் (மகாபாரதம், உத்யோகப. 69, 11.) (15) ஸாக்ஷாத் வேறொன்றின் துணையுமின்றியே நேராக இயற்கையறிவால் (ஸ்வரூபபோதத்தால்) எல்லாவற்றையும் காண்கிறான் என்பதால் ஸாக்ஷீ; "ஸாக்ஷாத் த்ரஷ்டரி ஸம்ஜ்ஞாயாம்" (5, 2, 91) என்னும் பாணினி வாக்யத்தின்படி, 'இனி ப்ரத்யயம்' வந்தது. (16) க்ஷேத்ரம் சரீரத்தை, ஜாநாதி [அறிகிறான்] என்பதால் க்ஷேத்ரஜ்ஞ:; "ஆதோ'னுப-ஸர்கே க:" (பாணினிஸூ. 3, 2, 3) என்று 'கப்ரத்ய யம்' வந்தது. "க்ஷேத்ரஜ்ஞம் சாபி மாம் வித்தி' என்பது பகவத் வசனம் (கீதை. 13, 3); "க்ஷேத்ராக்யானி ஶரீராணி தேஷாம் சைவ யதாஸுகம் | தானி வேத்தி ஸ யோகாத்மா தத: க்ஷேத்ரஜ்ஞ உச்யதே ||' என்பது ப்ரஹ்ம புராணம். [இது போன்றதொரு சுலோகம் மகாபாரதத்திலும் (சாந்திப. 361, 6) காணப்படுகிறது]. (17) அவனே அழியாதிருக்கிறான் என்பதால் பரமாத்மா: அக்ஷர:; 'அஶ்நோதேர்வா ஸரப்ரத்யயாந்தஸ்ய ரூபம் அக்ஷர:' [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு].

ஏவ என்னும் சொல்லால் க்ஷேத்ரஜ்ஞனும் அக்ஷரப் பொருளாவோனும் (நுணுகிப் பார்த்தால்) உண்மையில் வேறு அல்லர் என்பதும்—'தத் த்வமஸி' என்பது சுருதி—ச என்னும் சொல்லால், "ப்ரஸித்தேரப்ரமாணத்-

வாத்" என்னும் நியாயப்படி, வியவகார தசையில் (லோக வியவகாரத்தில் காணப்படும்) பேதம் பிரமாணமாகாது என்பதும் குறிப்பிடப் பெற்றன.

योगो योगविदां नेता प्रधानपुरुषेश्वरः ।
नारसिंहवपुः श्रीमान्केशवः पुरुषोत्तमः ॥ १६ ॥

16. யோகோ யோகவிதாம் நேதா ப்ரதானபுருஷேஶ்வரः |
நாரஸிம்ஹவபுः ஸ்ரீமான் கேஶவः புருஷோத்தமः ||

(18) ஜ்ஞானேந்த்ரியாணி ஸர்வாணி நிக்ருஹ்ய மனஸா ஸஹ |
ஏகத்வபாவனா யோகः க்ஷேத்ரஜ்ஞபரமாத்மனோः—
ததவாப்யதயா யோகः இதி யோகவிதோ விதுः ||

[எல்லா ஞானேந்திரியங்களையும் மனதையும் ஒடுக்கி க்ஷேத்ரஜ்ஞனையும் பரமாத்மாவையும் ஒன்ருகப் பாவிப்பது யோகம்; அந்த (யோக) பாவனையால் அடையப்படுவோன்] என்பதால் யோகः. (19) யோகம் [யோகத்தை] விதந்தி ஆராய்கிருர்கள், அறிகிருர்கள் அல்லது பெறுகிருர்கள் என்பதால் யோகவிதः; அவர்களுடைய நேதா [தலைவன்] ஞானிகளுடைய யோகக்ஷேமங்களை வகிப்பது முதலான காரியங்களைச் செய்வதால் யோகவிதாம் நேதா; "தேஷாம் நித்யாபியுக்தானாம் யோகக்ஷேமம் வஹாம்யஹம்" என்பது பகவத் வசனம் (கீதை. 9, 22). (20) ப்ரதானம் பிரகிருதி, அதாவது, மாயை; புருஷः ஜீவன்; இவ்விரண்டிற்கும் ஈசுவரன் ப்ரதானபுருஷேஶ்வரः. (21) நரன் சிங்கம் இவ்விரண்டின் அவயவங்கள் எவ்வுருவிலே காணப்படுகின்றனவோ அவ்வுருவத்தை யுடையவன் நாரஸிம்ஹவபுः. (22) எவனுடைய திருமார்பிலே திருமகள் நிரந்தரமாக அமர்ந்திருக்கிருளோ (நித்திய வாஸஞ் செய்கிருளோ) அவன் ஸ்ரீமான். (23) அழகு வாய்ந்த குஞ்சியை (தலைமயிரை) யுடையவன் கேஶவः; "கேஶாத்வோ' ந்யதரஸ்-

யாம்" (பாணினிஸூ. 5. 2, 109). என்பதால் புகழ்ச்சிப் பொருளிலே "வப்ரத்யயம்" வந்தது [இது இலக்கணக் குறிப்பு]; (ii) 'கஃ' என்னப்படும் பிரமனும், 'அஃ' என்னப் படும் விஷ்ணுவும், 'ஈஶஃ' என்னப்படும் உருத்திரனும் ஆகிய மூன்று மூர்த்திகளும் கேஶாஃ; அவர்கள் எவனுக்கு வசப்பட்டவர்களாக இருக்கிறார்களோ, அவன் கேஶவஃ; (iii) அல்லது, கேசி என்னும் அரக்கனைக் கொன்றதால் கேஶவஃ; "யஸ்மாத் த்வயைஷ துஷ்டாத்மா ஹதஃ கேஶீ ஜனார்தன | தஸ்மாத் கேஶவ நாம்னா த்வம் லோகே க்யாதிம் கமிஷ்யஸி ||" என்பது விஷ்ணு புராணத்திலே (5, 16, 23) ஸ்ரீ கிருஷ்ணனைப் பார்த்து நாரதர் சொன்ன வார்த்தை. "ப்ருஷோதராதித்வாச்சப்தஸாதுத்வகல்பனா" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]. (24) புருஷர்களுடைய (புருஷர்களுள்) உத்தமன் புருஷோத்தமஃ; இங்கு "ந நிர்தாரணே" (பாணினிஸூ. 2, 2, 10) என்பது பற்றிய தடை (நிஷேதம்) இல்லை; [ஸமாஸத்திற்குரிய] ஆற்றல் (ஸாமர்த்தியம்) சாதி முதலியவற்றின் உதவி யின்றியே [இங்கு] இருப்பதால்; எங்கு சாதி, குணம், செய்கை (கிரியை) இவற்றால் வேறுபாடுபற்றி [ஸமாஸத்திற் குரிய] ஆற்றல் வேண்டப்படுவதோ, அங்கு [இவ்வித ஸமா ஸம் செய்வதற்கு] தடை உண்டு; அது எவ்வாறு என்றால், மானுடரின் (மானுடருள்) க்ஷத்திரியன் சூரத்தால் மிக்க வன் [இது சாதி பற்றிய வேறுபாடு அமைந்தது] என்றும், பசுக்களின் (பசுக்களுள்) காராம் பசு பாலைத் தருவதிற் சிறந்தது; [இது குணம் பற்றிய வேறுபாடு அமைந்தது] என்றும், பிரயாணிகளின் (பிரயாணிகளுள்) ஓடுவோன் விரைவிற் செல்வோன் ஆவான் [இது கிரியை பற்றிய வேறு பாடு அமைந்தது] என்றும் [வரமாட்டா]; (ii) அல்லது ஐந்தாம் வேற்றுமை [தொக்கி நிற்பது] என்றும் கொள்ள லாம். பகவத் வசனமும் இவ்வாறு உள்ளது :

யஸ்மாத் க்ஷரமதீதோ'ஹமக்ஷராதபி சோத்தம |
அதோ'ஸ்மி லோகே வேதே ச ப்ரதித: புருஷோத்தம: ||
(கீதை. 15, 18).

[(i) புருஷர்களில் சிறந்தவன். (ii) க்ஷரப்பொருளைக்காட்டிலும் அக்ஷரப்பொருளைக்காட்டிலும் மேலானவன் என்பதால் புருஷோத்தம:].

सर्वः शर्वः शिवः स्थाणुर्भूतादिर्निधिरव्ययः ।
सम्भवो भावनो भर्ता प्रभवः प्रभुरीश्वरः ॥ १७ ॥

17. ஸர்வ: ஶர்வ: ஶிவ: ஸ்தாணுர்பூதாதிர்நிதிரவ்யய: |
ஸம்பவோ பாவனோ பர்(த்)தா ப்ரபவ: ப்ரபுரீஶ்வர: ||

(25) அஸதஶ்ச ஸதஶ்சைவ ஸர்வஸ்ய ப்ரபவாப்யயாத் |
ஸர்வஸ்ய ஸர்வதா ஜ்ஞானாத் ஸர்வமேனம் ப்ரசக்ஷதே ||
(மஹாபா. உத்யோக, 69, 11)

[ஸத் அஸத் என்று இருவகைப்பட்ட எல்லாப் பொருளும் இவனாலே தோன்றி மறைதலாலும், எல்லாவற்றையும் எப்பொழுதும் அறிவதாலும், இவனை 'ஸர்வ:' என்பர்] என்பது வியாசபகவானுடைய வசனமாதலால் ஸர்வ: (26) ஶ்ருஞ்தி ஸம்ஹார காலத்திலே சகல ஜீவராசிகளையும் அழிக்கிறான், அழிப்பிக்கிறான் என்பதால் ஶர்வ:. (27) முக்குணங்களுக்கு உட்படாமல் தூயவனா யிருப்பதால் ஶிவ:; ஸ ப்ரஹ்மா ஸ ஶிவ:'' (கைவல்யோப. 8) என்று அபேதமே அறிவுறுத்தப்படுவதால் (உபதேசிக்கப்படுவதால்), சிவன் முதலான பெயர்களால் ஹரியே துதிக்கப் பெறுகிறான். (28) நிலையுற்றவனாதலால் ஸ்தாணு:. (29) உயிர்கள் முதலான பொருள்களுக்கு ஆதி காரணமாயிருப்பதால் பூதாதி:. (30) பிரளய காலத்திலே இவனிடத்திலே எல்லாப் பொருள் க்ஷேமமாக வைக்கப் பெற்றிருப்பதால் நிதி:; 'கர்மண்யதிகரணே ச' என்று 'கி ப்ரத்யயம்' வந்தது [பாணினி. 3, 3, 93; இது இலக்கணக் குறிப்பு]. அந்த நிதியே [அடைமொழியால்] சிறப்பிக்கப்படுகின்றது, அவ்யய:

என்று; [அழியாத நிதி என்பது பொருள்]. (31) தன் இச்சைகொண்டு நன்கமைந்த பிறப்பை யுடையவன் என்பதால் ஸம்பவஃ.

தர்மஸம்ஸ்தாபனார்(த்)தாய ஸம்பவாமி யுகே யுகே |

(கீதை. 4, 8) என்பது பகவத்வசனம்.

அத துஷ்டவிநாஶாய ஸாதூனாம் ரக்ஷணாய ச |
ஸ்வேச்சயா ஸம்பவாம்யேவம் கர்(ப்)பதுஃகவிவர்ஜிதஃ ||

என்பதையும் [காண்க]. (32) [பலன்களை] அனுபவிப்போர்கள் எல்லோருக்கும் [உரிய] பலன்களை உண்டாக்குகிறான் என்பதால் பாவனஃ; எல்லோருக்கும் எல்லா பலன்களையும் [வகுத்து] அளிக்குந் தன்மையானது, 'பலமத உபபத்தேஃ' (ப்ரஹ்மஸூ. 3, 2, 38) என்றபடி, இங்கே (இந்தப் பெயராலே) விளக்கப்பெற்றது. (33) பிரபஞ்சத்திற்கு அதிஷ்டானமாகி (நிலைத்து நிற்கும் இடமாகி) அதனைத் தாங்குவதால் பர்(த்)தா. (34) [ஐந்து] பெரும்பூதங்கள் இவனிடமிருந்தே சிறப்பாகத் தோன்றுதலால் ப்ரபவஃ; (ii) அல்லது, சிறந்ததான பவஃ (அவதாரம்) பிறப்பு இவனுக்கு உண்டு என்பதால். (35) எல்லாச் செய்கைகளிலும் அளவு கடந்த திறமையை யுடையவன் என்பதால், ப்ரபுஃ. (36) உபாதிகளால் பாதிக்கப்படாத ஐசுவரியத்தை (இயற்கையான ஆட்சியை) யுடையவன் என்பதால் ஈஶ்வரஃ 'ஏஷ ஸர்வேஶ்வரஃ' (மாண்டூக்யோப. 6) என்பது சுருதி.

स्वयम्भूः शम्भुरादित्यः पुष्कराक्षो महास्वनः ।
अनादिनिधनो धाता विधाता धातुरुत्तमः ॥ १८ ॥

18. ஸ்வயம்பூஃ ஶம்புராதித்யஃ புஷ்கராக்ஷோ மஹாஸ்வனஃ |
அனாதிநிதனோ தாதா விதாதா தாதுருத்தமஃ ||

(37) தான் மட்டுமே இருக்கிறான் என்பதால் ஸ்வயம்பூஃ; "ஸ ஏவ ஸ்வயமுத்பபௌ" என்பது மனு வசனம் (மனுஸ்ம்ருதி. 1, 7). (ii) எல்லாவற்றிற்கும் மேலா

கிருன், (iii) அல்லது தானே [எல்லாம்] ஆகிருன் என்பதால் ஸ்வயம்பூः; (iv) அல்லது, எவற்றிற்கும் மேலாக வுள்ளானே, எது மேலாகவுள்ளதோ, அவையும் அதுவுமாய் இருவகையாகவும் தானே ஆவதால் [ஸ்வயம்பூः]; "பரிபூः ஸ்வயம்பூः" (ஈஶாவாஸ். உப. 8) என்பது மந்த்ரவர்ணம். (v) அல்லது, ஸ்வயம்பூः பரமேசுவரன் தானே சுதந்திர முடையவன் ஆகிருன், பிறர்க்கு வசப்படாதிருப்பவன் என்பதால்; "பராஞ்சி கானி வ்யத்ருணத் ஸ்வயம்பூः" (கடோப. 2, 1, 1) என்பது மந்த்ரவர்ணம். (38) ஶம் சுகத்தைப் பக்தர்களுக்கு பாவயதி [அளிக்கிருன்] என்பதால் ஶம்புः. (39) ஆதித்திய மண்டலத்தின் உள்ளே இருக்கும் பொன் மயமான புருஷன் ஆதித்யः; (ii) அல்லது, ஆதித்தியர் பன்னிருவருள் விஷ்ணுः என்பவன் ஆதலால்; "ஆதித்யானுமஹம் விஷ்ணுः" (கீதை. 10, 21) என்று சொல்லப்பட்டிருக்கிறது. (iii) அல்லது, அதிதிக்கு, அதாவது, அகண்டமான பூமிக்கு இவன் கணவன் என்பதால் [ஆதித்யः]; "இயம் வா அதிதிः" (தைத். ஸம். 5, 1, 7) என்பதும், "மஹீம் தேவீம் விஷ்ணுபத்னீம்" (தைத். ப்ராஹ். 3, 1, 2) என்பதும் சுருதி. (iv) அல்லது, எவ்வாறு ஆதித்யன் (சூரியன்) ஒருவனே நீர்நிலைகள் பலவற்றிலே பலர்போலத் தோற்றுகிருனே, அவ்வாறே, பல சரீரங்களிலே ஆத்மா ஒன்றே பலர் போலத் தோற்றுகிருன் என்று ஆதித்யனேடுள்ள ஒப்புமைபற்றி, ஆதித்யः [என்னப்படுகிருன்]. (40) தாமரை மலரோடு உவமிக்கப்பெற்ற இரண்டு கண்களை யுடையவன் என்பதால் புஷ்கராக்ஷः. (41) மஹான் சிறப்புடைய (கம்பீரமான) ஸ்வனः நாதத்தையுடையவன்; (ii) அல்லது, சுருதியை (நாதமாக) உடையவன் எவனே அவன் மஹாஸ்வனः; "ஸன்மஹத்" என்று தொடங்கும் ஸூத்ரத்தின்படி (பாணினிஸூ. 2, 1, 61) ஸமாஸத்தைக்கொண்டு, "ஆன்மஹதः ஸமானுதிகரணஜாதீயயோः" (பாணினிஸூ.

6, 3, 46) என்பது முதலியவற்ருல் "ஆத்வம்" வந்தது. "அஸ்ய மஹதோ பூதஸ்ய நிஶ்வஸிதமேதத் ருக்வேதோ யஜுர்வேதஃ" (ப்ருஹ. உப. 2, 4, 10) என்பது சுருதி. (42) ஆதிஃ பிறப்பு, நிதனம் அழிவு; இவை யிரண்டும் எவனுக்கு இல்லையோ அவன் அனாதிநிதனஃ. (43) அனந்தன் (ஆதிசேஷன்) முதலிய ரூபங்களைக்கொண்டு எல்லாவற்றையும் (ஜகத் முழுவதையும்) தாங்குகிருன் என்பதால் தாதா. (44) காரியங்களையும் அவற்றிற்குரிய பலன்களையும் செய்பவன் என்பதால் விதாதா; [அதாவது, காரியங்களைச் செய்வித்து அவ்வவற்றிற்குரிய பலன்களையும் விதிப்பவன்]. (ii) அனந்தன் முதலானவர்களையும் தாங்கும் தன்மை பற்றி விதாதா; (iii) அல்லது, தாங்கும் தன்மையைச் சிறப்பாக வுடையவன் என்பதால் விதாதா. (45) தாதுருத்தமஃ என்பது அடைமொழிகொண்டதான ஒரு பெயர். ஸாமானாதிகரண்ய நியாயத்தால் ப்ருத்வீ (பூமி) முதலிய எல்லாத் தாதுக்களைக் காட்டிலும் சிறந்ததாயுள்ள 'சித்' என்னும் தாது (தாங்கிநிற்கும் மூலப்பொருள்) என்பது இதற்குப் பொருள். (ii) அல்லது, வையதிகரண்ய நியாயத்தால், தாதுஃ பிரமனைக் காட்டிலும்மேலானவன் என்பதால் [தாதுருத்தமஃ]. (45) (1) அல்லது, இரண்டு பெயர்களாகவும் [கொள்ளலாம்]. காரியம் காரணம் என்னப்படும் பிரபஞ்சத்தைத் தாங்கி நிற்பதால், 'சித்' என்பதே தாதுஃ [தாங்கி நிற்கும் மூலப்பொருள்]. (2) உத்தமஃ சிறந்து விளங்கும் உயர்ந்தவர்கள் அனைவருக்கும் மேலாக உயர்ந்தவன் என்பதால் உத்தமஃ.

अप्रमेयो हृषीकेशः पद्मनाभोऽमरप्रभुः ।
विश्वकर्मा मनुस्त्वष्टा स्थविष्ठः स्थविरो ध्रुवः ॥ १९ ॥

19. அப்ரமேயோ ஹ்ருஷீகேஶஃ பத்மநாபோ' மரப்ரபுஃ |
விஶ்வகர்மா மனுஸ்த்வஷ்டா ஸ்தவிஷ்டஃஸ்தவிரோத்ருவஃ ||

(46) சப்தம் முதலிய (குணங்கள்) இல்லாமையால் புலன்களால் (பிரயத்யக்ஷமாக) அறிய இயலாது; அநுமானத்தாலும் அறிய இயலாது; ஏனென்றால், அதற்குரிய (வியாப்தமான லிங்கம்) அடையாளம் எதுவும் இல்லை; உபமானத்தாலும் நிச்சயிக்க முடியாது; ஏனென்றால், வகுத்துக் கூற இயலாததால் ஒப்புமைப் பொருள் இல்லை. அர்த்தாபத்தியாலும் அறிய இயலாது, அவனை யில்லையென்றால் உபபன்னமாகாதது இல்லையாதலால்; அபாவம் (இன்மை) என்னும் பிரமாணத்தாலும் அறிய இயலாது, பாவரூபன் (உண்மைப் பொருள்) ஆதலாலும், அபாவத்திற்கு ஸாக்ஷி (இன்மையைக் காண்போன்) ஆதலாலும்; சாஸ்திரமாகிய பிரமாணத்தாலும் அறியப்படுவோன் அல்லன், இந்தப் பிரமாணத்தால் கிடைக்கக்கூடிய அறிவிற்குச் சிறப்பு (அதிசயம்) இல்லையாதலால். இவ்வாறானால், (சாஸ்திர யோனித்வம்) சாஸ்திரத்தால் அறியப்படுவோன் என்பது எப்படி என்றால், பிரமாணம் முதலியவற்றிற்கு ஸாக்ஷியாகி (அவற்றைக் காண்போனாகி) பிரகாச ஸ்வரூபனாய் (விளக்கவடிவாகி) இருப்பவன், பிரமாணங்களுக்கு நிலமல்லாதவன் (விஷயமாகாதவன்) ஆயினும், [அஞ்ஞானத்தால்] ஆரோபிக்கப் பெற்றதாயும், 'தத்' (பரம்பொருள்) அல்லாததாயுமான பொய்ப் பொருளை [மறுத்து] நீக்குவதால், சாஸ்திரம் பிரமாணமுடையதாகின்றது; [இவ்வாறு] ஸாக்ஷி ஸ்வரூபனாதலால் (காண்போனாயிருப்பதால்) அப்ரமேயஃ. (47) ஹ்ருஷீகாணி இந்திரியங்கள்; அவற்றிற்கு ஈசன் [ஹ்ருஷீகேஶஃ] க்ஷேத்திரஜ்ஞ ரூபனாய் விளங்குகிறான்; (ii) அல்லது, இந்திரியங்கள் எவனுக்கு வசப்பட்டு இருக்கின்றனவோ அந்த பரமாத்மா ஹ்ருஷீகேஶஃ; (iii) அல்லது, சூரிய சந்திர ரூபங்களைக் கொண்டவனான எவனுக்கு, ஹ்ருஷ்டாஃ இன்பத்தைத் தருவனவாகிய கேஶாஃ கிரணங்கள் உள்ளனவோ, அவன் ஹ்ருஷீகேஶஃ; " ஸூர்யரஸ்மிர்ஹரிகேஶஃ

புரஸ்தாத்'' என்பது சுருதி. "ப்ருஷோதராதித்வாத் ஸாதுத்வம்'' [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]; 'மோக்ஷ தர்ம'த்திலே இவ்வாறு சொல்லப்பட்டுள்ளது.

ஸூர்யாசந்த்ரமஸௌ ஶஶ்வதம்ஶுபிः கேஶஸம்ஜ்ஞிதைः ।
போதயன் ஸ்வாபயம்ஶ்சைவ ஜகதுத்திஷ்டதே ப்ருதக் ॥
போதனாத் ஸ்வாபனாச்சைவ ஜகதோ ஹர்ஷணம் பவேத் ।
அக்னீஷோமக்ருதைரேவம் கர்மபிः பாண்டுநந்தன ।
ஹ்ருஷீகேஶோ' ஹமீஶானோ வரதோ லோகபாவனः ॥

(மஹாபா. சாந்தி. 352, 1-2.)

(48) சகல ஜகத்துக்கும் காரணமான தாமரை எவனுடைய [நாபியிலே] கொப்பூழிலே யுள்ளதோ அவன் பத்மநாபः; 'அஜஸ்ய நாபாவத்யேகமர்(ப்)பிதம்' (தைத். ஸம். 4, 6, 2). என்பது சுருதி. (49) அமரர்களுக்குப் பிரபு அமரப்ரபுः. (50) விஶ்வம் (உலகு அனைத்தும்), கர்ம எவனுடைய செயலாக ஆயிற்றோ, அவன் விஶ்வகர்மா; (ii) அல்லது, செய்யப்படுவதால் ஜகத் கர்ம என்னப்படும்; விஶ்வம் [ஜகத்] என்னும் 'கர்ம' எவனுடையதோ அவன் [விஶ்வகர்மா]; (iii) அல்லது, விசித்திரமான நிர்மாண சக்தியை யுடையவன் என்பதாலும் விஶ்வகர்மா; (iv) அல்லது, விஶ்வகர்மா த்வஷ்டா என்பவனோடு ஒப்புமை யுடையவனாதலாலும், விஶ்வகர்மா. (51) மனனஞ் செய்வதால் மனுः; "நான்யோ'தோ'ஸ்தி மந்தா'' (ப்ருஹ. உப. 3, 7, 23) என்பது சுருதி; (ii) அல்லது, மந்திர வடிவன் (iii) அல்லது, பிரஜாபதி மனுः (என்னப்படுகிறான்). (52) ஸம்ஹார காலத்தில் சகல வுயிர்களையும் அழிப்பவன் (தனூகரணஞ் செய்பவன்) ஆதலால், த்வஷ்டா; "த்வக்ஷதேஸ்தனூகரணார்(த்)தாத் த்ருச்ப்ரத்யயः'' [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]. (53) மிகப் பெருத்தவன் ஸ்தவிஷ்டः. (54) (பண்டைப்) பழம் பொருளானவன் "ஸ்தவிரः; "த்வேஷம் ஹ்யஸ்ய ஸ்தவிரஸ்ய நாம'' என்பது பஹ்வ்ருச சுருதி (ருக்வேதம் 7, 100, 3); (ii) அல்லது, வயதானதைக்

குறிப்பதும் ஆம்; (ஸ்திரமாய்) நிலைத்திருப்பதால் த்ருவஃ; ஸ்தவிரோ த்ருவஃ என்பது அடைமொழியுடைய (இரு சொற் கொண்ட) ஒரு பெயர்.

अग्राह्यः शश्वतः कृष्णो लोहिताक्षः प्रतर्दनः ।
प्रभूतस्त्रिककुब्धाम पवित्रं मङ्गलं परम् ॥ २० ॥

20. அக்ராஹ்யஃ ஶாஶ்வதஃ க்ருஷ்ணோ லோஹிதாக்ஷஃ ப்ரதர்தனஃ |
ப்ரபூதஸ்த்ரிக்குப்தாம பவித்ரம் மங்கலம் பரம். ||

(55) கருமேந்திரியங்களால் உணரப்படாதவன் என்பதால் அக்ராஹ்யஃ; "யதோ வாசோ நிவர்(த்)தந்தே அப்ராப் மனஸா ஸஹ" (தைத். உப. 2, 9) என்பது சுருதி. (56) எல்லாக் காலத்திலும் இருப்பதால் ஶாஶ்வதஃ; "ஶாஶ்வதம் ஶிவமச்யுதம்" (நாரா. உப. 13, 1) என்பது சுருதி. (57) ஸச்சிதானந்த ரூபன் க்ருஷ்ணஃ;

க்ருஷிர்பூவாசகஃ ஶப்தோ ணஶ்ச நிர்வ்ருதிவாசகஃ |
விஷ்ணுர்தத்பாவயோகாச்ச க்ருஷ்ணோ பவதி ஶாஶ்வதஃ ||

என்பது வியாஸவசனம் (மஹாபா. உத்யோக. 60, 5). [க்ருஷிஃ என்பது 'ஸத்' உண்மைப்பொருள்; 'ண' என்பது ஆனந்தம், இவை எவனிடத்தில் எப்போதும் சேர்ந்திருக்கின்றனவோ அந்த விஷ்ணு க்ருஷ்ணஃ. (ii) அல்லது, கரிய நிறமுடையவன் ஆதலால் க்ருஷ்ணஃ.

க்ருஷ்ணோ வர்ணஶ்சமே யஸ்மாத் தஸ்மாத் க்ருஷ்ணோஹமர்ஜுந

என்பது மஹாபாரதம் (சாந்தி. 352, 14). (58) சிவந்த கண்களையுடையவன் என்பதால் லோஹிதாக்ஷஃ; "ஸமா வ்ருஷபோ லோஹிதாக்ஷஃ" (தைத். ஆரண்ய. 4, 42). என்பது சுருதி. (59) பிரளய காலத்தில் உயிர்களை ப்ரதர்தயதி கொல்கிறுன் என்பதால் ப்ரதர்தனஃ. (60) ஞானம் ஐசுவசயம் முதலிய குணங்களால் நிறைந்தவன் ஆதலால், ப்ரபூதஃ. (61) மேல் கீழ் மத்தியம் என்று வேறுபடுத்திய ஆகாச

மண்டலம் மூன்றும் [இவனுக்கு] இருப்பிடம் ஆகையால், த்ரிககுப்தாம; இது ஒரே பெயர் ஆகும். (62) எதனால் தூய்மைப்படுவதோ, (ii) அல்லது, எது தூய்மைப்படுத்துகிறதோ; அந்த ரிஷியும் மந்திரமும் அல்லது தேவதை பவித்ரம்; [(i) ரிஷியாயும் மந்திரமாயும் இருப்பவன் (ii) தேவதையாயிருப்பவன்]; "புவஃ ஸம்ஜ்ஞாயாம்" (பாணினி ஸூ. 3, 2, 185) என்றும், "கர்(த்)தரி சர்ஷிதேவதயோஃ" (பாணினிஸூ. 3, 2, 186) என்றும் பாணினி பகவான் சொல்லியிருப்பதால், 'இத்ர ப்ரதயயஃ' [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு].

(63) அஶுபானி நிராசஷ்டே தனோதி ஶுபஸந்ததிம் |
ஸ்ம்ருதிமாத்ரேண யத் பும்ஸாம் ப்ரஹ்ம தந்மங்கலம் விதுஃ ||

[எவன் நினைத்த மாத்திரத்திலே மனிதர்களுக்கு நேரும் அசுபங்களை விலக்கியும் சுபங்களை இடையறாது பெருக்கியும் செய்கிறானோ, அவன் பிரும்மம்; அவனை 'மங்கலம்' என்று அறிகிறார்கள்] என்னும் ஸ்ரீ விஷ்ணு புராண வாக்கியத்தால், (ii) அல்லது, மங்களமான ரூபமுடையவனாதலால் மங்கலம்; பரம் என்பது பிரும்மம் எல்லா வுயிர்களினும் சிறந்ததான மங்களப் பொருள் என்பதைக் குறிப்பது; மங்கலம் பரம் என்னும் இது அடைமொழியுடைய ஒரே பெயர் ஆகும்.

ईशानः प्राणदः प्राणो ज्येष्ठः श्रेष्ठः प्रजापतिः ।
हिरण्यगर्भो भूगर्भो माधवो मधुसूदनः ॥ २१ ॥

21. ஈஶானஃ ப்ராணதஃ ப்ராணோ ஜ்யேஷ்டஃ ஶ்ரேஷ்டஃ ப்ரஜாபதிஃ |
ஹிரண்யகர்போ பூகர்போ மாதவோ மதுஸூதனஃ ||

(64) எல்லா வுயிர்களையும் நியமிப்பதால் ஈஶானஃ. (65) பிராணன்களை, ததாதி இயக்குவதால் ப்ராணதஃ 'கோ ஹ்யேவான்யாத் கஃ ப்ராண்யாத்' (தைத். உப. 2, 7)

என்பது சுருதி; (ii) அல்லது, பிராணன்களை த்யதி காலனது வடிவு கொண்டு, துண்டிக்கிறான்; (iii) அல்லது, பிராணன்களை தாபயதி சுத்தமாக்குகிறான் என்பதால்; (iv) அல்லது, பிராணன்களை தாதி அழிக்கிறான் என்பதாலும் ப்ராணதஃ. (66) உயிர்க்கிறான் என்பதால் ப்ராணஃ க்ஷேத்ரஜ்ஞன்; (ii) அல்லது, பரமாத்மா; "ப்ராணஸ்ய ப்ராணம்" (ப்ருஹ. உப. 4, 4, 18) என்பது சுருதியாதலால்; (iii) அல்லது, முக்கியப் பிராணன் [என்றும் பொருள் கொள்ளலாம்]. (67)—(68) மிக்க மூப்புடையது ஜ்யேஷ்டஃ; "ஜ்ய ச" (பாணினிஸூ. 5, 3, 61) என்னும் அதிகாரத்தில், 'வ்ருத்தஸ்ய ச' என்று 'விருத்த' என்னும் சொல்லுக்கு 'ஜ்ய' என்னும் ஆதேசம் குறித்திருப்பதால் [இது இலக்கணக் குறிப்பு], மிகவும் சிலாக்கியமானது ஶ்ரேஷ்டஃ; "ப்ரஶஸ்யஸ்ய ஶ்ரஃ" (பாணினிஸூ. 5, 3, 60) என்னும் ஆதேசம் குறித்திருப்பதால்; (ii) அல்லது, 'ப்ராணோ வாவ ஜ்யேஷ்டஶ்ச ஶ்ரேஷ்டஶ்ச' (சாந்தோ. 5, 1, 1) என்னும் சுருதியால், முக்கியப் பிராணன்; 'ஶ்ரேஷ்டஶ்ச' என்னும் (ப்ரஹ்மஸூ. 2, 4, 8) அதிகரணத்தின்படி, எல்லாவற்றிற்கும் காரணமாயிருப்பதால் ஜ்யேஷ்டஃ; எல்லாவற்றையும் கடந்து மேலாயிருப்பதால் ஶ்ரேஷ்டஃ. (69) ஈசுவரனாகி எல்லா வுயிர்களுக்கும் தலைவன் (ப்ரஜைகளுக்கும் பதி) ஆவதால் ப்ரஜாபதிஃ. (70) பொன்மயமான அண்டத்தினுள்ளே இருப்பதால், விரிஞ்சி [பிரமன்] ஹிரண்யகர்பஃ என்னப்படுவோன்; [அந்த] பிரமனுடைய ஆத்மா. "ஹிரண்யகர்பஃ ஸமவர்(த்)ததாக்ரே" (ருக். ஸம். 10, 121, 1) என்பது சுருதி. (71) பூமியை கர்ப்பத்தில் (ஹ்ருதயத்தில்) உடைய்வன் பூகர்பஃ. (72) மாயாஃ திருவின் தவஃ கேள்வன் மாதவஃ; (ii) அல்லது, 'மது வித்யை'யால் உணர்வதற்கு உரியவன் ஆதலால்; (iii) "மௌனாத் த்யானாச்ச யோகாச்ச வித்தி பாரத மாதவம்" (மஹாபா. உத்யோக.

69, 4) என்னும் வியாச வசனத்தால் மாதவః. (73) மது என்னும் பெயர் கொண்ட அசுரனைக் கொன்றவன் என்பதால் மதுஸூதனः.

> கர்ணமிஸ்ரோத்பவம் சாபி மதுநாமமஹாஸுரம் |
> ப்ரஹ்மணோ'பசிதிம் குர்வஞ்ஜகான புருஷோத்தமः ||
> தஸ்ய தாத வதாதேவ தேவதானவமானவாः |
> மதுஸூதன இத்யாஹுர்ருஷயஶ்ச ஜனார்தனம் ||

என்பது மஹாபாரதம் (பீஷ்ம. 67, 13—15).

ईश्वरो विक्रमी धन्वी मेधावी विक्रमः क्रमः ।
अनुत्तमो दुराधर्षः कृतज्ञः कृतिरात्मवान् ॥ २२ ॥

22. ஈஶ்வரோ விக்ரமீ தன்வீ மேதாவீ விக்ரமः க்ரமः |
அநுத்தமோ துராதர்ஷः க்ருதஜ்ஞः க்ருதிராத்மவான் ||

(74) சர்வ சக்திமானதலால் ஈஶ்வரः. (75) விக்ரமः சூரத்தனம்; அதனை யுடையவன் விக்ரமீ. (76) தனு: வில்; அதனை யுடையவன் தன்வீ; "வ்ரீஹ்யாதித்வாத் இனி-ப்ரத்யः" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு], 'ராமः ஶஸ்த்ர-ப்ருதாமஹம்' (கீதை. 10, 31) என்பது பகவத்வசனம். (77) மேதா பல நூல்களை மனதிலே தரிக்கும் திறமை; அதனை யுடையவன் மேதாவீ; "அஸ்மாயாமேதாஸ்ரஜோ விநிः" (பாணினிஸூ. 5, 2, 121) என்று விநிப்ரத்யயம் வந்தது [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]. (78) ஜகத் முழுவதையும் கடந்தான் என்பதால் விக்ரமः; (ii) அல்லது, வி கருடப் பறவை; அதன் மீது ஏறிச் செல்வதால் விக்ரமः. (79 க்ரமணத் அடியெடுத்து வைப்பதால், அதாவது, வியாபித்திருப்பதால்; (ii) அல்லது, கிரமணத்திற்கு (வியாபிப்பதற்கு)க் காரணமா யிருப்பதால் க்ரமः, 'க்ராந்தே விஷ்ணும்" (மனுஸ். 12. 121) என்பது மனு வசனம். (80) இவனினும் சிறந்தோன் அறியப்படாதலால் அனுத்தமः; "யஸ்மாத் பரம் நாபரமஸ்தி கிஞ்சித்" (நாரா. உப. 12, 3) என்பது

சுருதி; "ந த்வத்ஸமோ'ஸ்த்யப்யதிகः குதோ'ன்யः" என்பது ஸ்மிருதி (கீதை. 11, 43). (81) தைத்தியர்கள் (அசுரர்கள்) முதலியவர்களால் [இவனை] பயமுறுத்த முடியாது என்பதால் துராதர்ஷः. (82) பிராணிகள் செய்யும் புண்ணிய பாபங்களை அறிவோனாதலால் க்ருதஜ்ஞः; (i) அல்லது, (பத்ரம் புஷ்பம்) பச்சிலை பூ முதலியவற்றைச் சிறிது கொடுத்தாலும் மோக்ஷத்தைத் தருவோன் ஆதலால், (83) க்ருதிः மனிதர் செய்யும் பிரயத்தினம்; (ii) அல்லது, [அவர்கள் செய்யும்] கிரியை; (iii) அல்லது, எல்லாமாய் இருந்து கொண்டு, அதற்கு (அதாவது, அந்த பிரயத்தினம் கிரியை இவைகளுக்கு) ஆதாரமாயிருந்து (தனது) செயலால் விளங்குகிறான் என்பதால் க்ருதிः. (84) தன் மகிமையிலே நிலைத்திருப்பதால் ஆத்மவான்; "ஸ பகவः கஸ்மின் ப்ரதிஷ்டித இதி ஸ்வே மஹிம்நி" (சாந். உப. 7, 24, 1) என்பது சுருதி.

सुरेशः शरणं शर्म विश्वरेताः प्रजाभवः ।
अहः संवत्सरो व्यालः प्रत्ययः सर्वदर्शनः ॥ २३ ॥

23. ஸுரேஶः ஶரணம் ஶர்ம விஶ்வரேதாः ப்ரஜாபவः |
அஹः ஸம்வத்ஸரோ வ்யாலः ப்ரத்யயः ஸர்வதர்ஶநः ||

(85) ஸுராணும் தேவர்களின், ஈஶः [பிரான்] ஸுரேஶः; (ii) அல்லது, 'ஸு-உபபதோ வா ராதாதுः' [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு], நன்மை யளிப்போர்க்குத் தலைவன் ஸுரேஶः. (86) (ஆர்த்தர்களின்) துன்புறுவோர்களின் (ஆர்த்திகளை) துன்பங்களை அழிப்பவனாதலால் ஶரணம். [ஸ்ரீராமனைப்பற்றிய சுலோகத்தைப் பின்பற்றி அவனே சரண்யன் என்று குறிப்பிடுகிறார்]. (87) பரமானந்த வடிவினனாதலால் ஶர்ம. (88) விஶ்வம் [ஜகத்], அதற்குக் காரணமாதலால் விஶ்வரேதாः. (89) எல்லா உயிர்களும் (பிரஜைகளும்) எவனுடைய பக்கலிலிருந்து உற்பத்தியாகின்றனவோ, அவன் ப்ரஜாபவः. (90) பிரகாச (ஒளி) வடிவினனா

லால், அஹஃ. (91) கால வடிவுகொண்டிருப்பதால் விஷ்ணு ஸம்வத்ஸரஃ என்னப்படுகிறுன். (92) (வ்யாலத்தைப் போல்) பாம்பைப்போல் பற்றுவதற்கு இயலாத தன்மையை யுடையவனுகையால் வ்யாலஃ. (93) ப்ரதீதி என்னும் பிரஜ்ஞையே ப்ரத்யயஃ; "ப்ரஜ்ஞானம் ப்ரஹ்ம" (ஐத. உப. 3, 5, 3); என்பது சுருதி [ஞான வடிவன்]. (94) எல்லா மார்க்கங்களாகிய (தர்சனங்களாகிய) கண்களேயும் உடையவன் ஸர்வதர்ஶநஃ, எல்லாவற்றுள்ளும் இருப்பதால்; "விஶ்வதஶ்சக்ஷுஃ", (ஶ்வேதா. உப. 3, 3); "விஶ்வாக்ஷம்" (நாரா. உப. 13, 1) என்பன சுருதி.

अजः सर्वेश्वरः सिद्धः सिद्धिः सर्वादिरच्युतः ।
वृषाकपिरमेयात्मा सर्वयोगविनिःसृतः ॥ २४ ॥

24. அஜஃ ஸர்வேஶ்வரஃ ஸித்தஃ ஸித்திஃ ஸர்வாதிரச்யுதஃ |
வ்ருஷாகபிரமேயாத்மா ஸர்வயோகவிநிஃஸ்ருதஃ ||

(95) பிறவாதவனுதலால் அஜஃ; "ந ஜாதோ ந ஜநிஷ்யதே" (ருக்வே. 1, 81, 5) என்பது சுருதி.

ந ஹி ஜாதோ ந ஜாயேய ந ஜநிஷ்யே கதாசன |
க்ஷேத்ரஜ்ஞஃ ஸர்வபூதானும் தஸ்மாதஹமஜஃ ஸ்ம்ருதஃ ||
(சாந்தி. 352, 9.)

என்பது மஹாபாரதம். (96) எல்லா ஈசுவரர்களுக்கும் ஈசுவரன் ஸர்வேஶ்வரஃ; "ஏஷ ஸர்வேஶ்வரஃ" (மாண்டூக்யோப. 6) என்பது சுருதி. (97) எப்பொழுதும் (நிஷ்பன்னன்) உள்ளவன் என்பதால் ஸித்தஃ. (98) எல்லாப் பொருளிலும் (ஸம்வித் ஞானரூபனுய்) அறிவு வடிவனுய், (ii) அல்லது, நிரதிசய ரூபனுய் இருப்பதால், [அவனே] ஸித்திஃ [பலன்]; சுவர்க்கம் முதலியன அழிவுறுவனவாதலால், அவை பலன் ஆகமாட்டா. (99) எல்லா உயிர்களுக்கும் ஆதி காரணனுதலால் ஸர்வாதிஃ. (100) தன் இயற்கைத் திறனுல் முன்பு வழுவாதும் இப்பொழுது வழுவாமலும் இனி வழுவாதவா

றும் இருக்கிறுன் என்பதால் அச்யுதஃ; "ஶாஶ்வதம் ஶிவமச்யுதம்" (நாரா. உப. 13, 1) என்பது சுருதி. இவ்வாறே பகவத் வசனமும்: "யஸ்மாந் ந ச்யுதபூர்வோ'ஹம் அச்யுதஸ்தேந கர்மணு" (மஹாபாரத. சாந்தி. 352, 16).

இவ்வாறு முதல் நூறு பெயர்களுக்கு விரிவுரை செய்யப்பட்டது.

(101) எல்லா விருப்பங்களேயும் வர்ஷிப்பதால் (பொழிந்து தருவதால்), தருமம் வ்ருஷபஃ என்னப்படும்; காத் நீரிலிருந்து பூமியை அபாத் காப்பாற்றியது என்பதால் வராகம் கபிஃ என்னப்பட்டது; வ்ருஷ ரூபியாகவும் கபி ரூபியாகவும் இருந்தவன் வ்ருஷாகபிஃ;

கபிர்வராஹஃ ஶ்ரேஷ்டஶ்ச தர்மஶ்ச வ்ருஷ உச்யதே ||
தஸ்மாத் வ்ருஷாகபிம் ப்ராஹ காஶ்யபோ மாம் ப்ரஜாபதிஃ ||

என்பது மஹாபாரதம் (சாந்தி. 352, 24). (102) இத்தன்மையது என்று மாதும் வகுத்து அளவிடுவதற்கு முடியாதது இவனுடைய ஆத்மா (இயல்பு) என்பதால் அமேயாத்மா. (103) எல்லாத் தொடர்பும் (ஸம்பந்தமும்) நீங்கியவன் ஸர்வ யோகவிநிஃஸ்ருதஃ; "அஸங்கோ ஹ்யயம் புருஷ:" (ப்ருஹ. உப. 4, 3, 15); என்பது சுருதி; (ii) அல்லது, பல்வேறு சாஸ்திரங்களிலும் சொல்லப்பட்ட யோகத்திற்கும் அப்பாற் பட்டவன் என்பதால்.

वसुर्वसुमनाः सत्यः समात्माऽसम्मितः समः ।
अमोघः पुण्डरीकाक्षो वृषकर्मा वृषाकृतिः ॥ २५ ॥

25. வஸுர்வஸுமனஃ ஸத்யஃ ஸமாத்மா'ஸம்மிதஃ ஸமஃ |
அமோகஃ புண்டரீகாக்ஷோ வ்ருஷகர்மா வ்ருஷாக்ருதிஃ||

(104) எல்லா வுயிர்களும் இவனிடத்திலே வாசஞ்செய்கின்றன (உறைகின்றன), (ii) அல்லது, அவற்றுள் இவனும் வாசஞ் செய்கிறுன் என்பதால் வஸுஃ; (iii) அல்லது, 'வஸூனும் பாவகஶ்சாஸ்மி' (கீதை. 10, 23) [வஸுக்களுள் பாவகன் என்னும் வஸு நான்] என்பதால்,

[பாவகன் என்னும்] வஸுः. (105) தனம் (செல்வம்) என்னும்பொருளைக் குறிக்கும் 'வஸு' என்னும் சொல்லால் 'சிறப்புற்றது' என்பது குறிக்கப்படும். சிறப்புற்ற மனதை யுடையவன் எவனோ அவன் வஸுமனாः; விருப்பு வெறுப்பு முதலிய *கிலேசங்களாலும் மதம் (கொழுப்பு) முதலிய உபக்கிலேசங்களாலும் சித்தம் கலக்கமுறாத காரணத்தால் அவனுடைய மனது சிறப்புற்றது. (106) பொய்யாகாத ரூபத்தையுமுடையவனாதலால் பரமாத்மா ஸத்யः; "ஸத்யம் ஜ்ஞானமனந்தம் ப்ரஹ்ம" (தைத் உப. 2, 1, 1); என்பது சுருதி; (ii) அல்லது, மூர்த்தமும் (உருவமும்) மூர்த்தமின்மை யும் (அருவமும்) உள்ளவன் ஆதலால்; "ஸச்சத்யச்சாபவத்" (தைத். உப. 2, 6) என்பது சுருதி; (iii) அல்லது, ஸத் என்றால் பிராணன்; தி என்றால் அன்னம்; யம் என்றால் சூரியன்; இவ்வாறு, பிராணன், அன்னம், ஆதித்தியன் ஆகிய ரூபங்களை யுடையவன் என்பதால் ஸத்யः; "ஸதிதி ப்ராணஸ்தீத்யன்னம் யமித்யஸாவாதித்யः" (ஐதரேய. ஆரண்யக. 2, 1, 5, 6) என்பது சுருதி; (iv) அல்லது, நல்லோர்க்கு நல்லவன் என்பதால் ஸத்யः. (107) எவனு டைய ஆத்மா மனமானது, ஒரு நிலைப்பட்டதாய் விருப்பு வெறுப்பு முதலியவற்றால் கேடுறாமலிருப்பதோ அவன் ஸமாத்மா; (ii) அல்லது, எல்லா உயிர்களுக்கும் (பொருள் களுக்கும்) ஸமः ஒன்றேயான ஆத்மாவாதலால்; "ஸம ஆத்-மேதி வித்யாத்" (கௌஷீதகீ. உப. 3, 9). என்பது சுருதி. (108) பொருளின் தொகுதி (அர்த்த ஜாதங்கள்) எல்லாவற் றாலும் அளவிடப்பட்டவன் மிதः, எல்லாவற்றாலும் அள விடப்படாதவன் அமிதः என்பதால் அஸம்மிதः. (109) எக் காலத்திலும் எவ்வித மாறுபாடும் இல்லாதவன் என்பதால் ஸமः; (ii) அல்லது, மயா லக்ஷ்மீயோடு இருக்கிறான்

---

* அவித்யை, அஸ்மிதை, ராகம், த்வேஷம், அபிநிவேசம் என்பன ஐந்தும் கிலேசம்.

என்பதால் ஸமஃ. (110) பூஜிக்கப் பெற்றும் ஸ்துதிக்கப் பெற்றும் அல்லது நினைக்கப் பெற்றும் எல்லாப் பலன்களையும் கொடுக்கிறான்; (எதையும்) வீண்போக்குவதில்லை என்பதால் அமோகஃ; (ii) அல்லது, பொய்யாகாத ஸங்கல்பத்தை (மனோபாவத்தை) யுடையவன் என்பதால், "ஸத்யகாமஃ ஸத்யஸங்கல்பஃ" (சாந்தோ. உப. 8, 7, 1) என்பது சுருதி. (111) ஹ்ருதயத்திலுள்ள தாமரையில், அஶ்னுதே வியாபித்திருக்கிறான் (பரந்துளன்), அங்கே [ஞானத்தால்] காணப்படுகிறான் என்பதால் புண்டரீகாக்ஷஃ; "யத் புண்டரீகம் புரமத்யஸம்ஸ்தம்" என்பது சுருதி; (ii) அல்லது, தாமரை வடிவு கொண்ட இரண்டு கண்களையுடையவன் என்பதால். (112) தருமமாகிய காரியத்தைச் செய்வோன் என்பதால் வ்ருஷகர்மா. (113) தருமத்தின் பொருட்டு ஆக்ருதிஃ சரீரம் எவனுக்கு உள்ளதோ அவன் வ்ருஷாக்ருதிஃ; "தர்மஸம்ஸ்தாபனார்(த்)தாய ஸம்பவாமி யுகே யுகே" என்பது பகவத் வசனம் (கீதை. 4, 8).

रुद्रो बहुशिरा बभ्रुर्विश्वयोनिः शुचिश्रवाः ।
अमृतः शाश्वतस्थाणुर्वरारोहो महातपाः ॥ २६ ॥

26. ருத்ரோ பஹுஶிரா பப்ருர்விஶ்வயோனிஃ ஶுசிஶ்ரவாஃ।
அம்ருதஃ ஶாஶ்வதஸ்தாணுர் வராரோஹோ மஹாதபாஃ ॥

(114) ஸம்ஹார காலத்தில் உயிர்களை ஒடுக்கி (சங்கரித்து) கதறும்படி செய்கிறான் என்பதால் ருத்ரஃ; (ii) அல்லது, ருதம் (துன்பத்தை அல்லது நன்மையை) ராதி கொடுக்கிறான் என்பதால்; (iii) அல்லது ருஃ துக்கம் அல்லது துக்கத்திற்குக் காரணம்; த்ராவயதி ஓட்டுகிறான் என்பதால் ருத்ரஃ (iv,) அல்லது, அழுகிறான் (v) அல்லது பெருங்கூச்சல் போடுகிறான் என்பதால் ருத்ரஃ என்று சொல்லப்படுகிறான்;

ருர்துஃகம் துஃகஹேதும் வா வித்ராவயதி ஸ ப்ரபுஃ।
ருத்ர இத்யுச்யதே தஸ்மாச் சிவஃ பரம காரணம் ॥

என்பது லிங்க புராண வசனம். (115) பல தலைகளையுடையவன் என்பதால் பஹுசிரா:; "ஸ்ஹஸ்ரஶீர்ஷா புருஷ:" (புருஷஸூ. 1) என்பது மந்த்ர வர்ணம். (116) உலகங்களைக் காப்பாற்றுகிறான் என்பதால் பப்ரு:. (117) எல்லாவற்றிற்கும் காரணமாதலால் விஶ்வயோனி:. (118) ஶுசீனி [பரிசுத்தமான] ஶ்ரவாம்ஸி கேட்கத் தக்க பெயர்களையுடையவன் என்பதால் ஶுசிஶ்ரவா:. (119) ம்ருதம் மரணம் இவனுக்கு இல்லை என்பதால் அம்ருத:; "அஜரோ'மர:" (ப்ருஹ. உப. 4, 4, 25) என்பது சுருதி. (120) சாசுவதமாய் (என்றுமுள்ளதாய்) ஸ்தாணுவாய் (நிலை பெற்றதாய்) இருப்பதால் ஶாஶ்வதஸ்தாணு:. (121) வர: [சிறந்த] ஆரோஹ: சரீரம் எவனுக்குண்டோ அவன் வராரோஹ:; (ii) அல்லது, எவனிடத்தில் ஏறியுறைவது சிறந்ததோ அவன், அவனிடத்திலே உறைவோருக்கு மீண்டும் இறங்குவது இல்லையாதலால்; "ந ச புனராவர்(த்)ததே" (சாந்தோ. உப. 8, 15, 1) என்பது சுருதி; "யம் ப்ராப்ய ந நிவர்த்தந்தே" (கீதை. 8, 21) என்பது ஸ்மிருதி. (122) ஸ்ருஷ்டிப் பொருளைப் பற்றிய, தப: ஞானம், எவனுக்கு மஹத் [பெரிதோ], அவன் மஹாதபா:; "யஸ்ய ஜ்ஞானமயம் தப:" (முண்டகோப. 1, 1, 9) என்பது சுருதி; (ii) அல்லது தப: என்பது ஐசுவரியம் (ஆளுந்திறன்), அல்லது, பிரதாபம்; அதனை அதிகமுடையவன் என்பதால் மஹாதபா:.

सर्वगः सर्वविद्भानुर्विष्वक्सेनो जनार्दनः ।
वेदो वेदविदव्यङ्गो वेदाङ्गो वेदवित्कविः ॥ २७ ॥

27 ஸர்வக: ஸர்வவித்பானுர் விஷ்வக்ஸேனோ ஜனார்தன: |
வேதோ வேதவிதவ்யங்கோ வேதாங்கோ வேதவித் கவி:||

(123) எங்கும் செல்கிறான் என்பதால் ஸர்வக:; (அதாவது) காரணப் பொருளாய் எங்கும் வியாபித்திருப்போன். (124) ஸர்வம் [எல்லாவற்றையும்] வேத்தி [அறி

கிறான்], (ii) அல்லது, விந்ததி [பெறுகிறான்] என்பதால் ஸர்வவித்; பிரகாசிப்பதால் பானுঃ; "தமேவ பாந்தமனு-பாதி ஸர்வம்" (கடோப. 2, 2, 15) என்பது சுருதி; "யதாதித்யகதம் தேஜঃ" (கீதை 15, 12) என்று தொடங்கியுள்ளது ஸ்மிருதியும். ஸர்வவித்தும் பானுவும் ஆவோன் ஸர்வவித்பானுঃ. (125) எவன் யுத்தஞ் செய்ய முயன்ற மாத்திரத்திலே, அரக்கர் சேனை விஷ்வக் [எல்லாப்புறமும்] அஞ்சதி ஓட்டமெடுக்கின்றதோ அவன் விஷ்வக்ஸேனঃ. (126) ஜனான் கெட்ட மனிதர்களை அர்தயதி அழிக்கிறான்; (ii) அல்லது, நரகம் முதலிய இடங்களுக்குப் போகும்படி செய்கிறான் என்பதால் ஜனார்தனঃ (iii) அல்லது, ஜனைঃ மனிதர்களால், க்ஷேம மோக்ஷங்களாகிய புருஷார்த்தத்தைப் பெறுவதற்காக யாசிக்கப்படுகிறான் என்பதால் ஜனார்தனঃ. (127) அறிவிப்போன் என்பதால் வேதঃ;

தேஷாமேவானுகம்பார்(த்)தமஹமஜ்ஞானஜம் தமঃ ।
நாஶயாம்யாத்மபாவஸ்தோ ஜ்ஞானதீபேன பாஸ்வதா ॥

என்பது பகவத் வசனம் (கீதை. 10, 11). (128) உள்ளபடி வேதப்பொருளை அறிவோன் என்பதால் வேதவித்; "வேதாந்தவித் வேதவிதேவ சாஹம்" என்பது பகவத் வசனம் (கீதை. 15, 15).

ஸர்வே வேதாঃ ஸர்வவித்யாঃ ஸஶாஸ்த்ராঃ
ஸர்வே யஜ்ஞாঃ ஸர்வ இஜ்யாஶ்ச க்ருஷ்ணঃ ।
விதுঃ க்ருஷ்ணம் ப்ராஹ்மணாஸ்-தத்த்வதோ யே
தேஷாம் ராஜன் ஸர்வயஜ்ஞாঃ ஸமாப்தাঃ ॥

என்பது மஹா பாரதம். (129) ஞானம் முதலியவற்றால் பரிபூர்ணன் (நிறைந்தவன்) அவிகலঃ [அவ்யங்கঃ] என்னப் படுகின்றான்; (ii) அல்லது, வ்யங்கঃ (வியக்தி) வடிவு [இன்னதென்று] அறியப்படுவதில்லை என்பதால் அவ்யங்கঃ; "அவ்யக்தோ'யம்" என்பது பகவத் வசனம் (கீதை. 2, 25). (130) வேதங்கள் எவனுக்கு அங்கங்களோ அவன் வேதாங்கঃ [வேதஸ்வரூபன்]. (131) வேதங்களை விந்த்தே

ஆராய்கிறான் என்பதால் வேதவித். (132) [வெகுதூரம்] கடந்து செல்லும் நோக்கத்தை (ஞானத்தை) யுடையவன் கவிঃ, எல்லாவற்றையும் கண்டறிந்தோன் ; "நான்யோ'-தோ'ஸ்தி த்ரஷ்டா" (ப்ருஹ. உப. 3, 7, 23) என்று தொடங்கும் சுருதியைக் காண்க ; "கவிர்மனீஷீ" (ஈசா. உப. 8) என்று தொடங்கும் மந்த்ரவர்ணத்தையும் காண்க.

लोकाध्यक्षः सुराध्यक्षो धर्माध्यक्षः कृताकृतः ।
चतुरात्मा चतुर्व्यूहश्चतुर्दंष्ट्रश्चतुर्भुजः ॥ २८ ॥

28. லோகாத்யக்ஷঃ ஸுராத்யக்ஷோ தர்மாத்யக்ஷঃ க்ருதா-க்ருதঃ |
சதுராத்மா சதுர்வ்யூஹஸ்சதுர்தம்ஷ்ட்ரஸ்சதுர்புஜঃ ||

(133) உலகங்களை மேற்பார்வை யிடுவோன் லோகாத்யக்ஷঃ, எல்லா உலகங்களுக்கும் தலைமை வகித்து மேற் பார்ப்பவன். (134) லோக பாலர்கள் முதலான சுரர்க ளுக்கு மேலதிகாரி ஸுராத்யக்ஷঃ. (135) தர்மம் அதர்மம் இவற்றை நேராகக் கண்டறிவோன், அவ் வவற்றிற் குரிய பலனைக் கொடுப்பதற்காக, என்பதால் தர்மாத்யக்ஷঃ. (136) காரியப் பொருளாய் க்ருதঃ என்றும், காரணப் பொருளாய் அக்ருதঃ என்றும் இருப்பதால், க்ருதாக்ருதঃ. (137) சிருஷ்டி முதலிய காலங்களில் வேறுபட்ட நான்கு (விபூதிகள்) மேன்மை யுருவங்கள் எவனுக்குண்டோ அவன் சதுராத்மா ; வைஷ்ணவ புராணத்தில் (1, 22, 31-33)

ப்ரஹ்மா தக்ஷாதயঃ காலஸ்-ததைவாகிலஜந்தவঃ ।
விபூதயோ ஹரேரேதா ஜகதঃ ஸ்ருஷ்டிஹேதவঃ ॥
விஷ்ணுர்மன்வாதயঃ காலঃ ஸர்வபூதானி ச த்விஜ |
ஸ்திதேர்நிமித்தபூதஸ்ய விஷ்ணோரேதா விபூதயঃ ॥
ருத்ரঃ காலோந்தகாத்யாஸ்ச ஸமஸ்தாஸ்சைவ ஜந்தவঃ |
சதுர்தா ப்ரலயாயைதா ஜனார்தன விபூதயঃ ॥

என்று உள்ளது.

(138) வ்யூஹ்யாத்மானம் சதுர்தா வை வாஸுதேவாதிமூர்(த்)திபி: |
ஸ்ருஷ்ட்யாதீன் ப்ரகரோத்யேஷ விஸ்ருதாத்மா ஜனார்தன: ||

என்னும் வியாசருடைய வாக்கியப்படி, சதுர்வ்யூஹ: (நான்கு வ்யூகங்களை யுடையவன்) *. (139) நான்கு பற்களையுடையவன் சதுர்தம்ஷ்ட்ர: நரசிங்க வடிவினன்; (ii) அல்லது, ஒப்புமைபற்றி 'கொம்பு' தம்ஷ்ட்ரம் (பல்) என்னப்படும். 'சத்வாரி ஸ்ருங்கா:" (ருக்வேத. 4, 58, 3) என்பது சுருதி. [நான்கு கொம்புகள் இவனுக்கு உண்டு.] (140) நான்கு தோள்களையுடையவன் சதுர்புஜ:.

भ्राजिष्णुर्भोजनं भोक्ता सहिष्णुर्जगदादिजः ।
अनघो विजयो जेता विश्वयोनिः पुनर्वसुः ॥ २९ ॥

29. ப்ராஜிஷ்ணுர் போஜனம் போக்தா ஸஹிஷ்ணுர்-
ஜகதாதிஜ: |
அனகோ விஜயோ ஜேதா விஸ்வயோனி: புனர்வஸு: ||

(141) (ஒரே ஒளிப்பிழம்பாய்) ஒளிமயமாய் இருப்பதால் ப்ராஜிஷ்ணு:. (142) (அனுபவிக்கப்படும் பொருள்) உணவுப் பொருள் போல்வதால், ப்ரக்ருதியாகிய மாயை போஜனம் என்னப்படுவது; [ப்ரக்ருதியும் இவனே]; (143) புருஷ வடிவிலே அதை (ப்ரகிருதியை) உண்கிறான் (அனுபவிக்கிறான்) என்பதால் போக்தா. (144) ஹிரண்யாக்ஷன் முதலானவர்களை ஸஹதே வென்று அடக்குகிறான் என்பதால் ஸஹிஷ்ணு:. (145) ஹிரண்யகர்ப்பனாய் ஜகத் சிருஷ்டி காலத்தில் (தன்னைத்) தானே தோன்றச் செய்கிறான் என்பதால் ஜகதாதிஜ:. (146) அகம் (குற்றம்) இவனிடத்திலே அறிய இயலாது என்பதால் அனக:; "அபஹதபாப்மா" (சாந்தோ. உப. 8, 1, 5.) என்பது

* வாஸுதேவர், ஸங்கர்ஷணர், ப்ரத்யும்னர், அநிருத்தர் என்பவர்கள் நான்கு வ்யூகங்கள்.

சுருதி. (147) ஞானம், வைராக்கியம் (பற்றின்மை), ஐசுவரியம் (ஆட்சி) முதலிய குணங்களால் உலகனைத்தையும் வென்று மேம்படுகிறான் என்பதால் விஜயஃ. (148) எல்லாவுயிர்களுக்கும் தன் இயல்பாலேயே மேலாகி விளங்குகிறான் என்பதால் ஜேதா. (149) உலகனைத்தையும் யோனியாக (இருப்பிடமாக, அல்லது, வயிறாக)க் கொண்டவன்; (ii) அல்லது, உலகமனைத்துமாய்க் காரணமும் ஆனவன் என்பதால் விஶ்வயோனிஃ. (150) மீண்டும் மீண்டும் சரீரங்களில், க்ஷேத்ரஜ்ஞனாய் வாசஞ்செய்கிறான் என்பதால் புனர்வஸுஃ.

उपेन्द्रो वामनः प्रांशुरमोघः शुचिरूर्जितः ।
अतीन्द्रः संग्रहः सर्गो धृतात्मा नियमो यमः ॥ ३० ॥

30. உபேந்த்ரோ வாமனஃ ப்ராம்ஶுரமோகஃ ஶுசிரூர்ஜிதஃ |
அதீந்த்ரஃ ஸங்க்ரஹஃ ஸர்கோ த்ருதாத்மா நியமோ யமஃ ||

(151) இந்திரனுக்குத் தம்பியானவன் உபேந்த்ரஃ; (ii) அல்லது, இந்திரனுக்கும் மேலான இந்திரன் உபேந்த்ரஃ.

மமோபரி யதேந்த்ரஸ்த்வம் ஸ்தாபிதோ கோபிரீஶ்வரஃ |
உபேந்த்ர இதி க்ருஷ்ண த்வாம் காஸ்யந்தி புவி தேவதாஃ ||

என்பது ஹரிவம்சம். (152) பலியிடம் வாமன ரூபனாய் யாசித்தவன் வாமனஃ; (ii) அல்லது, [நன்றாகப் பஜனை செய்வதற்கு] சேவை செய்வதற்கு உரியவன் என்பதால் வாமனஃ.

மத்யே வாமனமாஸீனம் விஶ்வே தேவா உபாஸதே

(கடோப. 2, 5, 3) என்பது மந்த்ரவர்ணம். (153) அவனே மூவுலகையும் தாவியபோது நெடியோன் ஆனதால் ப்ராம்ஶுஃ. [உள்ளத்திலே பிரகாசித்து நன்றாக பஜனை செய்வதற்குரியவன்; அரசனைப்போல காணிக்கையைப் பெற்றுக் கொண்டு இந்திரியங்களை நியமிக்கிறவன்.]

தோயே து பதிதே ஹஸ்தே வாமனோ'பூதவாமனஃ |
ஸர்வதேவமயம் ரூபம் தர்ஶயாமாஸ வை ப்ரபுஃ ||
பூஃ பாதௌ த்யௌஃ ஶிரஶ்சாஸ்ய சந்த்ராதித்யௌ சக்ஷுஷீ |

என்று தொடங்கியுள்ள சுலோகங்களின்படி, விசுவரூபத்தை காட்டி,

தஸ்ய விக்ரமதோ பூமிம் சந்த்ராதித்யௌ ஸ்தனாந்தரே |
நப: ப்ரக்ரமமாணஸ்ய நாப்யாம் தௌ ஸமவஸ்திதௌ |
திவமாக்ரமமாணஸ்ய ஜானுமூலே வ்யவஸ்திதௌ ||

என்று (அவனுடைய) நெடுமையை விளக்குகின்றது ஹரிவம்சம். **(154)** வீண்போகும் செயல் (ஒன்றும்) எவனுக்கு இல்லையோ அவன் அமோக:. **(155)** நினைப்பவர் ஸ்துதிப்பவர் அர்ச்சிப்பவர் இவர்களைத் தூய்மை செய்வதால் ஶுசி:; "அஸ்பர்ஶஶ்ச மஹான் ஶுசி:" என்பது மந்த்ரவர்ணம். **(156)** மிகுந்த பலசாலியாதலால் ஊர்ஜித:. **(157)** இயற்கை ஞானம் ஐசுவரியம் (பிரபுத்வம்) முதலியவற்றால் இந்திரனைக் காட்டிலும் மேலானவனாதலால் அதீந்த்ர:. **(158)** எல்லோரையும்(எதிர்த்து)அழிப்பதால் ஸங்க்ரஹ:. **(159)** படைப்புப் பொருளாதலால், **(ii)** அல்லது, படைப்பிற்கு ஹேதுவாதலால் ஸர்க:. **(160)** ஏகரூபமாய் (ஒரேப் பிரகாசமாய்) பிறப்பு முதலியன இன்றியே ஆத்மா எவனால் ஒரு நிலையாகக் கொள்ளப்பட்டதோ, அவன் த்ருதாத்மா. **(161)** அவ்வவர்க்குரிய தொழிலிலே (அதிகாரத்திலே) உயிர்களை நியமிப்பதால் (பணிகொள்வதால்) நியம:. **(162)** உள்ளே புகுந்திருப்பதால் யம:.

वेद्यो वैद्यः सदायोगी वीरहा माधवो मधुः ।
अतीन्द्रियो महामायो महोत्साहो महाबलः ॥ ३१ ॥

31. வேத்யோ வைத்ய: ஸதாயோகீ வீரஹா மாதவோ மது: |
அதீந்த்ரியோ மஹாமாயோ மஹோத்ஸாஹோ மஹாபல: ||

(163) மோக்ஷத்தை வேண்டுவோரால் அறிவதற்குரியவன் ஆதலால் வேத்ய:. **(164)** எல்லா வித்யைகளையும் அறிந்தவனாதலால் வைத்ய:. **(165)** ஸதா எப்பொழுதுமே விளக்கமுற்ற இயல்பினை யுடையவன் என்பதால் ஸதா-

யோகீ. (166) தருமத்தைப் பாதுகாப்பதற்காக வீரர்களான அசுரர்களை வதைப்போன் என்பதால் வீரஹா. (167) மாயாঃ வித்யைக்கு, தவঃ (தலைவன்) மாதவঃ.

மா வித்யா ச ஹரேঃ ப்ரோக்தா தஸ்யா ஈஶோ யதோ பவாந் |
தஸ்மாந்மாதவநாமாஸி தவঃ ஸ்வாமீதி ஶப்திதঃ ||

என்பது ஹரிவம்சம் (3, 88, 49) (168) மது (தேன்) எவ்வாறு பரமப் பிரீதியை உண்டுபண்ணுமோ, அதுபோலவே இவனும் என்பதால் மதுঃ. (169) "அஶப்தமஸ்பர்ஶம்" என்னும் (கடோப. 1, 3, 15) சுருதியின்படி, சப்தம் முதலிய [குணங்கள்] இன்மையால் இந்திரியங்களுக்குப் புலப்படாதவன் என்பதால் அதீந்த்ரியঃ. (170) மாயையில் வல்லவர்களையும் மாயை செய்வோன் என்பதால் மஹாமாயঃ; "மம மாயா துரத்யயா" (கீதை. 7, 14) என்பது பகவத் வசனம். (171) ஜகத்தின் உற்பத்தி, ஸ்திதி, லயம் இவற்றிலே முனைந்திருப்போன் என்பதால் மஹோத்ஸாஹঃ. (172) பலசாலிகளைக் காட்டிலும் மிக்க பலசாலி (பலிஷ்டன்) ஆதலால் மஹாபலঃ.

महाबुद्धिर्महावीर्यो महाशक्तिर्महाद्युतिः ।
अनिर्देश्यवपुः श्रीमानमेयात्मा महाद्रिधृक् (त्) ॥ ३२ ॥

32. மஹாபுத்திர் மஹாவீர்யோ மஹாஶக்திர்மஹாத்யுதிঃ |
அநிர்தேஶ்யவபுঃ ஸ்ரீமானமேயாத்மா மஹாத்ரித்ருக்(த்)||

(173) புத்திமான்களைக் காட்டிலும் அதிக புத்திமான் என்பதால் மஹாபுத்திঃ. (174) ('மஹத்' என்னும்) பெரிய உற்பத்தி காரணமாயுள்ள அவித்யை என்னும் வீர்யத்தை யுடையவன் என்பதால் மஹாவீர்யঃ. (175) மஹதீ பெரிய ஶக்திঃ திறமையை (சாமர்த்தியத்தை) யுடையவன் என்பதால் மஹாஶக்திঃ. (176) மஹதீ (பெரிய) த்யுதிঃ ஒளி இவனுக்கு உள்ளேயும் புறத்திலும் இருப்பதால் மஹாத்யுதிঃ; "ஸ்வயம் ஜ்யோதিঃ" (ப்ருஹ. உப. 4, 3, 9) என்பது

சுருதி. "ஜ்யோதிஷாம் ஜ்யோதி:" (ப்ருஹ. உப. 4, 4, 16) என்பது முதலியவையும் சுருதி. (177) இது அது என்று பிறருக்குச் சுட்டிக் காட்ட இயலாததாய் தானே அறிந்து கொள்ள வேண்டியதா யிருப்பதால், இவன் உடல் (ஸ்வரூபம்) சுட்டிக்காட்ட வொண்ணாதது என்பதால் அநிர்தேஶ்யவபு:. (178) ஈகவரத்தன்மையாகிய பூரணமான (நிறைந்த) திரு எவனுக்கு உண்டோ அவன் ஸ்ரீமான். (179) எல்லாப் பிராணிகளாலும் அளவிட முடியாத ஆத்மா அறிவு எவனுக்குண்டோ அவன் அமேயாத்மா. (180) பெருமலையாகிய மந்தரத்தையும் கோவர்(த்)தனத்தையும், அமுதங் கடையுங் காலத்திலும் பசுக்களைப் பாதுகாக்குங் காலத்திலும் தாங்கினான் என்பதால் மஹாத்ரித்ருக்(த்).

महेष्वासो महीभर्ता श्रीनिवासः सतां गतिः ।
अनिरुद्धः सुरानन्दो गोविन्दो गोविदां पतिः ॥ ३३ ॥

33. மஹேஷ்வாஸோ மஹீபர்(த்)தா ஸ்ரீநிவாஸ: ஸதாம் கதி:।
அநிருத்த: ஸுரானந்தோ கோவிந்தோ கோவிதாம் பதி:॥

(181) மஹான் (சிறந்த விதமான) இஷ்வாஸ: அம்பு போடுதல் எவனிடம் [காணப்படுமோ] அவன் மஹேஷ்வாஸ:. (182) (ஏகார்ணவமான) ஒரே வெள்ளப் பெருக்கிலே முழுகிய தேவியாகிய பூமியை (முழுகாதவாறு) தாங்கி நின்றான் என்பதால் மஹீபர்(த்)தா. (183) எவனுடைய திருமார்பிலே (இறைப்பொழுதும் அகலாமல்) ஸ்திரமாக ஸ்ரீதேவி வாழ்கிறாளோ அவன் ஸ்ரீநிவாஸ:. (184) வேத மார்க்கத்தைக் கைக்கொண்ட சாதுக்கள் புருஷார்த்தங்களைப் பெறுவதற்குக் காரணமானவன் ஸதாம் கதி:. (185) தான் (ப்ராதுர்பாவஞ் செய்யும்போது) அவதாரங்கள் எடுக்கும்போது எவனாலும் தடுத்து ஒடுக்க முடியாத தன்மையை யுடையவன் என்பதால் அநிருத்த:. (186) சுரர்களுக்கு ஆனந்தமளிப்பவன் என்பதால் ஸுரானந்த:.

(187) நஷ்டாம் வை தரணீம் பூர்வமவிந்தம் வை குஹாகதாம் ।
கோவிந்த இதி தேனாஹம் தேவைர்வாக்பிரபிஷ்டுதः ॥

என்னும் மோக்ஷதர்ம வசனப்படி (மஹாபா. சாந்தி. 325, 5), [அழிவுறும் பூமியைத் தாங்கியெடுத்தலால்) கோவிந்தः; (ii) (iii) அல்லது,

அஹம் கிலேந்த்ரோ தேவானாம் த்வம் கவாமிந்த்ரதாம் கதः ।
கோவிந்த இதி லோகாஸ்த்வாம் ஸ்தோஷ்யந்தி புவி ஶாஶ்வதம் ॥

என்றும், (2, 19, 45)

கௌரேஷா து ததோ வாணீ தாம் ச விந்தயதே பவாந் ।
கோவிந்தஸ்து ததோ தேவ முனிபிः கத்யதே பவாந் ॥ (3, 88, 50)

என்றும் 'ஹரிவம்ச'த்தில் உள்ளன வாதலால் [பசுக்களுக்குத் தலைவன் என்பதாலும், தன்னை வாக்கானது அடையும்படி செய்வோன் என்பதாலும்] கோவிந்தः (188) கௌः பாஷை; அதனை யறிந்தவர்கள் கோவிதः; அவர்களுள் சிறப்புடையவனாய் விளங்குந் தலைவன் கோவிதாம் பதிः.

मरीचिर्दमनो हंसः सुपर्णो भुजगोत्तमः ।
हिरण्यनाभ सुतपाः पद्मनाभः प्रजापतिः ॥ ३४ ॥

34. மரீசிர்தமனோ ஹம்ஸः ஸுபர்ணோ புஜகோத்தமः |
ஹிரண்யநாபः ஸுதபாः பத்மநாபः ப்ரஜாபதிः ||

(189) ஒளியுடையவர்களுக்கும் ஒளியாவதால் மரீசிः; "தேஜஸ் தேஜஸ்விநாமஹம்" (கீதை. 10,36) என்பது பகவத் வசனம். (190) தங்கள் கடமைகளினின்றும் (அதிகாரங்களினின்றும்) வழுவிய உயிர்களை, இயமன் (வைவஸ்வதன்) முதலான ரூபங்களை மேற்கொண்டு (தண்டித்து) ஒடுக்கும் இயல்புடையவனாக இருக்கிறான் என்பதால் தமனः. (191) 'அஹம் (நான்) ஸः (அவன்)' என்று, தம்மை தன்மயமாகவே பாவிப்போரின் ஸம்ஸார பயத்தை நீக்குகிறான் என்பதால் ஹம்ஸः; 'ப்ருஷோதராதித்வாத் ஶப்தஸாதுத்வம்' [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]; (ii] அல்லது, எல்லாச்

சரீரங்களிலும் ஹந்தி புகுகிறான் என்பதால் ஹம்ஸ:; "ஹம்ஸ: ஶுசிஷத்" (கடோப. 2, 2, 2) என்பது மந்த்ர வர்ணம். (192) அழகிய சிறகுகளை யுடையவனாதலால் ஸுபர்ண:; "த்வா ஸுபர்ணா" (முண்டகோப. 3, 1, 1) என்பது மந்த்ரவர்ணம் [இங்கு, ஈசுவரனும் ஜீவனும் அழகிய சிறகுகளையுடைய பறவைகளாக வருணிக்கப் பெற்றார்கள்]; [(ii) அல்லது அழகிய சிறகுகளை யுடையவன் என்பதால் ஸுபர்ண: (கருடன்); "ஸுபர்ண: பததாமஸ்மி" என்பது ஈசுவரவசனம்.](193) மார்பாலே(ஊர்ந்து)செல்வனவற்றுள் (பாம்புகளுள்) சிறந்தவன் (உத்தமன்) என்பதால் புஜகோத்-தம:. [வாஸுகியா யிருப்பவன்]. (194) பொன்போன்று மங்களமான (நாபியை) கொப்பூழை உடையவன் என்பதால் ஹிரண்யநாப:; (ii) அல்லது, ஹிதஞ் செய்வதும் ரமணீய மானதுமான கொப்பூழை யுடையவன் என்பதால். (195) பதரிகாசிரமத்தில் நரநாராயணர்களாகி மங்களகரமான தவத்தைச் செய்வதால் ஸுதபா:; "மனஸஶ்சேந்த்ரியா-ணாம் ச ஹ்யைகாக்ர்யம் பரமம் தப:" என்பது ஸ்ம்ருதி. (196) பதுமம் போன்று அழகான வட்ட வடிவுகொண்ட (நாபி) கொப்பூழ் எவனுக்கு உண்டோ அவன்; (ii) அல்லது, இருதயமாகிய பதுமத்தின் நாபேள மத்தியிலே விளங்குவ தால் (பிரகாசித்துக் கொண்டிருப்பதால்) பத்மநாப:; 'ப்ருஷோதராதித்வாத் ஸாதுத்வம்' [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]. (197) ப்ரஜானும் உயிர்களுக்கு பதி: பிதா ப்ரஜாபதி:.

अमृत्युः सर्वदृक् सिंहः सन्धाता सन्धिमान् स्थिरः ।
अजो दुर्मर्षणः शास्ता विश्रुतात्मा सुरारिहा ॥ ३५ ॥

35. அம்ருத்யு: ஸர்வத்ருக் ஸிம்ஹ: ஸந்தாதா ஸந்திமாந் ஸ்திர:।
அஜோ துர்மர்ஷண: ஶாஸ்தா விஶ்ருதாத்மா ஸுராரிஹா॥

(198) ம்ருத்யு: விநாசம் அல்லது அதற்குக் காரணம்;

அது இவனுக்கு இல்லை என்பதால் அம்ருத்யுः. (199) உயிர்களால் செய்யப்படுவன செய்யப்படாதன எல்லாவற்றையும் இயற்கையில் [தனக்கு] அமைந்த அறிவினால் காண்போன் ஸர்வத்ருக். (200) கொல்வதால் ஸிம்ஹः; 'ப்ருஷோதராதித்வாத் ஸாதுத்வம்' [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு].

இவ்வாறு 2-வது நூறு பெயர்களுக்கு விரிவுரை செய்யப்பெற்றது.

(201) மனிதர்களை (அவரவர்களுடைய) செய்கைகளின் பலன்களோடு சேர்க்கிறான் என்பதால் ஸந்தாதா. [அவரவர்கள் செய்வினைகளுக்குத் தக்கவாறு பலன்களைக் கொடுக்கிறவன்.] (202) பலன்களை அனுபவிப்போனும் அவனே என்பதால் ஸந்திமான். (203) எப்பொழுதும் ஒரே ரூபமுடையவனாதலால் ஸ்திரः. (204) அஜதி செல்கிறான், (ii) அல்லது, எறிகிறான் என்பதால் அஜः; [எல்லாவற்றுள்ளும் புகுந்திருப்பவன்; எல்லோரையும் கீழ்ப்படுத்துபவன்]. (205) தானவர் (ராக்ஷஸர்) முதலியோரால் [இவனுடைய பராக்கிரமத்தை] மர்ஷிதும் தாங்குவதற்கு இயலாது என்பதால் துர்மர்ஷணः. (206) சுருதி ஸ்ம்ருதி முதலியவற்றால் எல்லோருக்கும் [புத்தி கூறி] உத்திரவிடுவதால் ஶாஸ்தா. (207) ஸத்யம் ஞானம் முதலிய லக்ஷணங்களை (அறிகுறிகளை) யுடைய ஆத்மா என்று சுருதியிலே சிறப்பாகச் சொல்லப் பெற்றோன் ஆதலால் விஸ்ருதாத்மா. (208) ஸுராரீணும் [தேவர்களின் பகைவர்களை] முற்றும் அழிப்போன் என்பதால் ஸுராரிஹா.

गुरुर्गुरुतमो धाम सत्यः सत्यपराक्रमः ।
निमिषोऽनिमिषः स्रग्वी वाचस्पतिरुदारधीः ।। ३६ ।।

36. குருர்குருதமோ தாம ஸத்யः ஸத்யபராக்ரமः |
நிமிஷோ'நிமிஷः ஸ்ரக்வீ வாசஸ்பதிருதாரதீः ||

(209) எல்லா வித்யைகளையும் உபதேசிப்பவன் என்பதால், (ii) அல்லது, எல்லோரையும் பிறப்பித்தவன் (தந்தை)

யென்பதால் குருः. (210) (விரிஞ்சி) பிரமன் முதலானவர்களுக்கும் ப்ரும்மவித்யையை அளிப்பதால் குருதமः; "யோ ப்ரஹ்மாணம் [விததாதி பூர்வம்]" என்பது மந்திரவர்ணம் (ஸ்வேதா. உப. 6, 18). (211) தாம சோதி, "நாராயணபரோ ஜ்யோதிः" (நாரா. உப. 13, 1) என்பது மந்தரவர்ணம் ஆதலால்; (ii) அல்லது, எல்லாக் காமங்களுக்கும் உறைவிட மாதலால் தாம; "பரமம் ப்ரஹ்ம பரம் தாம" என்பது சுருதி. (212) உண்மை பேசுதல் என்னும் தருமத்தின் வடிவமாய் இருப்பதால் ஸத்யः; "தஸ்மாத் ஸத்யம் பரமம் வதந்தி" (நாரா. உப. 79) என்பது சுருதி; (ii) அல்லது, உண்மைக்கும் உண்மை என்பதால்; "ப்ராணா வை ஸத்யம் தேஷாமேவ ஸத்யம்" (ப்ருஹ. உப. 2, 1, 20; 2, 3, 6) என்பது சுருதி. (213) ஸத்யः பொய்க்காத பராக்கிரமம் எவனுக்கு உண்டோ அவன் ஸத்யபராக்ரமः. (214) யோக நித்திரையிலே இன்புறுவோனுடைய இரு கண்களும் மூடியிருப்பனவாதலால் நிமிஷः. (215) எப்பொழுதும் விழித்திருக்கும் இயல்புடையவன் ஆதலால் அநிமிஷः; (ii) அல்லது, மீன் வடிவிலோ ஆத்மாவாகவோ [கண் இமையாதிருப்பதால்], அநிமிஷः. (216) பூததன்மாத்திரையின் வடிவாகிய வைஜயந்தீ என்னும் மாலையை எப்பொழுதும் தரித்துக் கொண்டிருக்கிறான் என்பதால் ஸ்ரக்வீ. (217) வாசः வித்யையின், பதிः [நாயகன்] வாசஸ்பதிः; இவனுடைய தீः புத்தி, எல்லா அர்த்தங்களையும் கிரகிப்பது என்பதால் உதாரதீः; வாசஸ்பதிருதாரதீः என்பது ஒரே பெயர்.

अग्रणीर्ग्रामणीः श्रीमान् न्यायो नेता समीरणः ।
सहस्रमूर्धा विश्वात्मा सहस्राक्षः सहस्रपात् ॥ ३७ ॥

37. அக்ரணீர்க்ராமணீः ஸ்ரீமாந் ந்யாயோ நேதா ஸமீரணः ।
ஸஹஸ்ரமூர்தா விஸ்வாத்மா ஸஹஸ்ராக்ஷः ஸஹஸ்ர பாத் ॥

(218) அக்ரம் முதன்மையான பதத்திற்கு மோக்ஷத்தை விரும்புவோர்களை அழைத்துச் செல்லுகிறான் என்பதால் அக்ரணீ:. (219) உயிர்த் தொகுதியை வழிப்படுத்துவதால் (அல்லது, ஐம்பெரும்பூதங்களையும் நியமிப்பதால்) க்ராமணீ:. (220) எல்லாவற்றைக்காட்டிலும் அதிகமான ஸ்ரீ: காந்தி இவனுக்கு என்பதால் ஸ்ரீமான். (221) பிரமாணங்களுக்கு அனுகூலமாயும் அபேதத்தை நிலை நிறுத்துவதாயுமான (தர்க்கம்) யுக்தியாயிருப்பதால் ந்யாய:. (222) உலகமென்னும் யந்திரத்தை நிர்வகிப்பதால் நேதா. (223) மூச்சாகி உயிர்களை இயக்குவதால் (சேஷ்டிக்கச் செய்வதால்) ஸமீரண:. (224) ஆயிரங்களான தலைகளையுடையவன் என்பதால் ஸஹஸ்ரமூர்தா. (225) விஶ்வஸ்ய [உலகமனைத்துக்கும்] ஆத்மா விஶ்வாத்மா. (226) ஆயிரங்களான கண்களையுடையவன் எவனோ அவன் ஸஹஸ்ராக்ஷ:. (227) ஆயிரங்களான பாதங்களையுடையவன் ஸஹஸ்ரபாத்; "ஸஹஸ்ரஶீர்ஷா புருஷ:, ஸஹஸ்ராக்ஷ: ஸஹஸ்ரபாத்" (புருஷஸூ. 1) என்பது சுருதி.

आवर्तनो निवृत्तात्मा संवृतः संप्रमर्दनः ।
अहःसंवर्तको वह्निरनिलो धरणीधरः ॥ ३८ ॥

38. ஆவர்(த்)தனோ நிவ்ருத்தாத்மா ஸம்வ்ருத: ஸம்ப்ரமர்-
தன: |
அஹ:ஸம்வர்(த்)தகோ வஹ்நிரநிலோ தரணீதர: ||

(228) ஸம்ஸார சக்கரத்தைச் சுழற்றும் இயல்பினன் ஆவர்(த்)தன:. (229) ஸம்ஸார பந்தத்தினின்று நிவ்ருத்த: விடுபட்ட ஆத்மா ஸ்வரூபத்தையுடையவன் நிவ்ருத்தாத்மா. (230) மூடுகின்ற அவித்யையால் மறைக்கப்பட்டவன் ஸம்வ்ருத:. (231) உருத்திரன் காலன் முதலான விபூதி (மூர்த்தி)களால் நன்றாக அழிக்கிறான் என்பதால் ஸம்ப்ர-மர்த்தன:. (232) ஒழுங்காகப் பகற்பொழுதை ஆக்கு

வோன் என்பதால் சூரியன் அஹஃஸம்வதர்(த்)தகஃ; [சூரியனும் அவனே]. (233) ஹவிர்வஹனுத் [ஹவிஸைக் கொண்டுபோய்க் கொடுப்பதால்] வஹ்நிஃ [அக்னியாயிருப்பவன்]. (234) (எங்கும்) நிலேத்து நில்லாததால் அநிலஃ; [காற்று]; [அல்லது, எல்லாம் இவனிடத்தில் ஒடுங்குவதால்] இவன் ஒடுங்குதற்குரிய இடம் இல்லாததால்; (ii) அல்லது, ஆதியற்றதால் அநிலஃ; (iii) அல்லது, (ஆதானம்) ஒன்றையும் கிரகிக்கவேண்டியது இல்லாததால்; (iv) அல்லது, அனுத் உயிர்ப்பிப்பதால் அநிலஃ [காற்றும் அவனே]. (235) சேஷனுகவும் வராகமாகவும், தரணீம் [பூமியை] தாங்குவதால் தரணீதரஃ.

सुप्रसादः प्रसन्नात्मा विश्वधृग्विश्वभुग्विभुः ।
सत्कर्ता सत्कृतः साधुर्जह्नुर्नारायणो नरः ॥ ३९ ॥

39\. ஸுப்ரஸாதஃ ப்ரஸந்நாத்மா விஶ்வத்ருக்விஶ்வபுக்விபுஃ |
ஸத்கர்(த்)தா ஸத்க்ருதஃ ஸாதுர்ஜஹ்னுர்நாராயணோ நரஃ ||

(236) அபகாரஞ் செய்த சிசுபாலன் முதலானவர்களுக்கும் மோக்ஷம் அளித்தவன், ஆதலால், எவனுடைய அனுக்ரகம் [நிக்ரஹரூபமானும்] மங்களமாகுமோ அவன் ஸுப்ரஸாதஃ. (237) ரஜோகுணம் தமோகுணம் இவற்றுல் கலக்கமுறுத ஆத்மா அந்தக்கரணம் (மனம்) அதையுடையவன் என்பதால் ப்ரஸந்நாத்மா; (ii) அல்லது, பிரஸன்னமான ஸ்வபாவத்தையுடையவன்; காருணிகன் என்பது (இதன்) பொருள்; (iii) அல்லது, எல்லா விருப்பங்களேயும் பெற்றவன் (அவாப்த ஸமஸ்த காமன்). (238) உலகனேத்தையும் த்ருஷ்ணேதி [ஸமர்த்தனுய்] அவமதித்து எதிர்த்து நிற்போன் என்பதால் விஶ்வத்ருக்; 'ஞித்ருஷா ப்ராகல்ப்யே' [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]. (239) விஶ்வம் [உலகனேத்தையும்] உண்கிருன் (அனுபவிக்கிருன்); (ii) அல்லது, புனக்தி பரிபாலனஞ் செய்கிருன் என்பதால்

விம்ஶ்வபுக். (240) ஹிரணியகர்ப்பன் முதலான வடிவங்களால் வெவ்வேறுகிறான் என்பதால் விபு:; 'நித்யம் விபும்' (முண்ட கோப. 1, 6.) என்பது மந்த்ரவர்ணம். (241) ஸத்கரோதி பூஜிப்பவன் என்பதால் ஸத்கர்(த்)தா. (242) பூஜிக்கப்பட்டவர்களாலும் பூஜிக்கப்பெற்றவன் ஸத்க்ருத:. (243) நியாயமானசெயல்களை (ப்ரவ்ருத்திகளை) யுடையவனாதலால் ஸாது:; (ii) அல்லது, எல்லாவற்றையும் சாதிக்கிறான் என்பதால்; (iii) அல்லது, வேறுபட்டதாகிய சாத்தியப் பொருளுக்கு ஏற்ற உபாதானப் பொருளின்றியே சாத்தியப் பொருளை மட்டும் சாதிப்பவன் (செய்து முடிப்பவன்) ஆதலால். (244) மனிதரை ஸம்ஹார காலத்தில் அபஹ்நுதே தோன்றுதவாறு அழிக்கிறான் என்பதால் ஜஹ்னு:; (ii) அல்லது, அறிவில்லாதவர்களை; (iii) அல்லது, பக்தியீனர்களைப் பரம்பொருளாகிய தன்னிடத்தினின்றும் ஜஹாதி விலக்கி விடுகிறான் என்பதால். (245) நர: ஆத்மா; அதனிடமிருந்து உண்டான ஆகாயம் முதலிய காரியப் பொருள்கள் நாராணி; அந்த காரியப் பொருள்களை இவன் காரணாத்மாவாய் வியாபித்திருக்கிறான்; ஆதலாலும் இவனுக்கு அவை இருப்பிடம் (அயனம்) என்பதாலும் நாராயண:;

யச்ச கிஞ்சிஜ்ஜகத் ஸர்வம் த்ருஶ்யதே ஶ்ரூயதே'பி வா |
அந்தர்பஹிஶ்ச தத் ஸர்வம் வ்யாப்ய நாராயண: ஸ்தித: ||

(நாரா. உப. 13, 1—2). என்பது மந்த்ரவர்ணம்.

நராஜ்ஜாதானி தத்த்வானி நாராணீதி ததோ விது: |
தான்யேவ சாயனம் தஸ்ய தேன நாராயண: ஸ்ம்ருத: ||

என்பது மஹாபாரதம் (அநுசா. 186, 7); (ii) அல்லது நாராணும் ஜீவர்களுடைய இருப்பிடமாக பிரளய காலத்தில் ஆவதால், "யத் ப்ரயந்த்யபிஸம்விஶந்தி" (தைத். உப. 3, 1) என்பது சுருதி. "நாராணுமயனம் யஸ்மாத் தஸ்மாந்-நாராயண: ஸ்ம்ருத:" என்பது ப்ரஹ்மவைவர்(த்)த-(புராண)ம்; (iii) அல்லது,

ஆபோ நாரா இதி ப்ரோக்தா ஆபோ வை நரஸூநவ: |
தா யதஸ்யாயனம் பூர்வம் தஸ்மாந்நாராயண: ஸ்ம்ருத: || (1, 10)

என்னும் மனுவாக்கியத்தாலும் நாராயண: [ஜலத்தை இருப்பிடமாகக் கொண்டவன்].

"நாராயணாய நம இத்யயமேவ ஸத்ய:
ஸம்ஸாரகோரவிஷஸம்ஹரணாய மந்த்ர: |
ஶ்ருண்வந்து பவ்யமதயோ யதயோ'ஸ்தராகா
உச்சைஸ்தராமுபதிஶாம்யஹமூர்த்வபாஹு: ||

என்று ஸ்ரீநாரஸிம்ஹ புராணத்திலுள்ளது. (246) "நயதீதி நர: ப்ரோக்த: பரமாத்மா ஸநாதன:" என்பது வியாஸ வசனம்; [அதாவது, வழி நடத்துகிறான் அல்லது காரியங்களை பாதிக்கிறான் அல்லது பரமஸ்தானத்திற்குக் கொண்டு போகிறான் என்பதால், நர:].

असङ्ख्येयोऽप्रमेयात्मा विशिष्टः शिष्टकृच्छुचिः ।
सिद्धार्थः सिद्धसङ्कल्पः सिद्धिदः सिद्धिसाधनः ॥ ४० ॥

40. அஸம்க்யேயோ' ப்ரமேயாத்மா
விஶிஷ்ட: ஶிஷ்டக்ருச்சுசி: |
ஸித்தார்(த்)த: ஸித்தஸங்கல்ப:
ஸித்தித: ஸித்திஸாதன: ||

(247) பெயர் வேறுபாடு, உருவ வேறுபாடு முதலியவற்றால் ஏற்படும் எண்ணிக்கைத் தொகை எவனிடத்தில் காணப்படுவதில்லையோ அவன் அஸங்க்யேய: [பெயர் உருவம் முதலிய வேறுபாடுகள் இல்லாதவன்]. (248) அப்ரமேய: அளவைக்கு உட்படாத ஆத்மா சொரூபத்தை யுடையவன் அப்ரமேயாத்மா. (249) எல்லாப் பொருளுக்கும் மேம்பட்டவன் (அப்பாற்பட்டவன்) ஆதலால் விஶிஷ்ட:. (250) ஶிஷ்டம் கட்டளையை கரோதி இடுவோன் [உத்திரவிடுவோன்] ஶிஷ்டக்ருத்; (ii) அல்லது, சிஷ்டர்களை கரோதி காப்பாற்றுகிறான். "ஸாமான்யவசனோ தாதுர்விஶேஷ-

வசனே த்ருஷ்ட:, குரு காஷ்டானீத்யாஹரணே யதா" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]. [அதாவது, சாமானியப் பொருளில் வரும் வினைச்சொல்லுக்கு விசேஷப் பொருளைக் காணலாம்; "குரு காஷ்டானி" (விறகுகளைச் செய்) என்னுமிடத்து, "விறகுகளைக் கொண்டுவா" என்று பொருள் கூறுவதுபோல, கரோதி என்பதற்கு 'காப்பாற்றுகிறான்' என்பது பொருள்]; ஆதலால் ஶிஷ்டக்ருத். (251) மாசில்லாதவனாதலால் ஶுசி:. (252) வேண்டப்பட்ட பொருள் இவனுக்கு ஸித்த: கைகூடிற்று என்பதால் ஸித்தார்த்த:; "ஸத்யகாம:" (சாந்தோ. உப. 8, 7, 1) என்பது சுருதி. (253) ஸித்த: சித்தித்த (நிறைவேறின) ஸங்கல்பத்தை (எண்ணத்தை) யுடையவன் என்பதால் ஸித்தஸங்கல்ப: "ஸத்யஸங்கல்ப:" (சாந்தோ. உப. 8, 7, 1) என்பது சுருதி. (254) ஸித்திம் பலனை, காரியஞ் செய்வோருக்கு அவ்வவருடைய யோக்யதைப்படி (அதிகாரப்படி) கொடுக்கிறான் ஆதலால் ஸித்தித:. (255) காரியங்களை, பலனைப்பெறும்படி செய்வதால் ஸித்திஸாதன:.

वृषाही वृषभो विष्णुर्वृषपर्वा वृषोदरः ।
वर्धनो वर्धमानश्च विविक्तः श्रुतिसागरः ॥ ४१ ॥

41. வ்ருஷாஹீ வ்ருஷபோ விஷ்ணுர்வ்ருஷபர்வா வ்ருஷோதர: |
வர்தனோ வர்தமானஶ்ச விவிக்த: ஶ்ருதிஸாகர: ||

(256) வ்ருஷ: தர்மம், புண்ணியம்; அஹ:, த்வாதஶாஹ: என்பது முதலிய யாகம் வ்ருஷாஹ:, அதையுடையவன் வ்ருஷாஹீ; "வ்ருஷாஹ இத்யத்ர, 'ராஜாஹ:ஸகிப்யஷ்டச்' [பாணினிஸூ. 5, 4, 9] இதி டச்ப்ரத்யய: ஸமாஸாந்த:" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]. (257) பக்தர்களுக்கு விரும்பியவற்றை இவன் (வர்ஷிப்பதால்) பொழிந்து தருவதால் வ்ருஷப:. (258) "விஷ்ணுர்விக்ரமணாத்"

(மஹாபா. உத்யோக. 69, 13) என்னும் வியாஸருடைய வாக்கின்படி, [திரிவிக்கிரமனுய் அடியெடுத்து வைத்தான் என்பதால்] விஷ்ணுः. (259) பரமபதத்திற்கு ஏறிச் செல்ல விரும்புவோர்க்கு தர்மங்களைப் படிக்கட்டுக்களாகச் சொல்கிறுர்கள் என்பதால், வருஷபர்வா [தர்மங்களாகிய படிக் கட்டுக்களால் அடையக்கூடியவன்]. (260) உயிர்களை உள்ளே பெய்து வைக்கும் வயிற்றை யுடையவன் வ்ருஷோதரः; [எல்லா உயிர்களையும் பிரளயகாலத்தில் வயிற்றினுள் ஒடுக்கி வைத்திருப்போன்]. (261) போஷித்துப் பெருக (விருத்தி யடைய)ச் செய்வதால் வர்தனः. (262) பிரபஞ்சமாகப் பெருகுவதால் (விருத்தியடைவதால்) வர்தமானः. (263) இவ்வாறு பெருகும்போதும் [குறுகுவதும் பெருகுவது மான விகாரங்கள் தன்னைச் சாராதவாறு] வேருகத் தனித் திருப்பதால் விவிக்தः. (264) நீர் [சேமித்து வைக்கப் பெற்றது] சமுத்திரத்திலே போல, சுருதிகள் இங்கு [இவனிடத்திலே] வந்தடைவதால் ஶ்ருதிஸாகரः.

सुभुजो दुर्धरो वाग्मी महेन्द्रो वसुदो वसुः ।
नैकरूपो बृहद्रूपः शिपिविष्टः प्रकाशनः ॥ ४२ ॥

42. ஸுபுஜோ துர்தரோ வாக்மீ மஹேந்த்ரோ வஸுதோ வஸுः |
நைகரூபோ ப்ருஹத்ரூபः ஶிபிவிஷ்டः ப்ரகாஶனः ||

(265) இவனுடைய மங்களமான தோள்கள் ஜகத் முழுவதையும் ரக்ஷிப்பனவாகையால், ஸுபுஜः. (266) உலகோரைத் தாங்கும் பூமி முதலியவை பிறரால் தாங்க முடியாதவை; அவற்றைத் தாங்குவோனுய், எவராலும் தாங்குவதற்கு இயலாத தன்மையனுய் இருப்பதால் துர்தரः; (ii) அல்லது, மோக்ஷத்தை விரும்புவோரின் இருதயத்திலே தியான வேளையில் சிரமப்பட்டு (அரிதில்) தரிக்கப்படுகிறுன் என்பதால் துர்தரः. (267) எவனிடத்திலிருந்து ப்ரும்ம

மயமான [வேதமயமான] வாக்கு வெளிப்போந்ததோ அவன் வாக்மீ. (268) பெரியோனும் இந்திரனுமானவன் மஹேந்த்ரஃ, ஈசுவரர்களுக்கும் ஈசுவரன். (269) வஸு தனம், அதைத் தருகிறுன் என்பதால் வஸுதஃ; "அன்னுதோ வஸுதானஃ" (ப்ருஹ. உப. 4, 4, 24) என்பது சுருதி. (270) கொடுக்கப்படும் அந்த (வஸுவும்) தனமும் அவனே என்பதால் வஸுஃ; (ii) அல்லது, மாயையால் ஆத்ம ஸ்வரூபத்தை (தன் ஸ்வரூபத்தை) மூடுகிறுன் என்பதால் வஸுஃ; (iii) அல்லது, அந்தரிக்ஷத்திலேயே வசிக்கிறுன், வேறிடத்தில் [வசிப்பது] இல்லே என்று பொது நீங்கிய (அஸாதாரணமான) இருப்பிடத்தை உடையவனுதலால், வாயு வஸுஃ (என்னப் படுகிறுன்); "வஸுரந்தரிக்ஷஸத்" (கடோப. 2, 2, 2) என்பது சுருதி; [வாயுவாகிய வஸு அவனே.] (271) இவனுக்கு ரூபம் ஒன்றே என்று அறியப்படவில்லே என்பதால், நைகரூபஃ; "இந்த்ரோ மாயாபிஃ புருரூப ஈயதே" (ப்ருஹ. உப. 2, 5, 19) என்பது சுருதி. "ஜ்யோதீம்ஷி விஷ்ணுஃ" (விஷ்ணு பு. 2, 12, 38) என்பது முதலான ஸ்ம்ருதி வசனங்களாலும் [பல வடிவுகளேயுடையவன்]. (272) ப்ருஹத் பெரிய வராகம் முதலிய ரூபங்களேயுடையவன் என்பதால் ப்ருஹத்ரூபஃ. (273) ஶிபயஃ (யாக பசுவாக உபயோகிக்கும்) பிராணிகள்; அவற்றுள், விஶுதி யாகரூபியாய் நிலேத்திருக்கிறுன் என்பதால் ஶிபிவிஷ்டஃ, யஜ்ஞமூர்த்தி; "யஜ்ஞோ வை விஷ்ணுஃ பஶவஃ ஶிபிர்யஜ்ஞ ஏவ பஶுஷு ப்ரதிதிஷ்டதி" (தைத். ஸம். 1, 4, 7) என்பது சுருதி; (ii) அல்லது ஶிபயஃ கிரணங்கள், அவற்றுள் இருப்பவன்;

> ஶைத்யாச்சயனயோகாச்ச ஶ்ரீதி வாரி ப்ரசக்ஷதே |
> தத்பானுத் ரக்ஷணச்சைவ ஶிபயோ ரஶ்மயோ மதாஃ |
> தேஷு ப்ரவேஶாத் விஶ்வேஶஃ ஶிபிவிஷ்ட இஹோச்யதே ||

(274) எல்லாவற்றையும் பிரகாசப்படுத்தும் இயல்பினன் ஆதலால் ப்ரகாஶனஃ.

ओजस्तेजोद्युतिधरः प्रकाशात्मा प्रतापनः ।
ऋद्धः स्पष्टाक्षरो मन्त्रश्चन्द्रांशुर्भास्करद्युतिः ॥ ४३ ॥

43. ஓஜஸ்தேஜோத்யுதிதரஃ ப்ராகாஶாத்மா ப்ரதாபனஃ |
ருத்தஃ ஸ்பஷ்டாக்ஷரோ மந்த்ரஶ்சந்த்ராம்ஶுர்-
பாஸ்கரத்யுதிஃ ||

(275) ஓஜஃ *பிராண சக்தி,* தேஜஃ *சூரத்தனம் முதலிய குணங்கள்,* த்யுதிஃ *ஒலி; இவற்றை மேற்கொண்டிருப்பவனுதலால்,* ஓஜஸ்தேஜோத்யுதிதரஃ; **(275 i)** *அல்லது,* ஓஜஃ **(275 ii)** தேஜஃ *என்று இரண்டு பெயர்கள்; "பலம் பலவதாம் சாஹம்," "தேஜஸ்தேஜஸ்விநுமஹம்,"* (கீதை. 7, 11 & 7, 10) *என்பவை பகவத்வசனம்;* **(275 iii)** த்யுதிம் *ஞானமாகிய ஒளியை மேற்கொண்டவன் என்பதால்* த்யுதிதரஃ. **(276)** *ஒளியின் தன்மையதான ஆத்மாவை யுடையவன்* ப்ரகாஶாத்மா. **(277)** *சூரியன் முதலான விபூதி மூர்த்திகளால் உலகனைத்தையும் வாட்டுகிறுன் என்பதால்* ப்ரதாபனஃ. **(278)** *தர்மம், ஞானம், (பற்றின்மை) வைராக்கியம் முதலியவை அவனேச் சார்ந்திருப்பதால்* ருத்தஃ. **(279)** ஸ்பஷ்டம் *'ஓம்' என்னும் எழுத்தின் இயல்பின்படி உதாத்தமான அக்ஷரத்தை (மேல் ஸ்வரத்தையுடைய எழுத்தை) உடையவன்* ஸ்பஷ்டாக்ஷரஃ; *['ஓம்' என்பதை வடிவாகவுடையவன்].* **(280)** *ருக் யஜுஸ் ஸாம என்னும் வடிவு கொண்ட* மந்த்ரஃ *[வேதம்];* **(ii)** *அல்லது, மந்திரங்களால் அறியத்தக்கவன் என்பதால்* மந்த்ரஃ. **(281)** *ஸம்ஸார வெப்பமாகிய வெயிலிலே தவிக்கின்ற மனதையுடையவர்களுக்குச் சந்திரகிரணம்போலே இன்பமூட்டுவதால்* சந்த்ராம்ஶுஃ. **(282)** *பாஸ்கரனுடைய (சூரியனுடைய) ஒளி போன்ற ஒளியையுடையவன் என்பதால்* பாஸ்கரத்யுதிஃ.

अमृतांशूद्भवो भानुः शशबिन्दुः सुरेश्वरः ।
औषधं जगतः सेतुः सत्यधर्मपराक्रमः ॥ ४४ ॥

44. அம்ருதாம்ஶூத்பவோ பாநு: ஶஶபிந்து: ஸுரேஶ்வர:|
ஔஷதம் ஜகத: ஸேது: ஸத்யதர்மபராக்ரம: ||

(283) பாற்கடலைக் கடையும்போது, அம்ருதாம்ஶோ: சந்திரனுடைய பிறப்பு எவனிடமிருந்தோ அவன் அம்ருதாம்ஶூத்பவ: [இவன் கடலைக் கடைந்ததால் பிறந்தவன் சந்திரன்]. (284) ஒளிர்வது பாநு: "தமேவ பாந்தம்" (கடோப. 2, 2, 15). என்பது முதலியவை சுருதி. (285) ஶஶம் [முயல்], அதைப் போன்ற பிந்து: அடையாளம் இருப்பதால் ஶஶபிந்து: சந்திரன்; அவனைப்போல உயிர்களைப் போஷிப்பதால் ஶஶபிந்து:; "புஷ்ணாமி சௌஷதீ: ஸர்வா: ஸோமோ பூத்வா ரஸாத்மக:" (கீதை. 15, 13) என்பது பகவத்வசனம். (286) ஸுராணும் தேவர்களுக்கும், மங்களத்தைக் கொடுப்பவர்களுக்கும், ஈசுவரனுதலால் ஸுரேஶ்வர:. (287) ஸம்ஸாரமாகிய ரோகத்திற்கு மருந்து ஆவதால் ஔஷதம். (288) ஸேது: அணை, அதைப்போல (கடந்து செல்வதற்கு உதவுவதால்) ஜகத்தைக் கரையேற்றுவதால்; (ii) அல்லது, வர்ணாசிரம தர்மங்கள் (ஒன்றோடொன்று) கலவாமைக்குக் காரணமாகையால் ஜகத்திற்கு அணைபோன்று இருப்பதாலும், ஜகத: ஸேது:; "ஏஷ ஸேதுர்விதரண ஏஷாம் லோகானுமஸம்பேதாய" (ப்ருஹ. உப. 4, 4, 22) என்பது சுருதி. (289) ஸத்யா: பொய்க்காத தர்மா: ஞானம் முதலிய குணங்களும் பராக்ரம: ச பராக்கிரமும் எவனுக்கு உண்டோ அவன் ஸத்யதர்மபராக்ரம:.

भूतभव्यभवन्नाथः पवनः पावनोऽनलः ।
कामहाकामकृत् कान्तः कामः कामप्रदः प्रभुः ॥ ४५ ॥

45. பூதபவ்யபவந்நாத: பவந: பாவநோ'நல: |
காமஹா காமக்ருத் காந்த: காம: காமப்ரத: ப்ரபு: ||

(290) இறந்தகாலத்தும் எதிர்காலத்தும் நிகழ்காலத்து முள்ள உயிர்த் தொகுதிகளுக்கு நாதன்; (ii) அல்லது, அவர்களால் யாசிக்கப்படுகிறான்; (iii) அல்லது, அவர்களைத் துன்புறுத்துகிறான்; (iv) அல்லது, அவர்களை ஆள்கிறான், அவர்களுக்கு உத்திரவிடுகிறான் என்பதால் பூதபவ்யபவந்நாதஃ. (291) தூய்மை செய்வதால் (சுத்தமாக்குவதால்) பவனஃ; "பவனஃ பவதாமஸ்மி" (கீதை. 10, 31) என்பது பகவத்வசனம். (292) [வாயுவை] வீசச் செய்வதால் பாவனஃ; "பீஷா'ஸ்மாத் வாதஃ பவதே" (தைத். உப. 2, 8) என்பது சுருதி. (293) ஆத்மாவாகி அனுன் பிராணன்களை லாதி பெற்றுக் கொள்கிறனுதலால் ஜீவன் அனலஃ [ஜீவனு யிருப்பவன்]; (ii) அல்லது, 'ணலதேர்கந்தவாசினே நஞ்பூர்வாத்' [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]. ஆகையால், [வாசனை யில்லாதவன்]; "அகந்தமரஸம்" (ப்ருஹ. உப. 3, 8, 8) என்பது சுருதி; (iii) அல்லது, அலம் போதும் என்பது இவனுக்கு இல்லையாதலால் [அனலஃ]. (294) மோக்ஷத்தை விரும்பும் பக்தர்களின் காமங்களையும் இமிசைபுரிவோரின் காமங்களையும் அழிக்கிறான் என்பதால் காஹமா. (295) ஸாத்விக குணமுடையவர்களின் காமங்களை நிறைவேற்று கிறான் என்பதால் காமக்ருத்; (ii) அல்லது, காமன் ஆகிய பிரத்யும்னனுடைய பிதா வாதலால். (296) மனதைக் கவரும் ரூபத்தாற் சிறந்தவன் காந்தஃ. (297) புருஷார்த்தங்களை வேண்டுவோரால் விரும்பப்படுவோன் என்பதால், காமஃ. (298) பக்தர்களுக்குக் காமங்களை (அவர்கள் விரும்பியவற்றை) மிகுதியாகக் கொடுப்பதால் காமப்ரதஃ. (299) சிறந்து விளங்கியிருப்பவன் என்பதால் ப்ரபுஃ.

युगादिकृद्युगावर्तो नैकमायो महाशनः ।
अदृश्यो व्यक्तरूपश्च सहस्रजिदनन्तजित् ॥ ४६ ॥

46\. யுகாதிக்ருத் யுகாவர்(த்)தோ நைகமாயோ மஹாஶனஃ |
அத்ருஶ்யோ வ்யக்தரூபஶ்ச ஸஹஸ்ரஜிதனந்தஜித் ||

(300) யுகம் முதலிய கால வேறுபாடுகளைச் செய்தவன் என்பதால் யுகாதிக்ருத்; (ii) அல்லது, [யுகங்களைத் தொடங்ம்படி] யுகங்களின் தொடக்கத்தைச் செய்தவன் என்பதால் [யுகாதிக்ருத்].

இவ்வாறு பெயர்களின் 3-வது நூறு விரித்துரை செய்யப்பெற்றது.

(301) கால வடிவங்கொண்டு, கிருதம் முதலிய யுகங்களை திரும்பத் திரும்ப வரச் செய்வதால் யுகாவர்(த்)தஃ. (302) மாயை ஒன்று இல்லை, பல மாயைகளை வகிக்கிறுன் ஆதலால் நைகமாயஃ; "நலோபோ நஞஃ" என்பதால் 'ந'-காரம் லோபம் ஆகவில்லை; "ஞகாராநுபந்தரஹிதஸ்யாபி நகாரஸ்ய ப்ரதிஷேதவாசினோ வித்யமானத்வாத்" [என்பது இலக்கணகுறிப்பு]. (303) கற்ப முடிவிலே எல்லாவற்றையும் விழுங்கி விடுவதால், மஹத் பெரிய அஶனம் உணவையுடையவன் ஆதலால் மஹாஶனஃ. (304) எல்லோருடைய புத்திக்கும் இந்திரியங்களுக்கும் எட்டாதவனுதலால் அத்ருஶ்யஃ. (305) ஸ்தூல வடிவிலே, வியக்தமாக (தெளிவாக) அறியக்கூடிய ரூபத்தையுடையவன் என்பதால் வ்யக்தரூபஃ; (ii) அல்லது, தானே ஒளிவிடுகின்ற தன்மையன் ஆகையால், யோகிகளுக்கு வ்யக்தரூபஃ. [தெளிவாகக் காணக்கூடிய வடிவுடையவன்] (306) யுத்தத்தில் பல்லாயிர அசுரர்களை வெல்வதால் ஸஹஸ்ரஜித். (307) சிந்தனைக்கு எட்டாத தன் சக்தியாலே எவ்விடத்திலும் எல்லா வுயிர்களையும் போர் விளையாட்டு முதலியவைகளிலே வெல்கிறுன் என்பதால் அனந்தஜித்.

इष्टोऽविशिष्टः शिष्टेष्टः शिखण्डी नहुषो वृषः ।
क्रोधहा क्रोधकृत् कर्ता विश्वबाहुर्महीधरः ॥ ४७ ॥

47. இஷ்டோ'விஶிஷ்டஃ ஶிஷ்டேஷ்டஃ
ஶிகண்டீ நஹுஷோ வ்ருஷஃ |
க்ரோதஹா க்ரோதக்ருத் கர்(த்)தா
விஶ்வபாஹுர்மஹீதரஃ ||

(308) பரமானந்த வடிவனுதலால் பிரியன் இஷ்டஃ; (ii) அல்லது, யாகத்தால் பூசிக்கப் பெற்றவன் என்பதால் இஷ்டஃ. (309) எல்லோர்க்கும் அந்தர்யாமியாய் (உட்புகுந்திருப்பவனுய்) இருப்பதால் அவிஶிஷ்டஃ. (310) ஶிஷ்டானும் ஞானிகளுக்கு, இஷ்டன் ஶிஷ்டேஷ்டஃ; (ii) அல்லது, சிஷ்டர்கள் [ஞானிகள்] இவனுக்கு இஷ்டர்கள் [பிரியமானவர்கள்] என்பதால்; "ப்ரியோ ஹி ஜ்ஞானினோத்யர்(த்)தமஹம் ஸ ச மம ப்ரியஃ" (கீதை. 7, 17) என்பது பகவத்வசனம்; (iii) அல்லது, சிஷ்டர்களால் இஷ்டஃ பூஜிக்கப் பெற்றவன் என்பதால் ஶிஷ்டேஷ்டஃ. (311) ஶிகண்டஃ மயிற்பீலி [கலாபம்], இடையன் வேஷத்தைத் தரிக்கும்போது, இவனுக்கு அணியாவதால் ஶிகண்டீ. (312) தனது மாயையால் உயிர்களைக் கட்டுகிறுன் என்பதால் நஹுஷஃ; ["ணஹ பந்தனே" என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]. (313) விரும்பியவற்றைப் பொழிந்து தருவதால் (வர்ஷிப்பதால்) வ்ருஷஃ, தரும வடிவினன்;

> வ்ருஷோ ஹி பகவான் தர்மஃ ஸ்ம்ருதோ லோகேஷு பாரத |
> நைகண்டுகபதாக்யானைர்வித்தி மாம் வ்ருஷமுத்தமம் ||

(சாந்தி. 352, 23) என்பது மஹாபாரதம். (314) சாதுக்களின் (நல்லோர்களின்) கோபத்தை அழித்தொழிக்கிறுன் என்பதால் க்ரோதஹா. (315 i) நல்லோரல்லாதாரிடத்தில் (ஸாதுக்களல்லாதாரிடத்தில்) கோபஞ் செய்கிறுன் என்பதால் க்ரோதக்ருத். (315 ii) செய்யப்படுவதால் கர்ம (என்பது) ஜகத்; அதன் கர்(த்)தா [அதனைச் செய்வோன்]; "ஏதேஷாம் புருஷாணும் கர்(த்)தா யஸ்ய வை தத் கர்ம ஸ வேதிதவ்யஃ" (கௌஷீ. உப. 4, 18) என்பது சுருதி. (315) அல்லது, [க்ரோதக்ருத்கர்த்தா] கோபங் கொள்ளும் தைத்தியரை (அரக்கர்களை) கர்த்தா வெட்டியெறிவோன் என்று ஒரே பெயராகவும் கொள்ளலாம். (316) உலகமனைத்துக்கும் (ஆலம்பனமாகி) பற்றுக்கோடாகி,

எல்லாம் தோள்களாக வுடையவன்; (ii) அல்லது, எல்லாப் புறங்களிலும் (தோள்களையுடையவன்) என்பதால் விஸ்வ-பாஹு:; "விஸ்வதோபாஹு:" (ஸ்வேதா. உப. 3, 3) என்பது சுருதி. (317) மஹீம் பூஜையை, (ii) அல்லது, பூமியை, தரதி ஏற்கிறான் அல்லது தாங்குகிறான் என்பதால் மஹீதர:.

अच्युतः प्रथितः प्राणः प्राणदो वासवानुजः ।
अपां निधिरधिष्ठानमप्रमत्तः प्रतिष्ठितः ॥ ४८ ॥

48. அச்யுத: ப்ரதித: ப்ராண: ப்ராணதோ வாஸவானுஜ: |
அபாம் நிதிரதிஷ்டானமப்ரமத்த: ப்ரதிஷ்டித: ‖

(318) ஆறுவகைப் பாவ விகாரங்களும்* இல்லாதவன் என்பதால் அச்யுத:; "ஶாஸ்வதம் ஶிவமச்யுதம்" (நாரா. உப. 13, 1) என்பது சுருதி. (319) ஜகத்தைத் தோன்றச் செய்தல் முதலிய கார்யங்களால் பிரக்யாதி பெற்றவன் ப்ரதித:. (320) ஸூத்ராத்மாவாகி [தொடுக்கப்பட்ட மணிகளினூடே செல்லும் நூலைப்போல] உயிர்களை உயிர்ப்பிப்பதால் ப்ராண:; "ப்ராணோ வா அஹமஸ்மி" (ஐத. ஆரண். 2, 2, 3) என்பது பஹ்வ்ருசம். (321) (i) சுரர்களுக்கு (ii) அல்லது, அசுரர்களுக்கு, ப்ராணம் பலத்தை (i) ததாதி அளிக்கிறான்; (ii) அல்லது, த்யதி அழிக்கிறான், என்பதால் ப்ராணத:. (322) கசியபனுக்கு அதிதியிடம் வாசவனுடைய (இந்திரனுடைய) தம்பியாய்ப் பிறந்தான் என்பதால் வாஸ-வானுஜ:. (323) ஜலம் எங்கே போய்ச் சேருகிறதோ அது அபாம் நிதி: [கடல்]; "ஸரஸாமஸ்மி ஸாகர:" (கீதை. 10, 24) என்பது பகவத்வசனம். (324) பிரும்மம் உபாதான காரணமாகி உயிர்களை அதிஷ்டித்திருப்பதால் அதிஷ்டானம்; "மத்ஸ்தானி ஸர்வபூதானி" (கீதை. 9, 4) என்பது பகவத்வசனம். (325) (அதிகாரிகளுக்கு)

* 9-வது பக்கத்து உடுக் குறிப்பை நோக்குக.

தகுதிப்படி விதிக்கப்பட்ட காரியங்களைச் செய்வோர்க்கு (அவரவர்கள் செய்யும் காரியங்களுக்கு)த்தக்க பலனை யளிக்கிறான்; (இந்தக் காரியத்தில்) அஜாக்கிரதையா யிருப்பதில்லை என்பதால் அப்ரமத்தஃ. (326) தன்னுடைய பெருமையிலே நிலைத்திருப்பவன் ப்ரதிஷ்டிதஃ; "ஸ பகவஃ கஸ்மின் ப்ரதிஷ்டித இதி, ஸ்வே மஹிம்நி" (சாந்தோ. உப. 7, 24, 1) என்பது சுருதி.

स्कन्दः स्कन्दधरो धुर्यो वरदो वायुवाहनः ।
वासुदेवो बृहद्भानुरादिदेवः पुरन्दरः ॥ ४९ ॥

49. ஸ்கந்தஃ ஸ்கந்ததரோ துர்யோ வரதோ வாயுவாஹனஃ |
வாஸுதேவோ ப்ருஹத்பானுராதிதேவஃ புரந்தரஃ ||

(327) ஸ்கந்ததி அமுதமாகிப் பெருகுகிறான்; (ii) அல்லது, வாயுவாகி உலர்த்துகிறான் என்பதால் ஸ்கந்தஃ. (328) ஸ்கந்தம் தரும மார்க்கத்தை நிலைத்துநிற்கச் செய்கிறான் என்பதால் ஸ்கந்ததரஃ. (329) எல்லாவுயிர்களையும் பிறப்பித்தல் முதலான வேலையின் பாரத்தைத் தாங்குகிறான் என்பதால் துர்யஃ. (330) மனத்தால் விரும்பும் வரங்களைத் தருகிறான் என்பதால்; (ii) அல்லது, யாகஞ் செய்வோனுகி வரம் பசுவைத் தக்ஷிணையாகத் தருகிறான் என்பதால் வரதஃ; "கௌர்வை வரஃ" என்பது சுருதி. (331) ஆவஹன்* முதலிய ஏழு மருத்துக்களையும் வீசும்படி செய்வோன் என்பதால் வாயுவாஹனஃ. (332) எல்லாப் பொருளிலும் [தான்] நிலைபெற்றிருப்பதாலும் [எல்லாப் பொருளையும் தன்னிடத்து] நிலைபெற்றிருக்கச் செய்வதாலும் [எல்லாவற்றையும் மாயையால்] மூடி மறைப்பதாலும் வாஸுஃ; தீவ்யதி விளையாடுகிறான், வெற்றிபெற விரும்புகிறான், நடத்துகிறான், ஒளிர்கிறான், [துதிக்கப்படுகிறான்]

---

* ஆவஹன், ப்ரவஹன், ஸம்வஹன், உத்வஹன், விவஹன் பரிவஹன், பராவஹன் என்பவை மருத்துக்கள் எழுவரின் பெயர்.

பிறப்பிக்கிறான், (ஊடுருவிச்) செல்கிறான் என்பதால் தேவ:; வாஸுவாயும் தேவனாயு மிருப்பதால் வாஸுதேவ:.

சாதயாமி ஜகத்விஶ்வம் பூத்வா ஸூர்ய இவாம்ஶுபி: |
ஸர்வபூதாதிவாஸஶ்ச வாஸுதேவஸ்தத: ஸ்ம்ருத: ||

(மஹாபாரதம்; சாந்தி. 350, 41.)

வஸனாத் ஸர்வபூதானாம் வஸுத்வாத் தேவயோனித: |
வாஸுதேவஸ்ததோ ஜ்ஞேயோ யோகிபிஸ்தத்த்வதர்ஶிபி: || (69,3.)

என்று [மஹா பாரதம்] உத்யோக பருவத்திலுள்ளது.

ஸர்வத்ராஸௌ ஸமஸ்தம் ச வஸத்யத்ரேதி வை யத: |
தத: ஸ வாஸுதேவேதி வித்வத்பி: பரிபட்யதே || (1, 2, 12)
ஸர்வாணி தத்ர பூதானி வஸந்தி பரமாத்மனி |
பூதேஷு ச ஸ ஸர்வாத்மா வாஸுதேவஸ்தத: ஸ்ம்ருத: || (6, 5, 80)

என்று விஷ்ணு புராணத்தில் உள்ளன.

(333) ப்ருஹந்தோ பானவோ யஸ்ய சந்த்ரஸூர்யாதிகாமின: ||
தைர்விஶ்வம் பாஸயதி ய: ஸ ப்ருஹத்பானுருச்யதே ||

[சந்திர சூரியர்களைக் காட்டிலும் மிகுந்தவையாய்ப் பெரியனவாய் இருக்கும் ஒளிகளையுடையவனாகி அவற்றால் உலகம் முழுவதையும் ஒளிரச் செய்கின்றவன் எவனோ அவன் ப்ருஹத்பானு:]. (334) ஆதி: காரணம்; காரணமாகிய தேவன் ஆதிதேவ:; ஒளி பெறுதல் முதலிய குணங்களையுடையவன் தேவ: [என்னப்படுகிறான்]. (335) சுரர்களின் (தேவர்களின்) விரோதிகளுடைய புரங்களை கூறு கூறாகச் செய்வதால் புரந்தர: "வாசம்யமபுரந்தரௌ ச" [பாணினிஸூ. 6, 3, 69] என்று பாணினி நிபாதஞ் செய்திருப்பதால்.

अशोकस्तारणस्तारः शूरः शौरिर्जनेश्वरः ।
अनुकूलः शतावर्तः पद्मी पद्मनिभेक्षणः ॥ ५० ॥

50. அஶோகஸ்தாரணஸ்தார: ஶூர: ஶௌரிர்ஜனேஶ்வர: |
அனுகூல: ஶதாவர்(த்)த: பத்மீ பத்மநிபேக்ஷண: ||

(336) சோகம் முதலிய ஆறு அலைகளை (ஊர்மிகளை)ப் போன்ற குற்றங்களும்* இல்லாததால் அஶோகஃ. (337) ஸம்ஸாரமாகிய ஸாகரத்தைக் கடப்பதற்கு உதவுவதால் தாரணஃ. (338) கர்ப்பவாஸம், பிறப்பு, மூப்பு, மரணம் ஆகிய வற்றாலுண்டாகும் பயத்தினின்றும் காத்து, அக்கரை சேர்ப்பதால் தாரஃ. (339) விக்கிரமச் செயலால் ஶூரஃ. (340) ஶூரஸ்ய வஸுதேவனுடைய அபத்யம் மகன் ஆதலால் ஶௌரிஃ. (341) ஜனனம் ஜந்துக்களுக்கு, ஈசுவரன் என்பதால், ஜனேஶ்வரஃ. (342) ஆத்மாவா யிருப்பதால் (தானேயாவதால்) எல்லோர்க்கும் [அனுகூலன்] அனுகூலஃ; [ஒருவனும்] தானே தனக்குப் பிரதிகூலம் செய்யமாட்டான் அன்றோ? (343) தருமத்தைப் பாதுகாப்பதற்காகப் பல (நூறு) தடவைகள் அவதாரங்களை யெடுக்கிறான் (தோன்று கிறான்) என்பதால் ஶதாவர்(த்)தஃ; (ii) அல்லது, நூறு நாடிகளிலும் பிராண வடிவுகொண்டு இருக்கிறான் என்ப தால். (344) தாமரை [இவனுடைய] கையிலே யிருப்ப தால் பத்மீ. (345) பத்மநிபே தாமரைகளைப் போன்ற ஈக்ஷணே இரண்டு கண்களையுடையவன் என்பதால் பத்ம-நிபேக்ஷணஃ.

पद्मनाभोऽरविन्दाक्षः पद्मगर्भः शरीरभृत् ।
महर्द्धिरृद्धो वृद्धात्मा महाक्षो गरुडध्वजः ॥ ५१ ॥

51. பத்மநாபோ'ரவிந்தாக்ஷஃ பத்மகர்பஃ ஶரீரப்ருத் |
மஹர்திர்ருத்தோ வ்ருத்தாத்மா மஹாக்ஷோ கருடத்வஜஃ ||

(346) தாமரையின் நாபௌ மத்தியிலே கர்ணிகையில் இருப்பவன் என்பதால் பத்மநாபஃ. (347) அரவிந்தம் போன்ற கண்கள் இரண்டையுடையவன் என்பதால் அரவிந்-

---

* 'ஶோகமோஹௌ ஜராம்ருத்யூ க்ஷுத்பிபாஸே ஷடூர்மயஃ' என்று, சோகம், மோகம், மூப்பு, சாவு, பசி, தாகம் ஆகிய ஆறும் ஊர்மிகள் (அலைகள்) என்னப்படும் குற்றங்கள்.

தாக்ஷ:. (348) ஹ்ருதய மென்னப்படும் தாமரையின் மத்தியிலே உபாஸிக்கத்தக்கவனாதலால் பத்மகர்ப:. (349) அன்னமாயும் பிராணனாயும் போஷித்து, சரீரமெடுத்தவர்களின் சரீரங்களை நிலைபெறச் செய்வதால் (தாங்கி நிற்பதால்) ஶரீரப்ருத்; (ii) அல்லது, தன் மாயா சக்தியால் சரீரங்களை மேற்கொள்கிறான் என்பதால். (350) மஹதீ பெரிய ருத்திஃ விபூதியை (ஐசுவரியத்தை) யுடையவன் என்பதால் மஹர்த்தி:. (351) பிரபஞ்சமாகிப் பெருகுவதால் ருத்த:. (352) வ்ருத்த: புராதனமான, ஆத்மாவை உடையவன் ஆதலால் விருத்-தாத்மா. (353) இரண்டு பெரிய கண்களை, அல்லது, பல பெரிய கண்களை யுடையவன் என்பதால் மஹாக்ஷ:. (354) கருடனை அடையாளமாகக் கொண்ட கொடியை யுடையவன் என்பதால் கருடத்வஜ:.

अतुलः शरभो भीमः समयज्ञो हविर्हरिः ।
सर्वलक्षणलक्षण्यो लक्ष्मीवान् समितिञ्जयः ॥ ५२ ॥

52. அதுல: ஶரபோ பீம: ஸமயஜ்ஞோ ஹவிர்ஹரி: |
ஸர்வலக்ஷணலக்ஷண்யோ லக்ஷ்மீவான் ஸமிதிஞ்ஜய: ||

(355) துலா (ஈடு) உபமானம், இவனுக்கு இல்லை என்பதால் அதுல:; "ந தஸ்ய ப்ரதிமாஸ்தி யஸ்ய நாம மஹத் யஶ:". (ஶ்வேதா. உப. 4, 19) என்பது சுருதி; "ந த்வத்-ஸமோ'ஸ்த்யப்பதிக: குதோ'ன்ய:" (கீதை. 11, 43) என்பது ஸ்ம்ருதி. (356) அழியுந்தன்மையன ஆதலால் சரீரங்கள் ஶரா: என்னப்படுவன; அவற்றுள் பிரத்யகாத்மாவாய் விளங்குவதால் ஶரப:. (357) (i) எல்லோரும் இவனுக்கு நடுங்குவதால் பீம:; "பீமாதயோ'பதானே" (3, 4, 74) என்பது பாணினி ஸ்ம்ருதி; (357) (ii) அல்லது, நல்ல வழியிலே நடப்போர்க்கு அபீம: [பயங்கரமின்றி யிருப்பவன்] என்று [கொள்ளலாம்]. (358) சிருஷ்டி, ஸ்திதி, ஸம்ஹாரம் இவற்றிற்குரிய காலத்தை (அல்லது, முறையை) யறிந்தவன்

ஆதலால் ஸமயஜ்ஞ꞉; (ii) அல்லது, ஆறு சமயங்களேயும் (மதங்களேயும்) அறிந்தவன் என்பதால் ஸமயஜ்ஞ꞉; (iii) அல்லது, எல்லா வுயிர்களேயும் ஸமமாகக் கொள்வதே இவனேப் பூஜிப்பதாகும் என்பதால்; "ஸமத்வமாராதன மச்யுதஸ்ய" (விஷ்ணுபு. 1, 17, 90) என்பது ப்ரஹ்லாத வசனம்; [ஸமத்வ பாவனேயை ஆராதனமாக வுடையவன்]. (359) யாகங்களில் ஹவிர்ப்பாகத்தைப் பெற்றுக் கொள்கிருன் என்பதால் ஹவிர்ஹரி꞉; "அஹம் ஹி ஸர்வயஜ்ஞானும் போக்தா ச ப்ரபுரேவ ச" (கீதை. 9,24) என்பது பகவத்வசனம். (359 i) அல்லது, [யாகத்தில்] ஹவிஸைப் பெற்றுக் கொள்வதற்கு இவன் அழைக்கப்படுகிருன் என்பதால் ஹவி꞉; (ii) அல்லது, "அபத்ரங் புருஷம் பஶும்" (புருஷஸூ. 15) என்று வேதத்திலே மேலான அவிப்பொருளாக சொல்லப்பட்டவன் ஆதலால். (359 ii) நினேத்தமாத்திரத்தில் மனிதர்களுடைய பாபத்தையும் ஸம்ஸாரத்தையும் போக்குகிருன் என்பதால்; (iii) அல்லது ஹரிதவர்ணம் (பச்சைநிறம்) உடையவனுதலால் ஹரி꞉; "ஹராம்யகம் ச ஸ்மர்த்ரூணும் ஹவிர்பாகம் க்ரதுஷ்வஹம் | வர்ணஶ்ச மே ஹரிர்வேதி தஸ்மாத்தரிரஹம் ஸ்ம்ருத꞉ ‖ (மஹாபா. சாந்தி. 352, 3) என்பது பகவத்வசனம். (360) எல்லா லக்ஷணே꞉ பிரமாணங்களாலும் உண்டாகும் லக்ஷணம் ஞானம் ஸர்வலக்ஷணலக்ஷணம் என்னப்பட்டது; அதற்குரியவனே ஸர்வலக்ஷணலக்ஷண்ய꞉; அவனே பரமார்த்தமான (உண்மையான) பொருளாகையால். (361) லக்ஷ்மீ இவனுடைய திருமார்பிலே எப்பொழுதும் வசிப்பதால் லக்ஷ்மீவான். (362) ஸமிதிம் ஜயதி யுத்தத்தில் ஜயிக்கிருன் என்பதால் ஸமிதிஞ்ஜய꞉.

विक्षरो रोहितो मार्गो हेतुर्दामोदरः सहः ।
महीधरो महाभागो वेगवानमिताशनः ॥ ५२ ॥

53. விக்ஷரோ ரோஹிதோ மார்கோ ஹேதுர்தாமோதரஃ ஸஹஃ |
மஹீதரோ மஹாபாகோ வேகவானமிதாஶனஃ ||

(363) க்ஷரஃ நாசம் இவனுக்கு இல்லை யாதலால் விக்ஷரஃ. (364) தன்னிச்சைப்படி, சிவந்த வடிவை (ii) அல்லது, ரோஹித மீனின் வடிவை எடுப்பதால் ரோஹிதஃ. (365) மோக்ஷம்பெற விரும்புவோர் இந்த தெய்வத்தை நாடுவதால் மார்கஃ; (ii) அல்லது, பரமானந்தம் எவனுடைய உதவியால் (எவனல்) அடையப்படுகிறதோ அவன் மார்கஃ. (366) உபாதான காரணமும் நிமித்த காரணமும் அவனே யாதலால் ஹேதுஃ. (367) தமம் (அடக்கம்) முதலிய ஸாதனங்களால் உதரா சிறந்த புத்தி (உண்டாகும்); அதனல் அறியப்படுவோன் என்பதால் தாமோதரஃ; "தமாத் தாமோதரம் விதுஃ" (உத்யோகப. 69, 8) என்பது மஹாபாரதம்; (ii) அல்லது, கயிற்றல் வயிற்றிலே யசோதையாலே கட்டப்பெற்றவன் என்பதால், தாமோதரஃ.

தயோர்மத்யகதம் பத்தம் தாம்ன காடம் தயோதரே |
ததஶ்ச தாமோதரதாம் ஸ யயௌ தாமபந்தனத் ||

என்பது ப்ரஹ்மபுராணம் (76, 14); (iii) அல்லது,

தாமானி லோகநாமானி தானி யஸ்யோதராந்தரே |
தேந தாமோதரோ தேவஃ [ஸ்ரீதரஃ ஸ்ரீஸமாஶ்ரிதஃ] ||

என்னும் வியாசவசனத்தால் [உலகங்களை வயிற்றுள் வைத்திருப்பதால்] தாமோதரஃ. (368) எல்லோரையும் வென்று வெற்றிகொள்கிறன்; (ii) அல்லது எல்லோரையும், (தாங்குகிறன்) பொறுத்துக்கொள்கிறன் என்பதால் ஸஹஃ. (369) மலையாகிப் பூமியைத் தாங்குவதால் மஹீதரஃ; "வனனி விஷ்ணுர்கிரியோ திஶஶ்ச" (விஷ்ணுபு. 2, 12, 38) என்பது பராசரவசனம். (370) தன்னிச்சைப்படி தேகத்தை மேற்கொண்டு, மஹாந்தி சிறந்த போஜனங்களைத் தனக்குரிய பாகமாகக் கொண்டு, அதை உண்பதால் மஹாபாகஃ;

(ii) அல்லது, இவனுடைய அவதாரங்களில் மஹான் பெரிய பாகः நன்மை [உண்டாவதால்] மஹாபாகः. (371) ஜவः வேகம், அதை யுடையவனுதலால் வேகவான்; 'அநேஜதேகம் மனஸோ ஜவீயः'' (ஈஶா. உப. 4) என்பது சுருதி. (372) ஸம்ஹார காலத்தில் உலகனைத்தையும் உண்கிறுன் என்பதால் அமிதாஶனः [அளவில்லாத உணவை யுடையவன்].

उद्भवः क्षोभणो देवः श्रीगर्भः परमेश्वरः ।
करणं कारणं कर्ता विकर्ता गहनो गुहः ॥ ५४ ॥

54. உத்பவः க்ஷோபணோ தேவः ஸ்ரீகர்பः பரமேஶ்வரः |
கரணம் காரணம் கர்(த்)தா விகர்(த்)தா கஹநோ குஹः ||

(373) பிரபஞ்சத்தின் உற்பத்திக்கு உபாதான காரணம் ஆதலால் உத்பவः; (ii) அல்லது, பவாத் ஸம்ஸாரத்தினின்று, மேற்கிளம்பியவன் [ஸம்ஸராத்திற்கு அப்பாற்பட்டவன்] என்பதால். (374) சிருஷ்டி காலத்திலே பிரகிருதியையும் புருஷனையும் உட்புகுந்து கலக்கினுன் என்பதால் க்ஷோபணः;

ப்ரக்ருதிம் புருஷம் சைவ ப்ரவிஶ்யாத்மேச்சயா ஹரிः |
க்ஷோபயாமாஸ பகவான் ஸர்ககாலே வ்யயாவ்யயௌ ||

(1, 2, 29) என்பது விஷ்ணுபுராணம். (375) தீவ்யதி சிருஷ்டி முதலியவற்றுல் விளையாடுகிறுன்; (ii) அல்லது, அசுரர் முதலியவர்களை வெற்றிகொள்கிறுன்; (iii) அல்லது, எல்லா உயிர்களையும் இயக்குகிறுன்; (iv) அல்லது, ஆத்மாவாய் ஒளிர்கிறுன்; (v) அல்லது, ஸ்தோத்ரங்களால் ஸ்துதிக்கப்படுகிறுன்; (vi) அல்லது, எங்கும் செல்கிறுன் என்பதால் தேவः; "ஏகோ தேவः''(ஶ்வேதா. உப. 6,11)என்பது மந்த்ரவர்ணம். (376) ஸ்ரீः விபூதி [ஐசுவரியம்] எவனுடைய கர்பே வயிற்றினுள்ளே, ஜகத்ரூபமாய் இருக்கிறதோ அவன் ஸ்ரீகர்பः. (377) மிகவும் சிறந்த (ஐசுவரியத்தை) ஆட்சித்திறனை யுடையவன் என்பதால் பரமேஶ்வரः; "ஸமம் ஸர்வேஷு

பூதேஷு திஷ்டந்தம் பரமேஸ்வரம்'' (கீதை. 13, 28) என்பது பகவத்வசனம். (378) ஜகத்தைத் தோற்றுவிப்பதற்கு மிகச் சிறந்த ஸாதகம் (கருவி) ஆதலால் கரணம். (379) உபாதான காரணமும் நிமித்த காரணமும் ஆதலால் காரணம். (380) கர்(த்)தா ஸ்வதந்த்ரமுடையவன் என்பதால். (381) உலகம் விசித்திரமாக (வெவ்வேறு விதமாக) சிருஷ்டிக்கப்பட்டதால் விகர்(த்)தாவும் அந்த விஷ்ணு பகவானே. (382) அவனுடைய ஸ்வரூபத்தையோ (இயல்பையோ) திறமையையோ செய்கையையோ அறிவதற்கு இயலாது என்பதால் கஹனஃ. (383) ஸ்வரூபம் முதலியவற்றை தன் மாயையால் கூஹதே மூடி மறைக்கிறான் என்பதால் குஹஃ; [''நாஹம் ப்ரகாஶஃ ஸர்வஸ்ய யோக மாயாஸமாவ்ருதஃ'' (கீதை. 7, 25) என்பது பகவத்வசனம்.

व्यवसायो व्यवस्थानः संस्थानः स्थानदो ध्रुवः ।
परर्द्धिः परमस्पष्टस्तुष्टः पुष्टः शुभेक्षणः ॥ ५५ ॥

55. வ்யவஸாயோ வ்யவஸ்தானஃ
ஸம்ஸ்தானஃ ஸ்தானதோ த்ருவஃ |
பரர்த்திஃ பரமஸ்பஷ்டஸ்-
துஷ்டஃ புஷ்டஃ ஶுபேக்ஷணஃ ||

(384) ஸம்வித்ஞான மாத்திரமான வடிவினன் என்பதால் வ்யவஸாயஃ. (385) இவனிடத்திலே எல்லாம் வைக்கப்பட்டிருத்தலால் வ்யவஸ்தானஃ; (ii) அல்லது, லோக பாலர் முதலிய அதிகாரிகள், கர்ப்பத்தால் பிறக்கும் பிறவிகள், முட்டையினின்றும் பிறக்கும் பிறவிகள், முளையாகிப் பிறந்து வளரும் செடிகொடிகள், பிராம்மணன், க்ஷத்ரியன், வைசியன், சூத்திரன், இடையிடையுள்ள (கலப்பு) சாதிகள், பிரும்மசாரி, கிருஹஸ்தன், வானப்ரஸ்தன், ஸன்னியாசி ஆகிய ஆசிரமங்கள் முதலியவற்றையெல்லாம் வகுத்து உண்டாக்கினன் என்பதால் வ்யவஸ்தானஃ; ''க்ருத்யல-

ஹுடோ பஹுலம் இதி பஹுலக்ரஹணாத் கர்(த்)தரி ல்யுட்-ப்ரத்யய:'' [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]. (386) பிரளய மாகிய ஸம்ஸ்திதி (நல்லுறைப்பு) உயிர்களுக்கு இவனி டத்தே யாதலால்; (ii) அல்லது, உண்மையான இருப்பை யுடையவன் என்பதால் ஸம்ஸ்தான:. (387) துருவன் முதலானவர்களுக்கு (அவரவர்கள்) செய்யும் செயலுக்கு ஏற்றவாறு ஸ்தானம் அளிப்பதால் ஸ்தானத:. (388) அழிவில்லாதவனாதலால் த்ருவ:. (389) பரா சிறந்த ருத்தி: விபூதியை யுடையவன் என்பதால் பரர்த்தி:. (390) பரா சிறந்த மா சோபை; அதை யுடையவன் என்பதால் பரம:; (ii) அல்லது, வேறு ஆட்சிக்குட்படாத தன்மையுடையவனாதலால் எல்லோரினும் சிறந்தவன் ஆதலாலும், ஸம்வித்ஞான மாகித் தெளிவா யிருப்பதாலும் பரமஸ்பஷ்ட:. (391) ஒரே (கலப்பற்ற) பரமானந்த வடிவமாயிருப்பதலால் துஷ்ட:. (392) எல்லாம் நிறைந்தவனாதலால் புஷ்ட:. (393) எவனு டைய ஈக்ஷணம் கண்ணோக்கமானது சுபம் சுபகரமாகி, மோக்ஷத்தை நாடுவோருக்கு மோக்ஷத்தைக் கொடுப்பதா யும் போகத்தை வேண்டுவோர்க்கு போகத்தைக் கொடுப்ப தாயும் எல்லா ஸந்தேஹங்களையும் போக்குவதற்குக் காரண மாயும் பாபிகளைத் தூய்மை செய்வதாயும் ஹ்ருதயக்ரந்தி என்னும் சிக்கலைச் சேதஞ் செய்வதாயும் எல்லாக் கரும பந்தங்களையும் அழிப்பதாயும் அவித்யையை போக்குவ தாயும் (நிவ்ருத்தி செய்வதாயும்) இருக்கிறதோ, அவன் சுபேக்ஷண:; "பித்யதே ஹ்ருதயக்ரந்தி:'' (முண்ட கோப. 2, 2, 8) என்று தொடங்கும் சுருதியைக் காண்க.

रामो विरामो विरतो मार्गो नेयो नयोऽनयः ।
वीरः शक्तिमतां श्रेष्ठो धर्मो धर्मविदुत्तमः ॥ ५६ ॥

56. ராமோ விராமோ விரதோ மார்கோ நேயோ நயோ'நய: |
வீர: சக்திமதாம் ஶ்ரேஷ்டோ தர்மோ தர்மவிதுத்தம: ||

(394) நித்யானந்த வடிவனுன இவனிடத்திலே யோகி கள் இன்புறுகிருர்கள் என்பதால் ராமஃ; "ரமந்தே யோகி-ஞே யஸ்மிந் நித்யானந்தே சிதாத்மனி" என்பது பத்ம புராணம்; (ii) அல்லது, தன்னிச்சையாலே ரமணீயமான உடலைத் தாங்கிய தசரத புத்திரன் ராமஃ. (395) உயிர்களின் விராமஃ முடிவு இவனிடத்திலே யாதலால் விராமஃ. (396) இந்திரியங்களுக்கு ஆட்செய்வதில் இவனுக்குப் பற்று (விருப் பம்) இல்லையாதலால் விரதஃ. (397) எவனை யறிந்ததும் மோக்ஷத்தை நாடும் யோகிகள் சாவாத்தன்மையுடையவ ராகக் கருதப்படுகின்ருர்களோ அவனே வழி என்பதால் மார்கஃ; "நான்யஃ பந்தா வித்யதே'யனய" (ஶ்வேதா. உப. 6, 15) என்பது சுருதி. (398) மார்கேண ஸம்யக்ஞானத் தாலே ஜீவன் பரமாத்மாவாகக் கொள்ளப்படுகிருன் ஆதலின் நேயஃ. (399) வழி நடத்துவதால் நயஃ (வழி நடத்து வோன்). [குறிப்பு]. மார்கஃ, நயஃ, அநயஃ என்று மூன்று வகையாகக் கருதப்படுகிருன். (400) இவனை நடத்துவிப் போன் இல்லையாதலால் அநயஃ.

இவ்வாறு பெயர்களின் 4-வது நூறு விரிவுரை செய்யப்பெற்றது.

(401) விக்ரமசாலியாதலால் வீரஃ. (402) பிரமன் (விரிஞ்சி) முதலான சக்திமான்களைக்காட்டிலும் அதிக சக்திமான் ஆதலால் ஶக்திமதாம் ஶ்ரேஷ்டஃ. (403) எல்லா வுயிர்களையும் தாங்குவதால் தர்மஃ; "அணுரேஷ தர்மஃ" (கடோப. 1, 1, 21) என்பது சுருதி; (ii) அல்லது, தர்மங் களைக் கொண்டு ஆராதிக்கப்படுவதால் தர்மஃ. (404) சுருதி களும் ஸ்ம்ருதிகளும் எவனுடைய உத்திரவுகளோ, அவனே தர்மவித்துக்கள் (அறமறிந்தோர்) அனைவரிலும் சிறந்தவன் என்பதால் தர்மவிதுத்தமஃ.

वैकुण्ठः पुरुषः प्राणः प्राणदः प्रणवः पृथुः ।
हिरण्यगर्भः शत्रुघ्नो व्याप्तो वायुरधोक्षजः ॥ ५३ ॥

57. வைகுண்ட: புருஷ: ப்ராண: ப்ராணத: ப்ரணவ: ப்ருது:|
ஹிரண்யகர்ப: ஶத்ருக்னோ வ்யாப்தோவாயுரதோக்ஷஜ:||

(405) வெவ்வேறான குண்டா போக்கின் தடை விகுண்டா, போக்குத் தடையைச் செய்வோன் என்பதால் வைகுண்ட:; ஜகத்தின் தொடக்கத்திலே சிதறிக் கிடந்த (ஐம்) பூதங்களை ஒன்றோடொன்று சேர்த்து அவற்றின் போக்கைக் கட்டுப்படுத்துகிறான் என்பதால்.

மயா ஸம்ஶ்லேஷிதா பூமிரத்பிர்வ்யோம ச வாயுனா ।
வாயுஶ்ச தேஜஸா ஸார்தம் வைகுண்டத்வம் ததோ மம ॥ (52, 15)

என்பது (மஹாபாரதம்) சாந்தி பர்வத்திலுள்ளது. (406) எல்லாவற்றிற்கும் முன்னாலிருப்பதால்; (ii) அல்லது, ஸகல பாபங்களையும் அழிப்பதால் புருஷ:; 'ஸ யத்பூர்வோ'- ஸ்மாத் ஸர்வஸ்மாத் ஸர்வான் பாப்மன ஔஷத் தஸ்மாத் புருஷ:" (ப்ருஹ. உப. 1, 4, 1) என்பது சுருதி. (iii) அல்லது, தேகத்தில் [சயனித்து] தங்கியிருப்பதால் புருஷ:; "ஸ வா அயம் புருஷ: ஸர்வாஸு பூர்ஷு புரி ஶய:" (ப்ருஹ. உப. 2, 5, 18) என்பது சுருதி. (407) க்ஷேத்ரஜ்ஞ வடிவு கொண்டு உயிர்க்கிறான்; (ii) அல்லது, பிராணனாகி (உடல்களை) இயங்கச் செய்கிறான் என்பதால் ப்ராண:; "சேஷ்டாம் கரோதி ஶ்வஸனஸ்வரூபீ" என்பது விஷ்ணுபுராணம். (408) பிரளயம் முதலிய காலங்களிலே பிராணிகளின் பிராணன்களை வெட்டியழிக்கிறான் என்பதால் ப்ராணத:. (409) [ஓம் என்று] ஒலிக்கிறான், அல்லது, ஸ்துதிக்கிறான் என்பதால் ப்ரணவ:; "தஸ்மாதோமிதி ப்ரணௌதி" என்பது சுருதி; (ii) அல்லது, வணங்கப்படுகிறான் என்பதால் ப்ரணவ:; "ப்ரணமந்தீஹ யம் வேதாஸ்தஸ்மாத் ப்ரணவ உச்யதே" என்பது ஸநத்குமார வசனம். (410) பிரபஞ்ச ரூபமாய் விரிந்துள்ளான் ஆதலால் ப்ருது:. (411) ஹிரண்யகர்ப்பனுடைய பிறப்பிற்குக் காரணமான பொன்மயமான முட்டை எந்த வீரியத்தால் உண்டா

யிற்ழே, அது இவனுடைய (கர்ப்பம்) வீரியம் ஆதலால் ஹிரண்யகர்பஃ. (412) தேவர்களின் பகைவர்களை அழிப்பதால் ஶத்ருக்னஃ. (413) காரணமாகி எல்லாக் காரியப் பொருளிலும் வியாபித்திருப்பதால் வ்யாப்தஃ. (414) வாதி மணங் கமழச் செய்கிறுன் என்பதால் வாயுஃ; "புண்யோ கந்தஃ ப்ருதிவ்யாம் ச" (கீதை. 7, 9) என்பது பகவத்வசனம். (415) "அதோ ந க்ஷீயதே ஜாது யஸ்மாத் தஸ்மாத் அதோ'-க்ஷஜஃ" (69, 210) என்று உத்யோகபர்வத்தில் உள்ளது; [ஒருகாலும் சிறிதேனும் குறைவு படாதவன்]; (ii) அல்லது, ஆகாசம் அக்ஷம்; பூமி அதஃ; இவ்விரண்டுக்கும் மத்தியிலே விராட்புருஷ வடிவுகொண்டு தோன்றுகிறுன் ஆதலால் அதோக்ஷஜஃ; (iii) அல்லது,

அதோபூதே ஹ்யக்ஷகணே ப்ரத்யக்ருப்ப்ரவாஹிதே |
ஜாயதே தஸ்ய வை ஜ்ஞானம் தேனதோக்ஷஜ உச்யதே ||

[ப்ரத்யகாத்மாவாலே செலுத்தப்பெற்ற இந்த்ரியத்தொகுதி தாழ்ந்தழிந்த பிறகே அறியப்படுகிறுன் என்பதால்].

ऋतुः सुदर्शनः कालः परमेष्ठी परिग्रहः ।
उग्रः संवत्सरो दक्षो विश्रामो विश्वदक्षिणः ॥ ५८ ॥

58. ருதுஃ ஸுதர்ஶநஃ காலஃ பரமேஷ்டீ பரிக்ரஹஃ |
உக்ரஃ ஸம்வத்ஸரோ தக்ஷோ விஶ்ராமோ விஶ்வதக்ஷி-
ணஃ ||

(416) கால வடிவமாகிய 'ருது' என்னும் சொல்லால் குறிக்கப்படுவதால் ருதுஃ. (417) மங்களமான மோக்ஷமென்னும் பலனை யுடைய தர்ஶனம் ஞானம்; அதை யுடையவன் என்பதால் ஸுதர்ஶனஃ; (ii) அல்லது, மங்களகரமான இரண்டு கண்கள் இவனுக்குத் தாமரை யிதழ்போல் இருக்கின்றன என்பதால்; (iii) அல்லது, சிரமமின்றி (எளிதில்) பக்தர்களால் காணப்படுகிறுன் என்பதால் ஸுதர்ஶனஃ. (418) எல்லாவற்றையும் வரையறை செய்து

அளவுபடுத்துவதால் காலः; "காலः கலயதாமஹம்" (கீதை. 10, 30) என்பது பகவத்வசனம். (419) பரமே மிகச் சிறந்த, தன் மஹிமையாகிய ஹ்ருதயாகாசத்தாலே நிலைத்திருக்கும் இயல்புடையவன் என்பதால் பரமேஷ்டீ; "பரமேஷ்டீ விப்ராஜதே" என்பது மந்த்ர வர்ணம். (420) எங்கும் புகுந்திருப்பவனாதலால், சரணம் வேண்டுவோர்களால் நன்றாகப் பற்றிக் கொள்ளப்படுவோன்; (ii) அல்லது, நன்றாக (எல்லாப் படியாலும்) அறியப்படுவோன் என்பதால்; (iii) அல்லது, பக்தர்களால் ஸமர்ப்பிக்கப்பட்ட இலை பூ முதலியனவற்றை நன்றாக ஏற்றுக்கொள்கிறான் (கீதை. 9, 26) என்பதால் பரிக்ரஹः. (421) சூரியன் முதலானவர்களுக்கும் பயப்படுவதற்குக் காரணமாதலால் உக்ரः; "பீஷோதேதி ஸூர்யः" (தைத். உப. 2, 8) என்பது சுருதி. (422) இவனிடத்தில் உயிர்கள் ஒன்றுகூடி வசிப்பதால் ஸம்வத்ஸரः. (423) ஜகத் வடிவாக (விருத்தி யடைவதால்) பெருகுவதால்; (ii) அல்லது, எல்லாக் காரியங்களையும் விரைவாகச் செய்து முடிப்பதால் தக்ஷः. (424) பசி தாகம் முதலிய ஆறுவகைப்பட்ட (ஊர்மிகளால்) அலைகளால் அலைக்கப்படும் ஸம்ஸாரமாகிய ஸாகரத்திலே அவித்யை முதலிய (க்லேசங்களாலும்) பெருந் துன்பங்களாலும், மதம் (செருக்கு) முதலிய (உபக்லேசங்களாலும்) சிறு துன்பங்களாலும் வசப்படுத்தப்பெற்று, விஶ்ராந்தி (ஓய்வு) பெற விரும்புவோருக்கு மோக்ஷமென்னும் விஶ்ராமத்தை (ஓய்வை)க் கொடுப்பதால் விஶ்ராமः. (425) எல்லோரைக் காட்டிலும் தக்ஷிணः (அதிக) சக்திமான்; (ii) அல்லது, எல்லாக் கருமங்களிலும் திறமையுடையவன் என்பதால் விஶ்வதக்ஷிணः.

विस्तारः स्थावरस्थाणुः प्रमाणं बीजमव्ययम् ।
अर्थोऽनर्थो महाकोशो महाभोगो महाधनः ॥ ५९ ॥

59. விஸ்தார꞉ ஸ்தாவரஸ்தாணு꞉ ப்ரமாணம் பீஜமவ்யயம் |
அர்(த்)தோ'னர்(த்)தோ மஹாகோஶோ மஹாபோகோ மஹாதன꞉ ||

(426) தன்னிடத்திலே எல்லா ஜகத்துக்களும் விரிவடைகின்றன என்பதால் விஸ்தார꞉. (427) நிலைத்திருக்கும் இயல்புடையவனாகையால் ஸ்தாவர꞉; நிலைத்திருக்கும் இயல்புடையவையான பூமி முதலிய பொருள்களும் இவனிடத்தில் நிலை பெற்றிருப்பதால் ஸ்தாணு꞉; ஸ்தாவரமாயும் ஸ்தாணுவாயுமுள்ளவன் ஸ்தாவரஸ்தாணு꞉. (428) ஸம்வித் ஞான வடிவினனாதலால் ப்ரமாணம். (429) மாறுபாடு ஒன்றும் இல்லாத (அழிவில்லாத) காரணம் என்பதால் பீஜமவ்யயம்; இது அடைமொழியோடு கூடிய ஒரே பெயர். (430) இன்பவடிவினன் ஆதலால் எல்லோராலும் வேண்டப்படுவோன் என்பதால் அர்(த்)த꞉. (431) [தான்] விரும்பியவற்றைப் பெற்றவனாதலால் இவனுக்கு [பெறவேண்டிய] பயன் இல்லை என்பதால் அனர்(த்)த꞉. (432) அன்னமயம்* முதலான பெரிய (கோசங்களை) போர்வைகளையுடையவன் என்பதால் மஹாகோஶ꞉. (433) இன்பமயமான பெரிய வடிவை யுடையவன் என்பதால் மஹாபோக꞉. (434) போகங்களுக்குச் சாதனமாகிய மிகுந்த தனத்தை யுடையவன் என்பதால் மஹாதன꞉.

अनिर्विण्णः स्थविष्ठोऽभूर्धर्मयूपो महामखः ।
नक्षत्रनेमिर्नक्षत्री क्षमः क्षामः समीहनः ॥ ६० ॥

60. அநிர்விண்ண꞉ ஸ்தவிஷ்டோ'பூர்தர்மயூபோ மஹாமக꞉ |
நக்ஷத்ரநேமிர்நக்ஷத்ரீ க்ஷம꞉ க்ஷாம꞉ ஸமீஹன꞉ ||

(435) விரும்பியவற்றைப் பெற்றவனாதலால் துக்கம் (நிர்வேதம்) இவனுக்கு இல்லையென்பதால் அநிர்விண்ண꞉.

---

*அன்னமயம், ப்ராணமயம், மனோமயம், விஜ்ஞானமயம், ஆனந்தமயம் என்பன ஐந்து கோசங்கள் (தைத்திரீயோபநிஷத். 2, 20).

(436) விராட்புருஷ வடிவிலே நிற்பதால் ஸ்தவிஷ்டஃ; "அக்னிர்மூர்தா சக்ஷுஷீ சந்த்ரஸூர்யௌ" (முண்டகோப. 2, 1, 4) என்பது சுருதி. (437 i) பிறப்பில்லாதவனுதலால் அபூஃ. (437 ii) அல்லது, "பூ ஸத்தாயாம் இத்யஸ்ய ஸம்பதாதித்வாத் க்விப்" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]; உண்மையில் நிலைத்திருப்பவன் என்பதால் பூஃ; (ii) அல்லது, பூமி பூஃ [பூமியாவோன்]. (438) யூபத்திலே (கட்டிய) மிருகத்தைப்போல இவனை நன்கு ஆராதிப்பதற்கான தருமங்கள் இவனிடத்திலே கட்டுண்டிருப்பனவாதலால் தர்மயூபஃ [தர்மங்கள் இவனைப்பற்றிக் கிடக்கின்றனவாதலால்]. (439) எவனிடத்திலே ஸமர்ப்பணஞ் செய்யப்பட்டால் மகாஃ யாகங்கள், மோக்ஷம் என்னும் பலனையளிப்பனவாகி மேன்மை பெறுவனவோ, அவன் மஹாமகஃ.

(440) நக்ஷத்ரதாரகைஃ ஸார்தம் சந்த்ரஸூர்யாதயோ க்ரஹாஃ |
வாயுபாஶமயைர்பந்தைர்நிபத்தா த்ருவஸம்ஜ்ஞிதே ||

[சந்திர சூரியர்கள் முதலான கிரஹங்கள் நக்ஷத்திரங்களோடுகூட வாயுக்கள் என்கிற கயிறுகளால் 'த்ருவன்' என்பவனோடு கட்டப்பட்டுள்ளன]. அந்த துருவன் சோதி வட்டத்தைச் சுழற்றிவிட்டு நக்ஷத்ரமயமான ஶிம்ஶுமாரனுடைய வால்புறத்தில் ஸ்திரமாய் வைக்கப்பட்டவன்; அந்த ஶிம்ஶுமாரனுடைய ஹ்ருதயப்பிரதேசத்தில் சோதிவட்டத்தின் குடம் (நேமி) போல அமைந்து அதனைச் செலுத்திக்கொண்டு நிற்கிறான் என்பதால் விஷ்ணு நக்ஷத்ரநேமிஃ; ஶிம்ஶுமாரவர்ணன'த்திலே "விஷ்ணுர்ஹ்ருதயம்" என்று 'ஸ்வாத்யாயப்ராஹ்மண'த்திலே (தைத். ஆரண்ய. 2, 19) சொல்லப்படுகிறது. (441) சந்திரனுடைய வடிவு கொண்டவனுதலால், நக்ஷத்ரீ; "நக்ஷத்ராணாமஹம் ஶஶீ" (கீதை. 10, 21) என்பது பகவத்வசனம். (442) எல்லாக் காரியங்களையும் [செய்வதில்] திறமையுள்ளவன் க்ஷமஃ; (ii) அல்லது, பொறுத்துக் கொள்கிறான் என்பதால்;

“க்ஷமயா ப்ருதிவீஸமः” (பாலகாண். 1, 18). என்பது வால்மீகிவசனம். (443) எல்லா மாறுபாடுகளும் அற்றபோது தன் ஆத்மாவிலே நிலைத்திருப்பவன் என்பதால் க்ஷாமः; “க்ஷாயோ மः இதி நிஷ்டாதகாரஸ்ய மகாராதேஸः” [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]. (444) ஸ்ருஷ்டி முதலிய வற்றின் பொருட்டு நன்றாகிய விருப்பத்தைக் கொள்கிறான் என்பதால் ஸமீஹனः.

यज्ञ इज्यो महेज्यश्च क्रतुः सत्त्रं सतां गतिः ।
सर्वदर्शी विमुक्तात्मा सर्वज्ञो ज्ञानमुत्तमम् ॥ ६१ ॥

61. யஜ்ஞ இஜ்யோ மஹேஜ்யஸ்ச
க்ரதுः ஸத்த்ரம் ஸதாம் கதிः |
ஸர்வதர்ஸீ விமுக்தாத்மா
ஸர்வஜ்ஞோ ஜ்ஞான முத்தமம் ||

(445) எல்லா யாகங்களாயும் இருப்பதால் யஜ்ஞः; (ii) அல்லது, எல்லாத் தேவர்களுக்கும் ஹவிர்ப்பாகத்தால் இன்பந் தருவோனாய் யாகவடிவு கொண்டிருக்கிறான் என்பதால், “யஜ்ஞோ வை விஷ்ணுः” (தைத். ஸம். 1, 7, 4) என்பது சுருதி. (446) யாகங்களால் வழிபடத் தக்கவனும் இவனே என்பதால் இஜ்யः.

யே யஜந்தி மகைः புண்யைர்தேவதாதீன் பித்ருனபி |
ஆத்மானமாத்மனா நித்யம் விஷ்ணுமேவ யஜந்தி தே ||

(3, 40, 27) என்பது ஹரிவம்சம். (447) யாகங்களுக்குரிய எல்லாத் தேவதைகளினும் மிகுந்த சிறப்புள்ளவனாய் யாகத்தால் வழிபடுவதற் குரியவன், மோக்ஷமென்னும் பலனைத் தருவோன் என்பதால் மஹேஜ்யः. (448) யூபத்தையுடைய யாகம் க்ரதுः [யாகரூபியானவன்]. (449) ‘ஆஸத்-யுபைதி’ என்னும் விதிகளை லக்ஷணமாகவுடையது என்பதால் ஸத்த்ரம்; [கர்மஸ்வரூபி]; (ii) அல்லது, நல்லோரைக் காப்பதால் ஸத்த்ரம். (450) ஸதாம் மோக்ஷத்தை நாடு

வோர்க்கு, வேறொன்றுமில்லாத தனிப்பட்ட கதியாவதால் ஸதாம் கதிஃ. (451) எல்லாப் பிராணிகளும் செய்வனவற்றையும் செய்யாதனவற்றையும் தனக்கு இயல்பான அறிவால் காண்கிறான் என்பதால் ஸர்வதர்ஶீ. (452) இயற்கையிலேயே விமுக்தஃ கட்டுப்படாத ஆத்மாவை வுடையவன்; (ii) அல்லது, கட்டுப்படாதவனுயும் ஆத்மாவாயுமிருப்பவன் என்பதால் விமுக்தாத்மா; "விமுக்தஶ்ய விமுச்யதே" (கடோப. 2, 2, 1) என்பது சுருதி. (453) எல்லாமும் அறிவோனும் ஆதலால் ஸர்வஜ்ஞஃ; "இதம் ஸர்வம் யதயமாத்மா" (ப்ருஹ. உப. 2, 4, 6) என்பது சுருதி. (454) ஜ்ஞானம் உத்தமம் என்னும் இது அடைமொழியுடைய ஒரே பெயர்; சிறந்ததாய், வேறொன்றால் பிறவாது தானே என்றுமிருப்பதாய், (அவிச்சின்னமாய்) இடையறாததாய், எல்லாவற்றையும் பெறுவிக்கும் கருவிகளுட் சிறந்ததாய் இருக்கும் ஞானம் ஜ்ஞானம் உத்தமம், (அதாவது) பிரும்மம்; "ஸத்யம் ஜ்ஞானமனந்தம் ப்ரஹ்ம" (தைத். உப. 2, 1) என்பது சுருதி.

सुव्रतः सुमुखः सूक्ष्मः सुघोषः सुखदः सुहृत् ।
मनोहरो जितक्रोधो वीरबाहुर्विदारणः ॥ ६२ ॥

62. ஸுவ்ரதஃ ஸுமுகஃ ஸூக்ஷ்மஃ ஸுகோஷஃ ஸுகதஃ ஸுஹ்ருத் |
மனோஹரோ ஜிதக்ரோதோ வீரபாஹுர்விதாரணஃ ||

(455) சோபனமான விரதத்தை யுடையவன் என்பதால் ஸுவ்ரதஃ.

ஸக்ருதேவ ப்ரபன்னாய தவாஸ்மீதி ச யாசதே |
அபயம் ஸர்வதா தஸ்மை ததாம்யேதத் வ்ரதம் மம ||

என்பது (யுத்தகா. 18, 33) ஸ்ரீராமாயணத்திலே ராம வசனம். (456) சோபனமான முகத்தை யுடையவன் என்பதால் ஸுமுகஃ; "ப்ரஸன்னவதனம் சாரு பத்ம-

பத்ராயதேக்ஷணம்'' (6, 7, 80) என்பது விஷ்ணு புராணம்; (ii) அல்லது, வனவாசஞ் செய்வதில் ஸுமுகனாயிருப்பதால் தசரதனுடைய மகன் ராமன் ஸுமுகஃ;

ஸ்வபிதுர்வசனம் ஸ்ரீமானபிஷேகாத் பரம் ப்ரியம் |
மனஸா பூர்வமாஸாத்ய வாசா ப்ரதிக்ருஹீதவான் || (ஸு. 33, 24)
இமானி து மஹாரண்யே விஹ்ருத்ய நவ பஞ்ச ச |
வர்ஷாணி பரமப்ரீதஃ ஸ்தாஸ்யாமி வசனே தவ || (அயோ. 24, 17)
ந வனம் கந்துகாமஸ்ய த்யஜதஶ்ச வஸுந்தராம் |
ஸர்வலோகாதிகஸ்யைவ மனோ ராமஸ்ய விவ்யதே ||
(அயோ 19, 33).

என்பது ஸ்ரீராமாயணம்; (iii) அல்லது, வித்யைகளை யெல்லாம் உபதேசிப்பதால் ஸுமுகஃ; "யோ ப்ரஹ்மாணம்" (ஶ்வேதா. உப. 6, 18) என்று தொடங்கும் சுருதியைக் காண்க. (457) சப்தம் முதலிய ஸ்தூல காரணங்கள் இல்லாமையால், ஆகாசம் முதலியவை மேன்மேலும் ஸ்தூலமாவதற்கு சப்தம் முதலியவை காரணங்கள், இக்காரணங்கள் (இவனுக்கு) இல்லையாகையால் ஸூக்ஷ்மஃ; "ஸர்வகதம் ஸுஸூக்ஷ்மம்" (முண்டகோப. 1, 1, 6) என்பது சுருதி. (458) வேதம் என்னப்படும் மங்களகரமான கோஷத்தையுடையவன்; (ii) அல்லது, மேகத்தைப்போன்று கம்பீரமான கோஷத்தையுடையவன் என்பதால் ஸுகோஷஃ. (459) நல்ல நடத்தையுடையோருக்குச் சுகத்தைக் கொடுப்பதாலும், கெட்ட நடத்தையுடையோருடைய சுகத்தை த்யதி வெட்டியழிப்பதாலும் ஸுகதஃ. (460) பிரத்யுபகாரத்தை எதிர்பாராமல் உபகாரஞ் செய்வோனாதலால் ஸுஹ்ருத். (461) நிரதிசயமான (அளவுகடந்த) ஆனந்த வடிவினனாகி மனத்தைக் கவர்வதால் மனோஹரஃ; "யோ வை பூமா தத்ஸுகம் நால்பே ஸுகமஸ்தி" (சாந்தோ. உப. 7, 23, 1) என்பது சுருதி. (462) எவனால் கோபம் ஜயிக்கப்பட்டதோ அவன் ஜிதக்ரோதஃ; வேத வரம்பை ஸ்தாபிப்பதற்காக சுரர்களின் (தேவர்களின்) பகைவர்களைக் கொல்கிறானே யல்லா

மல், கோபத்தின் வசப்பட்டுக் கொல்வோன் அல்லன் என்றவாறு. (463) தேவர்களின் சத்ருருக்களைக் கொன்று வேதவரம்பை நிலைநிறுத்தி, விக்ரமம் பொருந்திய தோள்களை யுடையவன் என்பதால் வீரபாஹுஃ. (464) அதர்மஞ் செய்வோரைக்கிழித்துப்போடுகிறான் என்பதால் விதாரணஃ.

स्वापनः स्ववशो व्यापी नैकात्मा नैककर्मकृत् ।
वत्सरो वत्सलो वत्सी रत्नगर्भो धनेश्वरः ॥ ६३ ॥

63 ஸ்வாபனஃ ஸ்வவஶோ வ்யாபீ நைகாத்மா நைககர்மக்ருத்|
வத்ஸரோ வத்ஸலோ வத்ஸீ ரத்னகர்போ தனேஶ்வரஃ||

(465) [தன்] மாயையால் பிராணிகளைத் தங்கள் ஆத்ம ஜ்ஞானத்தை யிழந்தவர்களாகச் செய்வதால் ஸ்வாபனஃ [தூங்கச் செய்வோன்]. (466) ஸ்வதந்திரன் ஸ்வவஶஃ [பிறர்க்கு வசப்படாதவன்]; ஜகத்தினுடைய உற்பத்தி, ஸ்திதி, லயம் இவற்றிற்குக் காரணமாதலால். (467) ஆகாயத்தைப்போல எங்குமிருப்பதால் வ்யாபீ; "ஆகாஶவத் ஸர்வகதஶ்ச நித்யஃ" என்பது சுருதி; (ii) அல்லது, காரணமாய் எல்லாக் காரியப் பொருளிலும் வியாபித்திருப்பதால் வ்யாபீ. (468) ஜகத்தை உற்பத்தி செய்வது முதலியவற்றிலே வெளிப்படுத்திய நிமித்த சக்திகளாகிய விபூதிகளால் பல வடிவங்களாகி இருப்பதால் நைகாத்மா. (469) ஜகத்தின் உற்பத்தி ஸம்பத்தி விபத்தி முதலான காரியங்களைச் செய்வதால் நைககர்மக்ருத். (470) அகிலமும் (ஒன்று விடாமல் எல்லாமும்) இவனிடத்திலே வசிப்பதால் வத்ஸரஃ. (471) பக்தர்களிடம் சினேகமுடையவனாதலால் வத்ஸலஃ; "வத்ஸாம்ஸாப்யாம் காமபலே (பாணினிஸூ. 5, 2, 98) "இதி லச்ப்ரத்யயஃ" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]. (472) கன்றுகளைக் காப்பதால் வத்ஸீ; (ii) அல்லது, ஜகத் பிதாவாகிய அவனுக்கு (ப்ரஜைகள்) உயிர்கள் கன்றுகள் போன்றவை என்பதால் வத்ஸீ [கன்றுகளை யுடையவன்].

(473) இரத்தினங்கள் இதன் வயிற்றிலே யிருப்பன என்ப தால் சமுத்திரம் ரத்னகர்பஃ என்னப்படும்; [சமுத்திரரூபி]; (ii) அல்லது, இரத்தினங்களைச் சமுத்திரம் தன் இடத்தில் கொண்டுள்ளதுபோல உயிர்களைத் தன் வயிற்றிலே கொண்டவன். (474) தனங்களுக்கு ஈசுவரன் என்பதால் தனேஸ்வரஃ; [செல்வங்களை வழங்கக் கூடியவன்].

धर्मगुब्धर्मकृद्धर्मी सदसत् क्षरमक्षरम् ।
अविज्ञाता सहस्रांशुर्विधाता कृतलक्षणः ॥ ६४ ॥

64. தர்மகுப் தர்மக்ருத் தர்மீ ஸதஸத் க்ஷரமக்ஷரம் |
அவிஜ்ஞாதா ஸஹஸ்ராம்ஶுர்விதாதா க்ருதலக்ஷணஃ ||

(475) தர்மத்தைப் பாதுகாப்பதால் தர்மகுப்; "தர்மஸம்ஸ்தாபனார்(த்)தாய ஸம்பவாமி யுகே யுகே" (கீதை. 4, 8) என்பது பகவத்வசனம். (476) தர்மம் அதர்மம் இவை இவனுக்கு இல்லாவிட்டாலும், தர்மத்தின் வரம்பை (மீறிவிடாமல்) நிலையுறுத்துவதற்காக தர்மத்தையே செய்கிறான் என்பதால் தர்மக்ருத். (477) தர்மங்களை நிலைநிறுத்துவதால் தர்மீ. (478) உண்மையான சிறந்த பிரும்மம் ஸத்; "ஸதேவ ஸோம்யேதம்" (சாந்தோ. உப. 6, 2, 1) என்பது சுருதி. (479) சிறப்பில்லாத பிரும்மம் அஸத்; "வாசாரம்பணம் விகாரோ நாமதேயம்" (சாந்தோ. உப. 6, 1, 4) என்பது சுருதி. (480) எல்லாப் பிராணிகளுமானவன் க்ஷரம். (481) கூடஸ்தன் அக்ஷரம்;

த்வாவிமௌ புருஷௌ லோகே க்ஷரஶ்சாக்ஷர ஏவ ச |
க்ஷரஃ ஸர்வாணி பூதானி கூடஸ்தோ'க்ஷர உச்யதே ||

(கீதை 15, 16) என்பது பகவத்வசனம். (482) ஆத்மாவினிடத்தில் (தன்னிடத்தில்), செய்வோன் என்பது முதலான விகற்ப விஞ்ஞானம் கற்பிதம் என்று 'தத்' என்னும் பிரும்மத்தின் வாசனையால் மூடப்பட்ட ஜீவன் விஜ்ஞாதா; அதனினுஞ் சிறந்த விஷ்ணு அவிஜ்ஞாதா. (483) ஆதித்யன்

முதலானோரிடமுள்ள கிரணங்கள் இவனுடையவை என்பதால் இவனே முக்கியமான ஸஹஸ்ராம்ஶு:; "யேன ஸூர்யஸ்தபதி தேஜஸேத்த:" (தைத். ப்ராஹ். 3, 12, 9) என்பது சுருதி; "யதாதித்யகதம் தேஜ:" (கீதை. 15, 12) என்பது ஸ்ம்ருதி. (484) எல்லாப் பிராணிகளையும் தாங்குகின்ற (ஆதி) சேஷன், திக்கஜங்கள், மலைகள் இவற்றையும் (விஶேஷேண) விசேஷித்து, தாங்கி நிற்பதால் விதாதா. (485) எப்பொழுதும் இருப்பதான சைதன்யமாவதால் க்ருதலக்ஷண:; (ii) அல்லது, லக்ஷணனி சாஸ்திரங்கள், இவனாலே செய்யப்பட்டன என்பதால்; "வேதா: ஶாஸ்த்-ராணி விஜ்ஞானமேதத் ஸர்வம் ஜனார்தனாத்" (சு. 139) என்று இங்கேயே சொல்லப்போகிறார்; (iii) அல்லது, ஒரே சாதியைச் சேர்ந்தது, அல்லது, சேராதது என்று பாகுபாடு செய்வதற்கான லக்ஷணங்கள் (அடையாளங்கள்) எல்லாப் பிறவிகளுக்கும் இவனால் இடப்பட்டன என்பதால்; (iv) அல்லது, தன்னிடத்திலே ஸ்ரீவத்ஸமென்னும் மறுவை மார்பிலே அமைத்துக்கொண்டவன் என்பதால் க்ருதலக்ஷண:.

गभस्तिनेमिः सत्त्वस्थः सिंहो भूतमहेश्वरः ।
आदिदेवो महादेवो देवेशो देवभृद्गुरुः ॥ ६५ ॥

65. கபஸ்திநேமி: ஸத்த்வஸ்த: ஸிம்ஹோ பூதமஹேஶ்வர: |
ஆதிதேவோ மஹாதேவோ தேவேஶோ தேவப்ருத் குரு: ‖

(486) கப்ஸ்திசக்ரத்தின் (கிரண மண்டலத்தின்) மத்தியிலே சூரியனாய் இருப்பவனாதலால் கபஸ்திநேமி:. (487) ஒளி பொருந்திய ஸத்வ குணத்தை முக்கியமாய் மேற்கொள்கிறான் என்பதால்; (ii) அல்லது, எல்லாப் பிராணிகளிடத்திலும் இருக்கிறான் என்பதால் ஸத்த்வஸ்த:. (488) சிங்கம் போன்று விக்ரமமுடையவனாதலால் ஸிம்ஹ:; (ii) அல்லது, 'ந்ரு' என்னும் சொல்லை விடுத்துக் கூறுவதால், 'ஸத்யபாமா பாமா' என்பதுபோல, நரஸிம்-

ஹன் ஸிம்ஹ: [நரசிங்கவுருக் கொண்டவன்]. (489) உயிர்களுக்குப் பெரிய ஈசன்; (ii) அல்லது, பூதேன சத்தியமாய், அவனே பரமனன பெரிய ஈசன் என்பதால் பூதமஹேஶ்வர:. (490) எல்லாப் பிராணிகளும் இவனாலே பற்றிக்கொள்ளப் படுகின்றன [இவனை முதல்வனாகக் கொண்டன] என்பதால் ஆதி:, ஆதியான தேவன் ஆதிதேவ:. (491) எல்லா நினைவுகளையும் விடுத்து, ஆத்மஜ்ஞான யோகம் ப்ரபுத்வம் இவை பற்றியே கொண்டாடப்படுகிறான் ஆதலால் மஹாதேவ: என்னப்படுகிறான். (492) தலைமைபற்றி தேவர்களுக்கு ஈசன் தேவேஶ:. (493) தேவர்களை ரக்ஷிக்கிறான் என்பதால் தேவப்ருத், இந்திரன்; அவனுக்கும் ஆக்ஞையிடுவோன் தேவப்ருத்குரு:; (ii) அல்லது, தேவர்களை ரக்ஷிப்பதாலும்; (iii) அல்லது, ஸகல வித்யைகளையும் மறைத்துப் பின் வெளியிடுவதாலும் (அல்லது, அவற்றைத் தன்னுட்கொண்டிருப்பதாலும்) தேவப்ருத்குரு:.

उत्तरो गोपतिर्गोप्ता ज्ञानगम्यः पुरातनः ।
शरीरभूतभृद्भोक्ता कपीन्द्रो भूरिदक्षिणः ॥ ६६ ॥

66. உத்தரோ கோபதிர்கோப்தா ஜ்ஞானகம்ய: புராதன: |
ஶரீரபூதப்ருத் போக்தா கபீந்த்ரோ பூரிதக்ஷிண: ||

(494) ஜன்மம்-ஸம்ஸாரம் ஆகிய கட்டினின்றும் விடுவிக்கிறான் என்பதால் உத்தர:; (ii) அல்லது, எல்லோரினும் சிறந்தவன் என்பதால்; "விஶ்வஸ்மாதிந்த்ர உத்தர:" (ருக்வே. 10, 86, 1) என்பது சுருதி. (495) பசுக்களைப் பரிபாலித்து, இடையன் வேஷத்தைத் தரித்தவன் கோபதி:; (ii) அல்லது, கௌ: பூமிப்பிராட்டி, அவளுடைய பதியாவதால். (496) எல்லாப் பிராணிகளையும் பரிபாலிக்கும் லோக ரக்ஷகன் என்பதால் கோப்தா. (497) கர்மாவினாலோ ஞானம் கர்மா இவற்றாலோ அறியப்படமாட்டான்; ஆனால் ஞானத்தால் [மட்டுமே] அறியப்படுகிறான் என்பதால் ஞானகம்ய:.

(498) காலத்தைக் கொண்டு அளவிட முடியாதவனுய் முன்பும் இருந்தவன் என்பதால் புராதனঃ. (499) சரீரத்தை எடுப்பதற்கான (ஐந்து) பூதங்களையும் தாங்குவோன் என்பதால் ஶரீரபூதப்ருத் [பிராணஸ்வரூபி]. (500) காப்பாற்றுவதால் போக்தா; (ii) அல்லது, பரமானந்த வெள்ளம் முழுவதையும் அனுபவிப்பதால் போக்தா.

இவ்வாறு பெயர்களில் 5-வது நூறு விரித்துரை செய்யப்பெற்றது.

(501) கபிঃ வராஹம், இந்த்ரঃ சிரேஷ்டன்; சிரேஷ்டமான வராஹவுருவத்தை மேற்கொண்டவன் கபீந்த்ரঃ; (ii) அல்லது, கபீனும் வானரங்களுக்கு, இந்திரன் தலைவன் கபீந்த்ரঃ; இராகவன். (502) பூரயঃ மிகுதியான யாகதக்ஷிணைகள், தர்மத்தின் உயர்ந்த எல்லைகளைக் காட்டுவதற்காக, யாகத்தைச் செய்வோனுகிய இவனிடம் இருப்பதால் பூரிதக்ஷிணঃ.

सोमपोऽमृतपः सोमः पुरुजित् पुरुसत्तमः ।
विनयो जयः सत्यसन्धो दाशार्हः सात्वतां पतिः ॥ ६७ ॥

67. ஸோமபோ'ம்ருதபঃ ஸோமঃ புருஜித் புருஸத்தமঃ |
விநயோ ஜயঃ ஸத்யஸந்தோ தாஶார்ஹঃ ஸாத்த்வதாம் பதிঃ||

(503) எல்லா யாகங்களிலும் யாகத்திற்குரிய தேவதையின் ரூபமாகி ஸோமரஸத்தைப் பருகுகிருன் என்பதால் ஸோமபঃ; (ii) அல்லது, யாகஞ் செய்வோனுடைய வடிவாகித் தருமத்தின் ஒழுங்கை விளக்குவோனுகி (ஸோமரஸத்தைப் பருகுகிருன்) என்பதால் ஸோமபঃ. (504) தன் ஆத்மாவாகிய அமுதரஸத்தைப் பருகுவதால் அம்ருதபঃ; (ii) அல்லது, அசுரர்களால் அபகரிக்கப்பட்ட அமுதத்தைப் பாதுகாத்து, தேவர்களைப் பருகும்படி செய்து தானும் பருகினுன் என்பதால். (505) ஸோம (சந்திர) ரூபனுய் ஒஷதிகளை (மூலிகைகளை) போஷிப்பவன் ஸோமঃ; (ii) அல்லது, உமையோடு கூடிய சிவன் என்பதால். (506) புரூன் பலரையும் ஜயிப்பதால் புருஜித். (507) விசுவத்தை

ரூபமாகக்கொண்டவன் என்பதால் புரு:, சிறந்திருப் பதால் ஸத்தம:; புருவாகிய ஸத்தமன் புருஸத்தம:. **(508)** துஷ்டர்களுக்கு வினயம் தண்டனையைச் செய்கிறான் என்பதால் வினய:. **(509)** எல்லாப் பிராணிகளையும் ஜயிப்பதால் ஜய:. **(510)** ஸத்யா உண்மையாகும் ஸந்தா சங்கற்பம் (எண்ணம்) இவனுக்கு உண்டு என்பதால் ஸத்ய-ஸந்த:; [இவனுடைய எண்ணப்படியே நடக்கும்.]; "ஸத்ய-ஸங்கல்ப:" (சாந்தோ. உப. 8, 1, 5) என்பது சுருதி. **(511)** தாஶ: தானம், அதைப் பெறுவதற்குத் தகுதியுள்ள வன் தாஶார்ஹ: ; அல்லது, தாஶார்ஹ குலத்தில் உதித்த வன் என்பதால். **(512)** ஸாத்த்வதம் என்பது ஒரு தந்திர நூல்; "தத்கரோதி ததாசஷ்டே இதி ணிசி க்ருதே க்விப்-ப்ரத்யயே ணிலோபே ச க்ருதே, பதம் ஸாத்த்வத்" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]; [ஸாத்த்வத் ஸாத்த்வத தந்திரத்தை ஆசரிப்பவன்] அவர்களின் பதி: யோகக்ஷேமங் களைச் செய்வோன் என்பதால் ஸாத்த்வதாம் பதி:.

जीवो विनयितासाक्षी मुकुन्दोऽमितविक्रमः ।
अम्भोनिधिरनन्तात्मा महोदधिशयोऽन्तकः ॥ ६८ ॥

68. ஜீவோ வினயிதாஸாக்ஷீ முகுந்தோ'மிதவிக்ரம: |
அம்போநிதிரனந்தாத்மா மஹோததிஶயோ'ந்தக: ||

(513) க்ஷேத்ரஜ்ஞ ரூபங்கொண்டு பிராணன்களைத் தரிப்பதால் ஜீவ: என்னப்படுகிறான். **(514)** வினயகுணம் வினயிதா ; அதனை உயிர்களிடம் நேரிலே காண்பதால் வினயிதாஸாக்ஷீ. **(514 i)** அல்லது, "நயதி கதிவாசினோ ரூபம்" என்னும் இலக்கணக் குறிப்பால் வினயிதா [வழிப் படுத்துவோன்]. **(514 ii)** அஸாக்ஷீ கண்கொண்டு காணாத வன் ; (அதாவது), ஆத்மாவினும் வேறான வஸ்து [இல்லா மையால்] மற்று ஒன்றையும் காணாதவன் என்பது பொருள். **(515)** முக்தியளிப்பதால் முகுந்த: ; "ப்ருஷோதராதித்வாத்

ஸாதுத்வம்" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]; "அக்ஷர ஸாம்யாந்நிருக்திவசனுத் நைருக்தானும் முகுந்த இதி நிருக்திः" [என்பதும் இலக்கணக் குறிப்பு]. **(516)** அமிதாः அளவுபடாத விக்ரமாः மூன்று அடி வைப்புக்களை யுடையவன் என்பதால்; **(ii)** அல்லது, அளவில்லாத விக்ரமணம் சூரத்தனத்தை யுடையவன் என்பதால் அமிதவிக்ரமः. **(517)** அம்பாம்ஸி தேவர் முதலானோர் (தேவர், மானுடர், பிதரர், அசுரர்) இவனிடத்தில் நிதிபோலச் சென்றடைகிறார்கள் என்பதால் அம்போநிதிः; "தானி வா ஏதானி சத்வார்யம்பாம்ஸி, தேவாः மனுஷ்யா பிதரோ'-ஸுராः" (தைத். ப்ராஹ். 2, 2, 8) என்பது சுருதி; **(ii)** அல்லது, ஸாகரம் [கடலாக இருப்பவன்]; "ஸரஸாமஸ்மி ஸாகரः" (கீதை. 10, 24) என்பது பகவத்வசனம். **(518** இடத்தாலும், காலத்தாலும், பொருளாலும் அளவு (பிரிவு) படாதவனுதலால் அனந்தாத்மா. **(519)** எல்லாப் பிராணிகளையும் ஒடுக்கி ஜகத்தை (ஏகார்ணவமாக) ஒரு பெரிய வெள்ளக்காடாகச் செய்து அந்த மஹோததியிலே (பெருவெள்ளத்திலே) சாய்ந்து கிடத்தலால் மஹோததிஶயः. **(520)** பிராணிகளை முடிவு செய்கிறான் என்பதால் அந்தகः; "தத்கரோதி ததாசஷ்டே இதி ணிசி ண்வுலி அகாதேஶः" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு; சுராதிகண ஸூத்ரம்; பாணினி ஸூ. 3, 1, 133; ஷெ 7, 1, 1].

अजो महार्हः स्वाभाव्यो जितामित्रः प्रमोदनः ।
आनन्दो नन्दनो नन्दः सत्यधर्मा त्रिविक्रमः ॥ ६९ ॥

69. அஜோ மஹார்ஹः ஸ்வாபாவ்யோ ஜிதாமித்ரः ப்ரமோதனः |
ஆனந்தோ நந்தனோநந்தः ஸத்யதர்மா த்ரிவிக்ரமः ||

(521) ஆத் விஷ்ணுவினிடமிருந்து, பிறந்தான் என்பதால் காமன் அஜः; [காமதேவனுடைய ரூபத்தைக்கொண்ட

வன்]. (522) மஹஃ பூஜை, அதற்கு உரியவன் என்பதால் மஹார்ஹஃ. (523) எப்பொழுதும் நிலைத்திருக்கும் வடிவை யுடையவனுதலால் சுபாவத்தாலே அபாவ்யஃ (பிறக்கத் தகாதவன்) என்பதால் ஸ்வாபாவ்யஃ. (524) எவனுல் அகத்துள் இருக்கும் (ராகம், த்வேஷம்) விருப்பு வெறுப்பு முதலிய பகைவர்களும், புறத்தேயுள்ள இராவணன் கும்ப கர்ணன் சிசுபாலன் முதலான பகைவர்களும் ஜயிக்கப் பட்டனரோ, அவன் ஜிதாமித்ரஃ. (525) தன் ஆத்மாவாகிய அமுதரஸத்தை இனிது பருகி எப்பொழுதும் பேரின்பங் கொள்கிருன்; (ii) அல்லது, தியான மாத்திரத்திலே தியானஞ் செய்வோருக்கும் பேரின்பத்தைத் தருகிருன் என்பதால் ப்ரமோதனஃ. (526) ஆனந்தம் இவனது ஸ்வ ரூபமாதலால் ஆனந்தஃ; "ஏதஸ்யைவானந்தஸ்யான்யானி பூதானி மாத்ராமுபஜீவந்தி" (ப்ருஹ. உப. 4, 3, 32) என் பது சுருதி. (527) இன்பமளிக்கிருன் என்பதால் நந்தனஃ. (528 i) எல்லா (உபபத்தியாலும்) பொருளாலும் பிரகாரத் தாலும் (ஸம்ருத்தன்) நிரம்பியவன் என்பதால் நந்தஃ. (528 ii) இந்திரியங்களாலான இன்பம் ஒன்றும் இவனுக்கு இல்லை என்பதால் அநந்தஃ; "யோ வை பூமா தத்ஸுகம் நால்பே ஸுகமஸ்தி" (சாந்தோ. உப. 7, 23, 1) என்பது சுருதி. (529) தர்மம் ஞானம் முதலியன இவனுக்கு (உண்மையால்) இருப்பதால் ஸத்யதர்மா. (530) எவனுடைய மூன்று அடி வைப்புகள் மூன்று உலகங்களிலும் வைக்கப்பட்டனவோ, அவன் த்ரிவிக்ரமஃ; "த்ரீணி பதா விசக்ரமே" (தைத். ப்ரா. 2, 4, 6) என்பது சுருதி; (ii) அல்லது, மூவுலகங் களும் எவனுல் தாவப் பெற்றனவோ அவன் த்ரிவிக்ரமஃ;

த்ரிரித்யேவ த்ரயோ லோகாஃ கீர்(த்)திதா முனிஸத்தமைஃ |
க்ரமதே தாம்ஸ்த்ரிதா ஸர்வாம்ஸ்த்ரிக்ரமோ'ஸி ஜனுர்தன ||

என்பது ஹரி வம்சம் (3, 88, 41).

महर्षिः कपिलाचार्यः कृतज्ञो मेदिनीपतिः ।
त्रिपदस्त्रिदशाध्यक्षो महाश्रृङ्गः कृतान्तकृत् ॥ ७० ॥

70. மஹர்ஷிஃ கபிலாசார்யஃ க்ருதஜ்ஞோ மேதினீபதிஃ |
த்ரிபதஸ்த்ரிதஶாத்யக்ஷோ மஹாஶ்ருங்கஃ க்ருதாந்த-க்ருத்||

(531) மஹர்ஷிஃ கபிலாசார்யஃ என்பது அடைமொழியோடு கூடிய ஒரே பெயர். பெரிய ருஷி என்பதால் மஹர்ஷிஃ, வேதம் முழுவதையும் கண்டறிந்தோன் ஆதலால்; மற்றவர்கள் வேதத்தின் ஒவ்வொரு பகுதியை மட்டும் கண்டறிந்தவர்கள் ஆதலால் ருஷிகள். கபிலர் சுத்த தத்துவ விஜ்ஞானம் ஆகிய ஸாங்க்யத்திற்கு ஆசாரியர் ஆதலால் கபிலாசார்யஃ; "ஶுத்தாத்மதத்த்வவிஜ்ஞானம் ஸாங்க்ய-மித்யபிதீயதே' என்பது வியாஸ ஸ்ம்ருதி; "ருஷிம் ப்ரஸூதம் கபிலம் மஹாந்தம்" (ஶ்வேதா. உப. 5, 2) என்பது சுருதி; "ஸித்தானாம் கபிலோ முனிஃ" (கீதை. 10, 26) என்பதும் ஸ்ம்ருதி. (532) க்ருதம் காரியப் பொருளான ஜகத், ஜ்ஞஃ ஆத்மா; க்ருதமும் அதற்கு ஜ்ஞனுமாய் இருப்பவன் க்ருதஜ்ஞஃ [ஜகத்தும் ஆத்மாவுமா யிருப்பவன்]. (533) மேதின்யாஃ பூமி(ப் பிராட்டி)யின், பதி [கணவன்] மேதினீபதிஃ. (534) இவனுக்கு மூன்று பதங்கள் [அடி வைப்புகள்] உண்டு என்பதால் த்ரிபதஃ; "த்ரீணி பதா விசக்ரமே" (தைத். ப்ரா. 2, 4, 6) என்பது சுருதி. (535) குணச் சேர்க்கையால் உண்டாவன ஜாக்ரத் முதலிய மூன்று (ஜாக்ரத்-ஸ்வப்ன-ஸுஷுப்தி என்னும்) தஶாஃ அவஸ்தைகள் (நிலைமைகள்); அவற்றை அத்யக்ஷஃ மேற்பார்வை செய்வோன் என்பதால் த்ரிதஶாத்யக்ஷஃ. (536) மீன் வடிவு கொண்டு [தன்] பெரிய கொம்பிலே படகைக் கட்டிக் கொண்டு பிரளய வெள்ளத்தில் விளையாடினன் என்பதால் மஹாஶ்ருங்கஃ. (537) க்ருதஸ்ய (ஜகத்தின்) அந்தம் ஸம்ஹா

ரத்தை, செய்கிறுன் என்பதால்; (ii) அல்லது, க்ருதாந்தம் இயமனை, கொல்கிறுன் என்பதால் க்ருதாந்தக்ருத்.

महावराहो गोविन्दः सुषेणः कनकाङ्गदी ।
गुह्यो गभीरो गहनो गुप्तश्चक्रगदाधरः ॥ ७१ ॥

71. மஹாவராஹோ கோவிந்தః ஸுஷேணః கனகாங்கதீ |
குஹ்யோ கபீரோ கஹனோ குப்தஶ்சக்ரகதாதரః ||

(538) பெரிதான வராஹமானவன் மஹாவராஹః. (539) கோபிః மொழிகளால் அடையப் படுவதால்; (ii) அல்லது, [மொழிகளால்] வேதாந்த வாக்யங்களால் [ஆத்மாவை] அறிகிறுன் என்பதால் கோவிந்தః; "கோபிரேவ யாதோ வேத்யோ கோவிந்தః ஸமுதாஹ்ருதః" என்பது ஸ்ரீ விஷ்ணு திலகம். (540) மங்களமான ஸேனு கணத்தை (கூட்டத்தை) யுடையவன் என்பதால் ஸுஷேணః. (541) பொன்மயமான தோள்வளைகளை யுடையவன் கனகாங்கதீ. (542) ரஹஸ்யங்களான உபநிஷத்துக்களால் அறியப்படுவோன்; (ii) அல்லது, ஹ்ருதயாகாசமாகிய குகையிலே நிலைத்திருப்பவன் என்பதால் குஹ்யః. (543) ஞானம், ஆளுந்திறன் (ஐசுவரியம்), பலம், வீரம் முதலியவற்ருல் கம்பீரமாக விளங்குவோன் கபீரః. (544) [இவனுக்குள்ளே] பிரவேசிப்பது அரிதாகையால் கஹனః; (ii) அல்லது, மூன்று (அவஸ்தைகளையும்) நிலைமைகளையும் பாவாபாவங்களையும் [கடந்தவனுய்] இருப்பு இறப்புகளையும் காண்போன் ஆதலால் கஹனః. (545) வாக்கிற்கும் மனத்திற்கும் எட்டாதவன் (கோசரன் அல்லன்) ஆதலால் குப்தః; ''ஏஷ ஸர்வேஷு பூதேஷு கூடோ'த்மா ந ப்ரகாஶதே'' (கடோப. 1, 3, 12) என்பது சுருதி.

(546) மனஸ்த(த்)வாத்மகம் சக்ரம் புத்தித(த்)த்வாத்மிகாம் கதாம் |
தாரயன் லோகரக்ஷார்(த்)த்முக்தః சக்ரகதாதரః ||

[மனஸ் தத்துவமாகிய சக்கிரத்தையும் புத்தி தத்துவமாகிய கதாயுதத்தையும் உலகங்களை ரக்ஷிப்பதற்காகத் தரித்துக் கொண்டிருப்பதால் சக்ரகதாதரஃ என்னப்படுகிறான்.]

वेधाः स्वाङ्गोऽजितः कृष्णो दृढः संकर्षणोऽच्युतः ।
वरुणो वारुणो वृक्षः पुष्कराक्षो महामनाः ॥ ७२ ॥

72. வேதாஃ ஸ்வாங்கோ'ஜிதஃ க்ருஷ்ணோ த்ருடஃ ஸங்கர்ஷணோ'ச்யுதஃ |
வருணோ வாருணோ வ்ருக்ஷஃ புஷ்கராக்ஷோ மஹாமனாஃ ||

(547) சிருஷ்டி செய்வோன் வேதாஃ; "ப்ருஷோதராதித்வாத் ஸாதுத்வம்" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]. (548) காரியங்களைச் செய்வதிலே, தானே தனக்கு (அங்கமாக) உதவி செய்வோனாக இருப்பதால் ஸ்வாங்கஃ. (549) அவதாரங்களில் எவனாலும் ஜயிக்கப்படாதவன் என்பதால் அஜிதஃ. (550) க்ருஷ்ணஃ கிருஷ்ணத் வைபாயனர் (வியாச பகவான்);

க்ருஷ்ணத்வைபாயனம் வ்யாஸம் வித்தி நாராயணம் ப்ரபும் |
கோ ஹ்யன்யஃ புண்டரீகாக்ஷாந்மஹாபாரதக்ருத் பவேத் ||

(3, 4, 5) என்பது விஷ்ணுபுராண வசனம். (551) ஸ்வரூபம், ஸாமர்த்தியம் (திறமை) முதலியவற்றில் கேடுறுதல் இல்லாததால் த்ருடஃ. (552) ஸம்ஹார காலத்தில் உயிர்களை ஒரேயடியாக ஸங்கர்ஷயதி ஒடுக்குகிறான் என்பதால் ஸங்கர்ஷணஃ; ஸ்வரூபத்தினின்றும் ந ச்யோததி வழுவாதிருக்கிறான் என்பதால் அச்யுதஃ; ஸங்கர்ஷணோச்'யுதஃ என்பது அடைமொழி கொண்ட ஒரே பெயர் ஆகும். (553) தன் கிரணங்கள் சுருங்குவதால் சாயங்காலத்துச் சூரியன் வருணஃ [ஸூர்ய ஸ்வரூபி]; "இமம் மே வருண ஶ்ருதீ ஹவம்" (தைத். ஸம். 2, 10, 11) என்பது மந்த்ரவர்ணம். (554) வருணனுடைய அபத்யம் புத்திரரான வஸிஷ்டர்

(ii) அல்லது அகஸ்தியர் வாருணஃ [அந்த ரிஷியும் அவனே]. (555) மரம்போல அசையாது நிற்பதால் வ்ருக்ஷஃ; "வ்ருக்ஷ இவ ஸ்தப்தோ திவி திஷ்டத்யேகஃ" (ஶ்வேதா. உப. 3, 9) என்பது சுருதி. (556) "வ்யாப்த்யர்(த்)தாதக்ஷ-தேர்தாதோஃ புஷ்கரோபபதாதண்ப்ரத்யயஃ" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]; அதன்படி, புஷ்கராக்ஷஃ [முற்றும் வியாபித்திருப்பவன்]; (ii) அல்லது, ஹ்ருதயத் தாமரையிலே சிந்தனை செய்யப்பெற்று (தன்) ஸ்வரூபத்தோடு பிரகாசிக்கிறான் என்பதால் புஷ்கராக்ஷஃ. (557) சிருஷ்டி, ஸ்திதி, ஸம்ஹாரம் ஆகிய காரியங்களை மனத்தால் (நினைத்த மாத்திரத்திலே) செய்து முடிக்கிறான் என்பதால் மஹாமனாஃ; "மனஸைவ ஜகத் ஸ்ருஷ்டிம் ஸம்ஹாரம் ச கரோதி யஃ" (5, 22, 15) என்பது விஷ்ணுபுராணம்.

भगवान् भगहानन्दी वनमाली हलायुधः ।
आदित्यो ज्योतिरादित्यः सहिष्णुर्गतिसत्तमः ॥ ७३ ॥

73. பகவான் பகஹாநந்தீ வனமாலீ ஹலாயுதஃ |
ஆதித்யோ ஜ்யோதிராதித்யஃ ஸஹிஷ்ணுர்கதிஸத்தமஃ ||

(558) ஐஶ்வர்யஸ்ய ஸமக்ரஸ்ய தர்மஸ்ய யஶஸஃ ஶ்ரியஃ |
வைராக்யஸ்யாத மோக்ஷஸ்ய ஷண்ணாம் பக இதீரணா ||
(விஷ்ணுபு. 6, 5, 74)

['பகஃ' என்பது பூர்ணமான ஐசுவரியத்திற்கும் (பிரபுத்வத்திற்கும், தருமத்திற்கும், புகழுக்கும், செல்வத்திற்கும், பற்றின்மைக்கும் (வைராக்யத்திற்கும்) மோக்ஷத்திற்கும் பெயர்] அது (பகம்) இவனுக்கு இருப்பதால் பகவான்; (ii) அல்லது,

உத்பத்திம் ப்ரலயம் சைவ பூதானாமாகதிம் கதிம் |
வேத்தி வித்யாமவித்யாம் ச ஸ வாச்யோ பகவானிதி || (6, 5, 78)

என்பது விஷ்ணு புராணம்; [பிராணிகளின் உற்பத்தி, நாசம், அவை போவது வருவது என்பவை, வித்யை, அவித்யை

இவற்றை அறிந்தவன் பகவான்]. (559) ஸம்ஹார காலத்தில் பகம் ஐசுவரியம் முதலியவற்றை ஹந்தி (அழிக்கிறான்) என்பதால் பகஹா. (560) இன்பவடிவினன் ஆதலால் ஆனந்தீ ; (ii) அல்லது, எல்லா ஸம்பத்தும் நிரம்பியிருப்ப தால் ஆனந்தீ. (561) பூததன்மாத்திரையின் ரூபமான வைஜயந்தீ என்னும் வனமாலையைத் தரித்திருப்பதால் வன-மாலீ. (562) கலப்பையை ஆயுதமாகக் கொண்ட பலபத்திர னை வடிவங்கொண்டவன் ஹலாயுதः. (563) அதிதிக்குக் கசியபரிடத்தில் வாமனரூபனாய்ப் பிறந்தவன் ஆதித்யः. (564) சூரிய மண்டலமாகிய சோதியிலே இருப்பவன் ஜ்யோதிராதித்யः. (565) சீதம் உஷ்ணம் முதலிய (த்வந்த் வங்களை) இரட்டைகளைச் சகித்துக்கொள்வதால் அல்லது (ii) வெல்வதால், ஸஹிஷ்ணுः. (566) மிகச்சிறந்தவனாயும் கதியாயும் இருப்பதால் கதிஸத்தமः.

सुधन्वा खण्डपरशुर्दारुणो द्रविणप्रदः ।
दिवःस्पृक् सर्वदृग्व्यासो वाचस्पतिरयोनिजः ॥ ७४ ॥

74. ஸுதன்வா கண்டபரஶுர்தாருணோ த்ரவிணப்ரதः |
திவःஸ்ப்ருக் ஸர்வத்ருக் வ்யாஸோ வாசஸ்பதிரயோனிஜः||

(567) இந்திரியங்கள் முதலானவற்றின் ரூபமான சார்ங்கம் என்ற வில்லையுடையவன் என்பதால் ஸுதன்வா. (568) (i) சத்துருக்களை வெட்டுவதால் கண்டபரஶுः [கோடரி], அதை ஜமதக்னியின் மகனாக வடிவெடுத்தபோது [தரித்ததால்] கண்டபரஶுः. (568) (ii) அல்லது, அகண்ட-பரஶுः அகண்டமான (துண்டிக்கமுடியாத) கோடரியை யுடையவனாதலால். (569) நன்மார்க்கத்திற்கு விரோதஞ் செய்வோரிடம் கொடியவனாயிருப்பதால் தாருணः. (570) பக்தர்களுக்கு த்ரவிணம் விரும்பியதை ப்ரதாததி அளிப்ப தால் த்ரவிணப்ரதः. (571) மேலுலகத்தைத் தருவதால் (அல் லது, அடைந்திருப்பதால்) திவःஸ்ப்ருக். (572) ஸர்வத்ருஶாம்

எல்லா ஞானங்களைப் பற்றியும் விரிவுரை செய்த வியாஸர் ஸர்வத்ருக்வ்யாஸ:. [வ்யாஸ ரூபி]. (572) அல்லது, எல்லா மான (முழு) ஞானம் என்பதால் ஸர்வத்ருக் ஸர்வாகார மான ஞானம்; அல்லது, எல்லாவற்றையும் காண்கிறான் என்பதால் ஸர்வத்ருக் [என்றும் கொள்ளலாம்]; ருக்வேதம் முதலிய பாகுபாடுகளால் வேதங்கள் நான்குவிதமாகப் பிரிக்கப்பட்டன; முதலாவது வேதம் 21 பிரிவுகளாகச் செய்யப்பட்டது. இரண்டாவது(வேதம்) 101 பிரிவுகளாகச் செய்யப்பட்டது; ஸாமவேதம் ஆயிரமாகச் செய்யப் பட்டது; அதர்வவேதம் சாகை வேறுபாடுபற்றி ஒன்ப தாகச் செய்யப்பட்டது. இவ்வாறே, புராணங்களும் மற்ற வையும் இவனால் பாகுபாடு செய்யப்பெற்றன என்பதால், வ்யாஸ: பிரமன் [பிரமனாயிருப்பவன்], [என்றும் இரண்டு பெயர்கள்]. (573) வாச: வித்யைக்கு, பதி: [தலைவன்] வாசஸ்பதி:; தாய் வயிற்றிலே பிறவாதவன் என்பதால் அயோநிஜ:; வாசஸ்பதிரயோனிஜ: என்பது அடைமொழி யுடன் கூடிய ஒரே பெயர்.

त्रिसामा सामगः साम निर्वाणं भेषजं भिषक् ।
संन्यासकृच्छमः शान्तो निष्ठा शान्तिः परायणम् ॥ ७५ ॥

75. த்ரிஸாமா ஸாமக: ஸாம நிர்வாணம் பேஷஜம் பிஷக் |
ஸம்ந்யாஸக்ருச்சம: ஶாந்தோ நிஷ்டா ஶாந்தி: பரா-
யணம் ||

(574) ஸாமகானஞ் செய்வோர்களால் தேவவிரதம் என்னப்பெற்ற மூன்று ஸாமங்களாலும் துதிக்கப்படுவோன் என்பதால் த்ரிஸாமா. (575) ஸாமகானஞ் செய்வோன் என்பதால் ஸாமக:. (576) "வேதானாம் ஸாமவேதோ'ஸ்மி" (கீதை. 10, 22) என்பது பகவத்வசனம் ஆதலால், ஸாம ஸாமவேதம் [ஸாமவேத வடிவினன்]. (577) சகல துக்கங் களும் நீங்குவதாகிய பரமானந்த நிலை நிர்வாணம், [அந்த

நிலேயாயிருப்பவன்]. (578) ஸம்ஸாரமாகிய நோய்க்கு மருந்து பேஷஜம். (579) கீதையிலே ஸம்ஸாரமாகிய நோயினின்றும் விடுதலே செய்யும் சிறந்த வித்யையை உபதேசித்தான் என்பதால் பிஷக்; "பிஷக்தமம் த்வா பிஷஜாம் ஶ்ருணோமி" (ருக்வே. 2, 33, 4) என்பது சுருதி. (580) மோக்ஷத்தின்பொருட்டு நான்காவதான [ஸம்ந்யாஸ] ஆசிரமத்தை ஏற்படுத்தினான் என்பதால் ஸம்ந்யாஸக்ருத். (581) சன்னியாசிகள் ஞானத்தைப் பெறுவதற்கு முக்கிய மான ஸாதனமாவது சமம் என்று சொன்னவன் ஶமஃ;

யதீனாம் ப்ரஶமோ தர்மோ நியமோ வனவாஸினாம் |
தானமேவ க்ருஹஸ்தானாம் ஶுஶ்ருஷா ப்ரஹ்மசாரிணாம் ||

என்பது ஸ்ம்ருதி; "தத்கரோதி ததாசஷ்டே இதி ணிசி பசாத்யசி க்ருதே ரூபம் ஶம இதி" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]; (ii) அல்லது, எல்லாப் பிராணிகளேயும் ஒடுக்கு கிறான் என்பதால் ஶமஃ. (582) இந்திரியங்களால் பெறும் சுகத்திலே பற்றில்லாதவன் ஶாந்தஃ; "நிஷ்கலம் நிஷ்க்ரியம் ஶாந்தம்" (ஶ்வேதா. உப. 6, 19) என்பது சுருதி. (583) பிரளய காலத்தில் உயிர்கள் நீண்டகாலம் இவனிடத் திலேயே தங்குகின்றன என்பதால் நிஷ்டா. (584) எல்லா அவித்யைகளும் நீங்குவதால் ஶாந்திஃ. (585) அந்த சாந்தியே பிரும்மம், மிகச் சிறந்த புகலிடம், மீண்டும் திரும்புதல் கூடும் (புனராவிருத்தி) என்னும் சந்தேகத்திற்கு இடமில்லாத ஸ்தானம் என்பதால், பராயணம்; [பராயணஃ என்பது பாடமானல் பஹுவ்ரீஹியாகும்]. "பும்லிங்க-பக்ஷே பஹுவ்ரீஹிஃ" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு].

शुभाङ्गः शान्तिदः स्रष्टा कुमुदः कुवलेशयः ।
गोहितो गोपतिर्गोप्ता वृषभाक्षो वृषप्रियः ॥ ७६ ॥

76. ஶுபாங்கஃ ஶாந்திதஃ ஸ்ரஷ்டா குமுதஃ குவலேஶயஃ |
கோஹிதோ கோபதிர்கோப்தா வ்ருஷபாக்ஷோ வ்ருஷப்ரியஃ ||

(586) அழகிய உடலைக் கொண்டவன் ஆதலால் ஶுபாங்க:. (587) விருப்பு வெறுப்பு முதலியவற்றினின்றும் விடுதலை பெற்றதை அடையாளமாகவுடைய மனச் சாந்தியைத் தருவதால் ஶாந்தித:. (588) ஸ்ருஷ்டித் தொடக்கத்திலே எல்லாப் பிராணிகளையும் ஸ்ருஷ்டித்தான் என்பதால் ஸ்ரஷ்டா. (589) கௌ பூமியிடத்தில், இன்புறுவோன் என்பதால் குமுத:. (590) கோ: பூமியை வலனுத் (தன்னுளே தோற்றித் தன்னுளே) ஒடுங்கச்செய்வதால் (சூழ்ந்திருப்பதால்) குவலம் என்பது ஜலம்; அதிலே படுத்திருக்கிறுன் என்பதால் குவலேஶய: "ஶயவாஸவாஸிஷ்வகாலாத் இதி அலுக் ஸப்தம்யா:" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]; (ii) அல்லது, குவலேஶய: பதரீ பலத்தின் [இலந்தைப் பழத்தின்] நடுவிலேயுள்ள தக்ஷகன்; அவனும் இவனுடைய விபூதியாகிறுன் என்பதால், ஹரி குவலேஶய: [என்னப்படுகிறுன்]; (iii) அல்லது, கௌ பூமியிலே வலதே கிடக்கிறது என்பதால் பாம்புகளின் வயிறு குவலம்; அதின்மேலே, அதாவது, சேஷனுடைய வயிற்றின்மீது, தூங்குகிறுன் என்பதால் குவ-லேஶய:. (591) பசுக்களின் நன்மைக்காக கோவர்த்தன மலையைத் தாங்கிப் பிடித்தவன் என்பதால் கோக்களுக்கு ஹிதமானவன் கோஹித:; (ii) அல்லது, கோ: பூமியின் பாரத்தைக் குறைக்க விரும்பியவனுய், சரீரமெடுத்தான் என்பதால் கோஹித:. (592) கோ: பூமியின், பதி: (கணவன்) கோபதி:. (593) ஜகத்திற்கு ரக்ஷகன் கோப்தா; (ii) அல்லது, தன் மாயையால் தன்னை மூடிக் கொள்கிறுன் என்பதால் கோப்தா. (594) எல்லா விருப்பங்களையும் பொழியும் (வர்ஷிக்கும்) இரண்டு கண்களையுடையவன் என்பதால்; (ii) அல்லது, வ்ருஷப: தர்மம்; அதுவே இவனுக்குக் கண் ஆவது என்பதால் வ்ருஷபாக்ஷ:. (595) வ்ருஷ: தர்மம் எவனுக்குப் பிரியமோ அவன் வ்ருஷப்ரிய:; "வா ப்ரியஸ்ய இதி பூர்வ நிபாதவிகல்பவிதானுத் பரநிபாத:"

[என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]; (ii) அல்லது, தர்மமாகிய பிரியமான வஸ்து; "வ்ருஷஶ்சாஸௌ ப்ரியஶ்சேதி" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு].

अनिवर्ती निवृत्तात्मा संक्षेप्ता क्षेमकृच्छिवः ।
श्रीवत्सवक्षाः श्रीवासः श्रीपतिः श्रीमतां वरः ॥ ७७ ॥

77. அநிவர்(த்)தீ நிவ்ருத்தாத்மா ஸம்க்ஷேப்தா க்ஷேமக்ருச்-ஶிவঃ ।
ஸ்ரீவத்ஸவக்ஷாঃ ஸ்ரீவாஸঃ ஸ்ரீபதিঃ ஸ்ரீமதாம் வரঃ ॥

(596) தேவாஸுர யுத்தங்களினின்று (ஜயிக்காமல்] திரும்புவதில்லை என்பதால் அநிவர்(த்)தீ: ['நாவிஜித்ய நிவர்(த்)ததே' (அயோத். 2, 38) என்பது ராமாயணம்.]; **(ii)** அல்லது, விருஷப்ரியன் ஆதலால் தர்மத்தினின்றும் திரும்புவதில்லை என்பதால். **(597)** இந்திரிய விஷயங்களினின்றும் இயல்பாகவே திரும்பிய ஆத்மாவை (மனதை) யுடையவன் என்பதால் நிவ்ருத்தாத்மா. **(598)** விரிக்கப்பட்ட ஜகத்தை ஸம்ஹார காலத்தில் ஸூக்ஷ்ம வடிவாகச் சுருக்குவோன் ஸம்க்ஷேப்தா. **(599)** கிடைத்த பொருளை நன்றாக ரக்ஷிக்கிறான் (பாதுகாக்கிறான்) என்பதால் க்ஷேமக்ருத். **(600)** தன் பெயரை நினைத்த மாத்திரத்தில் தூய்மைப்படுத்துவோன் ஶிவঃ.

இவ்வாறு பெயர்களின் 6-வது நூறு விரித்துரை செய்யப்பெற்றது.

(601) ஸ்ரீவத்ஸம் என்று குறிப்பிடப்பெற்ற அடையாளம் இவனுடைய திருமார்பிலே இருக்கிறது என்பதால் ஸ்ரீவத்ஸவக்ஷாঃ. **(602)** இவனுடைய திருமார்பிலே ஸ்ரீঃ (லக்ஷ்மீதேவி) அகலாதவளாய் வசிப்பதால் ஸ்ரீவாஸঃ. **(603)** அமுதம் கடைந்தபோது தேவர்கள் அஸுரர்கள் முதலானவர்கள் அனைவரையும் விடுத்து, இவனையே ஸ்ரீதேவி பதியாக (வரித்தாள்) தேர்ந்தெடுத்தாள் என்பதால் ஸ்ரீபதিঃ; **(ii)** அல்லது, ஸ்ரீঃ பராசக்தி, அவளுடைய

பதி என்பதால்; "பராஸ்ய ஶக்திர்விவிதைவ ஶ்ரூயதே" (ஶ்வேதா. உப. 6, 8) என்பது சுருதி. (604) ருக், யஜுஸ், ஸாம என்னும் செல்வம் எவர்களுடையதோ, பிரமன் முதலான அந்த ஸ்ரீமான்கள் அனைவருள்ளும் தலைவனாயிருப்பதால் ஸ்ரீமதாம் வரஃ; "ருசஃ ஸாமானி யஜூம்ஷி ஸா ஹி ஸ்ரீரம்ருதா ஸதாம்" என்பது சுருதி.

श्रीदः श्रीशः श्रीनिवासः श्रीनिधिः श्रीविभावनः ।
श्रीधरः श्रीकरः श्रेयः श्रीमाँल्लोकत्रयाश्रयः ॥ ७८ ॥

78. ஸ்ரீதஃ ஸ்ரீஶஃ ஸ்ரீநிவாஸஃ ஸ்ரீநிதிஃ ஸ்ரீவிபாவனஃ |
ஸ்ரீதரஃ ஸ்ரீகரஃ ஶ்ரேயஃ ஸ்ரீமாம்ல்லோகத்ரயாஶ்ரயஃ ||

(605) பக்தர்களுக்குச் செல்வத்தைத் தருவதால் ஸ்ரீதஃ. (606) ஸ்ரீதேவிக்கு ஈசன் ஸ்ரீஶஃ. (607) ஸ்ரீமான்களிடையே எப்பொழுதும் வசிப்பதால் ஸ்ரீநிவாஸஃ; 'ஸ்ரீ' என்னும் சொல்லால் ஸ்ரீமான்கள் குறிக்கப்படுகிறார்கள். (608) எல்லாச் சக்திகளுமான செல்வங்கள் இவனிடத்தில் குவிந்துள்ளன ஆதலால் ஸ்ரீநிதிஃ. (609) எல்லாவுயிர்களுக்கும் முன் செய்த வினைகளுக்குத் தக்கவாறு [அவ்வவற்றிற்குரிய] வெவ்வேறான செல்வங்களை வகுத்துக் கொடுப்பதால் ஸ்ரீவிபாவனஃ. (610) எல்லா வுயிர்களுக்கும் தாயான ஸ்ரீதேவியை மார்பிலே வஹிப்பவன் [தரிப்பவன்] ஸ்ரீதரஃ. (611) நினைப்போர் துதிப்போர் அர்ச்சனை புரிவோர் ஆகிய பக்தர்களுக்குச் செல்வத்தைத் தருவதால் ஸ்ரீகரஃ. (612) இடையறாத இன்பத்தைப் பெறுதல் ஶ்ரேயஃ என்னப்படும்; பரமனுடைய ரூபம் அதுவே என்பதால் ஶ்ரேயஃ. (613) செல்வங்கள் இவனுக்கு இருப்பதால் ஸ்ரீமான். (614) மூன்று லோகங்களுக்கும் புகலிடம் ஆதலால் லோகத்ரயாஶ்ரயஃ.

स्वक्षः स्वङ्गः शतानन्दो नन्दिर्ज्योतिर्गणेश्वरः ।
विजितात्माविधेयात्मा सत्कीर्तिश्छिन्नसंशयः ॥ ७९ ॥

79. ஸ்வக்ஷ: ஸ்வங்க: ஶதானந்தோ
நந்திர்ஜ்யோதிர்கணேஶ்வர: |
விஜிதாத்மாவிதேயாத்மா
ஸத்கீர்(த்)திஶ்சின்னஸம்ஶய: ||

(615) அழகாய்த் தாமரைபோல் விளங்குகின்ற கண்கள் இரண்டையுடையவன் என்பதால் ஸ்வக்ஷ:. **(616)** அழகிய அவயவங்களை (அங்கங்களை) யுடையவன் என்பதால் ஸ்வங்க:. **(617)** பரமானந்தமாகிய ஒன்றே உபாதி பேதத்தால், நூறு வகையாகப் பேதப்படுவதால் ஶதானந்த:; "ஏதஸ்யைவானந்தஸ்யான்யானி பூதானி மாத்ராமுபஜீவந்தி" (ப்ருஹ. உப. 4, 3, 32) என்பது சுருதி. **(618)** பரமானந்த வடிவினன் நந்தி:. **(619)** சோதிக்கணங்களுக்கு ஈசுவரன் ஜ்யோதிர்கணேஶ்வர:; "தமேவ பாந்தமனுபாதி ஸர்வம்" (கடோப. 2, 2, 15) என்பது சுருதி; "யதாதித்யகதம் தேஜ:" (கீதை. 15, 12) என்று தொடங்கும் ஸ்ம்ருதியையும் காண்க. **(620)** எவனால் ஆத்மா மனம் ஜயிக்கப்பட்டதோ அவன் விஜிதாத்மா. **(621)** ஒருவருக்குமே அடங்காத ஆத்மா ஸ்வரூபம், அதை யுடையவன் என்பதால் அவிதேயாத்மா. **(622)** ஸதீ பொய்யாகாத, கீர்த்தியுடையவன் என்பதால் ஸத்கீர்(த்)தி:. **(623)** உள்ளங்கை நெல்லிக்கனிபோல எல்லாவற்றையும் கண்கூடாகக் கண்டவனுக்கு யாதொரு சந்தேகமும் இல்லை என்பதால் சின்னஸம்ஶய:.

उदीर्णः सर्वतश्चक्षुरनीशः शाश्वतस्थिरः ।
भूशयो भूषणो भूतिर्विशोकः शोकनाशनः ॥ ८० ॥

80. உதீர்ண: ஸர்வதஶ்சக்ஷுரநீஶ: ஶாஶ்வதஸ்திர: |
பூஶயோ பூஷணோ பூதிர்விஶோக: ஶோகநாஶன: ||

(624) எல்லா வுயிர்களினும் மேம்பட்டவனுதலால் உதீர்ணஃ. **(625)** எங்கும் எல்லாவற்றையும் தன் சைதன் யத்தால் [ஞானவொளியால்] காண்கிறுன் என்பதால் ஸர்வ-தஶ்சக்ஷுஃ; "விஶ்வதஶ்சக்ஷுஃ" (ஶ்வேதா. உப. 3, 3) என்பது சுருதி. **(626)** இவனுக்கு ஈசன் இல்லை என்பதால் அனீஶஃ; "ந தஸ்யேஶே கஶ்சன" (நாராய. உப. 2) என் பது சுருதி. **(627)** எக்காலத்திலும் இருப்பவனுயினும் ஒரு பொழுதும் யாதொரு மாறுபாட்டையும் [பாவவிகாரங்களில் ஒன்றையும்] அடையாதவன் என்பதால், ஶாஶ்வதஸ்திரஃ; இது ஒரே பெயர். **(628)** இலங்கைக்கு வழிகாண வேண்டிக் கடலைப் பார்த்து, பூமியிலே கிடைந்தவனுகையால் பூஶயஃ. **(629)** தன்னிச்சையால் எடுத்த பல அவதாரங்களாலும் பூமியை அலங்கரித்ததால் பூஷணஃ. **(630)** பூதிஃ இருப்பு, உண்மை (ஸத்தை); **(ii)** அல்லது, விபூதி (பெருமை); **(iii)** அல்லது, எல்லா விபூதிகளுக்கும் காரணமாவதால் பூதிஃ. **(631)** இவன் பரமானந்த ரூபன் ஆதலால் சோகமற்றவன் என்பதால் விஶோகஃ. **(632)** பக்தர்கள் (தன்னை) நினைத்த மாத்திரத்தால் அவர்களின் (அல்லது, தான் நினைத்த மாத்திரத்தில் பக்தர்களின்) சோகத்தைக் கெடுப்பவன் என்பதால் ஶோகநாஶனஃ.

अर्चिष्मानर्चितः कुम्भो विशुद्धात्मा विशोधनः ।
अनिरुद्धोऽप्रतिरथः प्रद्युम्नोऽमितविक्रमः ॥ ८१ ॥

81. அர்(ச்)சிஷ்மானர்(ச்)சிதஃ கும்போ விஶுத்தாத்மா
விஶோதனஃ |
அநிருத்தோ'ப்ரதிரதஃ ப்ரத்யும்னோ'மிதவிக்ரமஃ ||

(633) எவனுடைய சோதியால் சந்திரன் சூரியன் முத லானோர் சோதியுடையவர்களோ, அவனே சோதியுடைய வர்களுக்குத் தலைவன் என்பதால் அர்(ச்)சிஷ்மான். **(634)** எல்லா வுலகோர்களாலும் அர்ச்சிக்கப்பெற்ற பிரமன்

முதலானவர்களாலும் அர்ச்சிக்கப்பெறுகிறுன் என்பதால் அர்(ச்)சிதஃ. (635) கும்பத்திலே போல, இவனிடத்தில் எல்லாம் (பிரதிஷ்டிக்கப்பட்டிருப்பதால்) நிலைபெறுமாறு சேமித்து வைக்கப்பெற்றிருப்பதால் கும்பஃ. (636) முக் குணங்களுக்கு அப்பால் இருப்பதால் மிகவும் பரிசுத்தமான ஆத்மா என்பதால் விஶுத்தாத்மா. (637) (தான் அல்லது பக்தர்கள்) நினைத்த மாத்திரத்தில் (அவர்களுடைய) பாபங்களை அழிப்பதால் விஶோதனஃ. (638) நான்கு வ்யூஹங்களுள் நான்காவது வ்யூஹமான அநிருத்தஃ; (ii) அல்லது, ஒரு காலும் சத்துருக்களாலே தடுக்கப்படுவதில்லை என்பதால். (639) இவனுக்கு ப்ரதிரதஃ எதிர்க்கட்சி இல்லை என்பதால் அப்ரதிரதஃ. (640) சிறந்த த்யும்னம் செல்வத்தை உடையவன் என்பதால் ப்ரத்யும்னஃ; (ii) அல்லது, நான்கு வ்யூஹத்துள் ஒருவன் [ப்ரத்யும்னஃ]. (641) அமிதஃ ஈடில்லாத விக்ரமத்தை யுடையவன் என்பதால் அமிதவிக்ரமஃ; (ii) அல்லது, கேடுறுத (குன்றுத) விக்ரமத்தை யுடையவன் என்பதால்.

कालनेमिनिहा वीरः शौरिः शूरजनेश्वरः ।
त्रिलोकात्मा त्रिलोकेशः केशवः केशिहा हरिः ॥ ८२ ॥

82. காலநேமிநிஹா வீரஃ ஶௌரிஃ ஶூரஜனேஶ்வரஃ |
த்ரிலோகாத்மா த்ரிலோகேஶஃ கேஶவஃ கேஶிஹா ஹரிஃ||

(642) காலநேமி என்னும் அசுரனைக் கொன்றுன் என்பதால் காலநேமிநிஹா. (643) வீரஃ சூரன். (644) சூர குலத்திலே பிறந்தவனுதலால் ஶௌரிஃ. (645) அளவுகடந்த தன் சூரத்தனத்தால் இந்திரன் முதலான சூரர்களுக்கும் தலைவனுவதால் ஶூரஜனேஶ்வரஃ. (646) மூவுலகுக்கும் அந்தர்யாமியாயிருக்குந் தன்மையால் ஆத்மா என்பதால்; (ii) அல்லது, மூவுலகங்களும் உண்மையிலே இவனைக் காட்டிலும் வேறுபடாதன என்பதால் த்ரிலோகாத்மா.

(647) மூவுலகத்தவர்களும் இவனால் ஆக்ஞையிடப்பெற்றுத் தங்கள் தங்கள் வேலைகளைச் செய்கிறார்கள் என்பதால் த்ரிலோகேஶः. (648) கேசங்கள் என்று குறிக்கப்பட்டவை சூரியன் முதலானோர்களிடம் (இவனால்) கொடுக்கப்பட்ட கிரணங்கள்; அவற்றையுடையவனாதலால் கேஶவः;

அம்ஶவோ யே ப்ரகாஶந்தே மம தே கேஶஸம்ஜ்ஞிதாः |
ஸர்வஜ்ஞாः கேஶவம் தஸ்மாந்மாமாஹுர்த்விஜஸத்தமாः ||

(சாந்திப. 350, 48-49) என்பது மஹாபாரதம்; (ii) அல்லது, பிரமன் விஷ்ணு சிவன் என்னப்படும் சக்திகள் கேஶ என்று குறிப்பிடப்படுவன; அவற்றை யுடையவன் என்பதால் கேஶவः; "த்ரயः கேஶினः" (ருக்வே. 1, 164, 44); என்பது சுருதி; "மத்கேஶௌ வஸுதாதலே" (விஷ்ணுபு. 5, 1, 6) என்று கேஶ என்னும் சொல் சக்தி என்னும் பொருளிலே பிரயோகிக்கப்பட்டது; (iii) அல்லது,

கோ ப்ரஹ்மேதி ஸமாக்யாத ஈஶோ'ஹம் ஸர்வதேஹினாம் |
ஆவாம் தவாம்ஶஸம்பூதௌ தஸ்மாத் கேஶவநாமவான் ||

(3, 88, 47) என்பது ஹரிவம்சம் [பிரமனும் சிவனும் எவனுடைய அம்சங்களோ அவன் கேஶவः]. (649) கேசி என்னும் பெயருடைய அசுரனைக் கொன்றவன் என்பதால் கேஶிஹா. (650) ஸம்ஸாரத்தை அதன் காரணத்தோடும் [அவித்யையோடும்] அழிக்கிறான் என்பதால் ஹரिः.

कामदेवः कामपालः कामी कान्तः कृतागमः ।
अनिर्देश्यवपुर्विष्णुर्वीरोऽनन्तो धनंजयः ॥ ८३ ॥

83. காமதேவः காமபாலः காமீ காந்தः க்ருதாகமः |
அநிர்தேஶ்யவபுர்விஷ்ணுர்வீரோ'னந்தோ தனஞ்ஜயः ||

(651) தருமம் முதலான நால்வகைப் புருஷார்த்தங்களையும் விரும்புவோரால் விரும்பப்படுகிறான் என்பதால் காமः; அந்த தேவன் காமதேவः. (652) காமங்களையுடையவர்களின் காமங்களை நிறைவேற்றுகிறான் என்பதால் காம-

பாலஃ. (653) இயல்பாகவே, நிறைவேறிய காமங்களையுடைய வனுதலால் காமீ. (654) மிக்க அழகுவாய்ந்த உடலைக்கொண் டவன் என்பதால் காந்தஃ; (ii) அல்லது, இரண்டு பரார்த்தங் களும் முடிந்ததும் கஸ்ய பிரமனுடைய அந்தஃ அழிவு இவனாலே என்பதால் காந்தஃ. (655) சுருதி ஸ்ம்ருதி முதலிய வற்றைக் கொண்ட ஆகமம் எவனுற் செய்யப்பட்டதோ அவன் க்ருதாகமஃ; "ஶ்ருதி ஸ்ம்ருதீ மமைவாஜ்ஞே" என்பது பகவத்வசனம். "வேதாஃ ஶாஸ்த்ராணி விஜ்ஞானமேதத் ஸர்வம் ஜனார்தனாத்" (சு. 130) என்று இந்நூலிலேயே சொல்லப்போகிறார். (656) இது, அது, அல்லது இவ்வா ருனது என்று குறிப்பிடுவதற்கு இயலாததாய், (ஸத்த்வம், ரஜஸ், தமஸ் என்னும்) குணங்கள் முதலியவற்றிற்கு அப்பாற்பட்டதாய், அதுவே (அப்படி யிருப்பதுவே) அவனுடைய ரூபம் என்பதால் அநிர்தேஶ்யவபுஃ. (657) இவனுடைய காந்தி மண்ணையும் விண்ணையும் அளாவி அவற்றின் அளவையும் கடந்து மிக்கதாக இருப்பதால் விஷ்ணுஃ.

வ்யாப்ய மே ரோதஸீ பார்த காந்திரப்யதிகா ஸ்திதா |
க்ரமணாத் வாப்யஹம் பார்(த்)த விஷ்ணுரித்யபிஸம்ஜ்ஞிதஃ ||

(சாந்திப. 350, 42-3). என்பது மஹாபாரதம். (658) கதி (செல்லுதல்) முதலியவற்றை யுடையவன் என்பதால் வீரஃ; "வீ கதிப்ரஜனகாந்த்யஸனகாதனேஷு" என்பது தாது பாடம் ஆதலின்; ["வீ என்னும் வினைச் சொல்லானது செல்லுதல், படைத்தல், ஒளிர்தல், எறிதல், உண்ணுதல் என்னும் பொருளுடையதாகும்" என்பது இதன் பொருள்]. (659) வியாபித்திருப்பதாலும், எக்காலத்திலும் அழியா திருப்பதாலும், எல்லாவற்றிற்கும் ஆத்மாவாயிருப்பதாலும் இடம் காலம் பொருள் மூன்றிலும் அளவுபடாதவன் அனந்தஃ; "ஸத்யம் ஜ்ஞானம் அனந்தம் ப்ரஹ்ம" (தைத். உப. 2, 1) என்பது சுருதி;

கந்தர்வாப்ஸரஸஃ ஸித்தாஃ கின்னரோரகசாரணாஃ ।
நாந்தம் குணானாம் கச்சந்தி தேனா'னந்தோ'யமவ்யயஃ ॥ (2, 5, 24)

என்னும் விஷ்ணுபுராணவசனத்தாலும் [எவராலும் இவனுடைய குணங்களுக்கு எல்லை காண இயலாததால்] இவன் அனந்தஃ. (660) திக்விஜயஞ் செய்தபோது, வெற்றியடைந்து மிகுதியாகத் தனத்தைப் பெற்றதால் அர்ஜுனன் தனஞ்ஜயஃ, "பாண்டவானாம் தனஞ்ஜயஃ'' (கீதை. 10, 37); என்னும் பகவத் வசனத்தால்; [அர்ஜுனனைத் தன் விபூதியாகக் கொண்டவன்].

ब्रह्मण्यो ब्रह्मकृद्ब्रह्मा ब्रह्म ब्रह्मविवर्धनः ।
ब्रह्मविद्ब्राह्मणो ब्रह्मी ब्रह्मज्ञो ब्राह्मणप्रियः ॥ ८४॥

84. ப்ரஹ்மண்யோ ப்ரஹ்மக்ருத் ப்ரஹ்மா
ப்ரஹ்ம ப்ரஹ்மவிவர்தனஃ ।
ப்ரஹமவித் ப்ராஹ்மணோ ப்ரஹ்மீ
ப்ரஹ்மஜ்ஞோ ப்ராஹ்மணப்ரியஃ ॥

(661) "தபோ வேதாஸ்ச விப்ராஸ்ச ஜ்ஞானம் ச ப்ரஹ்மஸம்ஜ்ஞிதம்'' என்பதால் இவற்றிற்கு, [அதாவது, தவம் வேதங்கள் விப்ரர்கள் ஞானம் இவற்றிற்கு] ஹிதமாயிருப்பவன் என்பதால் ப்ரஹ்மண்யஃ. (662) தவம் முதலியவற்றை [தவம், வேதங்கள், பிராம்மணர், ஞானம் இவற்றை] இயற்றியதால் ப்ரஹ்மக்ருத். (663) பிரமனாகி எல்லாவற்றையும் சிருஷ்டிப்பதால் ப்ரஹ்மா. (664) "ப்ருஹத்வாத் ப்ரஹ்மணத்வாச்ச'' (ஹரிவம்சம். 3, 88, 46) என்பதால் [பெரிதாவதாலும், பெருகுவதாலும்] ஸத்யம் (இருப்பு) முதலியவற்றைத் தன்மையாக வுடையவனாதலாலும் ப்ரஹ்ம; "ஸத்யம் ஜ்ஞானமனந்தம் ப்ரஹ்ம" (தைத். உப. 2, 1). என்பது சுருதி.

ப்ரத்யஸ்தமிதபேதம் யத் ஸத்தாமாத்ரமகோசரம் ।
வசஸாமாத்மஸம்வேத்யம் தஜ்ஜ்ஞானம் ப்ரஹ்மஸம்ஜ்ஞிதம் ॥

(6, 7, 53) என்பது விஷ்ணுபுராணம். ["பேதம் நீங்கிய தாய், ஸத்தை (இருப்பது) மாத்திரமாய், வாக்குக்கு எட்டாததாய், தன்னாலே (ஆத்மாவாலே) அறியக்கூடிய ஞானப்பொருளே ப்ரஹ்ம'' என்பது இந்த சுலோகத்தின் பொருள்]. (665) தவம் முதலியவற்றை [தவம், வேதங்கள், பிராம்மணர், ஞானம் இவற்றை] விருத்தி செய்வதால் ப்ரஹ்மவிவர்தனஃ. (666) வேதத்தையும் வேதப்பொருளை யும் உண்மையில் அறிவதால் ப்ரஹ்மவித். (667) பிராம் மண வடிவுகொண்டு எல்லா உலகோர்க்கும் (வேதப்)பிர வசனம்செய்வதால் [ப்ருஹ்மணஃ] வேதத்தின் தொடர்புடை யவன் என்பதால் ப்ராஹ்மணஃ. (668) ப்ரஹ்ம என்ற சொல் லால் குறிக்கப்பட்டவை [தவம், வேதங்கள், பிராம்மணர், ஞானம் இவை] இவனுக்கு உட்பட்டவை (சேஷபூதர்கள்) என்பதால் ப்ரஹ்மீ. (669) தன் ஆத்மாவாக அமைந்த வேதங்களை அறிகிறான் என்பதால் ப்ரஹ்மஜ்ஞஃ. (670) பிராம்மணர்களுக்கு (பிரும்மஞானமுள்ளவர்களுக்கு) பிரியமானவன் ப்ராஹ்மணப்ரியஃ; (ii) அல்லது, இவனுக்குப் பிராம்மணர்கள் பிரியமானவர்கள் என்பதால்,

க்னந்தம் ஶபந்தம் பருஷம் வதந்தம்
யோ ப்ராஹ்மணம் ந ப்ரணமேத் யதார்ஹம் |
ஸ பாபக்ருத் ப்ரஹ்மதவாக்னிதக்தோ
வத்யஶ்ச தண்ட்யஶ்ச ந சாஸ்மதீயஃ ||

என்பது பகவத்வசனம்;

யம் தேவம் தேவகீ தேவீ வஸுதேவாதஜீஜனத் |
பௌமஸ்ய ப்ரஹ்மணோ குப்த்யை தீப்தமக்னிமிவாரணிஃ ||

(சாந்திப. 46, 31) என்பது மஹாபாரதம்.

महाक्रमो महाकर्मा महातेजा महोरगः ।
महाक्रतुर्महायज्वा महायज्ञो महाहविः ॥ ८५ ॥

85. மஹாக்ரமோ மஹாகர்மா மஹாதேஜா மஹோரகஃ |
மஹாக்ரதுர்மஹாயஜ்வா மஹாயஜ்ஞோ மஹாஹவிஃ ||

(671) மஹாந்தஃ (பெரிய) க்ரமாஃ அடிவைப்புகள் (மூன்று), இவனுக்கு உண்டு என்பதால் மஹாக்ரமஃ; "ஶம் நோ விஷ்ணுருருக்ரமஃ'; (சுக்லயஜுர். 36, 9) என்பது சுருதி. **(672)** ஜகத்தை உற்பத்தி செய்வது முதலான மஹத் (பெரிய) கர்ம (காரியம்) இவனுக்கு உண்டு என்பதால் மஹாகர்மா. **(673)** எவனுடைய சோதியால் சூரியன் முதலானவர்கள் தேஜஸ்விகள் (சோதிமான்கள்) ஆகிறார்களோ, அந்த மஹத் பெரிய தேஜஸ் இவனுடையது என்பதால் மஹாதேஜாஃ; "யேன ஸூர்யஸ்தபதி தேஜஸேத்தஃ" (தைத். ப்ராஹ். 3, 12, 9, 7) என்பது சுருதி; "யதாதித்யகதம் தேஜஃ" (கீதை. 15, 12) என்பது பகவத்வசனம்; [" சூரியன் சந்திரன் அக்கினி இவர்களுடைய தேஜஸ் என்னுடையது" என்பது இந்த சுலோகத்தின் பொருள்]; **(ii)** அல்லது, கொடுமை, சூரத்தனம் முதலிய பெருங்குணங்களால் அழகு பெற்றவன் என்பதால் மஹாதேஜாஃ. **(674)** பெரிய உரகஃ (பாம்பு) என்பதால் மஹோரகஃ; " ஸர்(ப்)பாணாமஸ்மி வாஸுகிஃ" (கீதை. 10, 28) என்பது பகவத்வசனம்; [வாஸுகியாவோனும் இவனே]. **(675)** பெரிய க்ரதுஃ யாகம் ஆவதால் மஹாக்ரதுஃ; "யதாஸ்வமேதஃ க்ரதுராட்" (மனுஸ். 11, 260) என்பது மனு வசனம்; அதுவும் [அந்த மஹாக்ரதுவும்] அவனே (ஸோ'பி ஸ ஏவ) என்பது ஸ்துதி வார்த்தை. **(676)** உலகங்களைப் பாது காப்பதற்காக (லோகஸங்க்ரஹத்திற்காக) யாகங்களைச் செய்து முடிக்கும் பெரிய யஜ்வா (யாககர்த்தா) மஹாயஜ்வா. **(677)** பெரிய யாகம் மஹாயஜ்ஞஃ; "யஜ்ஞானாம் ஜபயஜ்ஞோ'ஸ்மி" (கீதை. 10, 25) என்பது பகவத்வசனம். [ஜபவடிவு கொண்டு இருப்பவன்.] **(678)** பெரிய ஹவிப்பொருள் என்பதால்; ஜகத் முழுவதும் பிரும்மத்தினிடத்தில் அதன் ஆத்மா என்னும் தன்மையாலே ஹவிப்பொருளாகத் தரப்படுகிறது; [ஜகத் என்னும் ஹவிப்பொருளா

வோன் என்பதால்] மஹாஹவிః. 'மஹாக்ரதுః' முதலிய வற்றை பஹுவ்ரீஹிகளாகவும் கொள்ளலாம் [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு].

स्तव्यः स्तवप्रियः स्तोत्रं स्तुतिः स्तोता रणप्रियः ।
पूर्णः पूरयिता पुण्यः पुण्यकीर्तिरनामयः ॥ ८६ ॥

86. ஸ்தவ்யஃ ஸ்தவப்ரியஃ ஸ்தோத்ரம் ஸ்துதிஃ ஸ்தோதா ரணப்ரியஃ |
பூர்ணஃ பூரயிதா புண்யஃ புண்யகீர்த்திரனாமயஃ ||

(679) எல்லோராலும் (இவன்) துதிக்கப்படுகிறான், (இவன்) யாரையும் துதிப்பதில்லை என்பதால் ஸ்தவ்யஃ. (680) அதனாலேயே, ஸ்தவப்ரியஃ. (681) எதைக் கொண்டு துதிக்கப்படுகிறானோ, அது ஸ்தோத்ரம், குணங்களைப் புகழ்வதான (ஸங்கீர்த்தனஞ்செய்வதான) ஸ்தோத்ரமும் ஹரியே என்பதால் [ஸ்தோத்ரம்]. (682) ஸ்துதிஃ என்பது துதிப்ப தாகிய காரியம். (683) ஸ்தோதா ஸ்துதிப்பவனும் அவனே. (684) எவனுக்குப் போர் பிரியமோ, (எவன்) உலகங்களை ரக்ஷிப்பதற்காக ஐந்து பெரிய ஆயுதங்களை எப்பொழுதும் வைத்துக்கொண்டிருக்கிறானோ அவன் ரணப்ரியஃ. (685) எல்லா விருப்பங்களும் நிறைவேறியவனாகி எல்லாச் சக்திகளையும் கொண்டவன் என்பதால் பூர்ணஃ. (686) பூர்ணன் (நிரம்பியவன்) என்பது மட்டும் அன்று; எல்லோரையும் ஸம்பத்துக்களால் நிரப்புவதால், பூரயிதாவும் (நிரப்புவோனும்) ஆகிறான். (687) [தான் அல்லது பக்தர்கள் தன்னை] நினைத்த மாத்திரத்தில் (கல்மஷங்களை) மாசுகளை மாற்றுகிறான் என்பதால் புண்யஃ. (688) புண்ணியமான கீர்த்தியை (புகழை) யுடையவன்; ஏனென்றால், இவனைப் புகழ்வது மானுடருக்குப் புண்ணியத்தைத் தரும்; அதனால் புண்யகீர்((த்)திஃ. (689) வினைப் பயனாகி, உள்ளும்

புறமுமாகிப் பீடிக்கும் நோய்களால் பீடிக்கப்படாதவன் என்பதால் அனுமயஃ.

मनोजवस्तीर्थकरो वसुरेता वसुप्रदः ।
वसुप्रदो वासुदेवो वसुर्वसुमना हविः ॥ ८७ ॥

87. மனோஜவஸ்தீர்(த்)தகரோ வஸுரேதா வஸுப்ரதஃ |
வஸுப்ரதோ வாஸுதேவோ வஸுர்வஸுமனா ஹவிஃ ||

(690) மனத்தின் வேகம்போன்ற வேகமான கதியை யுடையவனாய் எங்கும் புகுவோன், ஆதலால் மனோஜவஃ. (691) பதினான்கு வித்யைகளையும் புறம்பான வித்யைகளையும் சமயங்களையும் (மதங்களையும்) உண்டாக்கி விளக்கமுற (உபதேசித்தவன்) சொன்னவன் என்பதால் தீர்(த்)தகரஃ. ஹயக்ரீவராகிய வடிவைக் கொண்டு மதுகைடபர்களைக் கொன்றபின், விரிஞ்சனுக்கு (பிரமனுக்கு) சிருஷ்டித் தொடக்கத்திலே எல்லாச் சுருதிகளையும் வேறு வித்யைகளையும் உபதேசித்து, வேதங்களுக்குப் புறம்பான வித்யைகளை சுரர்களுக்கு வைரிகளான அசுரப் பிறவிகளை வஞ்சிப்பதற்காக (அவர்களுக்கு) உபதேசித்தான் என்று பௌராணிகர்கள் சொல்கிறார்கள். (692) இவனுடைய ரேதஸ் (வீரியம்) பொன் என்பதால் வஸுரேதாஃ;

> தேவஃ பூர்வமபஃ ஸ்ருஷ்ட்வா தாஸு வீர்யமபாஸ்ருஜத் |
> ததண்டமபவத்தைமம் ப்ரஹ்மணஃ காரணம் பரம் ||

என்பது வ்யாஸவசனம். ஆதலால், (693) வஸு தனத்தை, மிகுதியாகக் கொடுப்பதால், இவன் (ஸாக்ஷாத்) உண்மையான தனாத்யக்ஷன், மற்றவனோ (குபேரனோ) இவனுடைய அனுக்கிரகத்தால் தனாத்யக்ஷன்; அதனால் (இவனே) வஸுப்ரதஃ. (694) வஸு சிறந்த மோக்ஷம் என்னப்படும் பலனை பக்தர்களுக்கு வழங்குகிறான் என்பதால் இரண்டாவது வஸுப்ரதஃ; "விஜ்ஞானமானந்தம் ப்ரஹ்ம ராதிர்-

தாதுঃ பராயணம் திஷ்டமானஸ்ய தத்விதঃ" (ப்ருஹ. உப. 3, 9, 28) என்பது சுருதி; (ii) அல்லது தேவர்களின் பகைவர்களுக்குள்ள செல்வங்களை நன்றாக அழித்துவிடுகிறான் என்பதால் வஸுப்ரதঃ. (695) வஸுதேவனுடைய (அபத்யம்) பிள்ளை வாஸுதேவঃ. (696) இவனிடத்தில் உயிர்கள் வசிக்கின்றன, இவனும் அவைகளிடத்தில் வசிக்கிறான் என்பதால் வஸுঃ. (697) பொதுவாக எல்லாப் பொருளிலும் உள்ளேயிருப்பது என்பதால் வஸு; அவ்விதமான (அப்படி உள்ளேயிருக்கிற) மனம் இவனுக்கு இருப்பதால் வஸுமனাঃ. (698) "ப்ரஹ்மார்(ப்)பணம் ப்ரஹ்மஹவிঃ" (கீதை. 4, 24) என்பது பகவத்வசனம் ஆதலால், ஹவிঃ [ஹவிப்பொருளாவோன்].

सद्गतिः सत्कृतिः सत्ता सद्भूतिः सत्परायणः ।
शूरसेनो यदुश्रेष्ठः सन्निवासः सुयामुनः ॥ ८८ ॥

88. ஸத்கதிঃ ஸத்க்ருதிঃ ஸத்தா ஸத்பூதிঃ ஸத்பராயணঃ |
ஶூரஸேனோ யதுஶ்ரேஷ்டঃ ஸந்நிவாஸঃ ஸுயாமுனঃ ||

(699) "அஸ்தி ப்ரஹ்மேதி சேத் வேத ஸந்தமேனம் ததோ விதுঃ" (தைத். உப. 2, 6) என்னும் சுருதியின்படி பிரும்மம் [என்றும்] உள்ளது என்று எவர்கள் அறிகிறார்களோ அவர்கள் நல்லோர்கள்; அவர்களால் அடையப்படுவதால் ஸத்கதிঃ; (ii) அல்லது, மிகச்சிறந்த நல்ல கதிঃ புத்தி, இவனுக்கு இருப்பதால் ஸத்கதிঃ. (700) ஜகத்தை ரக்ஷிப்பதான நற்செய்கை இவனுக்கு உண்டு என்பதால் ஸத்க்ருதிঃ.

இவ்வாறு பெயர்களில் 7-வது நூறு விரித்துரை செய்யப்பெற்றது.

(701) ஸஜாதீய வேற்றுமை, விஜாதீய வேற்றுமை, தன்னுள்ளேயே இருக்கும் வேற்றுமை இவையின்றி அமைந்த அனுபூதி ஞானம் ஸத்தா; "ஏகமேவாத்விதீயம்" (சாந்தோ. உப. 6, 2, 1) என்பது சுருதி; [அனுபூதி ஞானமாயிருப்போன்]. (702) சித்தாகியும் பரமாத்மாவாகியுமுள்ள

ஸத் மாத்திரமே (உண்மைப் பொருள் ஒன்றே) [உண்மையில் உள்ளது அன்று என்று] மறுக்கப்படாதது என்பதாலும், ஒளிர்வதாலும் ஸத்பூதிः; [பிரபஞ்சம் என்னும்] மற்றதோ [அத்தன்மையது] அன்று; அறிவதற்கேற்றதான ஞானத்தால் [இத்தன்மையதன்று என்று சாஸ்திரங்களிலே] மறுக்கப்பெற்றிருப்பதால், அது ஸத் அன்று; (தோன்றுவதால்) அஸத்தும் அன்று என்று ப்ரபஞ்சமானது சுருதியாலும் யுக்தியாலும் [முறையே] ஒப்புக்கொள்ளப்பட்டது. [பரமாத்மா ஸத்தாகவும் சித்தாகவும் எவ்வகையிலும் மறுக்கவொண்ணுதவாறு ஒளிர்கிருன் என்பதால் ஸத்பூதிः]. **(703)** ஸதாம் தத்துவத்தை அறிந்தவர்களுக்கு பரம் [சிறந்த] அயனம் [கதி] இவன் என்பதால் ஸத்பராயணம். **(704)** ஹனுமான் முதலான சூரத்தன்மை பொருந்திய (ஸைனிகர்கள்) படைவீரர்கள் எந்தச் சேனையில் இருக்கிருர்களோ அந்த சூரர்படை இவனுடையது என்பதால் ஶூர-ஸேனः. **(705)** யதுகுலத்து மன்னருள் தலைசிறந்தவன் என்பதால் யதுஶ்ரேஷ்டः. **(706)** ஸதாம் அறிவாளிகளுக்குப் புகலிடமாவோன் ஸந்நிவாஸः. **(707)** அழகுவாய்ந்தவர்களான தேவகீ வஸுதேவன் நந்தன் யசோதை பலபத்ரன் ஸுபத்ரை முதலான யாமுனர்களை (யமுனை நதியோடு சம்பந்தப்பட்டவர்களை) தன் சுற்றத்தாராகவுடையவன் என்பதால் ஸுயாமுனः; **(ii)** அல்லது, இடையர் வேஷங்கொண்ட (பிரமன்) பதுமாஸனன் முதலியவர்களான யாமுனர்களை (யமுனாதீரவாசிகளை)த் தனக்கு அழகான தோழர்களாகக் கொண்டதால் ஸுயாமுனः.

भूतवासो वासुदेवः सर्वासुनिलयोऽनलः ।
दर्पहा दर्पदो दृप्तो दुर्धरोऽथापराजितः ॥ ८९ ॥

89. பூதாவாஸோ வாஸுதேவः ஸர்வாஸுநிலயோ'னலः |
தர்(ப்)பஹா தர்(ப்)பதோ த்ருப்தோ துர்தரோ'தா-
பராஜிதः||

(708) உயிர்கள் இவனிடத்து இனிது அமர்ந்திருப்பன என்பதால் பூதாவாஸ:; "வஸந்தி த்வயி பூதானி பூதாவாஸஸ்ததோ பவான்" (3, 88, 53) என்பது ஹரிவம்சம். (709) ஜகத்தை மாயையால் மூடுகிறுன் என்பதால் வாஸுः; அந்த தேவனே வாஸுதேவः; "சாதயாமி ஜகத் விஶ்வம் பூத்யா ஸூர்ய இவாம்ஶுபி:" (மஹாபா. சாந்தி. 350, 41) என்பது பகவத்வசனம். (710) ஸர்வே ஏவ அஸவः எல்லா பிராணன்களும், ஜீவனுன (ஆசிரயத்திலே) உறைவிடத்திலே தங்குகின்றன என்பதால் ஸர்வாஸுநிலய: [பிராணன்களுக்கு உறைவிடமான ஜீவனுகிய ரூபத்தை யுடையவன்]. (711) இவனுடைய சக்தி, ஸம்பத் இவைகளுக்கு அலம் அளவு (எல்லே) இல்லே யென்பதால் அனலः. (712) தர்மத்திற்கு விரோதமான வழியிலே செல்வோரின் செருக்கை அடக்கி (அவர்களே) யழிப்பதால் தர்ப்பஹா. (713) தர்ம வழியிலே நிற்பவர்களுக்குப் பெருமை யளிப்பதால் தர்ப்பத:. (714) தன் ஆத்மாவாகிய அமுதரஸத்தை இனிது பருகுவதால் எப்பொழுதும் பேரின்ப முற்றவன் என்பதால் த்ருப்த:. (715) எவனே, எல்லா உபாதிகளினின்றும் விடுபட்டவனுதலால், பிரணிதானம் (ஆழ்ந்த ஆத்மத்யானம்) முதலியவற்ருலே தாரணே (மனத்திலே நிலேநிறுத்துதல்) செய்வது அரிதோ, அப்படி யிருந்தாலும் எவனுடைய அனுக்ரகத்தால் ஒரு சிலரால் ஆயிரக்கணக்கான பிறவிகளுள் ஒன்றிலே பாவனுயோகத்தால் சிரமப்பட்டு ஹ்ருதயத்திலே எவன் தரிக்கப்படுகிறுனே, அவன் துர்தர:;

க்லேஶோ'திகதரஸ்தேஷாமவ்யக்தாஸக்தசேதஸாம் |
அவ்யக்தா ஹி கதிர்து:கம் தேஹவத்பிரவாப்யதே ||

(கீதை. 12, 5). என்பது பகவத்வசனம். (716) விருப்பு (இராகம்) முதலான உட்பகைகளாலும் தானவர் (அரக்கர்)

முதலான புறப்பகைவர்களாலும் ஜயிக்கப்படாதவன் என்பதால் அபராஜிதঃ.

विश्वमूर्तिर्महामूर्तिर्दीप्तमूर्तिरमूर्तिमान् ।
अनेकमूर्तिरव्यक्तः शतमूर्तिः शताननः ॥ ९० ॥

90. விஶ்வமூர்(த்)திர்மஹாமூர்(த்)திர்-
தீப்தமூர்(த்)திரமூர்(த்)திமான் |
அநேகமூர்(த்)திரவ்யக்தঃ
ஶதமூர்(த்)திঃ ஶதானனঃ ||

(717) எல்லாம் தானானதாலே விஶ்வம் ஜகத் இவனுடைய மூர்த்திঃ வடிவம் என்பதால் விஶ்வமூர்(த்)திঃ. **(718)** சேஷன் என்னும் படுக்கையில் (பர்யங்கத்தில்) படுத்திருக்கும் இவன் பெரிய வடிவத்தையுடையவன் என்பதால் மஹாமூர்(த்)திঃ*. **(719)** ஒளிவிடுகின்ற ஞானமயமான வடிவம் எவனுக்கோ அவன்; **(ii)** அல்லது, தன்னிச்சையாலே (எடுத்துக்)கொள்ளப்பெற்றதாய்த் தேஜஸ் வாய்ந்து ஒளிவீசுகின்ற வடிவத்தை யுடையவன் என்பதால் தீப்தமூர்(த்)திঃ. **(720)** (கர்ம நிபந்தனையால்) வினைத்தளையால் வந்த வடிவம் இவனுக்கு இல்லை என்பதால் அமூர்(த்)திமான். **(721)** அவதாரங்களிலே தன்னிச்சை கொண்டு உலகோர்களுக்கு உபகாரஞ் செய்வனவாகிய பல வடிவங்களைப் பெறுவதால் அநேகமூர்(த்)திঃ. **(722)** அநேகமூர்(த்)தித்வம் (பல வடிவு கொள்ளுந் தன்மை) இவனுக்கு இருந்தும், இவன் இப்படிப்பட்டவன் என்று விளக்க இயலாது என்பதால் அவ்யக்தঃ. **(723)** பலவகை விகற்பங்களால் உண்டாகும் பலவேறு வடிவங்கள் (ஒன்றேயான) ஸம்வித் ஞானப்பொருளுக்கு உண்டு என்பதால் ஶதமூர்(த்)திঃ.

---

* யோகநித்திரையில் ஆழ்ந்து ஆத்மாவைக் கண்டு கொண்டிருப்பதால், சேஷசயன வடிவு பெருமை பெற்றது என்பது கருத்து.

(724) 'விஶ்வம்' முதலான வடிவங்கள் இருக்கின்றன என்பதாலேயே ஶதானனஃ [நூறு முகங்களையுடையவன்].

एको नैकः सवः कः किं यत्तत्पदमनुत्तमम् ।
लोकबन्धुर्लोकनाथो माधवो भक्तवत्सलः ॥ ९१ ॥

91. ஏகோ நைகஃ ஸவஃ கஃ கிம் யத் தத் பதமனுத்தமம் |
லோகபந்துர்லோகநாதோ மாதவோ பக்தவத்ஸலஃ ||

(725) பரமார்த்தமான உண்மையாக, ஸஜாதீயம் விஜாதீயம் ஸ்வகதம் என்னும் மூவகைப் பேதமும் நீங்கிய தன்மையால் ஏகஃ; "ஏகமேவாத்விதீயம்" (சாந்தோ. உப. 6, 2, 1) என்பது சுருதி. (726) மாயையால் பல ரூபங்களையுடையவன் ஆதலால் நைகஃ; "இந்த்ரோ மாயாபிஃ புருரூப ஈயதே" (ப்ருஹ. உப. 2, 5, 19). என்பது சுருதி. (727) எந்த (அத்வரத்தில்) யாகத்தில் ஸோமரஸம் பிழிந்தெடுக்கப்படுகிறதோ அது ஸவஃ; [ஸோமயாகமாக இருப்பவன்]. (728) கஃ என்னும் சொல் இன்பத்தைக் குறிப்பது; அச்சொல்லால் துதிக்கப்படு கிறான் என்பதால் கஃ; "கம் ப்ரஹ்ம" (சாந்தோ. உப. 4, 10, 5). என்பது சுருதி. (729) எல்லாப் புருஷார்த் தங்களாகவும் இருக்கிறான் ஆகையால், பிரும்மமான அவனே ஆராய்ந்து சிந்திப்பதற்குரியவன் என்பதால் பிரும்மம் கிம் (என்னப்படும்). (730) ஸ்வதஸ்ஸித்தமான (தானே விளங்குவதான) வஸ்துவைக் குறிக்கும் யத் என் னும் சொல்லால் பிரும்மம் குறிக்கப்படுகிறது என்பதால் பிரும்மம் யத்; "யதோ வா இமானி பூதானி ஜாயந்தே" (தைத். உப. 3, 1). என்பது சுருதி. (731) பரவுவதால் பிரும்மம் தத்; "ஓம் தத் ஸதிதி நிர்தேஶோ ப்ரஹ்மணஸ்-த்ரிவிதஃ ஸ்ம்ருதஃ" (கீதை. 17, 23) என்பது பகவத்வசனம். (732) மோக்ஷத்தை வேண்டுவோரால் பத்யதே அடைய (அறிய)ப்படுகிறான் என்பதால் பதம். எதனினும் சிறந்த

பொருள் இல்லையோ அது அனுத்தமம்; பதமனுத்தமம் என்பது அடைமொழியோடு கூடிய ஒரே பெயர். (733) இவன் ஆதாரமாவதால் இவனிடத்தில் எல்லா உலகங்களும் கட்டுப்பட்டிருக்கின்றன என்பதால் உலகங்களுக்கு பந்துஃ (உறவினன்) லோகபந்துஃ; (ii) அல்லது, உலகோர்க்குப் பிதாவாதலாலும் பிதாவைப் போன்ற பந்து இல்லையாதலாலும் லோகபந்துஃ; (iii) அல்லது, உலகோர்க்கு பந்து ஒருவன் செய்யவேண்டிய காரியமாகிய 'ஹிதம் இது, அஹிதம் இது' என்னும் உபதேசத்தை சுருதி ஸ்ம்ருதிகளின் மூலமாகச் செய்தவன் என்பதால் லோகபந்துஃ. (734) (i) உலகோரால் நாத்யதே யாசிக்கப் படுகிறான்; (ii) அல்லது, உலகங்களை வருத்துகிறான்; (iii) அல்லது, அனுக்ரகிக்கிறான், (iv) அல்லது, ஆள்கிறான் என்பதால் லோகநாதஃ. (735) மதுகுலத்தில் பிறந்தவன் என்பதால் மாதவஃ. (736) பக்தர்களிடம் சிநேகமுள்ளவன் என்பதால் பக்தவத்ஸலஃ.

सुवर्णवर्णो हेमाङ्गो वराङ्गश्चन्दनाङ्गदी ।
वीरहा विषमः शून्यो घृताशीरचलश्चलः ॥ ९२ ॥

92. ஸுவர்ணவர்ணோ ஹேமாங்கோ வராங்கஶ்சந்தனாங்கதீ।
வீரஹா விஷமஃ ஶூன்யோ க்ருதாஶீரசலஶ்சலஃ ॥

(737) பொன்போன்ற நிறமுடையவன் ஸுவர்ண-வர்ணஃ; "யதா பஶ்யஃ பஶ்யதே ருக்மவர்ணம்" (முண்டகோப. 3, 1, 3) என்பது சுருதி. (738) பொன் போன்ற அங்கம் உடல் இவனுக்கு என்பதால் ஹேமாங்கஃ; "ய ஏஷோ'ந்தராதித்யே ஹிரண்மயஃ புருஷஃ" (சாந்தோ. உப. 1, 6, 6) என்பது சுருதி. (739) வராணி மங்களகரமான (அழகிய) அங்கங்களை யுடையவன் என்பதால் வராங்கஃ. (740) சந்தனைஃ இன்பத்தைத் தருகின்றவையான அங்கதைஃ கேயூரங்களால் (தோள்வளைகளால்) அலங்

கரிக்கப்பெற்றவன் என்பதால் சந்தனுங்கதீ. (741) தரு மத்தைப் பாதுகாக்கும் பொருட்டு அசுரத் தலைவர்களான வீரர்களைக் கொல்வதால் வீரஹா. (742) எல்லாரைக்காட்டிலும் (விலக்ஷணன்) வேருகித் தனிச் சிறப்புவாய்ந்தவன் ஆகையால் இவனுக்கு ஒப்பாவார் இல்லை என்பதால் விஷமஃ; "ந த்வத்ஸமோ'ஸ்த்யப்யதிகஃ குதோ'ன்யஃ" (கீதை. 11, 43) என்பது பகவத்வசனம். (743) தனியடையாளம் (விசேஷம்) ஒன்றும் இல்லையாதலால், இல்பொருள்போல் இவன் ஶூன்யஃ. (744) க்ருதாஃ நழுவிப் போன ஆஶிஷஃ வேண்டுதல்களை யுடையவன் என்பதால் க்ருதாஶீஃ [வேண்டுதல் இல்லாதான்]. (745) ஸ்வரூபத்திலும் ஸாமர்த்தியத்திலும் [திறமையிலும்] ஞானம் முதலிய குணங்களிலும் அசைவு (சலனம்) இல்லாமையால் அசலஃ. (746) வாயுவாகி அசைகிருன் (சலிக்கிருன்) என்பதால் சலஃ.

अमानी मानदो मान्यो लोकस्वामी त्रिलोकधृक् (त्) ।
सुमेधा मेधजो धन्यः सत्यमेधा धराधरः ॥ ९३ ॥

93. அமானீ மானதோ மான்யோ லோகஸ்வாமீ த்ரிலோக-
த்ருக்(த்) |
ஸுமேதா மேதஜோ தன்யஃ ஸத்யமேதா தராதரஃ ||

(747) இவன் (ஸ்வச்சமான) தெள்ளிய ஸம்வித்ஞான வடிவன் ஆதலால், அனாத்ம வஸ்துக்களில் (ஆத்மாவல்லாதவற்றிலே) இவனுக்கு ஆத்மா என்னும் அபிமானம் இல்லை என்பதால் அமானீ. (748) தன்னுடைய மாயையால், எல்லோரையும் அனாத்ம வஸ்துக்களிலே (ஆத்மா என்னும் நம்பிக்கையை) ஸ்வாத்மாபிமானத்தைக் கொள்ளச் செய்கிருன்; (ii) அல்லது, பக்தர்களுக்கு, மானம் மரியாதையாகிய கௌரவத்தைக் கொடுக்கிருன்; (iii) அல்லது, தத்துவமறிந்தவர்களுக்கு அனாத்மப் பொருள்களில் ஸ்வாத்மாபிமானம் இருப்பதை நீக்குகிருன் (வெட்டி யழிக்கிருன்)

என்பதால் மானதஃ. (749) எல்லோருக்கும் ஈசுவரன் ஆதலால், எல்லோராலும் மானனீயஃ கௌரவிக்கத் தக்கவன் என்பதால் மான்யஃ. (750) பதினான்கு உலகங்களுக்கும் ஈசுவரன் என்பதால் லோகஸ்வாமீ. (751) மூவுலகையும் தாங்குவதால் த்ரிலோகத்ருக்(த்). (752) மங்களகரமான மேதா ஞானம் இவனுக்கு இருப்பதால் ஸுமேதாஃ; "நித்ய-மஸிச் ப்ரஜாமேதயோஃ [பாணிஸூ. 5, 4, 122] இதி ஸமாஸாந்தோ'ஸிச்" [என்பது இலக்கணக்குறிப்பு]. (753) மேதே யாகத்தில், தோன்றுகிறான் என்பதால் மேதஜஃ. (754) (விரும்பிய பொருளைப் பெற்றவனாகிய) கிருதார்த்தன் என்பதால் தன்யஃ. (755) ஸத்யா பொய் அல்லாத மேதா (ஞானம்) இவனுக்கு இருப்பதால் ஸத்ய-மேதாஃ. (756) (ஆதி)சேஷன் முதலிய தன் அம்சங்கள் எல்லாவற்றாலும் பூமியைத் தாங்குவோன் தராதரஃ.

तेजोवृषो द्युतिधरः सर्वशस्त्रभृतां वरः ।
प्रग्रहो निग्रहो व्यग्रो नैकशृङ्गो गदाग्रजः ॥ ९४ ॥

94. தேஜோவ்ருஷோ த்யுதிதரஃ ஸர்வஶஸ்த்ரப்ருதாம் வரஃ |
ப்ரக்ரஹோ நிக்ரஹோ வ்யக்ரோ நைகஶ்ருங்கோ கதாக்-ரஜஃ ||

(757) ஆதித்யனாகி, தேஜஸாம் (ஜலங்களை) ஒளிக்கிரணங்களை எப்பொழுதும் பொழிவதால் தேஜோவ்ருஷஃ. (758) அங்கங்களிலே அமைந்த த்யுதிம் காந்தியை தாரயன் உடையவன் த்யுதிதரஃ. (759) ஆயுதங்களைத் தரித்தவர்கள் அனைவரினும் சிறந்தவன் ஸர்வஶஸ்த்ரப்ருதாம் வரஃ. (760) பக்தர்களால் கொண்டுவரப்பட்ட இலை பூ முதலியவற்றை ஏற்றுக் கொள்கிறான் என்பதால் ப்ரக்ரஹஃ; (ii) அல்லது, [இந்திரிய சுகத்தை யளிக்கும்] விஷயமென்னும் காட்டிலே அடக்க முடியாதவாறு தாவிச்செல்லும் இந்திரியங்கள் என்னும் குதிரைகளைத் தன்னுடைய அனுக்ரகத்தாலே, கடிவாளக்

கயிற்றுலேபோல, கட்டுப்படுத்துகிறுன் என்பதால், இவன் கடிவாளம் போல்வதால் ப்ரக்ரஹ꞉; 'ரஶ்மௌ ச' என்னும் பாணினிவாக்கியத்தால் 'ப்ரக்ரஹ' என்னும் சொல் நேர்மையுடையது [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]. **(761)** எல்லாவற்றையும் தன் வசமாக அடக்கிக்கொள்கிறுன் என்பதால் நிக்ரஹ꞉. **(762)** அக்ரம் முடிவு அல்லது அழிவு இவனுக்கு விகதம் இல்லாதாயிற்று என்பதால் வ்யக்ர꞉; **(ii)** அல்லது, பக்தர்களுக்கு அபீஷ்டங்களை (விரும்பியவற்றை)க் கொடுப்பதில் வ்யக்ர꞉ முனைந்திருப்பவன் என்பதால். **(763)** நான்கு கொம்புகளையுடையவன் ஆதலால் நைக-ஶ்ருங்க꞉; "சத்வாரி ஶ்ருங்கா꞉" (தைத் ஆரண்ய. 1, 10, 17) என்பது மந்த்ரவர்ணம். **(764)** நிகதேன (மந்திரத்தால்) மந்திரசக்தியால், (நேரில்) முன்புறத்தில் தோன்றுகிறுன் என்பதால் கதாக்ரஜ꞉; 'நிஶப்தலோபம் க்ருத்வா' [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]; **(ii)** அல்லது, கத꞉ என்பவன் ஸ்ரீ வாஸுதேவனுடைய தம்பி; அவனுக்கு முன் பிறந்தவன் என்பதால் கதாக்ரஜ꞉.

चतुर्मूर्तिश्चतुर्बाहुश्चतुर्व्यूहश्चतुर्गतिः ।
चतुरात्मा चतुर्भावश्चतुर्वेदविदेकपात् ॥ ९५ ॥

95. சதுர்மூர்(த்)திஶ்சதுர்பாஹுஶ்சதுர்வ்யூஹஶ்சதுர்கதி꞉ |
சதுராத்மா சதுர்பாவஶ்சதுர்வேதவிதேகபாத் ‖

(765) விராட், ஸூத்ரம், அவ்யாக்ருதம், துரீயம் என்னும் நான்கு வடிவங்கள் இவனுக்கு என்பதால் சதுர்-மூர்(த்)தி꞉; **(ii)** அல்லது, வெண்மை, சிவப்பு, மஞ்சள், கறுப்பு என்று நான்கு நிறவடிவங்களை யுடையவன் என்பதால். **(766)** நான்கு தோள்களையுடையவன் சதுர்பாஹு꞉; இந்தப் பெயர் வாஸுதேவனையே (யோக) ரூடியாய்க் குறிப்பது. **(767)** 'ஶரீரபுருஷஶ்சந்த꞉ புருஷோ வேதபுருஷோ மஹாபுருஷ꞉" என்று பஹ்வ்ருசோபநிஷத்திலே சொல்லப்

பட்ட நான்கு புருஷர்களும் எவனுடைய வ்யூஹமோ அவன் சதுர்வ்யூஹஃ. (768) (சாஸ்திரங்களிற் சொன்னபடியே செய்யும்) விதிகளின்படியே நடக்கும் நான்கு (வர்ணங்களுக்கும்) சாதிகளுக்கும் ஆசிரமங்களுக்கும் கதியாவான் சதுர்கதிஃ. (769) விருப்புவெறுப்பு இவை யில்லாததால் அழகுவாய்ந்த (நன்கமைந்த) ஆத்மா மனத்தை யுடையவன் என்பதால் சதுராத்மா; (ii) அல்லது, மனம், புத்தி, அஹங்காரம், சித்தம் என்னும் நான்கு அந்தக்கரணங்களை (உட்பொறிகளை) யுடையவனாதலால் சதுராத்மா. (770) இவனிடத்திலிருந்து அறம் பொருள் இன்பம் வீடு என்னும் நான்கு புருஷார்த்தங்களும் எழுவதால் சதுர்பாவஃ (771) நான்கு வேதங்களின் பொருளையும் உள்ளபடியே அறிகிறான் என்பதால் சதுர்வேதவித். (772) இவனுக்கு பாதம் ஒன்றே என்பதால் ஏகபாத்; "பாதோ'ஸ்ய விஶ்வா பூதானி" (புருஷஸூ. 3) என்பது சுருதி; "விஷ்டப்யாஹமிதம் க்ருத்ஸ்னமேகாம்-ஶேன ஸ்திதோ ஜகத்" (கீதை. 10, 42) என்பது பகவத் வசனம்.

समावर्तोऽनिवृत्तात्मा दुर्जयो दुरतिक्रमः ।
दुर्लभो दुर्गमो दुर्गो दुरावासो दुरारिहा ॥ ९६ ॥

96. ஸமாவர்(த்)தோ'நிவ்ருத்தாத்மா துர்ஜயோ துரதிக்ரமஃ |
துர்லபோ துர்கமோ துர்கோ துராவாஸோ துராரிஹா ||

(773) ஸம்ஸார சக்ரத்தை நன்றாகச் சுழற்றுவோன் என்பதால் ஸமாவர்(த்)தஃ. (774) எங்கும் இருப்பதால் இவனுடைய மனம் விஷயங்களினின்று (இந்திரிய சுகமளிக்கும் வஸ்துக்களினின்று) திரும்புவதில்லை என்பதால் அநிவ்ரு(த்)தாத்மா. (775) இவனை ஜயிக்க இயலாதென்பதால் துர்ஜயஃ. (776) பயப்படுவதற்குக் காரணமாதலால் இவனுடைய ஆக்ஞையை சூரியன் முதலானவர்களும் மீறுவதில்லை என்பதால் துரதிக்ரமஃ; "பயாதஸ்யாக்னிஸ்தபதி

பயாத் தபதி ஸூர்ய꞉; பயாதிந்த்ரஸ்ச வாயுஸ்ச ம்ருத்யுர்-தாவதி பஞ்சம꞉" (கடோப. 2, 3, 3) என்பது மந்த்ர வர்ணம்; "மஹத்பயம் வஜ்ரமுத்யதம்" (கடோப. 2, 3, 2) என்பதையும் காண்க. **(777)** துர்லபமான (அரிதிற் பெறக் கூடிய) பக்தியால் அடையக்கூடியவன் என்பதால் துர்லப꞉.

ஜன்மாந்தரஸஹஸ்ரேஷு தபோஜ்ஞானஸமாதிபி꞉ |
நராணாம் க்ஷீணபாபாநாம் க்ருஷ்ணே பக்தி꞉ ப்ரஜாயதே ||

என்பது வியாஸ வசனம்; "பக்த்யா லப்யஸ்த்வனன்யயா" (கீதை. 8, 22) என்பது பகவத்வசனமும். **(778)** அரிதில் (சிரமத்தாலே) கம்யதே அறியப்படுகிறான் என்பதால் துர்கம꞉. **(779)** இடையூறுகளாலே தடுக்கப்பட்டவர்களால் அரிதில் அடையப்படுகிறான் என்பதால் துர்க꞉. **(780)** யோகிகளாலும் மிக்க சிரமத்தின் மேல் சித்தத்திலே ஸமாதி நிலையில் இருத்தப்படுகிறான் என்பதால் துராவாஸ꞉. **(781)** துராரிண꞉ [கெட்ட பகைவர்கள்] தானவர்கள் முதலியவர்கள், அவர்களைக் கொல்வதால் துராரிஹா.

शुभाङ्गो लोकसारङ्गः सुतन्तुस्तन्तुवर्धनः ।
इन्द्रकर्मा महाकर्मा कृतकर्मा कृतागमः ॥ ९७ ॥

97. ஶுபாங்கோ லோகஸாரங்க꞉ ஸுதந்துஸ்தந்துவர்தன꞉|
இந்த்ரகர்மா மஹாகர்மா க்ருதகர்மா க்ருதாகம꞉ ||

(782) சுபகரமான அங்கங்களை யுடையவனாகத் தியானிக்கத் தக்கவன் என்பதால் ஶுபாங்க꞉. **(783)** உலகங்களின் ஸாரத்தை ஸாரங்கவத் வண்டு போல கிரஹிக்கிறான் (உண்கிறான்) என்பதால் லோகஸாரங்க꞉; "ப்ரஜாபதிர்லோகானப்யதபத்" (சாந்தோ. உப. 2, 23, 3) என்பது சுருதி; **(ii)** அல்லது, லோகஸார꞉ பிரணவம்; அதைக்கொண்டு [இவன்] அடையப்படுகிறான் என்பதால்; "ப்ருஷோதராதித்வாத் ஸாதுத்வம்" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]. **(784)** இவனுடைய அழகிய நூலாகப் பிரபஞ்சம்

பரப்பப்பெற்றது என்பதால் ஸூதந்து:. (785) அந்த நூலையே விருத்தி செய்கிறான், (ii) அல்லது, அழிக்கிறான் என்பதால் தந்துவர்த்தன:. (786) இந்திரனுடைய தொழிலைப் போன்றது இவனுடைய தொழில் என்பதால் இந்த்ரகர்மா; [அதாவது, ஈசுவரத்தன்மையையும் தொழிலையும் உடையவன்]. (787) ஆகாசம் (வானம்) முதலிய பெரும் பூதங்கள் (ஐந்தும்) இவனால் செய்யப்பட்டன என்பதால் மஹாகர்மா. (788) விரும்பியதைச் செய்து முடித்தவன் (க்ருதார்த்தன்) ஆகையால், எல்லாம் செய்து முடித்தாய் விட்டது; செய்து முடிக்கவேண்டிய காரியம் (இவனுக்கு) ஒன்றுமே யில்லை என்பதால் க்ருதகர்மா. (789) க்ருத: வேதங்கள் என்னும் ஆகமம்; அது எவனால் செய்யப்பட்டதோ அவன் க்ருதாகம:; "அஸ்ய மஹதோ பூதஸ்ய நி:ஶ்வஸிதமேதத்" (ப்ருஹ. உப. 2, 4, 10) என்பது முதலியவை சுருதி.

उद्भवः सुन्दरः सुन्दो रत्ननाभः सुलोचनः ।
अर्को वाजसनः शृङ्गी जयन्तः सर्वविज्जयी ॥ ९८ ॥

98. உத்பவ: ஸுந்தர: ஸுந்தோ ரத்நநாப: ஸுலோசன:|
அர்(க்)கோ வாஜஸன: ஶ்ருங்கீ ஜயந்த: ஸர்வவிஜ்ஜயீ ||

(790) தன்னிச்சை கொண்டு சிறந்த பவம் பிறப்பை அடைவதால்; (ii) அல்லது, எல்லாவற்றிற்கும் காரணமாவதால் இவனுக்கு ஜன்மம் உத்கதம் இல்லையாயிற்று என்பதால் உத்பவ:. (791) எல்லாவற்றையும் கடந்த மிக்க ஸௌபாக்யத்தை (அழகை) யுடையவனாதலால் ஸுந்தர:. (792) நன்றாக ஈரித்திருக்கிறான் என்பதால் ஸுந்த:; "உதீ க்லேதனே இத்யஸ்ய தாதோ: பசாத்யச்" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]; ஈரமாயிருப்பதாகச் சொல்லாற் குறிப்பதற்குக் கருணாகரன் என்பது பொருள்; "ப்ருஷோதராதித்வாத் பரரூபத்வம்" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]. (793) ரத்ன என்னும் சொல்லால் சோபை குறிக்கப்பட்டது; ரத்னம்

போல அழகான நாபி (கொப்பூழ்) இவனுக்கு அமைந்தது என்பதால் ரத்னநாபஃ. (794) அழகிய லோசனம் கண்ணை (ii) அல்லது, ஞானத்தை யுடையவன் என்பதால் ஸுலோசனஃ. (795) பூஜிக்கத்தக்கவர்களுள் மிகச் சிறந்த பிரமன் முதலியவர்களாலும் அர்ச்சிக்கத் தக்கவன் என்பதால் அர்(க்)கஃ. (796) வாஜம் அன்னத்தை யாசிப்பவர்களுக்கு ஸநோதி கொடுக்கிறான் என்பதால் வாஜஸனஃ. (797) பிரளய வெள்ளத்திலே கொம்புடைய மீனாகிய வடிவத்தை எடுத்தவன் ஶ்ருங்கீ; "மத்வர்(த்)தீயோ' திஶாயனே இனிப்ரத்யயஃ" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]. (798) பகைவர்களை முற்றும் ஜயிக்கிறான் என்பதால்; (ii) அல்லது, வெற்றிக்குக் காரணம் என்பதால் ஜயந்தஃ. (799) எல்லாவற்றையும் பற்றிய ஞானம் இவனுக்கு இருப்பதால் ஸர்வவித்; ஜயிப்பதற்கு அரியனவாகி உள்ளே யிருக்கும் விருப்பு முதலானவற்றையும் புறத்தேயிருக்கும் ஹிரண்யாக்ஷன் முதலானவர்களையும் ஜயிப்பதற்குரிய திறமை வாய்ந்தவன் என்பதால் ஜயீ; "தச்சீலாதிகாரத்தில் 'ஜித்ருக்ஷி' என்று தொடங்கும் (ஸூ. 3, 2, 157) பாணினி வசனத்தால் இனிப்ரத்யயஃ [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]; ஸர்வவித்தும் ஜயீயுமாவதால் ஸர்வவிஜ்ஜயீ; (இது) ஒரேபெயர்.

सुवर्णबिन्दुरक्षोभ्यः सर्ववागीश्वरेश्वरः ।
महाहृदो महागर्तो महाभूतो महानिधिः ॥ ९९ ॥

99. ஸுவர்ணபிந்துரக்ஷோப்யஃ ஸர்வவாகீஶ்வரேஶ்வரஃ |
மஹாஹ்ரதோ மஹாகர்(த்)தோ மஹாபூதோ மஹாநிதிஃ ||

(800) இவனுக்கு, பிந்தவஃ அவயவங்கள் பொன் போன்றிருப்பதால் ஸுவர்ணபிந்துஃ; "ஆப்ரணகாத் ஸர்வ ஏவ ஸுவர்ணஃ" (சாந்தோ. உப. 1, 6, 6) என்பது சுருதி; (ii) அல்லது, மங்களகரமான வர்ணஃ அக்ஷரமும் பிந்துவும் எந்த மந்திரத்தில் உள்ளதோ அந்த மந்திரத்தின்

வடிவாயிருப்பதால் ஸுவர்ணபிந்து: [ஓம் என்னும் மந்திரமானவன்].

இவ்வாறு பெயர்களின் 8-வது நூறு விரித்துரை செய்யப்பெற்றது.

(801) விருப்பு வெறுப்பு முதலியவற்ருலும் சப்தம் முதலிய [இந்திரியங்களால் நுகரும்] விஷயங்களாலும் தேவர்களுடைய பகைவர்களாலும் கலங்காதவன் என்பதால் அக்ஷோப்ய:. (802) வாகீசுவரர்களான பிரமன் முதலானவர்கள் அனைவருக்கும் ஈஸ்வர: தலைவன் என்பதால் ஸர்வவாகீஸ்வரேஸ்வர:.

(803) அவகாஹ்ய ததானந்தம் விஸ்ரம்ய ஸுகமாஸதே |

இவனுடைய ஆனந்தத்திலே மூழ்கிச் சிரமந் தீர்ந்து யோகிகள் இன்புற்று இருக்கிருர்கள் என்பதுபற்றி, இவன் பெரிய மடுவைப் போன்று இருப்பதால், மஹாஹ்ரத:. (804) படுகுழிபோல் இவனுடைய மாயை பெரிதாயும் கடப்பதற்கு அரிதாயு மிருப்பதால் மஹாகர்த:; "மம மாயா துரத்யயா" (கீதை. 7, 14) என்பது பகவத் வசனம்; (ii) அல்லது கர்த: என்னும் சொல் நிருக்தத்தை அறிந்தவர்களால் ரத என்னும் சொல்லுக்குப் பர்யாயமாக (இணையாக)ச் சொல்லப்பட்டது; அதனல் மஹாரதன் மஹாகர்த: என்னப்படுகிருன்; இவனுக்கு மஹாரதனுடைய தன்மை இருப்பது பாரதம் முதலிய நூல்களாலே பிரஸித்தம். (805) முக்காலத்திலும் இடையருது நிலைத்திருக்கும் ஸ்வரூபத்தை யுடையவன் என்பதால் மஹாபூத:. (806) எல்லா வுயிர்களும் இவனிடத்திலே நிதியை (சேமப் பொருளை)ப் போல வைக்கப்படுகின்றன என்பதால் நிதி:; பெரிய நிதி மஹாநிதி:.

कुमुदः कुन्दरः कुन्दः पर्जन्यः पावनोऽनिलः ।
अमृताशोऽमृतवपुः सर्वज्ञः सर्वतोमुखः ॥ १०० ॥

100. குமுத: குந்தர: குந்த: பர்ஜன்ய: பாவனோ'நில: |
அம்ருதாஸோ'ம்ருதவபு: ஸர்வஜ்ஞ: ஸர்வதோமுக: ||

(807) பாரத்தை யிறக்குவதால் கும் பூமியை மோதயதி களிப்பிக்கிறுன் என்பதால் குமுதஃ; "முதிரத்ராந்தர்பாவிதணிஜர்த்தஃ" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]. (808) குந்த புஷ்பங்களை யொத்த தூய பலன்களை ராதி கொடுக்கிறுன்; (ii) அல்லது லாதி பெற்றுக்கொள்கிறுன் என்பதால் குந்தரஃ "ரலயோர்வ்ருத்த்யேகத்வஸ்மரணுத்" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]; (iii) அல்லது,

கும் தராம் தாரயாமாஸ ஹிரண்யாக்ஷஜிகாம்ஸயா |
வாராஹம் ரூபமாஸ்தாய........... ||

[ஹிரண்யாக்ஷனைக் கொல்லக் கருதி வராஹ ரூபமெடுத்துப் பூமியைப் பிளந்தெறிந்தான்] என்பதால் குந்தரஃ. (809) குந்தமலர்போன்ற அழகிய அங்கங்களையுடையவனுகிச் சுத்தனுய் ஸ்படிகம்போல் மாசற்றவன் குந்தஃ; (ii) அல்லது, கும் பூமியை, காசியபனுக்குத் தானஞ் செய்தான் என்பதால் குந்தஃ;

ஸர்வபாபவிஶுத்த்யர்(த்)தம் வாஜிமேதேன சேஷ்டவான் |
தஸ்மின் யஜ்ஞே மஹாதானே தக்ஷிணும் ப்ருகுநந்தனஃ |
மாரீசாய ததௌ ப்ரீதஃ கஶ்யபாய வஸுந்தராம் ||

(2, 41, 116-117) என்பது ஹரிவம்சம்; (iii) அல்லது, கும் பூமியை த்யதி துண்டமாகச் செய்கிறுன் என்பதால் குந்தஃ; 'கு' என்னும் சொல்லால் பூமியை ஆளும் அரசர்கள் குறிக்கப்படுகிறுர்கள்;

நிஃக்ஷத்ரியாம் யஶ்ச சகார மேதினீ-
மநேகஶோ பாஹுவனம் ததாச்சினத் |
யஃ கார்(த்)தவீர்யஸ்ய ஸ பார்கவோத்தமோ
மமாஸ்து மாங்கல்யவிவ்ருத்தயே ஹரிஃ ||

என்பது விஷ்ணுதர்மம். (810) ஆத்யாத்மிகம் முதலிய மூன்று தாபங்களையும், பர்ஜன்யம் (மேகம்), அதைப் போலத் தணிக்கிறுன்; (ii) அல்லது, வேண்டிய பொருள்

களை (காமங்களை) யெல்லாம் பொழிந்து உதவுகிறான் என்பதால் பர்ஜன்யः. **(811)** (தான் அல்லது தன்னை) நினைத்த மாத்திரத்தில் தூய்மை செய்கிறான் என்பதால் பாவனः. **(812)** இலதி பிரேரணத்தை (ஏவுதலை)ச் செய்கிறான் என்று இலः; (தன்னை) அவ்வாறு செய்பவன் இல்லாமையால் அனிலः; (ii) அல்லது, இலதி தூங்குகிறான் என்பதால், ஞானமில்லாதவன் இலः; அவனுக்கு நேர்மாறாக, இவன் எப்பொழுதும் விழித்திருக்கும் இயல்புடையவன் ஆதலால் [அனிலः]; (iii) அல்லது, "நிலதேர்கஹனார்(த்)தாத் கப்-ரத்யயாந்தாத் ரூபம்" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]; இதனால் [அகஹனः] மறைந்திராதவன் அனிலः; அதாவது, பக்தர்களுக்கு எளியவன் என்றவாறு. **(813)** தன் ஆத்மாவாகிய அமுதத்தை உண்கிறான் என்பதால் அம்ருதாஶः; (ii) அல்லது கடைந்தெடுத்த அமுதத்தைப் பருக தேவர்களுக்கு அளித்துத் தானும் பருகுகிறான் என்பதால் அம்ருதாஶः; (iii) அல்லது, அம்ருதா அழிவில்லாத (குன்றாத) பலனையுடைய ஆஶா வாஞ்சை, இவனுக்கு இருப்பதால். **(814)** ம்ருதம் சாவு; அஃதில்லாத உடலையுடையவன் என்பதால் அம்ருதவபுः. **(815)** எல்லாவற்றையும் அறிவோன் ஸர்வஜ்ஞः; "யः ஸர்வஜ்ஞः ஸர்வவித்" (முண்டகோப. 1, 1, 9) என்பது சுருதி. **(816)** "ஸர்வதோ'க்ஷிஶிரோ-முகம்" (கீதை. 13, 14) என்பது பகவத் வசனத்தில் இருப்பதால் ஸர்வதோமுகः [எல்லாப்புறத்திலும் முகங்களை யுடையவன்].

सुलभः सुव्रतः सिद्धः शत्रुजिच्छत्रुतापनः ।
न्यग्रोधोदुम्बरोऽश्वत्थश्चाणूरान्ध्रनिषूदनः ॥ १०१ ॥

101\. ஸுலபः ஸுவ்ரதः ஸித்தः ஶத்ருஜிச்சத்ருதாபனः |
ந்யக்ரோதோதும்பரோ'ஶ்வத்தஶ்சாணூராந்த்ர-
நிஷூதனः ||

(817) பக்தியைமட்டுங் கொண்டு சமர்ப்பித்த இலை பூ பழம் முதலியவற்றால் எளிதில் அடையப்படுகிறான் என்பதால் ஸுலபः;

பத்ரேஷு புஷ்பேஷு பலேஷு தோயேஷ்-
வக்ரீதலப்யேஷு ஸதைவ ஸத்ஸு |
பக்த்யேகல்பயே புருஷே புராணே
முக்த்யை கதம் ந க்ரியதே ப்ரயத்னः ||

என்பது மஹாபாரதம். (818) அழகாக வ்ரதயதி (சேர்ந்து) உண்கிறான்; (ii) அல்லது, உண்பதைத் தவிர்க்கிறான் என்பதால் ஸுவ்ரதः. (819) வேறொருவருக்கும் உட்படாதவனாய் (வேறு காரணப் பொருளின்றி)த் தானேயாக இருப்பவன் (தானே தோன்றித் தன்னுள் நிலைத்திருப்பவன்) என்பதால் ஸித்தः. (820) தேவர்களுடைய பகைவர்களே இவனுக்குப் பகைவர்கள்; அவர்களை ஜயிப்பதால் ஶத்ருஜித். (821) தேவர்களுடைய சத்ருக்களை வாட்டுவோன் ஶத்ருதாபனः. (822) ந்யக் முன்னால் ரோஹதி எல்லாவற்றிற்கும் மேல் இருக்கிறான் என்பதால் ந்யக்ரோதः; "ப்ருஷோதராதித்வாத் ஹகாரஸ்ய தகாராதேஶः" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]; (ii) அல்லது, எல்லா வுயிர்களையும் கீழ்ப்படுத்தித் தன் மாயையால் மூடிக் கட்டுப்படுத்துகிறான் என்பதால். (823) காரணப் பொருளாய் ஆகாயத்திலிருந்து எழுந்ததால் உதும்பரः; "ப்ருஷோதராதித்வாதேவோகாரா-தேஶः" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]; (ii) அல்லது, உதும்பரம் அன்னம் முதலியவை; அவற்றால், அவையாகி ஜகத் முழுவதையும் போஷிக்கிறான் என்பதால் உதும்பரः; "ஊர்க் வா அன்னாத்யமுதும்பரம்" என்பது சுருதி. 'ந்யக்ரோதோதும்பர' என்று இங்கு விஸர்க்கலோபம் இருப்பது ஆர்ஷமான ஸந்தி [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]. (824) நாளைய தினமும் நிலைத்திராதது என்பதால் அஶ்வத்தः; "ப்ருஷோதராதித்வாதேவ ஸகாரஸ்ய தகாரா-

தேமஃ'' [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]; "ஊர்த்வமூலோ'-வாக்ஶாக ஏஷோ'ஶ்வத்தஃ ஸநாதனஃ'' (கடோப. 6, 1) என்பது சுருதி ; "ஊர்த்வமூலமதஃஶாகமஶ்வத்தம் ப்ரா-ஹுரவ்யயம்'' (கீதை. 15, 1) என்பது ஸ்ம்ருதியும். (825) சாணூரன் என்னும் அந்த்ர தேசத்தவனை (அந்த்ரனைக்) கொன்றவன் என்பதால் சாணூராந்த்ரநிஷூதனஃ.

सहस्रार्चिः सप्तजिह्वः सप्तैधाः सप्तवाहनः ।
अमूर्तिरनघोऽचिन्त्यो भयकृद्भयनाशनः ॥ १०२ ॥

102. ஸஹஸ்ரார்ச்(சி)ஃ ஸப்தஜிஹ்வஃ ஸப்தைதாஃ ஸப்த-வாஹனஃ |

அமூர்(த்)திரனகோ'சிந்த்யோ பயக்ருத்பயநாஶனஃ ||

(826) ஸஹஸ்ராணி எண்ண முடியாத, கிரணங்கள் எவனுக்கு உண்டோ அவன் ஸஹஸ்ரார்(ச்)சிஃ; "திவி ஸூர்ய-ஸஹஸ்ரஸ்ய'' (11, 12) என்பது கீதாவசனம். (827) ஸப்த ஜிஹ்வாஃ (ஏழு நாக்குகள்) இவனுக்கிருப்பன என்பதால் ஸப்தஜிஹ்வஃ;

காலீ கராலீ ச மனோஜவா ச ஸுலோஹிதா யா ச ஸுதூம்ரவர்ணா |
ஸ்புலிங்கினீ விஶ்வருசீ ச தேவீ லோலாயமானா இதி ஸப்த ஜிஹ்வாஃ ||

(முண்டகோப. 1, 2, 4) என்பது சுருதி. (828) ஏழு ஏதாம்ஸி ஜ்வாலைகள் (தீப்திகள்) இவனுக்கு இருப்பதால் ஸப்தைதாஃ, அதாவது, அக்னி; "ஸப்த தே அக்னே ஸமிதஃ ஸப்த ஜிஹ்வாஃ'' (தைத். ஸம். 1, 5, 2) என்பது சுருதி. (829) ஏழு குதிரைகள் இவனுக்கு வாகனங்கள் என்பதால் ஸப்தவாஹனஃ; (ii) அல்லது, 'ஸப்த' என்னும் பெயருடைய குதிரை ஒன்று இவனுக்கு வாகனம் ஆதலால்; "ஏகோ'ஶ்வோ வஹதி ஸப்தநாமா'' (தைத். ஆரண்ய. 3, 11) என்பது சுருதி. (830) கனமான (கெட்டியான) வடிவாகி நிலைத்து (தரித்து) நிற்கும் திறமை வாய்ந்ததாய் அசையாப் பொருளாகவோ அசையும் பொருளாகவோ

இருப்பது மூர்(த்)தி꞉; "தாப்யோ'பி(த்)ப்தாப்யோ மூர்(த்)திரஜாயத" (ஐத. உப. 3, 2) என்பது சுருதி; அவ்வாறின்றி (வடிவமின்றி) இருப்பதால் அமூர்(த்)தி꞉; **(ii)** அல்லது, தேக அமைப்பையுடையதாய் கெட்டியான அங்கங்களையும் உடையது மூர்(த்)தி꞉; அதின்றி இருப்பதால் அமூர்(த்)தி꞉. **(831)** அகம் துன்பம், **(ii)** அல்லது, பாபம்; இது இவனுக்கு இல்லை என்பதால் அனக꞉. **(832)** (ப்ரமாதா) அளவிடுவோன் முதலானவர்களுக்கு (காட்சிக்குக் காரணனாய்) ஸாக்ஷியாய் இருப்பதால், இவன் எல்லாப் பிரமாணங்களைக் கொண்டும் அறியமுடியாத தன்மையை யுடையவன் என்பதால் அசிந்த்ய꞉; **(ii)** அல்லது, பிரபஞ்ச முழுவதிற்கும் மாறான தன்மையை யுடையவனாய், 'இவன் இத்தன்மையன்' என்று நினைப்பதற்கு இயலாதபடியால் அசிந்த்ய꞉. **(833)** கெட்டவழியிலே செல்வோருக்கு பயத்தைக் கொடுக்கிறான், **(ii)** அல்லது, பக்தர்களின் பயத்தை க்ருந்ததி போக்குகிறான் (வெட்டியழிக்கிறான்) என்பதால் பயக்ருத். **(834)** வர்ணம் (ஜாதி) ஆசிரமம் இவைகளின் ஆசாரத்தை (ஒழுக்கத்தை)க் கைவிடாதவர்களின் பயத்தைக் கெடுப்பதால் பயநாஶன꞉;

> வர்ணாஶ்ரமாசாரவதா புருஷேண பர꞉ புமான் |
> விஷ்ணுராராத்யதே பந்தா நான்யத் தத்தோஷகாரக꞉ ||

என்பது பராசர வசனம் (விஷ்ணுபு. 3, 8, 9).

अणुर्बृहत्कृशः स्थूलो गुणभृन्निर्गुणो महान् ।
अधृतः स्वधृतः स्वास्यः प्राग्वंशो वंशवर्धनः ॥ १०३ ॥

103. அணுர்ப்ருஹத்க்ருஶ꞉ ஸ்தூலோ குணப்ருந்நிர்குணோ மஹான் |
அத்ருத꞉ ஸ்வத்ருத꞉ ஸ்வாஸ்ய꞉ ப்ராக்வம்ஶோ வம்ஶவர்தன꞉ ||

(835) அதிஸூக்ஷ்மமாய் [அளவுகடந்த நுண்மை யுடையதாய்] இருப்பதால் அணுஃ; "ஏஷோணு ராத்மா சேதஸா வேதிதவ்யஃ" என்பது சுருதி (முண்டகோப. 3, 1, 9). **(836)** பெரிதாயும் பெருகுவதாயும் இருப்பதால் பிரும்மம் ப்ருஹத்; "மஹதோ மஹீயான்" என்பது சுருதி (கடோப. 1, 2, 20). **(837)** "அஸ்தூலம்" (ப்ருஹ. உப. 3, 8, 8) என்பது முதலான வாக்கியங்களின்படி, திரவியத் தன்மை (உருவம்) இவனுக்கு மறுக்கப்படுவதால், க்ருமஃ. **(838)** எல்லாவற்றையும் தன்னுள் அடக்கிக் கொண்டிருக்கிறபடியால், இவன் ஸ்தூலஃ என்று உபசார வழக்காகக் கூறப்படுகிறான். **(839)** சிருஷ்டி, ஸ்திதி, லயம் என்னும் தொழில்களை அதிஷ்டாதா மேற்பார்ப்பவன் என்பதால், ஸத்த்வம், ரஜஸ், தமஸ் என்னும் குணங்களை மேற்கொள்வோன் குணப்ருத். **(840)** உண்மையில் இவனுக்கு குணங்கள் இல்லை என்பதால் நிர்குணஃ; "கேவலோ நிர்குணஶ்ச" என்பது சுருதி (ஶ்வேதா. உப. 6, 11). **(841)** சப்தம் முதலிய குணங்கள் இல்லாமையாலும், அளவில் அடங்காததான நுண்மை (ஸூக்ஷ்மத்தன்மை) யுடையவனாதலாலும், எப்பொழுதுமுள்ள தூய்மை (நித்ய ஶுத்தம்), எங்கும் வியாபித்திருக்கை (ஸர்வகதத்வம்) முதலிய குணங்களாலும், ப்ரதிபந்தமாக (தடையாக)க் கூடிய தன்மை ஒன்றுமே இவனுக்குச் சொல்வதற்கு இயலாது என்பதால் மஹான்; "அனங்கோ' ஶப்தோ' ஶரீரோ' ஸ்பர்ஶஶ்ச மஹாஞ்சுசிஃ" என்பர் ஆபஸ்தம்பர் (தர்ம ஸூ. 1, 22, 7). **(842)** பூமி முதலியவற்றைத் தாங்குவோரையும் தாங்குவோனாய், பிறனொருவனாலும் தாங்கப்படாமல் இருப்பவனாதலால் அத்ருதஃ. **(843)** "இது இப்படியானால், எவனாலே இவன் தாங்கப்படுகிறான் (தரித்திருக்கிறான்)" என்றால், ஸ்வத்ருதஃ தன்னாலேயே தாங்கப்படுகிறான் என்கிறார்; "ஸ பகவஃ கஸ்மின் ப்ரதிஷ்டித இதி

ஸ்வே மஹிம்னி'' என்பது சுருதி (சாந்தோ. உப. 7, 24, 1). (844) இவனுடைய ஆஸ்யம் முகம் மங்களகரமானதாய், தாமரையின் மத்தியபாகத்திலுள்ள (அகவாயிலுள்ள) இதழைப் போலச் சிவந்ததாய், எல்லாவற்றினும் மிகுந்த அழகு வாய்ந்ததாய் இருப்பதால் ஸ்வாஸ்யஃ; (ii) அல்லது, புருஷார்த்தங்களை உபதேசிப்பதற்காக வேதம் என்னும் பெரிய சொற்களஞ்சியம் இவனுடைய முகத்தினின்றும் வெளிவந்தது என்பதால் ஸ்வாஸ்யஃ; "அஸ்ய மஹதோ பூதஸ்ய" என்று தொடங்கும் சுருதியைக் காண்க. (ப்ருஹ. உப. 2, 4, 10). [வேதங்கள் முதலியவை இவனுடைய மூச்சாக வெளிவந்தன என்பது சுருதி]. (845) மற்ற எவனுடைய வம்ஶினஃ வமிசத்தாரும் பின்னாலுண்டானவர்கள்; இவனுடைய வமிசமாகிய பிரபஞ்சமோ முன்னாலேயே உண்டாகியது, பின்னால் உண்டானதன்று, என்பதால் ப்ராக்வம்ஶஃ. (846) வம்ஶம் பிரபஞ்சம், அதைப் பெருக்குவதால், (ii) அல்லது, அழிப்பதால் வம்ஶவர்தனஃ.

भारभृत्कथितो योगी योगीशः सर्वकामदः ।
आश्रमः श्रमणः क्षामः सुपर्णो वायुवाहनः ॥ १०४ ॥

104. பாரப்ருத் கதிதோ யோகீ யோகீஶஃ ஸர்வகாமதஃ |
ஆஶ்ரமஃ ஶ்ரமணஃ க்ஷாமஃ ஸுபர்ணோ வாயுவாஹனஃ ||

(847) அனந்தன் முதலிய வடிவுகளால் பூமியின் பாரத்தைத் தாங்குவதால் பாரப்ருத். (848) வேதங்கள் முதலியவற்றால் இவனே பரன் என்று கதிதஃ சொல்லப்படுகிறான்; (ii) அல்லது, எல்லா வேதங்களாலும் புகழப்படுகிறான் என்பதால் கதிதஃ; "ஸர்வே வேதா யத்பதமாமனந்தி" (கடோப. 1, 2, 15) என்றும்,

வேதே ராமாயணே புண்யே பாரதே பரதர்ஷப |
ஆதௌ மத்யே ததா சாந்தே விஷ்ணுஃ ஸர்வத்ர கீயதே ||

(மஹாபா. ஸ்வர்காரோ. ஶ்ரவண. 93) என்றும், சுருதி

ஸ்ம்ருதி முதலியவற்றிலுள்ள வசனங்கள்; "ஸோ'த்வனঃ பாரமாப்னோதி தத்விஷ்ணோঃ பரமம் பதம்" (கடோப. 1, 3, 9) என்பது முதலியவையும் சொல்லப்படுகின்றன. 'அந்த வழியுமாகி வியாபிக்குந் தன்மையுடையவனுமான விஷ்ணுவின் மிகச்சிறந்த இடம் யாது?' என்று ஆராய்ந்தறிய விரும்பினால், எல்லா இந்திரியங்களைக்காட்டிலும் அது மேலானது என்று (பிரதிபாதிக்கப்படுகின்றது) அறிவிக்கப்படுகின்றது; "இந்த்ரியேப்யঃ பராஹ்யர்(த்)தாঃ" என்று தொடங்கி, "புருஷாந் ந பரம் கிஞ்சித் ஸா காஷ்டா ஸா பரா கதிঃ" (கடோப. 1, 3, 9—11) என்பது முடியவுள்ள சுருதியாலே, எவன் கதிதঃ(புகழப்படுகிறானோ)அவன் கதிதঃ. (849) யோகঃ ஞானம்; அதனால் மட்டுமே அறியத்தக்கவன் (அடையத் தக்கவன்) என்பதால் யோகீ; (ii) அல்லது, யோகঃ ஸமாதி நிலை; அவனே எப்பொழுதும் தன் ஆத்மாவிலே தன் ஆத்மாவை நிலைத்திருக்கச் செய்கிறான், அதனால் யோகீ. (850) மற்ற யோகிகள் யோகத்திற்கு நேரும் இடையூறுகளாலே தாக்கப்பட்டுத் தங்கள் ஸ்வரூபத்தினின்றும் நழுவி விடுகிறார்கள்; இவனே நழுவுதலில்லாமையால் அவர்களுக்குத் தலைவன் யோகீஶঃ. (851) எப்பொழுதும் எல்லா விருப்பங்களையும் அளிக்கிறான் என்பதால் ஸர்வகாமதঃ; "பலமத உபபத்தேঃ" (ப்ரஹ்மஸூ. 3, 2, 38) என்று வியாஸரால் சொல்லப்பட்டது. (852) ஸம்ஸாரமாகிய காட்டிலே மயங்கித் திரிவோர் அனைவர்க்கும் [அங்கேயுள்ள] ஆசிரமத்தைப் போன்றதாய்ச் சிரமத்தைத் தீர்த்துக் கொள்வதற்கான இடமாக இருப்பதால் ஆஶ்ரமঃ, (853) விவேகமில்லாதவர்கள் அனைவரையும் வாட்டுவதால் ஶ்ரமணঃ. (854) எல்லாவுயிர்களையும் க்ஷாமாঃ க்ஷீண மடைந்தவர்களாகச் செய்வதால் க்ஷாமঃ; "தத்கரோதி ததாசஷ்டே இதி ணிசி பசாத்யசி க்ருதே ஸம்பன்னঃ க்ஷாம இதி" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]. (855) மங்களகரமான பர்ணனி

சந்தஸ்கள் என்னும் இலைகள், ஸம்ஸாரமென்னும் மரத்தின் வடிவங்கொண்ட இவனுக்கு, இருப்பதால் ஸுபர்ணஃ; "சாந்தாம்ஸி யஸ்ய பர்ணானி" (கீதை. 15, 1) என்பது பகவத் வசனம். (856) எவனுக்குப் பயந்து வாயுதேவன் பிராணிகளின்மேல் வீசுகிறானோ, அவன் வாயுவாஹனஃ; "பீஷாஸ்மாத்வாதஃ பவதே" (தைத். உப. 2, 8) என்பது சுருதி.

धनुर्धरो धनुर्वेदो दण्डो दमयिता दमः ।
अपराजितः सर्वसहो नियन्ताऽनियमोऽयमः ॥ १०५ ॥

105. தனுர்தரோ தனுர்வேதோ தண்டோ தமயிதா தமஃ |
அபராஜிதஃ ஸர்வஸஹோ நியந்தா'நியமோ'யமஃ ||

(857) ஸ்ரீமான் இராமன் பெரிய வில்லைத் தாங்கினின்றான் என்பதால் தனுர்தரஃ. (858) அந்த தசரத குமாரனே தனுர்வேதத்தை அறிந்தவன் என்பதால் தனுர்வேதஃ. (859) தண்டிப்போரின் ஆயுதம் தண்டனை தண்டஃ. [அந்த ஆயுதம் அல்லது தண்டனை யாவோனும் அவனே]; "தண்டோ தமயதாமஸ்மி" (கீதை. 10, 38) என்பது பகவத் வசனம். (860) இயமன் (வைவஸ்வதன்), அரசன் முதலியவர்களின் வடிவிலே உயிர்களை ஒடுக்குகிறான் என்பதால் தமயிதா. (861) அடக்குவதற்குரியவர்களைத் தண்டனை செய்வதால் ஆகும் பயன் தமஃ; அதுவும் அவனே என்பதால் தமஃ. (862) சத்ருக்களால் ஜயிக்கப்படாதவன் என்பதால் அபராஜிதஃ. (863) எல்லா வேலைகளிலும் திறமைவாய்ந்தவன்; (ii) அல்லது, எல்லாப் பகைவர்களையும் ஒடுக்குவோன் என்பதால் ஸர்வஸஹஃ. (864) எல்லோரையும் அவ்வவர்களுடைய தொழில்களைப் பிரித்துக்கொடுத்து ஏவுகிறான் என்பதால் நியந்தா. (865) அவனுக்கு ஒரு நியமஃ நியதியும் (விதியும்) இல்லாதலால் அநியமஃ, எல்லாரையும் நியமிப்பவனுக்கு (ஏவுவோனுக்கு) நியந்தா (நியமிப்பவன்) வேறொருவன் இல்லையாதலால். (866)

இவனுக்கு யமஃ மிருத்யு (அழிவு) இல்லையாதலால் அயமஃ. (865-6) அல்லது, யமம் நியமம் என்பவை யோகத்திற் குரிய அங்கங்கள்; அவற்ருல் அடைய (அறிய)ப் படுவோன் என்பதால் அவனே (865) நியமஃ (866) யமஃ.

सत्त्ववान् सात्त्विकः सत्यः सत्यधर्मपरायणः ।
अभिप्रायः प्रियार्होऽर्हः प्रियकृत् प्रीतिवर्धनः ॥ १०६ ॥

106. ஸத்த்வவான் ஸாத்த்விகஃ ஸத்யஃ ஸத்யதர்மபராயணஃ |
அபிப்ராயஃ ப்ரியார்ஹோர்ஹஃ ப்ரியக்ருத் ப்ரீதிவர்தனஃ||

(867) சூரத்தனம், வீரம் முதலிய ஸத்த்வம் இவனுக்கு இருப்பதால் ஸத்த்வவான். (868) முக்கியமாக ஸத்த்வ குணத்திலே நிலைத்து நிற்பதால் ஸாத்த்விகஃ. (869) நல் லோர்க்கு ஸாதுஃ நல்லவன் அல்லது உள்ளவன் ஆதலால் ஸத்யஃ. (870) நிகழ்ந்தவாறு சொல்லுவதாகிய ஸத்தியமும், 'இதைச் செய்', 'இதைச் செய்யாதே' என்று விதிக்கும் தர்மமும் ஆகிய வழியில் ஒழுகுவோன் என்பதால் ஸத்யதர்ம-பராயணஃ. (871) புருஷார்த்தங்களை அடைய விரும்புவோ ரால் அணுகிவேண்டப்படுகிருன்;(ii) அல்லது,பிரளய காலத் தில் ஜகத் இவனுள்ளே செல்கின்றது என்பதால் அபிப்ராயஃ. (872) ப்ரியாணி இஷ்டமான வஸ்துக்களைப் பெறுவதற்கு உரியவன் என்பதால் ப்ரியார்ஹஃ;

யத்யதிஷ்டதமம் லோகே யச்சாஸ்ய தயிதம் க்ருஹே |
தத் தத் குணவதே தேயம் ததேவாக்ஷயமிச்சதா ||

(தக்ஷ. 3, 32) என்பது ஸ்ம்ருதி. (873) ஸ்வாகதம் (நல்வரவு கூறுதல்) ஆஸனம்(இருக்கையளித்தல்), ப்ரஶம்ஸை (சிலாகித்தல்) அர்க்யம், பாத்யம், (அர்க்கியப்பொருளும் கால் கழுவ நீரும் கொடுத்தல்), ஸ்துதி (ஸ்துதித்தல்), நமஸ் காரம் (வணக்கம்) முதலான பூஜாஸாதனங்களால் பூஜிக்கத் தகுந்தவன் என்பதால் அர்ஹஃ. (874) பிரியங்கொள்ளத் தகுந்தவன் என்பது மட்டுமன்று, ஸ்துதி முதலியவற்ருல்

வழிபடுவோருக்குப் பிரியமானவற்றைச் செய்கிருன் என்பதால் ப்ரியக்ருத். (875) அவர்களுடைய (வழிபடுவோர்களுடைய) பக்தியை (பிரீதியை) அதிகப்படுத்துகிருன் என்பதால் ப்ரீதிவர்தனஃ.

विहायसगतिर्ज्योतिः सुरुचिर्हुतभुग्विभुः ।
रविर्विरोचनः सूर्यः सविता रविलोचनः ॥ १०७ ॥

107. விஹாயஸகதிர் ஜ்யோதிஃ ஸுருசிர்ஹுதபுக் விபுஃ |
ரவிர்விரோசனஃ ஸூர்யஃ ஸவிதா ரவிலோசனஃ ||

(876) விஹாயஸம் (விண்) இவனுக்கு கதிஃ இருப்பிடம் என்பதால் விஹாயஸகதிஃ விஷ்ணுபதம், (ii) அல்லது, ஆதித்தியன். (877) தானுகவே ஒளிர்கிருன் என்பதால் ஜ்யோதிஃ; "நாராயணஃ பரம் ஜ்யோதிஃ" என்பது மந்த்ர வர்ணம். (878) அழகிய ருசிஃ ஒளியை, (ii) அல்லது, சுபகரமான இச்சையை யுடையவன் என்பதால் ஸுருசிஃ. (879) எல்லாத் தேவதைகளேயும் உத்தேசித்து நடத்தும் (யாக) காரியங்களில் ஹோமஞ் செய்த பொருளேப் புசிக்கிருன், (ii) அல்லது, பாதுகாக்கிருன் என்பதால் ஹுதபுக். (880) எங்கும் இருப்பதால், (ii) அல்லது, மூவுலகுக்கும் பிரபு வாதலால் விபுஃ. (881) [ஆயிரமடங்காகப் பொழிவதற்கே] ரஸங்களே (கிரஹிக்கிருன்) வாங்கிக்கொள்கிருன் என்பதால் ரவிஃ, ஆதித்திய வடிவங் கொண்டவன். (882) வெவ்வேறு விதமான விருப்பத்தைக் கொள்கிருன் என்பதால் விரோசனஃ. (883) "ஸூதேஃ ஸுவதேர்வா ஸூர்யஶப்தோ நிபாத்யதே, ராஜஸூய ஸூர்ய" (ஸூ. 3, 1, 114) என்னும் பாணினி வசனப்படி, ஸூர்யஃ [செல்வங்களேப் பிறப்பிக்கிருன்; (ii) அல்லது, கொடுக்கிருன் என்பதால் ஸூர்யஃ] என்னப்படுகிருன்; (884) ஜகத் முழுவதையும் (பிரஸவிக்கிருன்) வெளிப்படுத்துகிருன் என்பதால் ஸவிதா;

ரஸானும் ச ததாதானாத் ரவிரித்யபிதீயதே |
ப்ரஜானும் து ப்ரஸவனாத் ஸவிதேதி நிகத்யதே ||

என்பது விஷ்ணு தர்மோத்தரம். (885) இவனுக்கு ரவி (சூரியன்) லோசனம் கண் என்பதால் ரவிலோசனः; "அக்னிர்மூர்தா சக்ஷுஷீ சந்த்ரஸூர்யௌ" (முண்ட கோப. 3, 4) என்பது சுருதி.

अनन्तो हुतभुग्भोक्ता सुखदो नैकजोऽग्रजः ।
अनिर्विण्णः सदामर्षी लोकाधिष्ठानमद्भुतः ॥ १०८ ॥

108. அனந்தோ ஹுதபுக் போக்தா ஸுகதோ நைகஜோ'-க்ரஜः |
அநிர்விண்ணः ஸதாமர்ஷீ லோகாதிஷ்டானமத்புதः ||

(886) எப்பொழுதும் நிலைத்திருப்பதாலும் எங்கும் வியாபித்திருப்பதாலும் தேசம் காலம் முதலிய அளவுபாடு கள் இல்லாமையாலும் அனந்தः; (ii) அல்லது, சேஷன் ஆவதாலும் [அனந்தः]. (887) ஹோமத்திலிடப்பட்டதைப் பாதுகாப்பதால் ஹுதபுக். (888) ப்ரக்ருதிம் புசித்தற் குரிய அசேதனப் பொருளைப் புசிக்கிறான்; (ii) அல்லது, ஜகத்தைப் பாதுகாக்கிறான் என்பதால் போக்தா. (889) பக்தர்களுக்கு மோக்ஷம் என்னும் சுகத்தைக் கொடுக்கிறான் என்பதால் ஸுகதः; (889) அல்லது, அஸுகம் துன் பத்தை த்யதி (வெட்டி) அழிக்கிறான் என்பதால் அஸுகதः. (890) தருமத்தைச் காப்பதற்கு பல தடவைகள் பிறப்ப தால் (அவதாரஞ் செய்வதால்) நைகஜः. (891) முதலில் தோன்றுவதால் அக்ரஜः, ஹிரண்யகர்ப்பன்; "ஹிரண்ய-கர்பः ஸமவர்(த்)ததாக்ரே" (தைத். ஸம். 4, 1, 8). என்பது முதலானவை சுருதி. (892) எல்லா விருப்பங்களையும் பெற் றிருப்பதாலும் பெறுதிருப்பதற்குக் காரணம் இல்லையாதலா லும் இவனுக்கு நிர்வேதம் (துன்பம்) இல்லை என்பதால் அநிர் விண்ணः. (893) ஸதः ஸாதுக்களுக்கு, அனுகூலனாகி

அவர்கள் செய்யும் பிழைகளை ம்ருஷ்யதே பொறுத்துக்கொள்கிறன் என்பதால் ஸதாமர்ஷீ. (894) வேறு ஆதாரம் ஒன்றும் இல்லாத அவனையே ஆதாரமாகக் கொண்டு மூவுலகங்களும் நிலைநிற்பன என்பதால் பிரும்மம், லோகாதிஷ்டானம். (895) அற்புதமாயிருப்பதால் அத்புதஃ;

ஶ்ரவணாயாபி பஹுபிர்யோ ந லப்யஃ
ஶ்ருண்வந்தோ'பி பஹவோ யம் ந வித்யுஃ |
ஆஶ்சர்யோ வக்தா குஶலோ'ஸ்ய லப்தா
ஆஶ்சர்யோ ஜ்ஞாதா குஶலானுஶிஷ்டஃ ||

(கடோப. 1, 2, 8) என்பது சுருதி; "ஆஶ்சர்யவத் பஶ்யதி கஶ்சிதேனம்" (கீதை. 2, 29) என்பது பகவத்வசனம்; (ii) அல்லது, ஸ்வரூபம் சக்தி தொழில் செயல்ஆகியவற்றால் அற்புதம் தோன்ற இருப்பதால் அத்புதஃ.

सनात् सनातनतमः कपिलः कपिरप्ययः ।
स्वस्तिदः स्वस्तिकृत् स्वस्ति स्वस्तिभुक्स्वस्तिदक्षिणः ॥ १०९ ॥

109. ஸநாத் ஸநாதனதமஃ கபிலஃ கபிரப்யயஃ |
ஸ்வஸ்திதஃ ஸ்வஸ்திக்ருத் ஸ்வஸ்தி ஸ்வஸ்திபுக் ஸ்வஸ்திதக்ஷிணஃ ||

(896) ஸநாத் என்னும் (நிபாதச்) சொல் வெகு காலம் என்னும் பொருளைக் குறிப்பது; காலமும் பரமனுடைய ஒருவகை விகற்பமாகும்.

பரஸ்ய ப்ரஹ்மணோ ரூபம் புருஷஃ ப்ரதமம் த்விஜ |
வ்யக்தாவ்யக்தே ததைவான்யே ரூபே காலஸ்ததாபரம் ||

(1, 2, 15) என்பது விஷ்ணு புராணம். (897) எல்லாப் பொருளுக்கும் காரணமானதால், பிரமன் முதலிய பண்டையோருக்கும் (ஸநாதனருக்கும்) அப்பாலுள்ள பண்டைப் பழம் பொருள் ஆதலால் ஸநாதனதமஃ. (898) வடவானலத்திற்கு (வடவைத் தீயினுக்கு) கபிலஃ மஞ்சள் நிறம் என்ப

தால், அந்த ரூபத்தை யுடையவன் கபிலः [வடவைத் தீயா யிருப்பவன்]. (899) கம் ஜலத்தை, கிரணங்களால் பருகுவோன் கபிः சூரியன்; (ii) அல்லது கபிः வராஹம், "கபிர்-வராஹः ஶ்ரேஷ்டஶ்ச" (மஹாபா. சாந்தி. 352, 24) என்னும் வசனத்தால். (900) பிரளய காலத்தில் ஜந்துக்கள் இவனிடத்திலே அபியந்தி கலந்து லயிக்கின்றன என்பதால் அப்யயः.

இவ்வாறு பெயர்களின் 9-வது நூறு விரித்துரை செய்யப் பெற்றது.

(901) பக்தர்களுக்கு ஸ்வஸ்தி மங்களத்தைக் கொடுக்கிறான் என்பதால் ஸ்வஸ்திதः. (902) அதையே (மங்களத்தையே) செய்கிறான் என்பதால் ஸ்வஸ்திக்ருத். (903) தன் பரமானந்த வடிவம் மங்கள ஸ்வரூபம் என்பதால் ஸ்வஸ்தி. (904) அதையே (அந்த மங்களத்தையே) அனுபவிப்பதால் ஸ்வஸ்திபுக்; (ii) அல்லது, பக்தர்களுக்கு ஸ்வஸ்தி மங்களத்தைக் கொடுக்கிறான் என்பதால் ஸ்வஸ்திபுக். (905) ஸ்வஸ்தி மங்களமான வடிவு கொண்டு தக்ஷதே பெருமை பெறுகிறான்; (ii) அல்லது, மங்களத்தைக் கொடுக்குந் திறமையுடையவன் என்பதால் ஸ்வஸ்திதக்ஷிணः; (iii) அல்லது, தக்ஷிண என்னும் சொல் 'சீக்கிரத்திலே செய்து முடிப்போன்' என்னும் பொருளுடையது; சீக்கிரத்தில் மங்களத்தைக் கொடுப்பதற்கு இவனே திறமையுள்ளவன்; இவனை ஸ்மரிப்பதாலேயே எல்லாப் பேறுகளும் பெறப்படுகின்றன.

ஸ்ம்ருதே ஸகலகல்யாணபாஜனம் யத்ர ஜாயதே |
புருஷஸ்தமஜம் நித்யம் வ்ரஜாமி ஶரணம் ஹரிம் ||
(விஷ்ணுபு. 5, 17, 17)

ஸ்மரணாதேவ க்ருஷ்ணஸ்ய பாபஸங்காதபஞ்ஜரம் |
ஶததா பேதமாயாதி கிரிர்வஜ்ரஹதோ யதா ||

என்பன முதலான வசனங்களைக் காண்க.

अरौद्रः कुण्डली चक्री विक्रम्यूर्जितशासनः ।
शब्दातिगः शब्दसहः शिशिरः शर्वरीकरः ॥ ११० ॥

110. அரௌத்ரஃ குண்டலீ சக்ரீ விக்ரம்யூர்ஜிதஶாஸனஃ |
ஶப்தாதிகஃ ஶப்தஸஹஃ ஶிஶிரஃ ஶர்வரீகரஃ ‖

(906) செயலும் ரௌத்ரம் விருப்பும் ரௌத்ரஃ கோபமும் ரௌத்ரஃ, மூன்றும் ரௌத்திரமென்னப்படுவன. அவாப்தஸர்வகாமனாய் (விரும்பியவற்றை யெல்லாம் பெற்றவனாய்) வெறுப்பு விருப்பு முதலியன [இல்லாதவனாதலால் இவனுக்கு இம்மூன்று ரௌத்திரமும்] இல்லை என்பதால் அரௌத்ரஃ. **(907)** (ஆதி)சேஷனுடைய வடிவத்தைக் கொண்டவனாதலால்; **(ii)** அல்லது, சூரிய மண்டலம் போன்ற குண்டலங்களைப் பூண்டவன் என்பதால்; **(iii)** அல்லது, ஸாங்க்யம் யோகம் என்னும் இரண்டும் மகர வடிவிலே குண்டலங்களாக இவனுக்கு இருப்பதால் குண்டலீ. **(908)** எல்லா வுலகங்களையும் ரக்ஷிப்பதற்காக மனஸ் தத்வமாகிய ஸுதர்ஶனம் என்னும் சக்ரத்தைத் தரித்துக் கொண்டிருப்பதால் சக்ரீ;

சலஸ்வரூபமத்யந்தம் ஜவேனாந்தரிதானிலம் |
சக்ரஸ்வரூபம் ச மனோ தத்தே விஷ்ணுஃ கரே ஸ்திதம் ‖

(1, 22, 71) என்பது விஷ்ணு புராண வசனம். **(909)** விக்ரமஃ அடியெடுத்து வைத்தல்; (ii) அல்லது, சூரத்தனம்; இவை இரண்டும் எல்லாப் புருஷர்களைக் காட்டிலும் இவனிடத்தில் வேறாகச் சிறந்து விளங்குவன என்பதால் விக்ரமீ. **(910)** சுருதி ஸ்ம்ருதி என்னும் உறுதியான கட்டளைகளையுடையவன் ஊர்ஜிதஶாஸனஃ.

ஶ்ருதிஸ்ம்ருதீ மமைவாஜ்ஞே யஸ்தே உல்லங்க்ய வர்(த்)ததே |
ஆஜ்ஞாச்சேதீ மம த்வேஷீ மத்பக்தோ'பி ந வைஷ்ணவஃ ‖

என்பது பகவத்வசனம். **(911)** சொற்களைப் பிரயோகிப்பதற்குக் காரணங்களாகிய ஜாதி முதலிய குணங்கள்

இவனுக்கு இல்லையாதலால், சொல்லாலே சொல்ல இயலாது என்பதால் ஶப்தாதிகஃ; "யதோ வாசோ நிவர்(த்)தந்தே அப்ராப்ய மனஸா ஸஹ" (தைத். உப. 2, 4) என்றும், "நஶப்தகோசரே யஸ்ய யோகித்யேயம் பரம் பதம்" (விஷ்ணு பு. 1, 17, 22) என்றும் இவை முதலானவை சுருதி ஸ்ம்ருதிகளிலே காணப்படுவதால். **(912)** எல்லா வேதங்களும், உட்கருத்தாக, இவனையே சொல்கின்றன என்பதால் ஶப்தஸஹஃ; "ஸர்வே வேதா யத் பதமாமனந்தி" (கடோப. 1, 2, 15) என்பது சுருதி; "வேதைஶ்ச ஸர்வைரஹமேவ வேத்யஃ" (கீதை. 15, 15) என்பது ஸ்ம்ருதியும். **(913)** (தாபத்ரயங்களால்) மூவகைத் தாபங்களால் வாடுவோர்க்கு, களைப்பாறும் இடமாதலால் ஶிஶிரஃ; [குளிர்ந்தவன்]. **(914)** ஸம்ஸாரத்தில் உழலுவோருக்கு, ஆத்மா இருள் போன்றதால் இரவு ஶர்வரீ; ஞானிகளுக்கோ, ஸம்ஸாரம் இரவு ஆதலால் ஶர்வரீ. இருதிறத்தோர்க்கும் இரவை ஆக்குவோன் என்பதால் ஶர்வரீகரஃ [ஞானமில்லாதார் ஆத்மாவைக் காணாதவாறும் ஞானிகள் ஸம்ஸாரத்தைக் காணாதவாறும் செய்வோன்];

> யா நிஶா ஸர்வபூதானாம் தஸ்யாம் ஜாகர்(த்)தி ஸம்யமீ |
> யஸ்யாம் ஜாக்ரதி பூதானி ஸா நிஶா பஶ்யதோ முநேஃ ||
>
> (கீதை. 2, 69)

अक्रूरः पेशलो दक्षो दक्षिणः क्षमिणां वरः ।
विद्वत्तमो वीतभयः पुण्यश्रवणकीर्तनः ॥ १११ ॥

111. அக்ரூரஃ பேஶலோ தக்ஷோ தக்ஷிணஃ க்ஷமிணாம் வரஃ |
வித்வத்தமோ வீதபயஃ புண்யஶ்ரவணகீர்(த்)தனஃ ||

(915) க்ரௌர்யம் என்னும் மனோநிலையானது கோபத்தாலுண்டாவதும் மிகுந்த பற்றுதலோடு கூடியதுமான உள்வெதுப்பு; அவாப்த ஸமஸ்த காமன் (விரும்பியவற்றையெல்லாம் பெற்றவன்) ஆனதாலும், (இவன் பெறாத)

காமமொன்றும் இல்லாமையாலும் கோபம் இல்லை; அதனால் இவனுக்கு க்ரூரத்தனமும் இல்லை என்பதால் அக்ரூரః. **(916)** செய்கை, மனம், வாக்கு, மேனி இவற்றால் அழகுடையவன் என்பதால் பேஶலః. **(917)** பெரியோனாகவும் சக்திமானாகவும் விரைவிற் காரியங்களைச் செய்து முடிப்போனாகவும் இருப்பவன் தக்ஷః; இவை மூன்றும் பரனிடத்தில் எப்பொழுதும் உள்ள குணங்கள் என்பதால் தக்ஷः. **(918)** தக்ஷிண என்னும் சொல்லுக்கும் தக்ஷ என்பதே பொருள்; சொல் வேறுபடுவதால் புனருக்தி என்னும் தோஷம் இல்லை; **(ii)** அல்லது, தக்ஷதே போகிறான், அல்லது, அழிக்கிறான் என்பதால் தக்ஷிணః "தக்ஷகதிஹிம்ஸனயோః" என்பது தாதுபாடம் [எங்குமுள்ளவன் அல்லது துஷ்டர்களை அழிப்பவன் என்பது பொருள்]. **(919)** பொறுமையுடைய யோகிகளையும் பாரந்தாங்கும் பூமி முதலியவைகளையும்விடச் சிறந்தவன் என்பதால் க்ஷமிணாம் வரః; "க்ஷமயா ப்ருதிவீ-ஸமః" (பாலகா. 1, 18) என்பது வால்மீகி வசனம்; **(ii)** அல்லது, பிரம்மாண்டம் முழுவதையும் தாங்குவோன்; **(iii)** அல்லது, பூமியைப்போல பாரத்தால் வருந்ாதவன் என்றோ; **(iv)** அல்லது, பூமியினும் சிறந்தவன் என்றோ (கொள்க); **(v)** அல்லது, க்ஷமிணః சக்திமான்கள்; இவனே சர்வ சக்திமானாதலால், எல்லா வேலைகளையும் செய்து முடிக்குந்திறமையுள்ளவன் என்பதால் க்ஷமிணாம் வரः. **(920)** உயர்வற உயர்ந்து எப்பொழுதும் எல்லாவற்றையும் அறிவதாயுள்ள ஞானம் இவனுக்கு உண்டு, மற்றோர்க்கு இல்லை என்பதால் வித்வத்தமః. **(921)** வீதம் போக்கப்பட்ட பயம் ஸம்ஸாரம், அல்லது, ஸம்ஸாரஸம்பந்தம், இதை உடையவன் என்பதால் வீதபயః; இவன் எல்லோர்க்கும் ஈசுவரனும் நித்யமுக்தனுமாதலின். **(922)** இவனைப்பற்றிக் கேட்பதும் இவனைப் புகழ்வதும் புண்யம் புண்ணியத்தைத் தருவன என்பதால் புண்யஶ்ரவணகீர்(த்)தனः;

ய இதம் ஸ்ருணுயாந்நித்யம் யஶ்சாபி பரிகீர்(த்)யேத் |
நாஶுபம் ப்ராப்னுயாத் கிஞ்சித் ஸோ'முத்ரேஹ ச மானவஃ || (சு. 122)
என்று கேட்பது முதலியவற்றிற்கு (கேட்பதற்கும் புகழ்வதற்கும்) பலனுகக் கூறப்பட்டதால்.

उत्तारणो दुष्कृतिहा पुण्यो दुःस्वप्ननाशनः ।
वीरहा रक्षणः सन्तो जीवनः पर्यवस्थितः ॥ ११२ ॥

112 உத்தாரணே துஷ்க்ருதிஹா புண்யோ துஃஸ்வப்னநாஶனஃ|
வீரஹா ரக்ஷணஃ ஸந்தோ ஜீவனஃ பர்யவஸ்திதஃ||

(923) ஸம்ஸாரமாகிய ஸாகரத்திற்கு அக்கரையிலே கொண்டுபோய் விடுகிறுன் என்பதால் உத்தாரணஃ. **(924)** பாபங்களாகிய கெட்ட செய்கைகளை அழிக்கிறுன் என்பதால் துஷ்க்ருதிஹா. **(925)** ஸ்மரித்தல் முதலியவற்றைச் செய்வோர் அனைவருக்கும் புண்ணியத்தைத் தருகிறுன் என்பதால் புண்யஃ; **(ii)** அல்லது, எல்லோர்க்கும் சுருதி ஸ்ம்ருதி என்னும் தன் வாக்கினுல் புண்ணியத்தை உபதேசிக்கிறுன் என்பதால் புண்யஃ **(926)** தியானித்துத் துதித்துப் புகழ்ந்து பூஜிக்கப்பெற்றவனுகி, வரப்போகும் தீங்கிற்கு அறிகுறிகளான தீய கனவுகளை அழித்துவிடுகிறுன் என்பதால் துஃஸ்வப்னநாஶனஃ. **(927)** முக்தியளிப்பதால் ஸம்ஸாரத்திலே உழல்வோருடைய வேறுபட்ட (போக்குகளை) மார்க்கங்களை அழித்துவிடுகிறுன் என்பதால் வீரஹா. **(928)** ஸத்வ குணத்தை மேற்கொண்டு மூன்று ஜகத்தையும் ரக்ஷிப்பதால் ரக்ஷணஃ; "நந்த்யாதித்வாத் கர்த்ரி ல்யுஃ" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]. **(929)** நல்ல மார்க்கத்தில் இருப்பவர்கள் ஸந்தஃ; வித்யை வினயம் இவை விருத்தியாவதற்காக அவனே அவர்களுடைய வடிவாக இருக்கிறுன் என்பதால் ஸந்தஃ. **(930)** எல்லா உயிர்களையும் பிராணனுகி ஜீவிக்கச் செய்வதால் ஜீவனஃ. **(931)** பரிதஃ எங்கும் உலகம் முழுவதிலும் வியாபித்து நிலைத்து நிற்கிறுன் என்பதால் பர்யவஸ்திதஃ.

अनन्तरूपोऽनन्तश्रीर्जितमन्युर्भयापहः ।
चतुरश्रो गभीरात्मा विदिशो व्यादिशो दिशः ॥ ११३ ॥

113. அனந்தரூபோ'னந்தஶ்ரீர்ஜிதமன்யுர்பயாபஹ: |
சதுரஸ்ரோ கபீராத்மா விதிஶோ வ்யாதிஶோ திஶ:||

(932) விசுவம் என்னும் பிரபஞ்ச ரூபனுகிய இவனுக்கு எண்ணமுடியாத பல ரூபங்கள் என்பதால் அனந்தரூப:. (933) அனந்தா அளவிலடங்காத ஸ்ரீ: பராசக்தி, இவனுக்கு இருப்பதால் அனந்தஸ்ரீ:; "பராஸ்ய ஶக்திர்விவிதைவ ஶ்ரூயதே" (ஶ்வேதா. 6, 8) என்பது சுருதி. (934) மன்யு: கோபம், எவனுல் ஜயிக்கப்பட்டதோ அவன் ஜிதமன்யு:. (935) மனிதர்களுக்கு ஸம்ஸாரத்தாலுண்டான பயத்தைப் போக்குவோன் பயாபஹ:. (936) நியாயத்தோடு கூடியவன் சதுரஸ்ர:, மனிதர்களுக்கு அவரவர்கள் செய்த கருமங்களுக்குத் தக்கவாறு பலனளிப்பதால். (937) இவனுடைய கம்பீரமான ஆத்மா ஸ்வரூபத்தை அல்லது சித்தத்தை அளவிட முடியாது என்பதால் கபீராத்மா. (938) தகுதியுடையோர்க்கு [அவ்வவர் தகுதிப்படி] வெவ்வேறு பலன்களைச் சிறப்பாகக் கொடுப்பதால் விதிஶ:. (930) இந்திரன் முதலானவர்களுக்கு வெவ்வேருன ஆக்ஞையைச் செய்வதால் வ்யாதிஶ:. (940) (யாக) காரியங்கள் எல்லாவற்றிற்கும் வேதவடிவாகிப் பலன்களை யளிப்பதால் திஶ:.

अनादिर्भूर्भुवो लक्ष्मीः सुवीरो रुचिराङ्गदः ।
जननोजनजन्मादिर्भीमो भीमपराक्रमः ॥ ११४ ॥

114. அநாதிர்பூர்புவோ லக்ஷ்மீ: ஸுவீரோ ருசிராங்கத: |
ஜனனோ ஜனஜன்மாதிர்பீமோ பீமபராக்ரம: ||

(941) எல்லாவற்றிற்கும் காரணப் பொருள் இவனுதலால் இவனுக்கு ஆதி: காரணப்பொருள் இல்லை என்பதால் அநாதி:. (942-943) (i) பூ: ஆதாரம், புவ: எல்லாவுயிர்

களுக்கும் புகலிடமாய்ப் பிரஸித்திபெற்ற பூமிக்கு; புவோ'பி (அந்த பூமிக்கும்) பூ: (ஆதாரம்) என்பதால் பூர்புவ: [லக்ஷ்மீ: ஆத்மவித்யை];. (ii) அல்லது, இவன் பூ: (பூமி) மட்டுமல்லன்; புவ:. பூமிக்கு லக்ஷ்மீ: சோபை என்பதால் புவோலக்ஷ்மீ:; (iii) அல்லது, பூ: பூலோகம், புவ: புவர் லோகம்; லக்ஷ்மீ: ஆத்மவித்யை; "ஆத்மவித்யா ச தேவி த்வம்" என்பது ஸ்ரீஸ்துதி. (iv) பூமிக்கும் அந்தரிக்ஷத் திற்கும் சோபை யாவதலால் பூர்புவோ லக்ஷ்மீ:. [பூர்புவ:, லக்ஷ்மீ: என்றும், (ii) பூ:, புவோலக்ஷ்மீ: என்றும், (iii) பூ:, புவ:, லக்ஷ்மீ: என்றும், (iv) பூர்புவோலக்ஷ்மீ: என்றும் பிரித்துப் பொருள் கூறுகிறார்]. (944) அழகான பல வேறு ஈரா: நடைகளை யுடையவன் ஸுவீர:; (ii) அல்லது, பல படியாய் அழகாகத் தோன்றுகிறான் என்பதால் ஸுவீர:. (945) ருசிரே மங்களகரமான அங்கதே இரண்டு தோள்வளை களையுடையவன் என்பதால் ருசிராங்கத:. (946) உயிர் களைப் படைப்பதால் ஜனன:; "ல்யுட்விதௌ பஹுல-க்ரஹணாத் கர்(த்)தரி ல்யுட் ப்ரத்யய: ப்ரயோகவசனுதிவத்" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]. (947) ஜனஸ்ய பிறவி யுள்ளவனுடைய ஜன்ம பிறவி; தஸ்ய அதற்கு ஆதி: மூல காரணம் என்பதால் ஜனஜன்மாதி:. (948) பயத்திற்குக் காரணமாதலால் பீம:; "பீமாதயோ'பாதானே" என்பது நிபாதனம் [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]. "மஹத் பயம் வஜ்ர முத்யதம்" (கடோப. 6, 2). என்பது சுருதி. (949) அசுரர் முதலானோர் பயப்படுவதற்குக் காரணமான பராக்ர மம் அவதாரங்களிலே இவனுக்கு இருப்பதால் பீமப்ராக்ரம:.

आधारनिलयोऽधाता पुष्पहासः प्रजागरः ।
ऊर्ध्वगः सत्पथाचारः प्राणदः प्रणवः पणः ॥ ११५ ॥

115. ஆதாரநிலயோ'தாதா புஷ்பஹாஸ: ப்ரஜாகர: |
ஊர்த்வக: ஸத்பதாசார: ப்ராணத: ப்ரணவ: பண: ||

(950) பூமி முதலிய ஐந்து பூதங்களுக்கும் ஆதாரங்களாயிருப்பவற்றிற்கு ஆதாரம் ஆவதால் ஆதாரநிலயஃ. (951) தன் சக்தியால் தாங்குவோனுகிய இவனைத் தாங்குவோன் வேறொருவன் இல்லை என்பதால் அதாதா; "நத்ருதஸ்ச இதி ஸமாஸாந்த விதிரநித்யஃ இதி கப்ப்ரத்யயாபாவஃ" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]; (ii) அல்லது, ஸம்ஹார காலத்தில் எல்லா வுயிர்களையும் தயதி பருகுகிறுன் என்பதால் தாதா; "தேட் பானே" என்பது தாது [இது இலக்கணக் குறிப்பு]. (952) மொக்கு வடிவிலேயிருக்கும் புஷ்பங்கள் மலர்வதைப்போல, பிரபஞ்சமாக மலர்வது இவனுக்கு உண்டு என்பதால் புஷ்பஹாஸஃ. (953) எப்பொழுதும் விழித்திருக்குந் தன்மையை யுடையவன் (நித்ய ப்ரபுத்த ஸ்வரூபன்) ஆதலால் சிறப்பாக விழித்திருப்பவன் என்பதால் ப்ரஜாகரஃ. (954) எல்லோர்க்கும் மேலே இருப்பதால் ஊர்த்வகஃ. (955) நல்லோர் செய்கைகள் ஸத்பதாஃ, அவற்றை இவன் பின்பற்றுகிறுன் என்பதால் ஸத்பதாசாரஃ. (956) இறந்து பட்ட பரிக்ஷித் முதலானவர்களையும் பிழைப்பித்தவன் ப்ராணதஃ. (957) பிரணவம் என்பது பரமாத்மாவைக் குறிப்பதான 'ஓம்' என்னுஞ்சொல்; அதினின்றும் இவன் வேறுபட்டவன் அல்லன் என்று உபசாரமாக வழங்குவதால் ப்ரணவஃ. (958) பணதிஃ என்பது விவரிக்கப்படுவது என்னும் பொருளுடையது; அதைச் செய்வதால் [பொருள் அனைத்திற்கும் வழங்கும் சொற்களைச் செய்தவன்] பணஃ; "ஸர்வாணி ரூபாணி விசித்ய தீரோ நாமானி க்ருத்வாபிவதந் யதாஸ்தே" (புருஷஸூ.) என்பது சுருதி. (ii) அல்லது, எல்லாப் புண்ணியகருமங்களையும் பணமாக (விலையாக) ஏற்றுக்கொண்டு, அவற்றைச் செய்தவர்களுக்கு (அதிகாரிகளுக்கு) அதற்குரிய பலனை யளிக்கிறுன் என்பதால், இலக்கணையால், பணஃ.

प्रमाणं प्राणनिलयः प्राणभृत् प्राणजीवनः ।
तत्त्वं तत्त्वविदेकात्मा जन्ममृत्युजरातिगः ॥ ११६ ॥

116. ப்ரமாணம் ப்ராணநிலயஃ ப்ராணப்ருத் ப்ராணஜீவனஃ |
தத்த்வம் தத்த்வவிதேகாத்மா ஜன்மம்ருத்யுஜராதிகஃ ||

(959) ப்ரமிதிஃ தானே ஒளிர்வதான ஸம்வித் ஞானம், [அதுவே] ப்ரமாணஃ; "ப்ரஜ்ஞானம் ப்ரஹ்ம" (ஐத. உப. 3, 3) என்பது சுருதி;

ஜ்ஞானஸ்வரூபமத்யந்தநிர்மலம் பரமார்(த்)ததஃ |
தமேவார்(த்)தஸ்வரூபேண ப்ராந்திதர்ஶனதஃ ஸ்திதம் || (1, 2, 6.)

என்பது விஷ்ணுபுராணம். (960) ப்ராணஃ இந்திரியங்கள் எதற்கு (பரதந்திரமாகி) அடங்கியவாகி, எந்த ஜீவாத்மாவில் (லயிப்பனவோ) ஒடுங்குவனவோ; (ii) அல்லது, தேஹத்தைத் தாங்கி நிற்கும் பிராணன் அபானன் முதலானவை எங்கே சென்றடைகின்றனவோ அவன்; (iii) அல்லது, உயிர்ப்பதால் பிராணஃ என்னப்படும் ஜீவன்; இவன் பரனாகிய புருஷனிடத்தில் சென்றடைவதால் [ஜீவாத்மா சென்றடையும் பரம புருஷன்]; (iv) அல்லது, ப்ராணன் ஜீவர்களை ஸம்ஹாரஞ் செய்வதால் (ஒடுக்குவதால்) ப்ராண-நிலயஃ. (961) அன்னமாகிப் பிராணன்களை போஷிப்பதால் ப்ராணப்ருத். (962) பிராணன்கள் என்று சொல்லப்பட்ட காற்றுகளால் பிராணிகளை உயிருள்ளனவாகச் செய்வதால் ப்ராணஜீவனஃ;

ந ப்ராணேன நாபானேன மர்த்யோ ஜீவதி கஶ்சன |
இதரேண து ஜீவந்தி யஸ்மின்னேதாவுபாஶ்ரிதௌ ||

(கடோப. 2, 2, 5) என்பது மந்த்ரவர்ணம். (963) தத்த்வம் தத்யம், அம்ருதம், ஸத்யம், பரமார்(த்)தம், ஸதத்த்வம் என்னும் இவை பரமார்த்தப் பொருளான பிரும்மத்தைக் குறிப்பவையான ஒரு பொருளைக் கொண்ட சொற்கள். (964) தத்த்வம் ஸ்வரூபத்தை, உள்ளபடி அறிகிறான் என்ப

தால் தத்த்வவித். (965) ஒன்றான ஆத்மா என்பதால் ஏகாத்மா; "ஆத்மா வா இதமேக ஏவாக்ர ஆஸீத்" (ஐத்ரேய. உப. 1, 1) என்பது சுருதி;

யச்சாப்னோதி யதாதத்தே யச்சாத்தி விஷயானிஹ |
யச்சாஸ்ய ஸந்ததோ பாவஸ்தஸ்மாதாத்மேதி கீயதே ||

என்பது ஸ்ம்ருதியும். (966) "ஜாயதே, அஸ்தி, வர்த்ததே, விபரிணமதே, அபக்ஷீயதே, நஶ்யதி"* என்னும் ஆறு தோற்ற வேறு பாடுகளையும் [பாவ விகாரங்களையும்] கடந்து செல்வோன் என்பதால் ஜன்மம்ருத்யுஜராதிகః; "ந ஜாயதே ம்ரியதே வா விபஶ்சித்" (கடோப. 1, 2, 18) என்பது மந்த்ரவர்ணம்.

भूर्भुवःस्वस्तरुस्तारः सविता प्रपितामहः ।
यज्ञो यज्ञपतिर्यज्वा यज्ञाङ्गो यज्ञवाहनः ॥ ११७ ॥

117. பூர்புவః ஸ்வஸ்தருஸ்தாரః ஸவிதா ப்ரபிதாமஹః |
யஜ்ஞோ யஜ்ஞபதிர்யஜ்வா யஜ்ஞாங்கோ யஜ்ஞ-
வாஹனః ||

(967) பஹ்வ்ருச (ருக்வேத) வாக்கியங்கள், "பூః, புவః, ஸ்வః என்னப்பட்ட மூன்று வ்யாஹ்ருதிகள் மூன்று வேதங்களின் ஸாரமாகிய கருப்பொருள்கள்" என்று கூறுகின்றன; அவற்றால் ஹோமம் முதலிய செய்து, மூன்று ஜகத்துக்களையும் தரதி ஜயிக்கிறான், (ii) அல்லது, கடந்து செல்கிறான் என்பதால் பூர்புவःஸ்வஸ்தருః;

அக்னௌ ப்ராஸ்தாஹுதிః ஸம்யகாதித்யமுபதிஷ்டதே |
ஆதித்யாஜ்ஜாயதே வ்ருஷ்டிர்வ்ருஷ்டேரன்னம் ததః ப்ரஜாః ||

(3, 76) என்பது மனுவசனம்; (iii) அல்லது, பூః, புவః, ஸ்வః என்னப்பட்ட மூன்று உலகங்களாகிய ஸம்ஸார விருக்ஷமாய் இருப்பவன் பூர்புவःஸ்வஸ்தருః; (iv) அல்லது, பூః, புவః, ஸ்வః என்னப்பட்ட மூவுலகங்களையும்

* 6-வது சுலோக வுரையின் குறிப்பைக் காண்க.

மரம்போல வியாபித்து நிற்கிறுன் என்பதால் பூர்புவ:-ஸ்வஸ்தரு:. (968) ஸம்ஸாரம் என்னும் ஸாகரத்தின் அக்கரைக்குக் கொண்டுபோய் விடுவதால் தார:; (ii) அல்லது, ஓம் என்னும் ப்ரணவம். (969) உலகோர் எல்லோரையும் பெற்ற பிதா என்பதால் ஸவிதா. (970) பிதாமஹனை பிரமனையும் பெற்ற பிதா என்பதால் ப்ரபிதாமஹ:. (971) சேர்ப்பிப்பவன் யஜ்ஞ:. (972) யாகங்களை ரக்ஷிப்பவன், அல்லது, அவற்றிற்குத் தலைவன் யஜ்ஞபதி:; "அஹம் ஹி ஸர்வயஜ்ஞானாம் போக்தா ச ப்ரபுரேவ ச" (கீதை. 9, 24) என்பது பகவத்வசனம். (973) யாகஞ் செய்வோனாயிருப்பதால் யஜ்வா. (974) யாகங்களை அங்கங்களாக வுடையவன் என்பதால் வராஹமூர்த்தி யஜ்ஞாங்க:.

வேதபாதோ யூபதம்ஷ்ட்ர: க்ரதுஹஸ்தஶ்சிதிமுக: |
அக்னிஜிஹ்வோ தர்பரோமா ப்ரஹ்மஶீர்ஷோ மஹாதபா: ||
அஹோராத்ரேக்ஷணோ திவ்யோ வேதாங்கஶ்ருதிபூஷண: |
ஆஜ்யநாஸ: ஸ்ருவதுண்ட: ஸாமகோஷஸ்வனோ மஹான் ||
தர்மஸத்யமய: ஸ்ரீமான் க்ரமவிக்ரமஸத்க்ரிய: ||
ப்ராயஶ்சித்தநகோ கோர: பஶுஜானுர்மஹாபுஜ: ||
உத்காத்ரந்த்ரோ ஹோமலிங்க: பலபீஜமஹௌஷதி: |
பாஹ்யாந்தராத்மா மந்த்ரஸ்பிக் விக்ருத: ஸோமஶோணித: ||
வேதிஸ்கந்தோ ஹவிர்கந்தோ ஹவ்யகவ்யாதிவேகவான் |
ப்ராக்வம்ஶகாயோ த்யுதிமான் நாநாதீக்ஷாபிரர்(ச்)சித: ||
தக்ஷிணாஹ்ருதயோ யோகி மஹாஸத்ரமயோ மஹான் |
உபாகர்மோஷ்டருசக: ப்ரவர்க்யாவர்(த்)தபூஷண: ||
நாநாச்சந்தோகதிபதோ குஹ்யோபநிஷதாஸன: |
சாயாபத்னீஸஹாயோ வை மேருஶ்ருங்க இவோச்ச்ரித: ||

(1, 41, 29—35) என்பது ஹரி வசனம். [வராஹ மூர்த்தி வேதங்களைப் பாதங்களாகவும் யூபங்களைப் பற்களாகவும் அக்னியை நாக்காவும் பிரும்மத்தைத் தலையாகவும் தர்மங்களை கேசமாகவும் இவ்வாறே மற்றையங்கங்களையும் உடையது]. (975) பலனைத் தருவதற்குக் காரணங்களான யாகங்களை நடக்கும்படி செய்வோன் யஜ்ஞவாஹன:.

यज्ञभृद्यज्ञकृद्यज्ञी यज्ञभुग्यज्ञसाधनः ।
यज्ञान्तकृद्यज्ञगुह्यमन्नमन्नाद एव च ॥ ११८ ॥

118. யஜ்ஞப்ருத் யஜ்ஞக்ருத் யஜ்ஞீ யஜ்ஞபுக் யஜ்ஞஸாதனஃ |
யஜ்ஞாந்தக்ருத் யஜ்ஞகுஹ்யமன்னமன்னாத ஏவ ச ||

(976) யாகத்தை ஏற்றுக்கொள்வோன், **(ii)** அல்லது, காப்போன் என்பதால் யஜ்ஞப்ருத். **(977)** ஜகத்தின் தொடக்கத்திலும் முடிவிலும் யாகஞ் செய்கிறான்; **(ii)** அல்லது, (யாகத்தை) அழிக்கிறான் என்பதால் யஜ்ஞக்ருத். **(978)** அவனே ஆராதிப்பனவாகிய யாகங்களுக்கு சேஷியாய் அந்த யாகங்களையுடைய தலைவனாய், **(ii)** அல்லது, (முழுப் பொருளாய்) இருப்பதால் யஜ்ஞீ. **(979)** யாகத்தை அனுபவிக்கிறான், **(ii)** அல்லது, பாதுகாக்கிறான் என்பதால் யஜ்ஞ-புக். **(980)** யாகங்கள் அவனை அடைவதற்கு ஸாதனங்கள் என்பதால் யஜ்ஞஸாதனஃ. **(981)** யாகத்திற்குரிய அந்தம் பலனைப் பெறுமாறு செய்வோன் என்பதால் யஜ்ஞாந்த-க்ருத்; **(ii)** அல்லது வைஷ்ணவமான ருக்கைச் சொல்லி, பூர்ணாஹுதியால் பூர்ணமாக்கி, யாகத்தை (ஸமாப்தி பெற) முற்றுப்பெறச் செய்வதால் யஜ்ஞாந்தக்ருத். **(982)** யாகங்களுள் குஹ்யம் முக்கியமானது ஞானயஜ்ஞம், **(ii)** அல்லது, பலனைக் கருதாமல் செய்யும் யாகம்; இது அவனினும் வேறுபடாதது என்று (உபசரித்து) சிலாகித்துச் சொல்வதால், பிரும்மம் யஜ்ஞகுஹ்யம். **(983)** உண்ணப்படுவது; **(ii)** அல்லது, உயிர்களை உண்பது என்பதால் அன்னம். **(984)** அன்னத்தை உண்போன் என்பதால் அன்னாதஃ.

ஜகத் முழுமையும் அன்னம் முதலிய ரூபமாகிய போக்தாவும் (அனுபவிப்போனும்) போக்கியமும் (அனுபவிக்கப்படும் பொருளும்) ஆகவே அமையும் என்பதை விளக்கவே, ஏவ என்னுஞ் சொல் வந்தது; ச என்னுஞ் சொல் எல்லாப் பெயர்களும் ஒன்றாகிய ஒரே பரமபுருஷனிடத்திலே அமைவன என்பதை விளக்குவதற்கு வந்தது.

आत्मयोनिः स्वयंजातो वैखानः सामगायनः ।
देवकीनन्दनः स्रष्टा क्षितीशः पापनाशनः ॥ ११९ ॥

119. ஆத்மயோனிః ஸ்வயம்ஜாதோ வைகானః ஸாமகாயனః|
தேவகீநந்தனః ஸ்ரஷ்டா க்ஷிதீஶः பாபநாஶனः ||

(985) ஆத்மாவே யோனிః உபாதான காரணம், வேறொன்றும் அன்று, என்பதால் ஆத்மயோனிః. (986) நிமித்த காரணமும் அவனே என்று காட்டுவதற்காக ஸ்வயம்ஜாதः என்று (கூறுகிறார்); "ப்ரக்ருதிஶ்ச ப்ரதிஜ்ஞா-த்ருஷ்டாந்தானுபரோதாத்" (ப்ரஹ்மஸூ. 1, 4, 23) என்பதுபற்றி, இங்கும் இரண்டு காரணங்களும் ஹரியே என்பது ஸ்தாபிக்கப்பெற்றது. (987) சிறப்பாகத் தோண்டுவதால் வைகானः; வராஹரூபமெடுத்துப் பூமியை நன்றாகத் தோண்டி, பாதாளத்தில் வசிக்கும் ஹிரண்யாக்ஷனைக் கொன்றான் என்பது புராணத்திலே (பிரசித்தம்) நன்கறிவிக்கப்பெற்றது. (988) ஸாமங்களைப் பாடுகிறான் என்பதால் ஸாமகாயனः. (989) தேவகியின் மகன் தேவகீநந்தனः;

ஜ்யோதீம்ஷி ஶுக்ராணி ச யானி லோகே
த்ரயோ லோகா லோகபாலாஸ்த்ரயீ ச |
த்ரயோ'க்னயஶ்சாஹுதயஶ்ச பஞ்ச
ஸர்வே தேவா தேவகீபுத்ர ஏவ ||

(அனுசா. 263, 31) என்பது மஹாபாரதம். (990) எல்லா உலகத்தையும் சிருஷ்டித்தவன் ஸ்ரஷ்டா. (991) க்ஷிதேः பூமிக்கு ஈஶः ஈசன் க்ஷிதீஶः, தசரத குமாரன். (992) புகழ்ந்தோ, பூஜித்தோ, தியானஞ் செய்தோ, நினைக்கப் பெற்றோ, [அப்படிச் செய்வோரின்] பாபக்குவியலை ஒழிக்கிறான் என்பதால் பாபநாஶனः.

பக்ஷோபவாஸாத் யத் பாபம் புருஷஸ்ய ப்ரணஶ்யதி |
ப்ராணாயாமஶதேனைவ தத் பாபம் நஶ்யதே ந்ருணாம் ||
ப்ராணாயாமஸஹஸ்ரேண யத் பாபம் நஶ்யதே ந்ருணாம் |
க்ஷணமாத்ரேண தத் பாபம் ஹரேர்த்யானாத் ப்ரணஶ்யதி ||

என்று வ்ருத்த சாதாதப ஸ்ம்ருதியில் உள்ளது.

शङ्खभृन्नन्दकी चक्री शार्ङ्गधन्वा गदाधरः ।
रथाङ्गपाणिरक्षोभ्यः सर्वप्रहरणायुधः ॥ १२० ॥
सर्वप्रहरणायुधों नम इति ॥

120. ஶங்கப்ருந்நந்தகீ சக்ரீ ஶார்ங்கதன்வா கதாதரঃ |
ரதாங்கபாணிரக்ஷோப்யঃ ஸர்வப்ரஹரணாயுதঃ ||
ஸர்வப்ரஹரணாயுதோம் நம இதி ||

(993) பூதங்கள் முதலியனவும் அஹங்காரமும் ஆகிய பாஞ்சஜன்யம் என்னும் சங்கத்தை ஏந்துவோன் ஶங்கப்ருத். (994) வித்யையாகிய நந்தகம் என்னும் வாள் இவனுக்கு இருப்பதால் நந்தகீ. (995) மனஸ்தத்துவமான ஸுதர்சனம் என்னும் சக்ரத்தையுடையவன் என்பதால்: (ii) அல்லது, ஸம்ஸாரசக்கிரம் இவனுடைய ஆக்ஞைப்படி சுழல்வதால் சக்ரீ. (996) இந்திரியம் முதலியவைகளும் அஹங்காரமுமான சார்ங்கம் என்னும் வில்லையுடையவன் என்பதால் ஶார்ங்கதன்வா; 'தனுஷஶ்ய' இதி அனங்ஸமாஸாந்தঃ [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]. (997) புத்தி தத்துவமாகிய கௌமோதகீ என்னும் கதையை [கையிலே] வைத்துக் கொண்டிருப்பவன் கதாதரঃ. (998) ரதாங்கம் சக்கிரம், இவனுடைய கையிலே இருக்கிறது என்பதால் ரதாங்கபாணிঃ. (999) அதனாலே (சக்கிரம் இவன் கையிலிருப்பதாலே) கலக்கமுறுத்த முடியாத தன்மையன் என்பதால் அக்ஷோப்யঃ. (1000) இத்தனை தாம் இவனுக்கு ஆயுதங்கள் என்று வரையறுக்கமுடியாது ஆதலால் எல்லா ப்ரஹரணனி (அழிப்பதற்கான) கருவிகளுமே இவனுடையவை என்பதால் ஸர்வப்ரஹரணாயுதঃ; ஆயுதங்கள் என்று பெறாத நகம் முதலியவைகளும் இவனுக்கு ஆயுதங்களாக அமைகின்றன என்றவாறு. முடிவிலே, ஸர்வப்ரஹரணாயுதঃ என்றது, அவன் ஸத்யஸங்கல்பன் என்பதால் அவனுடைய ஸர்வேஶ்வரத்வத்தை (அவன் எல்லோருக்கும் இறைவன்

என்பதை)க் காட்டுவதற்கே யாம்; "ஏஷ ஸர்வேஶ்வரஃ" (மாண்டூ. உப. 6) என்பது சுருதி.

இரண்டாவது முறை சொன்னது '(நூல்) முடிந்தது' என்பதை விளக்குவது. 'ஓம்' என்றதும் மங்களத்தை விரும்பியே,

ஓங்காரஶ்சாதஶப்தஶ்ச த்வாவேதௌ ப்ரஹ்மண: புரா |
கண்டம் பித்த்வா விநிர்யாதௌ தஸ்மாந்மாங்கலிகாவுபௌ ||

என்னும் வசனத்தால். [ஓம் என்பது மங்களத்தைத் தருவதாகும்]. முடிவாக, 'நமஃ' என்னும் சொல்லால் பரிசரணத்தை (அடிமைத் தொழிலை)ச் செய்தார்; "பூயிஷ்டாம் தே நம உக்திம் விதேம" என்பது மந்த்ரவர்ணம் (ஈஶா. உப. 18);

தன்யம் ததேவ லக்னம் தந்நக்ஷத்ரம் ததேவ புண்யமஹஃ |
கரணஸ்ய ச ஸா ஸித்திர்யத்ர ஹரிஃ ப்ராங்நமஸ்க்ரியதே ||

என்பதையும் (காண்க). ப்ராக் என்றது உபலக்ஷணமாய், 'முடிவிலும் நமஸ்காரம் செய்யவேண்டுவதைக் குறிப்பது' என்பதை சிஷ்டர்களின் (ஒழுக்கமுடையவர்களின்) வழக்கத்தால் (அறியலாம்); நமஸ்காரத்தின் பயன் முன்பே விளக்கப்பெற்றது.

ஏகோ'பி க்ருஷ்ணே ஸுக்ருத: ப்ரணாமோ
தஶாஶ்வமேதாவப்ருதேந துல்யஃ |
தஶாஶ்வமேதீ புனரேதி ஜன்ம
க்ருஷ்ணப்ரணாமீ ந புனர்பவாய || (மஹாபா. சாந்தி. 46, 123)

அதஸீபுஷ்பஸங்காஶம் பீதவாஸஸமச்யுதம் |
யே நமஸ்யந்தி கோவிந்தம் ந தேஷாம் வித்யதே பயம் ||
(மஹாபா. சாந்தி. 46, 122)

லோகத்ரயாதிபதிமப்ரதிபாவம்
ஈஷத் ப்ரணம்ய ஶிரஸா ப்ரபவிஷ்ணுமீஶம் |
ஜன்மாந்தரப்ரலயகல்பஸஹஸ்ரஜாதம்
ஆஶு ப்ரஶாந்திமுபயாதி நரஸ்ய பாபம் ||

இவ்வாறு பெயர்களில் 10-வது நூறு விரித்துரை செய்யப்பெற்றது.

वनमाली गदी शार्ङ्गी शङ्खी चक्री च नन्दकी ।
श्रीमान्नारायणो विष्णुर्वासुदेवोऽभिरक्षतु ॥

வனமாலீ கதீ ஶார்ங்கீ ஶங்கீ சக்ரீ ச நந்தகீ |
ஸ்ரீமான் நாராயணோ விஷ்ணுர்வாஸுதேவோ'பிரக்ஷது ||

வனமாலையைத் தரித்தவரும், கதை சார்ங்கம் சங்கு சக்கரம் நந்தகம் (என்னும் வாள்) இவற்றை யுடையவரும் லக்ஷ்மீதேவியோடு கூடியவருமாகி, நாராயணர், விஷ்ணு, வாஸுதேவர் என்று சொல்லப்பட்டவர் காப்பாராக.

[இந்த சுலோகத்தைத் தொன்றுதொட்டு பாராயணக் கிரமத்தில் மூன்று தடவை சொல்வது வழக்கம்.]

इतीदं कीर्तनीयस्य केशवस्य महात्मनः ।
नाम्नां सहस्रं दिव्यानामशेषेण प्रकीर्तितम् ॥ १२१ ॥

121. இதீதம் கீர்(த்)தனீயஸ்ய கேஶவஸ்ய மஹாத்மனः |
நாம்னாம் ஸஹஸ்ரம் திவ்யானாமஶேஷேண ப்ரகீர்(த்)திதம் ||

இதீதம் என்னும் இந்த சுலோகத்தால், 'ஆயிரம் பெயரும் குறைதல் கூடுதல் இல்லாமற் சொல்லப்பெற்றது' என்று காட்டுகிறார்; திவ்யானாம் பிரகிருதி சம்பந்தமில்லாதவையான பெயர்களின் ஓராயிரம் புகழ்ந்துரைக்கப்பெற்றன என்று சொல்வதால், இன்னொரு வகையாலும் (சு. 125) எண்ணிக்கைக் குறிப்பு விளக்க முற்றது. தொடக்கத்தில் "கிம் ஜபன் முச்யதே ஜந்துः" என்று ஜபம் என்னும் சொல்லை உபயோகித்ததால், கீர்(த்)தயேத் என்னும் இதனாலும் மூவகைப்பட்டதான ஜபமே குறிக்கப்பட்டது; உச்சம், உபாம்ஶு, மானஸம் என்று ஜபம் மூவகைப்பட்டது.

य इदं शृणुयान्नित्यं यश्चापि परिकीर्तयेत् ।
नाशुभं प्राप्नुयात् किञ्चित् सोऽमुत्रेह च मानवः ॥ १२२ ॥

122. ய இதம் ஶ்ருணுயாந்நித்யம் யஶ்சாபி பரிகீர்(த்)தயேத் |
நாஶுபம் ப்ராப்னுயாத் கிஞ்சித் ஸோ'முத்ரேஹ ச மானவः ||

[எவன் எப்பொழுதும் இதை (இந்த ஸ்தோத்திரத்தை) கேட்கிருனே, எவன் (இதைக்கொண்டு) ஸ்துதி செய்கிருனே, அந்த மனிதன் இங்கும் அங்கும் (மேலுலகத்திலும்) ஒரு சிறிதும் அமங்களத்தை அடையமாட்டான்.]

ய இதம் ஶ்ருணுயாத் என்று தொடங்கும் சுலோகத்தின் பொருள் தெளிவு. மேல் உலகத்தை அடைந்தவனுக்கும், 'யயாதி நஹுஷன் முதலானவர்களைப்போல அமங்களத்தை அடைவது என்பது நேராது' என்று குறிப்பிடுவதற்கே அமுத்ர என்று சொல்லப்பட்டது.

वेदान्तगो ब्राह्मणः स्यात् क्षत्रियो विजयी भवेत् ।
वैश्यो धनसमृद्धः स्याच्छूद्रः सुखमवाप्नुयात् ॥ १२३ ॥

123. வேதாந்தகோ ப்ராஹ்மணஃ ஸ்யாத் க்ஷத்ரியோ விஜயீ பவேத் |
வைஶ்யோ தனஸம்ருத்தஃ ஸ்யாச்சூத்ரஃ ஸுகமவாப்னுயாத் ||

[(இதனை வாசிக்கும்) பிராம்மணன் உபநிஷத்துக்களிலே கூறப்பட்ட பிரும்மத்தை அறிந்தவன் ஆவான்; க்ஷத்திரியன் வெற்றி பெறுவோன் ஆவான்; வைசியன் நிறைந்த செல்வத்தையுடையவன் ஆவான். (இதனைக் கேட்கும்) சூத்திரன் சுகத்தைப் பெறுவான்.]

வேதாந்தானும் உபநிஷத்துக்களின், அர்(த்)தம் (பொருள்) பிரும்மம்; அதனை கச்சதி அறிகிருன் என்பதால் வேதாந்தகஃ; "கிம் ஜபன் முச்யதே ஜந்தூர் ஜன்ம ஸம்ஸார பந்தனத்" (சு. 3) என்று சொன்னாராதலால் 'ஜபம் செய்வதால் நேராக முக்தியுண்டாகும்' என்று சந்தேகப்பட்டால், 'கர்மா நேராக முக்திக்குக் காரணமாகாது, ஞானத்தாலேதான் மோக்ஷம்' என்று (விடை கூறி) விளக்குவதற்கே "வேதாந்தகோ ப்ராஹ்மணஃ ஸ்யாத்" என்று சொல்லப்பெற்றது. கர்மாக்களுக்கோ அந்தக்கரணத்தை (மனதை)ப்

பரிசுத்தமாக்குவதின் மூலமாகவே மோக்ஷத்திற்குக் காரணமாகும் தன்மை உண்டு.

கஷாயபக்திঃ கர்மாணி ஜ்ஞானம் து பரமா கதிঃ |
கஷாயே கர்மபிঃ பக்வே ததோ ஜ்ஞானம் ப்ரவர்(த்)ததே ||
நித்யம் ஜ்ஞானம் ஸமாஸாத்ய நரோ பந்தாத் ப்ரமுச்யதே |
தர்மாத் ஸுகம் ச ஜ்ஞானம் ச ஜ்ஞானான்மோக்ஷோ'திகம்யதே ||
யோகினঃ கர்ம குர்வந்தி ஸங்கம் த்யக்த்வா'த்மஶுத்தயே ।

(கீதை. 5, 11)

கர்மணா பத்யதே ஜந்துர்வித்யயைவ விமுச்யதே ||
தஸ்மாத் கர்ம ந குர்வந்தி யதயঃ பாரதர்ஶினঃ ।
யதோக்தான்யபி கர்மாணி பரிஹாய த்விஜோத்தமঃ ||

(ப்ரஹ்மபு. 129, 7)

ஆத்மஜ்ஞானே ஶமே ச ஸ்யாத் வேதாப்யாஸே ச யத்னவான் ||

(மனுஸ். 12, 92)

தபஸா கல்மஷம் ஹந்தி வித்யயாம்ருதமஶ்னுதே ।
ஜ்ஞானமுத்பத்யதே பும்ஸாம் க்ஷயாத் பாபஸ்ய கர்மணঃ ।
யதாதர்ஶதலப்ரக்யே பஶ்யத்யாத்மானமாத்மனி ||

(கருடபு. 1, 237, 6)

என்பவை முதலான ஸ்ம்ருதிகளும், "தமேதம் வேதானுவசனேன ப்ராஹ்மணா விவிதிஷந்தி யஜ்ஞேன தானேன தபஸாநாஶகேன" (ப்ருஹ. உப. 4, 4, 22) என்பதும், "யேன கேன ச யஜேதாபி வா தர்விஹோமேனானுபஹதமனா ஏவ பவதி" என்பது முதலாகிய சுருதிகளும் ஞானத்தாலேயே மோக்ஷம் உண்டு என்பன; ஜ்ஞானாதேவ து கைவல்யம் ப்ராப்யதே தேன முச்யதே" என்றும், "ப்ரஹ்மவிதாப்னோதி பரம்" (தைத். உப. 2,1) என்றும் "தரதி ஶோகமாத்மவித்" (சாந்தோ. உப. 7, 1, 3) என்றும், "ப்ரஹ்ம வேத ப்ரஹ்மைவ பவதி" (முண்டகோப. 3, 2, 9) என்றும், "ப்ரஹ்மைவ ஸன் ப்ரஹ்மாப்யேதி" (ப்ருஹ. உப. 4, 4, 6) என்றும், "தமேவ விதித்வாதிம்ருத்யுமேதி, நான்யঃ பந்தா வித்யதே'யனாய" (ஶ்வேதா. உப. 6, 15) என்றும், "ஆனந்தம் ப்ரஹ்மணோ வித்வான் ந பிபேதி குதஶ்சன" (தைத்.

உப. 2, 4) என்றும், "இஹ சேதவேதீதத ஸத்யமஸ்தி ந சேதிஹாவேதீன்மஹதீ விநஷ்டி:" (கேனோப. 13) என்றும்,

யதா சர்மவதாகாஶம் வேஷ்டயிஷ்யந்தி மானவா: |
ததா தேவமவிஜ்ஞாய து:கஸ்யாந்தோ பவிஷ்யதி ||

(ஶ்வேதா. உப. 6, 20) என்றும், 'ந கர்மணா ந ப்ரஜயா தனேன த்யாகேனைகே அம்ருதத்வமானஶு:' (கைவல்யோப. 3) என்றும்,

வேதாந்தவிஜ்ஞானஸுநிஶ்சிதார்(த்)தா:
ஸம்ந்யாஸயோகாத் யதய: ஶுத்தஸத்த்வா: |
தே ப்ரஹ்மலோகேது பராந்தகாலே
பராம்ருதாத் பரிமுச்யந்தி ஸர்வே || (கைவல்யோப. 4)

என்றும் இவை முதலான சுருதிகளும் (இப்படியே யுள்ளன); "ஶூத்ர: ஸுகமவாப்னுயாத்" என்றது சிரவணத்தால்மட்டுமே யல்லது ஜப யஜ்ஞத்தால் (ஜபஞ் செய்வதால்) அன்று (என்பதைக் குறிப்பது); "தஸ்மாச்சூத்ரோ யஜ்ஞே' னவக்லுப்த:" (தைத். ஸம். 7, 1, 1, 6) என்பது சுருதி யாதலின்; "ஶ்ராவயேச்சதுரோ வர்ணான்க்ருத்வா ப்ராஹ்மணமக்ரத:" (சாந்தி. 335, 48) என்று மகாபாரதத்தில் சிரவணம் அனுமதிக்கப்பட்டுள்ளது. "ஸுகதிமியாச்ச்ரவணாச்ச ஶூத்ரயோனி:" என்று ஹரிவம்சத்தில் உள்ளது; எவனொருவன் ஶூத்ர: ஶ்ருணுயாத் (சூத்திரன் கேட்கிறானோ) அவன் சுகத்தைப் பெறுகிறான் என்று (சு. 122) மேற்கூறியதோடு கூட்டிக்கொள்வது; (மற்ற) மூன்று ஜாதியர்க்கும் (த்ரைவர்ணிகர்களுக்கும்) [பரி]கீர்(த்)தயேத் (ஸ்துதிக்கிறானோ) என்னும் வினைச்சொல்லோடு (கூட்டிப் பொருள் கொள்வது).

धर्मार्थी प्राप्नुयाद्धर्ममर्थार्थी चार्थमाप्नुयात् ।
कामानवाप्नुयात् कामी प्रजार्थी प्राप्नुयात् प्रजाम् ॥ १२४ ॥

124. தர்மார்(த்)தீ ப்ராப்னுயாத்தர்ம-
மர்(த்)தார்(த்)தீ சார்(த்) தமாப்னுயாத் |
காமானவாப்னுயாத் காமீ
ப்ரஜார்(த்)தீ சாப்னுயாத் ப்ரஜாம் ||

[தர்மத்தை விரும்புவோன் (தர்மத்தை முற்றுவித்து) தர்மத்தின் பலனை அடைவான்; செல்வத்தை வேண்டுவோன் செல்வத்தைப் பெறுவான்; இன்பங்களை நுகர விரும்புவோன் (விரும்பிய) இன்பங்களைப் பெறுவான்; ஸந்ததியை விரும்புவோன் ஸந்ததியை யுடையவனுவான்.]

ஆத்மாவோடு பொருந்திய மனத்தாலே (அதிஷ்டிக்கப்பட்ட) ஏவப்பட்ட கண் முதலிய இந்திரியங்களால் அவ்வவற்றிக்கு விஷயங்களாகியவற்றிலே அனுகூலமாகச் செய்யும் பிரவிருத்தியே காமஃ; ப்ரஜாயதே (பிறக்கிறுன்) என்பதால் ப்ரஜா ஸந்ததி.

பக்திமான் என்று தொடங்கும் சுலோகங்களால், பக்திமானுய், தூயோனுய், எப்பொழுதும் இவ்வாறு (ஈடுபட்டு) முயற்சி செய்வோனுய், ஏகாக்ர சித்தத்தை யுடையவனுய் சிரத்தையோடு கூடியவனுய் விளங்கும் சிறந்த அதிகாரிக்கு (தகுதியுடையவனுக்கு) உரிய சிறந்த பலனை விளங்கக்கூறுகிறுர்.

भक्तिमान् यः सदोत्थाय शुचिस्तद्गतमानसः ।
सहस्रं वासुदेवस्य नाम्नामेतत् प्रकीर्तयेत् ॥ १२५ ॥

125. பக்திமான் யஃ ஸதோத்தாயஶுசிஸ் தத்கதமானஸஃ |
ஸஹஸ்ரம் வாஸுதேவஸ்ய நாம்ஞமேதத் ப்ரகீர்(த்)-
தயேத் ||

यशः प्राप्नोति विपुलं याति प्राधान्यमेव च ।
अचलां श्रियमाप्नोति श्रेयः प्राप्नोत्यनुत्तमम् ॥ १२६ ॥

126. யஶஃ ப்ராப்னோதி விபுலம் யாதி ப்ராதான்யமேவ ச |
அசலாம் ஶ்ரியமாப்னோதி ஶ்ரேயஃ ப்ராப்னோத்யனுத்-
தமம் ||

न भयं क्वचिदाप्नोति वीर्यं तेजश्च विन्दति ।
भवत्यरोगो द्युतिमान् बलरूपगुणान्वितः ॥ १२७ ॥

127. ந பயம் க்வசிதாப்னோதி வீர்யம் தேஜஶ்ச விந்ததி |
பவத்யரோகோ த்யுதிமான் பலரூபகுணன்விதஃ ||

[வாஸுதேவனிடத்திலே நிலைத்த சித்தத்தையுடையவனாய், பரிசுத்தனாய், பக்தியோடு எவனொருவன் எப்பொழுதும் இதிலேயே (இந்த ஸ்துதியிலேயே) ஈடுபட்டு முயற்சி செய்வோனாய், வாஸுதேவனுடைய இந்தப் பெயர்கள் ஆயிரத்தையுங்கொண்டு ஸ்துதி செய்கிறானோ, அவன் (எங்கும்) பரவும் புகழைப் பெறுகிறான்; (நல்லவர்களுக்குள்) முதன்மை ஸ்தானத்தையும் பெறுகிறான்; நிலை நிற்பதான செல்வத்தையும் பெறுகிறான்; இதைக்காட்டிலும் சிறந்தது (வேறொன்றும்) இல்லை எண்ணுதற்குரிய ஶ்ரேஸையும் (மங்களத்தையும்) பெறுகிறான். அவனுக்கு எங்கும் (யாதொரு) பயமும் உண்டாவதில்லை; தேஜஸையும் வீரத்தையும் உடையவனாகிறான்; நோயற்றவனாயும் ஒளி (த்யுதி) யுடையவனாயும் தேகபலம், அழகு, நற்குணங்கள் இவற்றோடு விளங்குவோனாகயும் ஆகிறான்].

रोगार्तो मुच्यते रोगाद्बद्धो मुच्येत बन्धनात् ।
भयान्मुच्येत भीतस्तु मुच्येतापन्न आपदः ॥ १२८ ॥

128. ரோகார்(த்)தோ முச்யதே ரோகாத் பத்தோ முச்யேத பந்தனாத் |
பயான்முச்யேத பீதஸ்து முச்யேதாபன்ன ஆபதஃ॥

[நோயாற் பீடிக்கப்பட்டவன் நோயினின்றும் விடுவிக்கப்படுகிறான்; (சிறை முதலிய) கட்டுகளில் அகப்பட்டவன் (அந்தக்) கட்டுகளினின்றும் விடுதலை பெறுகிறான்; பயங்கொண்டவன் பயப்படுவதினின்றும் விடுவிக்கப்பெறுகிறான்; (ஆபத்துக்களை) அடைந்தவன் (அந்த) ஆபத்துக்களினின்றும் விடுவிக்கப்பெறுகிறான்.]

दुर्गाण्यतितरत्याशु पुरुषः पुरुषोत्तमम् ।
स्तुवन्नामसहस्रेण नित्यं भक्तिसमन्वितः ॥ १२९ ॥

129. துர்காண்யதிதரத்யாஶு புருஷஃ புருஷோத்தமம் |
ஸ்துவந் நாமஸஹஸ்ரேண நித்யம் பக்திஸமன்விதஃ ||

[எப்போதும் பக்தியோடு கூடியவனாய் இருக்கும் மனிதன் ஆயிரம் பெயர்களாலே புருஷோத்தமனை ஸ்துதித்துக் கடப்பதற்கு அரியவையான (தார்க்கங்களான) இடையூறுகளை அதிசீக்கிரத்திலே கடந்து விடுகிறான்.]

वासुदेवाश्रयो मर्त्यो वासुदेवपरायणः ।
सर्वपापविशुद्धात्मा याति ब्रह्म सनातनम् ॥ १३० ॥

130. வாஸுதேவாஶ்ரயோ மர்த்யோ வாஸுதேவபராயண:|
ஸர்வபாபவிஶுத்தாத்மா யாதி ப்ரஹ்ம ஸநாதனம் ॥

[வாஸுதேவனை புகலிடமாக (ஆஶ்ரயமாக)க் கொண்ட மனிதன் வாஸுதேவனையே பரமகதியாகக் கொண்டு, எல்லாப் பாவங்களினின்றுமே விடுபட்டுப் பரி சுத்தனாகி என்றும் நிலைத்ததான (ஸநாதனமான) பிரும் மத்தை அடைகிறான்].

न वासुदेवभक्तानामशुभं विद्यते क्वचित् ।
जन्ममृत्युजराव्याधिभयं नैवोपजायते ॥ १३१ ॥

131. ந வாஸுதேவபக்தானமஶுபம் வித்யதே க்வசித் |
ஜன்மம்ருத்யுஜராவ்யாதிபயம் நைவோபஜாயதே ॥

[வாஸுதேவனுடைய பக்தர்களுக்கு எங்குமே அமங் களம் உண்டாவதில்லை. ஜனனம், மரணம், ஜரை, வியாதி இவற்றால் வருகின்ற பயமே (இவனுக்கு) நேரிடாது.]

इमं स्तवमधीयानः श्रद्धाभक्तिसमन्वितः ।
युज्येतात्मसुखक्षान्तिश्रीधृतिस्मृतिकीर्तिभिः ॥ १३२ ॥

132. இமம் ஸ்தவமதீயான: ஶ்ரத்தாபக்திஸமன்வித: |
யுஜ்யேதாத்மஸுகக்ஷாந்திஶ்ரீத்ருதிஸ்ம்ருதி-
கீர்(த்)திபி: ॥

[ஆஸ்திக புத்தியோடும் பக்தியோடும் கூடியவனாய் இந்த ஸ்தோத்திரத்தை ஓதுவோன் (படிப்போன்) ஆத்ம

ஸுகம், பொறுமை, செல்வம், தைர்யம், நல்லுணர்ச்சி, புகழ் ஆகிய இவற்றோடு பொருந்தியவன் ஆவான்.]

ஶ்ரத்தா ஆஸ்திக புத்தி; பக்திः பஜித்தல், தத்பரனுதல், (அஃதாவது, அவன் பொருட்டு இருத்தல் என்பது பொருள்) ஆத்மாவுக்கு உரிய இன்பம் ஆத்மஸுகம்; அதனையும் க்ஷாந்தி (பொறுமை) முதலியவற்றையும் பெறுகிறான்.

न क्रोधो न च मात्सर्यं न लोभो नाशुभा मतिः ।
भवन्ति कृतपुण्यानां भक्तानां पुरुषोत्तमे ॥ १३३ ॥

133. நக்ரோதோ ந ச மாத்ஸர்யம் நலோபோ நாஶுபா மதிः।
பவந்தி க்ருதபுண்யானும் பக்தனும் புருஷோத்தமே ॥

[புருஷோத்தமனிடத்தில் பக்தி செய்யும் புண்ணியவான்களுக்குக் கோபமின்மையும் லோபமின்மையும் அமங்கள புத்தி யில்லாமையும் உண்டு; பொறுமை கிடையாது.]

"நக்ரோதः, நலோபः, நாஶுபா மதிः இதி ஞகாரானுபந்தரஹிதேன நகாரேண ஸமஸ்தம் பதத்ரயம்" [என்பது இலக்கணக் குறிப்பு]. 'குரோதம் முதலியவை இருக்கமாட்டா; மாத்ஸர்யமும் இராது' என்பது பொருள்.

द्यौः सचन्द्रार्कनक्षत्रा खं दिशो भूर्महोदधिः ।
वासुदेवस्य वीर्येण विधृतानि महात्मनः ॥ १३४ ॥

134. த்யௌः ஸசந்த்ரார்(க்)கநக்ஷத்ரா கம் திஶோ பூர்-
மஹோததிः ।
வாஸுதேவஸ்ய வீர்யேண வித்ருதானி மஹாத்மனः ॥

[சந்திரன் சூரியன் நக்ஷத்திரங்கள் இவற்றோடு கூடிய வானமும் ஆகாசமும் திக்குகளும் பூமியும் சமுத்திரமும் (நிலைநிற்குமாறு) மஹாத்மாவாகிய வாஸுதேவருடைய வீர்யத்தாலே தாங்கப்பெற்றவை.]

ससुरासुरगन्धर्वं सयक्षोरगराक्षसम् ।
जगद्वशेऽवर्ततेदं कृष्णस्य सचराचरम् ॥ १३५ ॥

135. ஸஸுராஸுரகந்தர்வம் ஸயக்ஷோரகராக்ஷஸம் |
ஜகத்வஶே'வர்(த்)ததேதம் க்ருஷ்ணஸ்ய ஸசராசரம் ||

[தேவர்கள், அசுரர்கள், கந்தருவர்கள் இவர்களைக் கொண்டதும், இயக்கர், உரகர், ராக்ஷஸர், இவர்களைக் கொண்டதுமாய் ஸ்தாவர ஜங்கமங்களான இந்த ஜகத் (ஸச்சிதானந்த ஸ்வரூபரான) கிருஷ்ணருக்கு வசப்பட்டுள்ளது.]

इन्द्रियाणि मनो बुद्धिः सत्त्वं तेजो बलं धृतिः ।
वासुदेवात्मकान्याहुः क्षेत्रं क्षेत्रज्ञ एव च ॥ १३६ ॥

136. இந்த்ரியாணி மனோ புத்திஃ
ஸத்த்வம் தேஜோ பலம் த்ருதிஃ |
வாஸுதேவாத்மகான்யாஹுஃ
க்ஷேத்ரம் க்ஷேத்ரஜ்ஞ ஏவ ச ||

இந்திரியங்கள், மனம், புத்தி, இயல்பு, தேஜஸ், பலம், தைர்யம், இவையும் க்ஷேத்ரமும் (உடலும்) க்ஷேத்ரஜ்ஞனும் (ஜீவனும்) வாஸுதேவருக்கு உரியன (வாஸுதேவரை ஆத்மாவாக உடையன) என்று சொல்கிறார்கள்.]

த்யௌஃ ஸசந்த்ரார்(க்)கநக்ஷத்ரா என்பது முதலியவற்றால் (சு. 134-136) ஸ்துதிப்பதற்கு உரியவரான வாஸுதேவருடைய மாஹாத்மியத்தைக் கூறி, '[அந்த சுலோகங்களிலே] விவரிக்கப்பட்ட பலன்களைப் பெறுவது என்பது அர்த்தவாதம் அன்று, உண்மையாகச் சொல்லப் பெற்றதேயாகும்' என்று விளக்குகிறார்.

ஸர்வாகமானாமாசாரஃ (சு. 137) என்னும் அடுத்துள்ள வாக்கியத்தால், எல்லா தருமங்களையும் (செய்வோனுக்கே) ஆசரிப்பவனுக்கே இதிலே அதிகாரம் (இந்த ஸ்துதியைச் செய்வதற்கு உரிமை) உண்டு என்று விளக்குகிறார்.

सर्वागमानामाचारः प्रथमं परिकल्पते ।
आचारप्रभवो धर्मो धर्मस्य प्रभुरच्युतः ॥ १३७ ॥

137. ஸர்வாகமாநுமாசாரঃ ப்ரதமம் பரிகல்பதே |
ஆசாரப்ரபவோ தர்மோ தர்மஸ்ய ப்ரபுரச்யுதঃ ||

[எல்லா சாஸ்திரங்களின்படி ஆசரிப்பதே (நடப்பதே) முதன்மையாக அமைந்துள்ளது; ஆசாரத்தைப் பிறப்பிடமாக உள்ளது தருமம்; தருமத்திற்குப் பிரபு அச்யுதர்.]

ऋषयः पितरो देवा महाभूतानि धातवः ।
जङ्गमाजङ्गमं चेदं जगन्नारायणोद्भवम् ॥ १३८ ॥

138. ருஷயঃ பிதரோ தேவா மஹாபூதானி தாதவঃ |
ஜங்கமாஜங்கமம் சேதம் ஜகந்நாராயணோத்பவம் ||

[ரிஷிகள், பித்ருக்கள், தேவர்கள், (ஐந்து) மஹாபூதங்கள், தாதுப்பொருள்கள் ஆகிய ஸ்தாவர ஜங்கமப் பொருளான இந்த ஜகத் நாராயணரிடமிருந்து தோன்றியது.]

योगो ज्ञानं तथा सांख्यं विद्याः शिल्पादिकर्म च ।
वेदाः शास्त्राणि विज्ञानमेतत् सर्वं जनार्दनात् ॥ १३९ ॥

139. யோகோ ஜ்ஞானம் ததா ஸாங்க்யம்
வித்யாঃ ஶில்பாதிகர்ம ச |
வேதாঃ ஶாஸ்த்ராணி விஜ்ஞான-
மேதத் ஸர்வம் ஜனார்தனாத் ||

[யோகமும், ஞானமும், அவ்வாறே ஸாங்க்யமதமும், வித்யைகளும், சிற்பம் முதலிய கைவேலையும், வேதங்களும், சாஸ்திரங்களும், விஞ்ஞானமும் ஆகிய இவை அனைத்தும் ஜனார்த்தனரிடமிருந்து (தோன்றியவை).]

एको विष्णुर्महद्भूतं पृथग्भूतान्यनेकशः ।
त्रींल्लोकान् व्याप्य भूतात्मा भुङ्क्ते विश्वभुगव्ययः ॥ १४० ॥

140. ஏகோ விஷ்ணுர்மஹத்பூதம் ப்ருதக்பூதான்யனேகஶ: ||
த்ரீம்ல்லோகான் வ்யாப்ய பூதாத்மா புங்க்தே விஶ்வ-
புகவ்யய: ||

[பெரும்பொருளாகி ஒன்றேயாகிய விஷ்ணுவே பல வேறு விதமாகப் பிரிந்து வெவ்வேருகி உயிர்களேயும் பொருள்களேயும் மூன்று உலகங்களேயுமே வியாபித்து, எல்லாவற்றையும் புஜிப்பவராய் அழிவும் மாறுபாடும் இல்லாதவராகி உயிர்களுக்கும் பொருள்களுக்கும் ஆத்மாவாகி (பூதாத்மாவாகி) அனுபவிக்கிருர்.]

इमं स्तवं भगवतो विष्णोर्व्यासेन कीर्तितम् ।
पठेद्य इच्छेत् पुरुषः श्रेयः प्राप्तुं सुखानि च ॥ १४१ ॥

141. இமம் ஸ்தவம் பகவதோ
விஷ்ணோர் வ்யாஸேன கீர்த்திதம் |
படேத் ய இச்சேத் புருஷ:
ஶ்ரேய: ப்ராப்தும் ஸுகானி ச ||

[சிரேயஸையும் (மேன்மை நன்மைகளேயும்) இன்பங்களேயும் பெற விரும்பும் மனிதன் வியாஸராலே சொல்லப் பெற்றதாய் விஷ்ணுபகவானேப்பற்றியதாக விளங்கும் இந்த ஸ்தோத்ரத்தைச் சொல்லவேண்டும்].

இமம் ஸ்தவம் என்பதால், 'ஆயிரங்களாகக் கிளேத்த வேதத்தை அறிந்தவராய், ஸர்வஜ்ஞரான (முற்றும் உணர்ந்தவரான) கிருஷ்ண த்வைபாயன பகவானுன ஸாக்ஷாத் நாராயணரால் செய்யப்பெற்றது' ஆகையால், பிரார்த்திப்போர் அனேவராலும், [தங்களுக்கு] எல்லாப் பலன்களும் கைகூடுவதற்காக, மிகப் பரிவோடு சொல்லுவதற்கு ஏற்றது என்று விளக்குகிருர்.

विश्वेश्वरमजं देवं जगतः प्रभवाप्ययम् ।
भजन्ति ये पुष्कराक्षं न ते यान्ति पराभवम् ॥ १४२ ॥
न ते यान्ति पराभवम् ओं नम इति ॥

142. விஶ்வேஶ்வரமஜம் தேவம் ஜகதஃ ப்ரபவாப்யயம் |
பஜந்தி யே புஷ்கராக்ஷம் ந தே யாந்தி பராபவம்||
ந தே யாந்தி பராபவம் ஓம் நம இதி||

[ஜகத்திற்கு ஈசுவரனாய், பிறப்பில்லாதவராய், ஜகத்தைத் தோற்றுவித்து (ரக்ஷித்து) அழிப்பவராய், ஹ்ருதயமாகிய தாமரையிலே விளங்குபவராயுள்ள தேவரை வழிபடுவோர்கள் எவர்களோ, அவர்கள் தோல்வியுறமாட்டார்கள்.]
[அவர்கள் தோல்வியுறமாட்டார்கள். ஓம் நமஃ என்றவாறு.]

'விஶ்வேஶ்வரம்' என்று தொடங்கும் சுலோகத்தால் விசுவேசுவரனை உபாஸிப்பதனாலேயே அவனை ஸ்துதிப்பவர்கள் தன்யர்களாகவும் கிருதார்த்தர்களாகவும் கிருதகிருத்தியர்களாகவும் வாழ்வார்கள் என்று விளக்குகிறார்.

ப்ரமாதாத் குர்வதாம் கர்ம ப்ரச்யவேதாத்வரேஷு யத் |
ஸ்மரணாதேவ தத் விஷ்ணோஃ ஸம்பூர்ணம் ஸ்யாதிதி ஶ்ருதிஃ ||

[அஜாக்கிரதையால் யாகங்களில் கார்யங்களைச் செய்வோர்களால் (ஏதேனும்) ஒரு கிரியை நழுவ நேரிடினும், அந்த யாகம் விஷ்ணுவை ஸ்மரிப்பதாலேயே ஸம்பூர்ணமாகிவிடும் (முற்றும் நிறைவேறியதாகிவிடும்) என்பது சுருதி].

ஆதரேண யதா ஸ்தௌதி தனவந்தம் தனேச்சயா |
ததா சேத் விஶ்வகர்(த்)தாரம் கோ ந முச்யேத பந்தனாத்||
(கருடபு. 222, 50)

[தனவந்தனை எவ்வாறு பணத்தை விரும்பி நயமாக ஆதரத்தோடு ஸ்துதிக்கிறானோ, அவ்வாறு ஜகத் முழுவதற்கும் கர்த்தாவான ஈசனை ஸ்துதித்தால், எவன்தான் ஸம்ஸாரமாகிய விலங்குகளினின்றும் விடுதலை பெறான்?]

இவை வியாஸருடைய வாக்கு.

सहस्रनामसंबन्धिव्याख्या सर्वसुखावहा ।
श्रुतिस्मृतिन्यायमूला रचिता हरिपादयोः ॥

ஸஹஸ்ரநாமஸம்பந்திவ்யாக்யா ஸர்வஸுகாவஹா ।
ச்ருதிஸ்ம்ருதிந்யாயமூலா ரசிதா ஹரிபாதயோ꞉॥

[எல்லா இன்பங்களையும் பயப்பதாய், சுருதி, ஸ்ம்ருதி, நியாயம் இவற்றைக்கொண்டு செய்ததாய், ஸஹஸ்ரநாம ஸம்பந்தமுடையதான (வியாக்யானம்) உரைமாலை ஸ்ரீ ஹரியின் பாதங்களிலே ஸமர்ப்பிக்கப் பெற்றது].

இவ்வாறு, ஸ்ரீமத் பரமஹம்ஸ பரிவ்ராஜகாசார்யர்களும் ஸ்ரீ கோவிந்த பகவத் பூஜ்ய பாதர்களின் சிஷ்யர்களுமான ஸ்ரீமத் சங்கர பகவான் இயற்றியருளிய நூல்களுள் 'விஷ்ணு ஸஹஸ்ர நாம ஸ்தோத்ரபாஷ்யம்' முற்றிற்று.

ஸ்ரீ மஹாபாரதத்திலே ஆனுசாஸனிக பர்வத்தில் பீஷ்ம யுதிஷ்டிர ஸம்வாதத்தில் 'விஷ்ணுவைப்பற்றிய திவ்ய ஸஹஸ்ரநாம ஸ்தோத்ரம்' என்னும் 254-வது அத்யாயம் முற்றிற்று.

ஸ்ரீ ஸஹஸ்ர நாம பாராயணத்தின் முடிவிலே கீழே வரும் சுலோகங்கள் பதினொன்றும் சம்பிரதாயமாகச் சொல்லப்படுகின்றன.

अर्जुन उवाच—

पद्मपत्रविशालाक्ष पद्मनाभ सुरोत्तम।
भक्तानामनुरक्तानां त्राता भव जनार्दन॥ १॥

அர்ஜுன உவாச [அர்ஜுனன் சொன்னதாவது]—

1. பத்மபத்ரவிஶாலாக்ஷ பத்மநாப ஸுரோத்தம |
பக்தாநாமநுரக்தாநாம் த்ராதா பவ ஜநார்தன||

தாமரை யிதழைப் போன்ற விசாலமான கண்களை யுடையவனே! தேவர்களுட் சிறந்தவனே! பத்மநாபனே! ஜனார்தனனே! [உன்னிடத்திலே] அன்புடைய பக்தர்களைக் காப்பாற்றுவாயாக. [அவர்களால் ஸஹஸ்ரநாமம் முழுவதையும் முறையாகப் பாராயணஞ் செய்ய முடியாவிட்டாலும், அதைவிட லகுவான உபாயத்தைச் சொல்லி அவர்களைக் காப்பாற்றுவாயாக].

श्रीभगवानुवाच—

यो मां नामसहस्रेण स्तोतुमिच्छति पाण्डव।
सोऽहमेकेन श्लोकेन स्तुत एव न संशयः॥ २॥
॥ स्तुत एव न संशय ओं नम इति॥

ஸ்ரீபகவாநுவாச [ஸ்ரீ பகவான் சொன்னதாவது]—

2. யோ மாம் நாமஸஹஸ்ரேண ஸ்தோதுமிச்சதி பாண்டவ |
ஸோ'ஹமேகேன ஶ்லோகேன ஸ்துத ஏவ ந ஸம்ஶய: ||
ஸ்துத ஏவ ந ஸம்ஶய ஓம் நம இதி ||

பாண்டவனே! எவன் என்னை ஸஹஸ்ரநாமத்தால் ஸ்துதிக்க விரும்புகிறானோ, அந்த [ஸஹஸ்ரநாமத்திற்கு உரியவனான] நான் ஒரு சுலோகத்தாலேயே ஸ்துதிக்கப் பெற்றவன் ஆவேன்; சந்தேகப்படவேண்டாம்,

அந்த சுலோகம் எது என்று கீழே சொல்லப்படுகின்றது :

व्यास उवाच—

वासनाद्वासुदेवस्य वासितं भुवनत्रयम् ।
सर्वभूतनिवासोऽसि वासुदेव नमोऽस्तु त ॥ ३ ॥
॥ श्रीवासुदेव नमोऽस्तु त ॐ नम इति ॥

வ்யாஸ உவாச [வியாஸர் சொன்னதாவது]—

3. வாஸனுத் வாஸுதேவஸ்ய வாஸிதம் புவனத்ரயம் |
ஸர்வபூதநிவாஸோ'ஸி வாஸுதேவ நமோ'ஸ்து தே ||
ஸ்ரீ வாஸுதேவ நமோ'ஸ்து த ஓம் நம இதி ||

வாஸுதேவருக்கு (உறைவிடம்) வாஸஸ்தானம் ஆவதால், மூன்று உலகங்களும் வாழ்வு பெற்றன (புகழ் பெற்றன). வாஸுதேவரே ! எல்லா உயிர்களிலும் [அந்தர்யாமியாகி] வசிப்பவராக இருக்கிறீர் ; உமக்கு நமஸ்காரம். ஸ்ரீ வாஸுதேவரே ! உமக்கு நமஸ்காரம்; ஓம நமঃ என்றவாறு.

पार्वत्युवाच—

केनोपायेन लघुना विष्णोर्नामसहस्रकम् ।
पठ्यते पण्डितैर्नित्यं श्रोतुमिच्छाम्यहं प्रभो ॥ ४ ॥

பார்வத்யுவாச [பார்வதி தேவி கேட்டதாவது]—

4. கேனோபாயேன லகுனு விஷ்ணோர் நாமஸஹஸ்ரகம் |
பட்யதே பண்டிதைர்நித்யம் ஶ்ரோதுமிச்சாம்ஹயம் ப்ரபோ||

'எந்த லகுவான உபாயத்தால் (யுக்தியால்) விஷ்ணுவினுடைய ஸஹஸ்ர நாமமானது புத்திசாலிகளாலே (பண்டிதர்களாலே) எப்பொழுதும் சொல்லப்படுகின்றது ?' நாதனே ! [இதைப் பற்றி] நான் கேட்க விரும்புகிறேன்.

ईश्वर उवाच—

श्रीराम राम रामेति रमे रामे मनोरमे ।
सहस्रनामतत्तुल्यं रामनाम वरानने ॥ ५ ॥
॥ रामनाम वरानन ॐ नम इति ॥

ஈஶ்வர உவாச [ஈசுவரர் விடை கூறியதாவது]—

5. ஸ்ரீ ராம ராம ராமேதி ரமே ராமே மனோரமே |
ஸஹஸ்ரநாமதத்துல்யம் ராமநாம வரானனே ||
ராமநாம வரானன ஓம் நம இதி ||

அழகிய முகத்தை யுடையவளே! (இன்புற்றவளே; அழகிய மேனி யுடையவளே! மனதிற்கு இனியவளே!) 'ஸ்ரீ ராம ராம ராம' என்று மனதிற்கு இனிய இராமனிடத்தில் இன்பங் கொள்கிறேன்; ராம நாமம் 'ஸஹஸ்ரநாம'மாகிய அதற்கு ஒப்பாகும்.

அழகிய முகத்தையுடையவளே! ராம நாமமே (ஒப்பாகும்) ஓம் நமஃ என்றவாறு.

ब्रह्मोवाच—

नमोऽस्त्वनन्ताय सहस्रमूर्तये सहस्रपादाक्षिशिरोरुबाहवे ।
सहस्रनाम्ने पुरुषाय शाश्वते सहस्रकोटीयुगधारिणे नमः ॥ ६ ॥
॥ सहस्रकोटीयुगधारिण ओं नम इति ॥

ப்ரஹ்மோவாச [பிரும்மா சொன்னதாவது]—

6. நமோ'ஸ்த்வனந்தாய ஸஹஸ்ரமூர்(த்)தயே
ஸஹஸ்ரபாதாக்ஷிஶிரோருபாஹவே |
ஸஹஸ்ரநாம்னே புருஷாய ஶாஶ்வதே
ஸஹஸ்ரகோடீயுகதாரிணே நமஃ ||
ஸஹஸ்ரகோடீயுகதாரிண ஓம் நம இதி ||

முடிவு இல்லாதவராகவும், ஆயிரம் மூர்த்திகளை யுடையவராகவும், ஆயிரக்கணக்கான பாதம், கண், தலை, தொடை, தோள் இவற்றை யுடையவராகவும், ஆயிரம் பெயர்களை யுடையவராகவும், (சாசுவதமாக) என்றும் நிலைத்து இருப்பவராகவும், ஆயிரங்கோடி யுகங்களையும் நிலையுறச் செய்பவராகவும் விளங்கும் புருஷருக்கு (பெருமானுக்கு) நமஸ்காரம். ஆயிரங்கோடி யுகங்களையும் நிலையுறச் செய்பவருக்கு நமஸ்காரம் என்றவாறு.

सञ्जय उवाच—

यत्र योगेश्वरः कृष्णो यत्र पार्थो धनुर्धरः ।
तत्र श्रीर्विजयो भूतिर्ध्रुवा नीतिर्मतिर्मम ॥ ७ ॥

ஸஞ்ஜய உவாச [ஸஞ்ஜயர் சொன்னர்]—

7. *யத்ர யோகேஶ்வரஃ க்ருஷ்ணோ யத்ர பார்(த்)தோ தனுர்தரஃ |*
தத்ர ஸ்ரீர்விஜயோ பூதிர்த்ருவா நீதிர் மதிர் மம ||

(எவ்விடத்திலே) எவர்களுடைய பக்கத்திலே யோகங்களுக்கு ஈசுவரரான ஸ்ரீ கிருஷ்ண பகவான் இருக்கிருரோ, எவ்விடத்திலே அர்ஜுனன் வில்லை யேந்தியவனாய் இருக்கிருனே, அங்கே லக்ஷ்மீயும் வெற்றியும் செல்வமும் (சற்றும் சலியாத) ஒரே ரீதியாக அமைந்த (ராஜ) நீதியும் [இருப்பன] என்பது என்னுடைய கருத்து.

श्रीभगवानुवाच—

अनन्याश्चिन्तयन्तो मां ये जनाः पर्युपासते ।
तेषां नित्याभियुक्तानां योगक्षेमं वहाम्यहम् ॥ ८ ॥
परित्राणाय साधूनां विनाशाय च दुष्कृताम् ।
धर्मसंस्थापनार्थाय संभवामि युगे युगे ॥ ९ ॥

ஸ்ரீ பகவானுவாச [ஸ்ரீ பகவான் கூறியதாவது]—

8. *அனன்யாஶ் சிந்தயந்தோ மாம் யே ஜனாஃ பர்யுபாஸதே |*
தேஷாம் நித்யாபியுக்தானாம் யோகக்ஷேமம் வஹாம்யஹம் ||

9. *பரித்ராணாய ஸாதூனாம் விநாஶாய ச துஷ்க்ருதாம் |*
தர்மஸம்ஸ்தாபனார்(த்)தாய ஸம்பவாமி யுகே யுகே ||

என்னைக்காட்டிலும் (தாம்) வேறுபடாதவர்களாய், துறவிகளாய், என்னையே (ஆத்மாவாக) சிந்திப்பவர்களாய், எப்போதும் யோகத்தில் அமர்ந்திருப்பவர்களுடைய யோக க்ஷேமங்களை (செல்வங்களைச் சேகரிப்பதையும் அவற்றைப் பாதுகாப்பதையும்) நானே வகிக்கிறேன்; [ஏனென்றுல், அவர்கள் தங்கள் யோகக்ஷேமங்களைப்பற்றிச் சிந்திப்ப

தில்லை]. (நல்ல வழியிலே செல்லும்) சாதுக்களை நன்கு பாதுகாப்பதற்கும் பாபகாரியங்களைச் செய்வோர்களை அழிப்பதற்கும் தர்மத்தை நன்றாக நிலை நிற்கச் செய்வதற்கும் யுகந்தோறும் அவதரிக்கிறேன்.

आर्ता विषण्णाः शिथिलाश्च भीताः घोरेषु च व्याधिषु वर्तमानाः।
संकीर्त्य नारायणशब्दमात्रं विमुक्तदुःखाः सुखिनो भवन्तु ॥ १० ॥

10. ஆர்(த்)தா விஷண்ணாः ஶிதிலாஶ்ச பீதாः
கோரேஷு ச வ்யாதிஷு வர்(த்)தமானாः |
ஸங்கீர்த்ய நாராயணஶப்தமாத்ரம்
விமுக்ததுःகாः ஸுகினோ பவந்து ||

துன்புற்று ஏங்கி மனமுடைந்தவர்களும், அச்சங்கொண்டவர்களும், கொடிய நோய்களால் பீடிக்கப்பட்டவர்களும் நாராயண என்னும் சொல்லைமட்டும் ஸங்கீர்த்தனஞ் செய்து துக்கங்களினின்றும் விடுபட்டவர்களாய் இன்பத்தைப் பெற்றவர்களாய் வாழ்வார்களாக.

कायेन वाचा मनसेन्द्रियैर्वा बुद्ध्यात्मना वा प्रकृतेः स्वभावात्।
करोमि यद्यत् सकलं परस्मै नारायणायेति समर्पयामि ॥ ११ ॥

11. காயேன வாசா மனஸேந்த்ரியைர் வா
புத்யாத்மனா வா ப்ரக்ருதேःஸ்வபாவாத் |
கரோமி யத்யத் ஸகலம் பரஸ்மை
நாராயணாயேதி ஸமர்(ப்)பயாமி ||

மனம், வாக்கு, சரீரம், இந்திரியங்கள், புத்தி, ப்ரக்ருதியின் இயல்பு, இவற்றுள் எதனாலேனும் செய்யும் கார்யங்களையெல்லாம் பரனான நாராயணனுக்கே ஸமர்ப்பணஞ் செய்கிறேன்.

॥ श्रीविष्णुसहस्रनामावलिः ॥

ओं विश्वस्मै नमः
विष्णवे
वषट्काराय
भूतभव्यभवत्प्रभवे
भूतकृते
भूतभृते
भावाय
भूतात्मने
भूतभावनाय
पूतात्मने १०
परमात्मने
मुक्तानां परमायै
गतये
अव्ययाय
पुरुषाय
साक्षिणे
क्षेत्रज्ञाय
अक्षराय
योगाय
योगविदां नेत्रे
प्रधानपुरुषेश्वराय
नारसिंहवपुषे २१

ओं श्रीमते नमः
केशवाय
पुरुषोत्तमाय
सर्वाय
शर्वाय
शिवाय
स्थाणवे
भूतादये
निधयेऽव्ययाय ३०
संभवाय
भावनाय
भर्त्रे
प्रभवाय
प्रभवे
ईश्वराय
स्वयंभुवे
शंभवे
आदित्याय
पुष्कराक्षाय ४०
महास्वनाय
अनादिनिधनाय
धात्रे

ओं विधात्रे नमः
धातव उत्तमाय
अप्रमेयाय
हृषीकेशाय
पद्मनाभाय
अमरप्रभवे
विश्वकर्मणे ५०
मनवे
त्वष्ट्रे
स्थविष्ठाय
स्थविराय ध्रुवाय
अग्राह्याय
शाश्वताय
कृष्णाय
लोहिताक्षाय
प्रतर्दनाय
प्रभूताय ६०
त्रिककुब्धाम्ने
पवित्राय
मङ्गलाय परस्मै
ईशानाय
प्राणदाय

ओं प्राणाय नमः
ज्येष्ठाय
श्रेष्ठाय
प्रजापतये
हिरण्यगर्भाय ७०
भूगर्भाय
माधवाय
मधुसूदनाय
ईश्वराय
विक्रमिणे
धन्विने
मेधाविने
विक्रमाय
क्रमाय
अनुत्तमाय ८०
दुराधर्षाय
कृतज्ञाय
कृतये
आत्मवते
सुरेशाय
शरणाय
शर्मणे
विश्वरेतसे
प्रजाभवाय
अह्ने ९०
संवत्सराय

ओं व्यालाय नमः
प्रत्ययाय
सर्वदर्शनाय
अजाय
सर्वेश्वराय
सिद्धाय
सिद्धये
सर्वादये
अच्युताय १००
वृषाकपये
अमेयात्मने
सर्वयोगविनिःसृताय
वसवे
वसुमनसे
सत्याय
समात्मने
असंमिताय
समाय
अमोघाय ११०
पुण्डरीकाक्षाय
वृषकर्मणे
वृषाकृतये
रुद्राय
बहुशिरसे
बभ्रवे
विश्वयोनये

ओं शुचिश्रवसे नमः
अमृताय
शाश्वतस्थाणवे १२०
वरारोहाय
महातपसे
सर्वगाय
सर्वविद्भानवे
विष्वक्सेनाय
जनार्दनाय
वेदाय
वेदविदे
अव्यङ्गाय
वेदाङ्गाय १३०
वेदविदे
कवये
लोकाध्यक्षाय
सुराध्यक्षाय
धर्माध्यक्षाय
कृताकृताय
चतुरात्मने
चतुर्व्यूहाय
चतुर्दंष्ट्राय
चतुर्भुजाय १४०
भ्राजिष्णवे
भोजनाय
भोक्त्रे

ओं सहिष्णवे नमः
जगदादिजाय
अनघाय
विजयाय
जेत्रे
विश्वयोनये
पुनर्वसवे १५०
उपेन्द्राय
वामनाय
प्रांशवे
अमोघाय
शुचये
ऊर्जिताय
अतीन्द्राय
संग्रहाय
सर्गाय
धृतात्मने १६०
नियमाय
यमाय
वेद्याय
वैद्याय
सदायोगिने
वीरघ्ने
माधवाय
मधवे
अतीन्द्रियाय

ओं महामायाय १७०
महोत्साहाय
महाबलाय
महाबुद्धये
महावीर्याय
महाशक्तये
महाद्युतये
अनिर्देश्यवपुषे
श्रीमते
अमेयात्मने
महाद्रिधृते १८०
महेष्वासाय
महीभर्त्रे
श्रीनिवासाय
सतां गतये
अनिरुद्धाय
सुरानन्दाय
गोविन्दाय
गोविदां पतये
मरीचये
दमनाय १९०
हंसाय
सुपर्णाय
भुजगोत्तमाय
हिरण्यनाभाय
सुतपसे

ओं पद्मनाभाय नमः
प्रजापतये
अमृत्यवे
सर्वदृशे
सिंहाय २००
संधात्रे
संधिमते
स्थिराय
अजाय
दुर्मर्षणाय
शास्त्रे
विश्रुतात्मने
सुरारिघ्ने
गुरवे
गुरुतमाय २१०
धाम्ने
सत्याय
सत्यपराक्रमाय
निमिषाय
अनिमिषाय
स्रग्विणे
वाचस्पतय उदार-
धिये
अग्रण्ये
ग्रामण्ये
श्रीमते २२०

ओं न्यायाय नमः
नेत्रे
समीरणाय
सहस्रमूर्ध्ने
विश्वात्मने
सहस्राक्षाय
सहस्रपदे
आवर्तनाय
निवृत्तात्मने
संवृताय २३०
संप्रमर्दनाय
अहःसंवर्तकाय
वह्नये
अनिलाय
धरणीधराय
सुप्रसादाय
प्रसन्नात्मने
विश्वधृषे
विश्वभुजे
विभवे २४०
सत्कर्त्रे
सत्कृताय
साधवे
जह्नवे
नारायणाय
नराय

ओं असंख्येयाय नमः
अप्रमेयात्मने
विशिष्टाय
शिष्टकृते १५०
शुचये
सिद्धार्थाय
सिद्धसंकल्पाय
सिद्धिदाय
सिद्धिसाधनाय
वृषाहिणे
वृषभाय
विष्णवे
वृषपर्वणे
वृषोदराय २६०
वर्द्धनाय
वर्द्धमानाय
विविक्ताय
श्रुतिसागराय
सुभुजाय
दुर्धराय
वाग्मिने
महेन्द्राय
वसुदाय
वसवे २७०
नैकरूपाय
बृहद्रूपाय

ओं शिपिविष्टाय नमः
प्रकाशनाय
ओजस्तेजोद्युतिधराय
प्रकाशात्मने
प्रतापनाय
ऋद्धाय
स्पष्टाक्षराय
मन्त्राय २८०
चन्द्रांशवे
भास्करद्युतये
अमृतांशूद्भवाय
भानवे
शशबिन्दवे
सुरेश्वराय
औषधाय
जगतः सेतवे
सत्यधर्मपराक्रमाय
भूतभव्यभवन्नाथाय
पवनाय २९१
पावनाय
अनलाय
कामघ्ने
कामकृते
कान्ताय
कामाय
कामप्रदाय

ओं प्रभवे नमः
युगादिकृते ३००
युगावर्ताय
नैकमायाय
महाशनाय
अदृश्याय
व्यक्तरूपाय
सहस्रजिते
अनन्तजिते
इष्टाय
अविशिष्टाय
शिष्टेष्टाय ३१०
शिखण्डिने
नहुषाय
वृषाय
क्रोधघ्ने
क्रोधकृत्कर्त्रे
विश्वबाहवे
महीधराय
अच्युताय
प्रथिताय
प्राणाय ३२०
प्राणदाय
वासवानुजाय
अपां निधये
अधिष्ठानाय

ओं अप्रमत्ताय नमः
प्रतिष्ठिताय
स्कन्दाय
स्कन्दधराय
धुर्याय
वरदाय ३३०
वायुवाहनाय
वासुदेवाय
बृहद्भानवे
आदिदेवाय
पुरन्दराय
अशोकाय
तारणाय
ताराय
शूराय
शौरये ३४०
जनेश्वराय
अनुकूलाय
शतावर्ताय
पद्मिने
पद्मनिभेक्षणाय
पद्मनाभाय
अरविन्दाक्षाय
पद्मगर्भाय
शरीरभृते
महर्द्धये ३५०

ओं ऋद्धाय नमः
वृद्धात्मने
महाक्षाय
गरुडध्वजाय
अतुलाय
शरभाय
भीमाय
समयज्ञाय
हविर्हरये
सर्वलक्षणलक्षण्याय
लक्ष्मीवते ३६१
समितिंजयाय
विक्षराय
रोहिताय
मार्गाय
हेतवे
दमोदराय
सहाय
महीधराय
महाभागाय ३७०
वेगवते
अमिताशनाय
उद्भवाय
क्षोभणाय
देवाय
श्रीगर्भाय

ओं परमेश्वराय नमः
करणाय
कारणाय
कर्त्रे ३८०
विकर्त्रे
गहनाय
गुहाय
व्यवसायाय
व्यवस्थानाय
संस्थानाय
स्थानदाय
ध्रुवाय
परर्द्धये
परमस्पष्टाय ३९०
तुष्टाय
पुष्टाय
शुभेक्षणाय
रामाय
विरामाय
विरताय
मार्गाय
नेयाय
नयाय
अनयाय ४००
वीराय
शक्तिमतां श्रेष्ठाय

ओं धर्माय नमः
धर्मविदुत्तमाय
वैकुण्ठाय
पुरुषाय
प्राणाय
प्राणदाय
प्रणवाय
पृथवे ४१०
हिरण्यगर्भाय
शत्रुघ्नाय
व्याप्ताय
वायवे
अधोक्षजाय
ऋतवे
सुदर्शनाय
कालाय
परमेष्ठिने
परिग्रहाय ४२०
उग्राय
संवत्सराय
दक्षाय
विश्रामाय
विश्वदक्षिणाय
विस्ताराय
स्थावरस्थाणवे
प्रमाणाय

ओं बीजायाव्ययाय नमः
अर्थाय ४३०
अनर्थाय
महाकोशाय
महाभोगाय
महाधनाय
अनिर्विण्णाय
स्थविष्ठाय
अभुवे
धर्मयूपाय
महामखाय
नक्षत्रनेमये ४४०
नक्षत्रिणे
क्षमाय
क्षामाय
समीहनाय
यज्ञाय
इज्याय
महेज्याय
क्रतवे
सत्राय
सतां गतये ४५०
सर्वदर्शिने
विमुक्तात्मने
सर्वज्ञाय
ज्ञानायोत्तमाय

ओं सुव्रताय नमः
सुमुखाय
सूक्ष्माय
सुघोषाय
सुखदाय
सुहृदे ४६०
मनोहराय
जितक्रोधाय
वीरबाहवे
विदारणाय
स्वापनाय
स्ववशाय
व्यापिने
नैकात्मने
नैककर्मकृते
वत्सराय ४७०
वत्सलाय
वत्सिने
रत्नगर्भाय
धनेश्वराय
धर्मगुपे
धर्मकृते
धर्मिणे
सते
असते
क्षराय ४८०

ओं अक्षराय नमः
अविज्ञात्रे
सहस्रांशवे
विधात्रे
कृतलक्षणाय
गभस्तिनेमये
सत्त्वस्थाय
सिंहाय
भूतमहेश्वराय
आदिदेवाय ४९०
महादेवाय
देवेशाय
देवभृद्गुरवे
उत्तराय
गोपतये
गोप्त्रे
ज्ञानगम्याय
पुरातनाय
शरीरभूतभृते
भोक्त्रे ५००
कपीन्द्राय
भूरिदक्षिणाय
सोमपाय
अमृतपाय
सोमाय
पुरुजिते

ओं पुरुसत्तमाय नमः
विनयाय
जयाय
सत्यसंधाय ५१०
दाशार्हाय
सात्त्वतां पतये
जीवाय
विनयितासाक्षिणे
मुकुन्दाय
अमितविक्रमाय
अम्भोनिधये
अनन्तात्मने
महोदधिशयाय
अन्तकाय ५२०
अजाय
महार्हाय
स्वाभाव्याय
जितामित्राय
प्रमोदनाय
आनन्दाय
नन्दनाय
अनन्दाय
सत्यधर्मणे
त्रिविक्रमाय ५३०
महर्षये कपिला-
चार्याय

ओं कृतज्ञाय नमः
मेदिनीपतये
त्रिपदाय
त्रिदशाध्यक्षाय
महाशृङ्गाय
कृतान्तकृते
महावराहाय
गोविन्दाय
सुषेणाय ५४०
कनकाङ्गदिने
गुह्याय
गभीराय
गहनाय
गुप्ताय
चक्रगदाधराय
वेधसे
स्वाङ्गाय
अजिताय
कृष्णाय ५५०
दृढाय
संकर्षणायाच्युताय
वरुणाय
वारुणाय
वृक्षाय
पुष्कराक्षाय
महामनसे

ओं भगवते नमः
भगघ्ने
आनन्दिने ५६०
वनमालिने
हलायुधाय
आदित्याय
ज्योतिरादित्याय
सहिष्णवे
गतिसत्तमाय
सुधन्वने
खण्डपरशवे
दारुणाय
द्रविणप्रदाय ५७०
दिवःस्पृशे
सर्वदृग्व्यासाय
वाचस्पतयेऽयोनिजाय
त्रिसाम्ने
सामगाय
साम्ने
निर्वाणाय
भेषजाय
भिषजे
संन्यासकृते ५८०
शमाय
शान्ताय
निष्ठायै

ओं शान्त्यै नमः
परायणाय
शुभाङ्गाय
शान्तिदाय
स्रष्ट्रे
कुमुदाय
कुवलेशयाय ५९०
गोहिताय
गोपतये
गोप्त्रे
वृषभाक्षाय
वृषप्रियाय
अनिवर्तिने
निवृत्तात्मने
संक्षेप्त्रे
क्षेमकृते
शिवाय ६००
श्रीवत्सवक्षसे
श्रीवासाय
श्रीपतये
श्रीमतां वराय
श्रीदाय
श्रीशाय
श्रीनिवासाय
श्रीनिधये
श्रीविभावनाय

ओं श्रीधराय नमः
श्रीकराय ६११
श्रेयसे
श्रीमते
लोकत्रयाश्रयाय
स्वक्षाय
स्वङ्गाय
शतानन्दाय
नन्दये
ज्योतिर्गणेश्वराय
विजितात्मने ६२०
अविधेयात्मने
सत्कीर्तये
छिन्नसंशयाय
उदीर्णाय
सर्वतश्चक्षुषे
अनीशाय
शाश्वतस्थिराय
भूशयाय
भूषणाय
भूतये ६३०
विशोकाय
शोकनाशनाय
अर्चिष्मते
अर्चिताय
कुम्भाय

ओं विशुद्धात्मने नमः
विशोधनाय
अनिरुद्धाय
अप्रतिरथाय
प्रद्युम्नाय ६४०
अमितविक्रमाय
कालनेमिनिघ्ने
वीराय
शौरये
शूरजनेश्वराय
त्रिलोकात्मने
त्रिलोकेशाय
केशवाय
केशिघ्ने
हरये ६५०
कामदेवाय
कामपालाय
कामिने
कान्ताय
कृतागमाय
अनिर्देश्यवपुषे
विष्णवे
वीराय
अनन्ताय
धनंजयाय ६६०
ब्रह्मण्याय

ओं ब्रह्मकृते नमः
ब्रह्मणे
ब्रह्मणे
ब्रह्मविवर्धनाय
ब्रह्मविदे
ब्राह्मणाय
ब्रह्मिणे
ब्रह्मज्ञाय
ब्राह्मणप्रियाय ६७०
महाक्रमाय
महाकर्मणे
महातेजसे
महोरगाय
महाक्रतवे
महायज्वने
महायज्ञाय
महाहविषे
स्तव्याय
स्तवप्रियाय ६८०
स्तोत्राय
स्तुतये
स्तोत्रे
रणप्रियाय
पूर्णाय
पूरयित्रे
पुण्याय

ओं पुण्यकीर्तये नमः
अनामयाय
मनोजवाय ६९०
तीर्थकराय
वसुरेतसे
वसुप्रदाय
वसुप्रदाय
वासुदेवाय
वसवे
वसुमनसे
हविषे
सद्गतये
सत्कृतये ७००
सत्तायै
सद्भूतये
सत्परायणाय
शूरसेनाय
यदुश्रेष्ठाय
सन्निवासाय
सुयामुनाय
भूतावासाय
वासुदेवाय
सर्वासुनिलयाय ७१०
अनलाय
दर्पघ्ने
दर्पदाय

ओं दृप्ताय नमः
दुर्धराय
अपराजिताय
विश्वमूर्तये
महामूर्तये
दीप्तमूर्तये
अमूर्तिमते ७२०
अनेकमूर्तये
अव्यक्ताय
शतमूर्तये
शताननाय
एकस्मै
नैकस्मै
सवाय
काय
कस्मै
यस्मै
तस्मै
पदायानुत्तमाय
लोकबन्धवे
लोकनाथाय
माधवाय
भक्तवत्सलाय
सुवर्णवर्णाय
हेमाङ्गाय
वराङ्गाय

ओं चन्दनाङ्गदिने नमः
वीरघ्ने ७४१
विषमाय
शून्याय
घृताशिषे
अचलाय
चलाय
अमानिने
मानदाय
मान्याय
लोकस्वामिने ७५०
त्रिलोकधृते
सुमेधसे
मेधजाय
धन्याय
सत्यमेधसे
धराधराय
तेजोवृषाय
द्युतिधराय
सर्वशस्त्रभृतां वराय
प्रग्रहाय ७६०
निग्रहाय
व्यग्राय
नैकशृङ्गाय
गदाग्रजाय
चतुर्मूर्तये

ओं चतुर्बाहवे नमः
चतुर्व्यूहाय
चतुर्गतये
चतुरात्मने
चतुर्भावाय ७७०
चतुर्वेदविदे
एकपदे
समावर्ताय
अनिवृत्तात्मने
दुर्जयाय
दुरतिक्रमाय
दुर्लभाय
दुर्गमाय
दुर्गाय
दुरावासाय ७८०
दुरारिघ्ने
शुभाङ्गाय
लोकसारङ्गाय
सुतन्तवे
तन्तुवर्धनाय
इन्द्रकर्मणे
महाकर्मणे
कृतकर्मणे
कृतागमाय
उद्भवाय ७९०
सुन्दराय

ओं सुन्दाय नमः
रत्ननाभाय
सुलोचनाय
अर्काय
वाजसनाय
शृङ्गिणे
जयन्ताय
सर्वविज्जयिने
सुवर्णबिन्दवे ८००
अक्षोभ्याय
सर्ववागीश्वरेश्वराय
महाह्रदाय
महागर्ताय
महाभूताय
महानिधये
कुमुदाय
कुन्दराय
कुन्दाय
पर्जन्याय ८१०
पावनाय
अनिलाय
अमृताशाय
अमृतवपुषे
सर्वज्ञाय
सर्वतोमुखाय
सुलभाय

ओं सुव्रताय नमः
सिद्धाय
शत्रुजिते ८२०
शत्रुतापनाय
न्यग्रोधाय
उदुम्बराय
अश्वत्थाय
चाणूरान्ध्रनिषूदनाय
सहस्रार्चिषे
सप्तजिह्वाय
सप्तैधसे
सप्तवाहनाय
अमूर्तये ८३०
अनघाय
अचिन्त्याय
भयकृते
भयनाशनाय
अणवे
बृहते
कृशाय
स्थूलाय
गुणभृते
निर्गुणाय ८४०
महते
अधृताय
स्वधृताय

ओं स्वास्याय नमः
प्राग्वंशाय
वंशवर्धनाय
भारभृते
कथिताय
योगिने
योगीशाय ८५०
सर्वकामदाय
आश्रमाय
श्रमणाय
क्षामाय
सुपर्णाय
वायुवाहनाय
धनुर्धराय
धनुर्वेदाय
दण्डाय
दमयित्रे ८६०
दमाय
अपराजिताय
सर्वसहाय
नियन्त्रे
अनियमाय
अयमाय
सत्त्ववते
सात्त्विकाय
सत्याय

ओं सत्यधर्मपरायणाय
अभिप्रायाय ८७१
प्रियार्हाय
अर्हाय
प्रियकृते
प्रीतिवर्धनाय
विहायसगतये
ज्योतिषे
सुरुचये
हुतभुजे
विभवे ८८०
रवये
विरोचनाय
सूर्याय
सवित्रे
रविलोचनाय
अनन्ताय
हुतभुजे
भोक्त्रे
सुखदाय
नैकजाय ८९०
अग्रजाय
अनिर्विण्णाय
सदामर्षिणे
लोकाधिष्ठानाय
अद्भुताय

ओं सनात्नमः
सनातनतमाय
कपिलाय
कपये
अप्ययाय ९००
स्वस्तिदाय
स्वस्तिकृते
स्वस्तिने
स्वस्तिभुजे
स्वस्तिदक्षिणाय
अरौद्राय
कुण्डलिने
चक्रिणे
विक्रमिणे
ऊर्जितशासनाय
शब्दातिगाय ९११
शब्दसहाय
शिशिराय
शर्वरीकराय
अक्रूराय
पेशलाय
दक्षाय
दक्षिणाय
क्षमिणां वराय
विद्वत्तमाय ९२०
वीतभयाय

ओं पुण्यश्रवणकीर्तनाय
उत्तारणाय नमः
दुष्कृतिघ्ने
पुण्याय
दुःस्वप्ननाशनाय
वीरघ्ने
रक्षणाय
सन्त्यो
जीवनाय ९३०
पर्यवस्थिताय
अनन्तरूपाय
अनन्तश्रिये
जितमन्यवे
भयापहाय
चतुरश्राय
गभीरात्मने
विदिशाय
व्यादिशाय
दिशाय ९४०
अनादये
भुवे भुवो
लक्ष्म्यै
सुवीराय
रुचिराङ्गदाय
जननाय

ओं जनजन्मादये नमः
भीमाय
भीमपराक्रमाय
आधारनिलयाय
अधात्रे
पुष्पहासाय
प्रजागराय
ऊर्ध्वगाय
सत्पथाचाराय
प्राणदाय
प्रणवाय
पणाय
प्रमाणाय
प्राणनिलयाय ९६०
प्राणभृते
प्राणजीवनाय
तत्त्वाय
तत्त्वविदे
एकात्मने
जन्ममृत्युजरातिगाय
भूर्भुवःस्वस्तरवे
ताराय
सवित्रे
प्रपितामहाय ९७०
यज्ञाय

ओं यज्ञपतये नमः
यज्वने
यज्ञाङ्गाय
यज्ञवाहनाय
यज्ञभृते
यज्ञकृते
यज्ञिने
यज्ञभुजे
यज्ञसाधनाय ९८०
यज्ञान्तकृते
यज्ञगुह्याय
अन्नाय
अन्नादाय
आत्मयोनये
स्वयंजाताय
वैखानाय
सामगायनाय
देवकीनन्दनाय
स्रष्ट्रे ९९०
क्षितीशाय
पापनाशनाय
शङ्खभृते
नन्दकिने
चक्रिणे
शार्ङ्गधन्वने

ओं गदाधराय नमः
रथाङ्गपाणये
अक्षोभ्याय
सर्वप्रहरणायुधाय
नमः १०००

ओं केशवाय नमः
नारायणाय नमः
माधवाय नमः
गोविन्दाय नमः
विष्णवे नमः
मधुसूदनाय नमः

ओं त्रिविक्रमाय नमः
वामनाय नमः
श्रीधराय नमः
हृषीकेशाय नमः
पद्मनाभाय नमः
दामोदराय नमः

वनमाली गदी शार्ङ्गी शङ्खी चक्री च नन्दकी ।
श्रीमान्नारायणो विष्णुः वासुदेवोऽभिरक्षतु ॥

॥ ओं तत् सत् ॥

॥ हरिः ओम् ॥

॥ श्रीविष्णुसहस्रनामस्तोत्रमूलम् ॥

सच्चिदानन्दरूपाय कृष्णायाक्लिष्टकारिणे ।
नमो वेदान्तवेद्याय गुरवे बुद्धिसाक्षिणे ॥

॥ श्रीविष्णुसहस्रनामस्तोत्रम् ॥

॥ हरिः ओम् ॥

शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् ।
प्रसन्नवदनं ध्यायेत् सर्वविघ्नोपशान्तये ॥
व्यासं वसिष्ठनप्तारं शक्तेः पौत्रमकल्मषम् ।
पराशरात्मजं वन्दे शुकतातं तपोनिधिम् ॥
व्यासाय विष्णुरूपाय व्यासरूपाय विष्णवे ।
नमो वै ब्रह्मनिधये वासिष्ठाय नमो नमः ॥
अविकाराय शुद्धाय नित्याय परमात्मने ।
सदैकरूपरूपाय विष्णवे सर्वजिष्णवे ॥
यस्य स्मरणमात्रेण जन्मसंसारबन्धनात् ।
विमुच्यते नमस्तस्मै विष्णवे प्रभविष्णवे ॥

ओं नमो विष्णवे प्रभविष्णवे ॥

श्रीवैशम्पायन उवाच—

श्रुत्वा धर्मानशेषेण पावनानि च सर्वशः ।
युधिष्ठिरः शान्तनवं पुनरेवाभ्यभाषत ॥ १ ॥

युधिष्ठिर उवाच—

किमेकं दैवतं लोके किं वाप्येकं परायणम् ।
स्तुवन्तः कं कमर्चन्तः प्राप्नुयुर्मानवाः शुभम् ॥ २ ॥
को धर्मः सर्वधर्माणां भवतः परमो मतः ।
किं जपन् मुच्यते जन्तुर्जन्मसंसारबन्धनात् ॥ ३ ॥

श्रीभीष्म उवाच—

जगत्प्रभुं देवदेवमनन्तं पुरुषोत्तमम् ।
स्तुवन्नामसहस्रेण पुरुषः सततोत्थितः ॥ ४ ॥
तमेव चार्चयन्नित्यं भक्त्या पुरुषमव्ययम् ।
ध्यायन् स्तुवन्नमस्यंश्च यजमानस्तमेव च ॥ ५ ॥
अनादिनिधनं विष्णुं सर्वलोकमहेश्वरम् ।

लोकाध्यक्षं स्तुवन्नित्यं सर्वदुःखातिगो भवेत् ॥ ६ ॥
ब्रह्मण्यं सर्वधर्मज्ञं लोकानां कीर्तिवर्धनम् ।
लोकनाथं महद्भूतं सर्वभूतभवोद्भवम् ॥ ७ ॥
एष मे सर्वधर्माणां धर्मोऽधिकतमो मतः ।
यद्भक्त्या पुण्डरीकाक्षं स्तवैरर्चेन्नरः सदा ॥ ८ ॥
परमं यो महत्तेजः परमं यो महत्तपः ।
परमं यो महद्ब्रह्म परमं यः परायणम् ॥ ९ ॥
पवित्राणां पवित्रं यो मङ्गलानां च मङ्गलम् ।
दैवतं देवतानां च भूतानां योऽव्ययः पिता ॥ १० ॥
यतः सर्वाणि भूतानि भवन्त्यादियुगागमे ।
यस्मिंश्च प्रलयं यान्ति पुनरेव युगक्षये ॥ ११ ॥
तस्य लोकप्रधानस्य जगन्नाथस्य भूपते ।
विष्णोर्नामसहस्रं मे शृणु पापभयापहम् ॥ १२ ॥
यानि नामानि गौणानि विख्यातानि महात्मनः ।
ऋषिभिः परिगीतानि तानि वक्ष्यामि भूतये ॥ १३ ॥
ऋषिर्नाम्नां सहस्रस्य वेदव्यासो महामुनिः ।
छन्दोऽनुष्टुप् तथा देवो भगवान् देवकीसुतः ॥
अमृतांशूद्भवो बीजं शक्तिर्देवकिनन्दनः ।
त्रिसामा हृदयं तस्य शान्त्यर्थे विनियुज्यते ॥
विष्णुं जिष्णुं महाविष्णुं प्रभविष्णुं महेश्वरम् ।
अनेकरूपं दैत्यान्तं नमामि पुरुषोत्तमम् ॥

अस्य श्रीविष्णोर्दिव्यसहस्रनामस्तोत्रमहामन्त्रस्य । श्रीवेदव्यासो भगवान् ऋषिः । अनुष्टुप् छन्दः । श्रीमहाविष्णुः परमात्मा श्रीमन्नारायणो देवता । अमृतांशूद्भवो भानुरिति बीजम् । देवकीनन्दनः स्रष्टेति शक्तिः । उद्भवः क्षोभणो देव इति परमो मन्त्रः । शङ्खभृन्नन्दकी चक्रीति कीलकम् । शार्ङ्गधन्वा गदाधर इत्यस्त्रम् । रथाङ्गपाणिरक्षोभ्य इति नेत्रम् । त्रिसामा सामगः सामेति कवचम् । आनन्दं परं ब्रह्मेति योनिः । ऋतुस्सुदर्शनः

काल इति दिग्बन्धः । श्रीविश्वरूप इति ध्यानम् ॥ श्रीमहाविष्णुप्रीत्यर्थे सहस्रनामजपे विनियोगः ॥ अथ ध्यानम् ॥

क्षीरोदन्वत्प्रदेशे शुचिमणिविलसत्सैकते मौक्तिकानां
मालाक्लृप्तासनस्थः स्फटिकमणिनिभैर्मौक्तिकैर्मण्डिताङ्गः ।
शुभ्रैरभ्रैरदभ्रैरुपरिविरचितैर्मुक्तपीयूषवर्षै-
रानन्दी नः पुनीयादरिनलिनगदाशङ्खपाणिर्मुकुन्दः ॥
भूः पादौ यस्य नाभिर्वियदसुरनिलश्चन्द्रसूर्यौ च नेत्रे
कर्णावाशाः शिरो द्यौर्मुखमपि दहनो यस्य वास्तेयमब्धिः ।
अन्तस्स्थं यस्य विश्वं सुरनरखगगोभोगिगन्धर्वदैत्यै-
श्चित्रं रंरम्यते तं त्रिभुवनवपुषं विष्णुमीशं नमामि ॥

ओं नमो भगवते वासुदेवाय ॥

शान्ताकारं भुजगशयनं पद्मनाभं सुरेशं
विश्वाधारं गगनसदृशं मेघवर्णं शुभाङ्गम् ।
लक्ष्मीकान्तं कमलनयनं योगिहृद्ध्यानगम्यं
वन्दे विष्णुं भवभयहरं सर्वलोकैकनाथम् ॥
मेघश्यामं पीतकौशेयवासं श्रीवत्साङ्कं कौस्तुभोद्भासिताङ्गम् ।
पुण्योपेतं पुण्डरीकायताक्षं विष्णुं वन्दे सर्वलोकैकनाथम् ॥
नमः समस्तभूतानामादिभूताय भूभृते ।
अनेकरूपरूपाय विष्णवे प्रभविष्णवे ॥
सशङ्खचक्रं सकिरीटकुण्डलं सपीतवस्त्रं सरसीरुहेक्षणम् ।
सहारवक्षस्स्थलशोभिकौस्तुभं नमामि विष्णुं शिरसा चतुर्भुजम् ॥
छायायां पारिजातस्य हेमसिंहासनोपरि ।
आसीनमम्बुदश्याममायताक्षमलंकृतम् ॥
चन्द्राननं चतुर्बाहुं श्रीवत्साङ्कितवक्षसम् ।
रुक्मिणीसत्यभामाभ्यां सहितं कृष्णमाश्रये ॥

॥ हरिः ओम् ॥

विश्वं विष्णुर्वषट्कारो भूतभव्यभवत्प्रभुः ।
भूतकृद्भूतभृद्भावो भूतात्मा भूतभावनः ॥ १४ ।
पूतात्मा परमात्मा च मुक्तानां परमा गतिः ।
अव्ययः पुरुषः साक्षी क्षेत्रज्ञोऽक्षर एव च ॥ १५ ॥
योगो योगविदां नेता प्रधानपुरुषेश्वरः ।
नारसिंहवपुः श्रीमान् केशवः पुरुषोत्तमः ॥ १६ ॥
सर्वः शर्वः शिवः स्थाणुर्भूतादिर्निधिरव्ययः ।
सम्भवो भावनो भर्ता प्रभवः प्रभुरीश्वरः ॥ १७ ॥
स्वयम्भूः शम्भुरादित्यः पुष्कराक्षो महास्वनः ।
अनादिनिधनो धाता विधाता धातुरुत्तमः ॥ १८ ॥
अप्रमेयो हृषीकेशः पद्मनाभोऽमरप्रभुः ।
विश्वकर्मा मनुस्त्वष्टा स्थविष्ठः स्थविरो ध्रुवः ॥ १९ ॥
अग्राह्यः शाश्वतः कृष्णो लोहिताक्षः प्रतर्दनः ।
प्रभूतस्त्रिककुब्धाम पवित्रं मङ्गलं परम् ॥ २० ॥
ईशानः प्राणदः प्राणो ज्येष्ठः श्रेष्ठः प्रजापतिः ।
हिरण्यगर्भो भूगर्भो माधवो मधुसूदनः ॥ २१ ॥
ईश्वरो विक्रमी धन्वी मेधावी विक्रमः क्रमः ।
अनुत्तमो दुराधर्षः कृतज्ञः कृतिरात्मवान् ॥ २२ ॥
सुरेशः शरणं शर्म विश्वरेताः प्रजाभवः ।
अहः संवत्सरो व्यालः प्रत्ययः सर्वदर्शनः ॥ २३ ॥
अजः सर्वेश्वरः सिद्धः सिद्धिः सर्वादिरच्युतः ।
वृषाकपिरमेयात्मा सर्वयोगविनिस्सृतः ॥ २४ ॥
वसुर्वसुमनाः सत्यः समात्माऽसम्मितः समः ।
अमोघः पुण्डरीकाक्षो वृषकर्मा वृषाकृतिः ॥ २५ ॥
रुद्रो बहुशिरा बभ्रुर्विश्वयोनिः शुचिश्रवाः ।
अमृतः शाश्वतस्थाणुर्वरारोहो महातपाः ॥ २६ ॥
सर्वगः सर्वविद्भानुर्विष्वक्सेनो जनार्दनः ।

वेदो वेदविदव्यङ्गो वेदाङ्गो वेदवित् कविः ॥ २७ ॥
लोकाध्यक्षः सुराध्यक्षो धर्माध्यक्षः कृताकृतः ।
चतुरात्मा चतुर्व्यूहश्चतुर्दंष्ट्रश्चतुर्भुजः ॥ २८ ॥
भ्राजिष्णुर्भोजनं भोक्ता सहिष्णुर्जगदादिजः ।
अनघो विजयो जेता विश्वयोनिः पुनर्वसुः ॥ २९ ॥
उपेन्द्रो वामनः प्रांशुरमोघः शुचिरूर्जितः ।
अतीन्द्रः सङ्ग्रहः सर्गो धृतात्मा नियमो यमः ॥ ३० ॥
वेद्यो वैद्यः सदायोगी वीरहा माधवो मधुः ।
अतीन्द्रियो महामायो महोत्साहो महाबलः ॥ ३१ ॥
महाबुद्धिर्महावीर्यो महाशक्तिर्महाद्युतिः ।
अनिर्देश्यवपुः श्रीमानमेयात्मा महाद्रिधृक्(त्) ॥ ३२ ॥
महेष्वासो महीभर्ता श्रीनिवासः सतां गतिः ।
अनिरुद्धः सुरानन्दो गोविन्दो गोविदां पतिः ॥ ३३ ॥
मरीचिर्दमनो हंसः सुपर्णो भुजगोत्तमः ।
हिरण्यनाभः सुतपाः पद्मनाभः प्रजापतिः ॥ ३४ ॥
अमृत्युः सर्वदृक् सिंहः संधाता सन्धिमान् स्थिरः ।
अजो दुर्मर्षणः शास्ता विश्रुतात्मा सुरारिहा ॥ ३५ ॥
गुरुर्गुरुतमो धाम सत्यः सत्यपराक्रमः ।
निमिषोऽनिमिषः स्रग्वी वाचस्पतिरुदारधीः ॥ ३६ ॥
अग्रणीर्ग्रामणीः श्रीमान् न्यायो नेता समीरणः ।
सहस्रमूर्धा विश्वात्मा सहस्राक्षः सहस्रपात् ॥ ३७ ॥
आवर्तनो निवृत्तात्मा संवृतः संप्रमर्दनः ।
अहःसंवर्तको वह्निरनिलो धरणीधरः ॥ ३८ ॥
सुप्रसादः प्रसन्नात्मा विश्वधृग्विश्वभुग्विभुः ।
सत्कर्ता सत्कृतः साधुर्जह्नुर्नारायणो नरः ॥ ३९ ॥
असंख्येयोऽप्रमेयात्मा विशिष्टः शिष्टकृच्छुचिः ।
सिद्धार्थः सिद्धसङ्कल्पः सिद्धिदः सिद्धिसाधनः ॥ ४० ॥

वृषाही वृषभो विष्णुर्वृषपर्वा वृषोदरः ।
वर्द्धनो वर्धमानश्च विविक्तः श्रुतिसागरः ॥ ४१ ॥
सुभुजो दुर्धरो वाग्मी महेन्द्रो वसुदो वसुः ।
नैकरूपो बृहद्रूपः शिपिविष्टः प्रकाशनः ॥ ४२ ॥
ओजस्तेजोद्युतिधरः प्रकाशात्मा प्रतापनः ।
ऋद्धः स्पष्टाक्षरो मन्त्रश्चन्द्रांशुर्भास्करद्युतिः ॥ ४३ ॥
अमृतांशूद्भवो भानुः शशबिन्दुः सुरेश्वरः ।
औषधं जगतः सेतुः सत्यधर्मपराक्रमः ॥ ४४ ॥
भूतभव्यभवन्नाथः पवनः पावनोऽनलः ।
कामहा कामकृत् कान्तः कामः कामप्रदः प्रभुः ॥ ४५ ॥
युगादिकृद्युगावर्तो नैकमायो महाशनः ।
अदृश्यो व्यक्तरूपश्च सहस्रजिदनन्तजित् ॥ ४६ ॥
इष्टो विशिष्टः शिष्टेष्टः शिखण्डी नहुषो वृषः ।
क्रोधहा क्रोधकृत् कर्ता विश्वबाहुर्महीधरः ॥ ४७ ॥
अच्युतः प्रथितः प्राणः प्राणदो वासवानुजः ।
अपांनिधिरधिष्ठानमप्रमत्तः प्रतिष्ठितः ॥ ४८ ॥
स्कन्दः स्कन्दधरो धुर्यो वरदो वायुवाहनः ।
वासुदेवो बृहद्भानुरादिदेवः पुरन्दरः ॥ ४९ ॥
अशोकस्तारणस्तारः शूरः शौरिर्जनेश्वरः ।
अनुकूलः शतावर्तः पद्मी पद्मनिभेक्षणः ॥ ५० ॥
पद्मनाभोऽरविन्दाक्षः पद्मगर्भः शरीरभृत् ।
महर्द्धिर्ऋद्धो वृद्धात्मा महाक्षो गरुडध्वजः ॥ ५१ ॥
अतुलः शरभो भीमः समयज्ञो हविर्हरिः ।
सर्वलक्षणलक्षण्यो लक्ष्मीवान् समितिंजयः ॥ ५२ ॥
विक्षरो रोहितो मार्गो हेतुर्दामोदरः सहः ।
महीधरो महाभागो वेगवानमिताशनः ॥ ५३ ॥
उद्भवः क्षोभणो देवः श्रीगर्भः परमेश्वरः ।

करणं कारणं कर्ता विकर्ता गहनो गुहः ॥ ५४ ॥
व्यवसायो व्यवस्थानः संस्थानः स्थानदो ध्रुवः ।
परर्द्धिः परमः स्पष्टस्तुष्टः पुष्टः शुभेक्षणः ॥ ५५ ॥
रामो विरामो विरतो मार्गो नेयो नयो नयः ।
वीरः शक्तिमतां श्रेष्ठो धर्मो धर्मविदुत्तमः ॥ ५६ ॥
वैकुण्ठः पुरुषः प्राणः प्राणदः प्रणवः पृथुः ।
हिरण्यगर्भः शत्रुघ्नो व्याप्तो वायुरधोक्षजः ॥ ५७ ॥
ऋतुः सुदर्शनः कालः परमेष्ठी परिग्रहः ।
उग्रः संवत्सरो दक्षो विश्रामो विश्वदक्षिणः ॥ ५८ ॥
विस्तारः स्थावरस्थाणुः प्रमाणं बीजमव्ययम् ।
अर्थोऽनर्थो महाकोशो महाभोगो महाधनः ॥ ५९ ॥
अनिर्विण्णः स्थविष्ठोऽभूर्धर्मयूपो महामखः ।
नक्षत्रनेमिर्नक्षत्री क्षमः क्षामः समीहनः ॥ ६० ॥
यज्ञ इज्यो महेज्यश्च क्रतुः सत्रं सतां गतिः ।
सर्वदर्शी विमुक्तात्मा सर्वज्ञो ज्ञानमुत्तमम् ॥ ६१ ॥
सुव्रतः सुमुखः सूक्ष्मः सुघोषः सुखदः सुहृत् ।
मनोहरो जितक्रोधो वीरबाहुर्विदारणः ॥ ६२ ॥
स्वापनः स्ववशो व्यापी नैकात्मा नैककर्मकृत् ।
वत्सरो वत्सलो वत्सी रत्नगर्भो धनेश्वरः ॥ ६३ ॥
धर्मगुब्धर्मकृद्धर्मी सदसत् क्षरमक्षरम् ।
अविज्ञाता सहस्रांशुर्विधाता कृतलक्षणः ॥ ६४ ॥
गभस्तिनेमिः सत्त्वस्थः सिंहो भूतमहेश्वरः ।
आदिदेवो महादेवो देवेशो देवभृद्गुरुः ॥ ६५ ॥
उत्तरो गोपतिर्गोप्ता ज्ञानगम्यः पुरातनः ।
शरीरभूतभृद्भोक्ता कपीन्द्रो भूरिदक्षिणः ॥ ६६ ॥
सोमपोऽमृतपः सोमः पुरुजित् पुरुसत्तमः ।
विनयो जयः सत्यसन्धो दाशार्हः सात्त्वतां पतिः ॥ ६७ ॥

जीवो विनयितासाक्षी मुकुन्दोऽमितविक्रमः ।
अम्भोनिधिरनन्तात्मा महोदधिशयोऽन्तकः ॥ ६८ ॥
अजो महार्हः स्वाभाव्यो जितामित्रः प्रमोदनः ।
आनन्दो नन्दनोऽनन्दः सत्यधर्मा त्रिविक्रमः ॥ ६९ ॥
महर्षिः कपिलाचार्यः कृतज्ञो मेदिनीपतिः ।
त्रिपदस्त्रिदशाध्यक्षो महाशृङ्गः कृतान्तकृत् ॥ ७० ॥
महावराहो गोविन्दः सुषेणः कनकाङ्गदी ।
गुह्यो गभीरो गहनो गुप्तश्चक्रगदाधरः ॥ ७१ ॥
वेधाः स्वाङ्गोऽजितः कृष्णो दृढः सङ्कर्षणोऽच्युतः ।
वरुणो वारुणो वृक्षः पुष्कराक्षो महामनाः ॥ ७२ ॥
भगवान् भगहाऽऽनन्दी वनमाली हलायुधः ।
आदित्यो ज्योतिरादित्यः सहिष्णुर्गतिसत्तमः ॥ ७३ ॥
सुधन्वा खण्डपरशुर्दारुणो द्रविणप्रदः ।
दिवःस्पृक् सर्वदृग्व्यासो वाचस्पतिरयोनिजः ॥ ७४ ॥
त्रिसामा सामगः साम निर्वाणं भेषजं भिषक् ।
सन्यासकृच्छमः शान्तो निष्ठा शान्तिः परायणम् ॥ ७५ ॥
शुभाङ्गः शान्तिदः स्रष्टा कुमुदः कुवलेशयः ।
गोहितो गोपतिर्गोप्ता वृषभाक्षो वृषप्रियः ॥ ७६ ॥
अनिवर्ती निवृत्तात्मा संक्षेप्ता क्षेमकृच्छिवः ।
श्रीवत्सवक्षाः श्रीवासः श्रीपतिः श्रीमतां वरः ॥ ७७ ॥
श्रीदः श्रीशः श्रीनिवासः श्रीनिधिः श्रीविभावनः ।
श्रीधरः श्रीकरः श्रेयः श्रीमाँल्लोकत्रयाश्रयः ॥ ७८ ॥
स्वक्षः स्वङ्गः शतानन्दो नन्दिर्ज्योतिर्गणेश्वरः ।
विजितात्माविधेयात्मा सत्कीर्तिश्छिन्नसंशयः ॥ ७९ ॥
उदीर्णः सर्वतश्चक्षुरनीशः शाश्वतस्थिरः ।
भूशयो भूषणो भूतिर्विशोकः शोकनाशनः ॥ ८० ॥
अर्चिष्मानर्चितः कुम्भो विशुद्धात्मा विशोधनः ।

अनिरुद्धोऽप्रतिरथः प्रद्युम्नोऽमितविक्रमः ॥ ८१ ॥
कालनेमिनिहा वीरः शौरिः शूरजनेश्वरः ।
त्रिलोकात्मा त्रिलोकेशः केशवः केशिहा हरिः ॥ ८२ ॥
कामदेवः कामपालः कामी कान्तः कृतागमः ।
अनिर्देश्यवपुर्विष्णुर्वीरोऽनन्तो धनञ्जयः ॥ ८३ ॥
ब्रह्मण्यो ब्रह्मकृद्ब्रह्मा ब्रह्म ब्रह्मविवर्धनः ।
ब्रह्मविद्ब्राह्मणो ब्रह्मी ब्रह्मज्ञो ब्राह्मणप्रियः ॥ ८४ ॥
महाक्रमो महाकर्मा महातेजा महोरगः ।
महाक्रतुर्महायज्वा महायज्ञो महाहविः ॥ ८५ ॥
स्तव्यः स्तवप्रियः स्तोत्रं स्तुतिः स्तोता रणप्रियः ।
पूर्णः पूरयिता पुण्यः पुण्यकीर्तिरनामयः ॥ ८६ ॥
मनोजवस्तीर्थकरो वसुरेता वसुप्रदः ।
वसुप्रदो वासुदेवो वसुर्वसुमना हविः ॥ ८७ ॥
सद्गतिः सत्कृतिः सत्ता सद्भूतिः सत्परायणः ।
शूरसेनो यदुश्रेष्ठः सन्निवासः सुयामुनः ॥ ८८ ॥
भूतावासो वासुदेवः सर्वासुनिलयोऽनलः ।
दर्पहा दर्पदो दृप्तो दुर्धरोऽथापराजितः ॥ ८९ ॥
विश्वमूर्तिर्महामूर्तिर्दीप्तमूर्तिरमूर्तिमान् ।
अनेकमूर्तिरव्यक्तः शतमूर्तिः शताननः ॥ ९० ॥
एको नैकः सवः कः किं यत्तत्पदमनुत्तमम् ।
लोकबन्धुर्लोकनाथो माधवो भक्तवत्सलः ॥ ९१ ॥
सुवर्णवर्णो हेमाङ्गो वराङ्गश्चन्दनाङ्गदी ।
वीरहा विषमः शून्यो घृताशीरचलश्चलः ॥ ९२ ॥
अमानी मानदो मान्यो लोकस्वामी त्रिलोकधृक्(त्) ।
सुमेधा मेधजो धन्यः सत्यमेधा धराधरः ॥ ९३ ॥
तेजोवृषो द्युतिधरः सर्वशस्त्रभृतां वरः ।
प्रग्रहो निग्रहो व्यग्रो नैकशृङ्गो गदाग्रजः ९४ ॥

चतुर्मूर्तिश्चतुर्बाहुश्चतुर्व्यूहश्चतुर्गतिः ।
चतुरात्मा चतुर्भावश्चतुर्वेदविदेकपात् ॥ ९५ ॥
समावर्तो निवृत्तात्मा दुर्जयो दुरतिक्रमः ।
दुर्लभो दुर्गमो दुर्गो दुरावासो दुरारिहा ॥ ९६ ॥
शुभाङ्गो लोकसारङ्गः सुतन्तुस्तन्तुवर्धनः ।
इन्द्रकर्मा महाकर्मा कृतकर्मा कृतागमः ॥ ९७ ॥
उद्भवः सुन्दरः सुन्दो रत्ननाभः सुलोचनः ।
अर्को वाजसनः शृङ्गी जयन्तः सर्वविज्जयी ॥ ९८ ॥
सुवर्णबिन्दुरक्षोभ्यः सर्ववागीश्वरेश्वरः ।
महाह्रदो महागर्तो महाभूतो महानिधिः ॥ ९९ ॥
कुमुदः कुन्दरः कुन्दः पर्जन्यः पवनोऽनिलः ।
अमृताशोऽमृतवपुः सर्वज्ञः सर्वतोमुखः ॥ १०० ॥
सुलभः सुव्रतः सिद्धः शत्रुजिच्छत्रुतापनः ।
न्यग्रोधोदुम्बरोऽश्वत्थश्चाणूरान्ध्रनिषूदनः ॥ १०१ ॥
सहस्रार्चिः सप्तजिह्वः सप्तैधाः सप्तवाहनः ।
अमूर्तिरनघोऽचिन्त्यो भयकृद्भयनाशनः ॥ १०२ ॥
अणुर्बृहत् कृशः स्थूलो गुणभृन्निर्गुणो महान् ।
अधृतः स्वधृतः स्वास्यः प्राग्वंशो वंशवर्धनः ॥ १०३ ॥
भारभृत् कथितो योगी योगीशः सर्वकामदः ।
आश्रमः श्रमणः क्षामः सुपर्णो वायुवाहनः ॥ १०४ ॥
धनुर्धरो धनुर्वेदो दण्डो दमयिता दमः ।
अपराजितः सर्वसहो नियन्ताऽनियमोऽयमः ॥ १०५ ॥
सत्त्ववान् सात्त्विकः सत्यः सत्यधर्मपरायणः ।
अभिप्रायः प्रियार्होऽर्हः प्रियकृत् प्रीतिवर्धनः ॥ १०६ ॥
विहायसगतिर्ज्योतिः सुरुचिर्हुतभुग्विभुः ।
रविर्विरोचनः सूर्यः सविता रविलोचनः ॥ १०७ ॥
अनन्तो हुतभुग्भोक्ता सुखदो नैकजोऽग्रजः ।

अनिर्विण्णः सदामर्षी लोकाधिष्ठानमद्भुतः ॥ १०८ ॥
सनात् सनातनतमः कपिलः कपिरव्ययः ।
स्वस्तिदः स्वस्तिकृत् स्वस्ति स्वस्तिभुक् स्वस्तिदक्षिणः ॥ १०९ ॥
अरौद्रः कुण्डली चक्री विक्रम्यूर्जितशासनः ।
शब्दातिगः शब्दसहः शिशिरः शर्वरीकरः ॥ ११० ॥
अक्रूरः पेशलो दक्षो दक्षिणः क्षमिणां वरः ।
विद्वत्तमो वीतभयः पुण्यश्रवणकीर्तनः ॥ १११ ॥
उत्तारणो दुष्कृतिहा पुण्यो दुःस्वप्ननाशनः ।
वीरहा रक्षणः सन्तो जीवनः पर्यवस्थितः ॥ ११२ ॥
अनन्तरूपोऽनन्तश्रीः जितमन्युर्भयापहः ।
चतुरश्रो गभीरात्मा विदिशो व्यादिशो दिशः ॥ ११३ ॥
अनादिर्भूर्भुवो लक्ष्मीः सुवीरो रुचिराङ्गदः ।
जननो जनजन्मादिर्भीमो भीमपराक्रमः ॥ ११४ ॥
आधारनिलयोऽधाता पुष्पहासः प्रजागरः ।
ऊर्ध्वगः सत्पथाचारः प्राणदः प्रणवः पणः ॥ ११५ ॥
प्रमाणं प्राणनिलयः प्राणभृत् प्राणजीवनः ।
तत्त्वं तत्त्वविदेकात्मा जन्ममृत्युजरातिगः ॥ ११६ ॥
भूर्भुवःस्वस्तरुस्तारः सविता प्रपितामहः ।
यज्ञो यज्ञपतिर्यज्वा यज्ञाङ्गो यज्ञवाहनः ॥ ११७ ॥
यज्ञभृद्यज्ञकृद्यज्ञी यज्ञभुग्यज्ञसाधनः ।
यज्ञान्तकृद्यज्ञगुह्यमन्नमन्नाद एव च ॥ ११८ ॥
आत्मयोनिः स्वयंजातो वैखानः सामगायनः ।
देवकीनन्दनः स्रष्टा क्षितीशः पापनाशनः ॥ ११९ ॥
शङ्खभृन्नन्दकी चक्री शार्ङ्गधन्वा गदाधरः ।
रथाङ्गपाणिरक्षोभ्यः सर्वप्रहरणायुधः ॥ १२० ॥

सर्वप्रहरणायुध ओं नम इति ॥

वनमाली गदी शार्ङ्गी शङ्खी चक्री च नन्दकी ।
श्रीमान्नारायणो विष्णुः वासुदेवोऽभिरक्षतु ॥
इतीदं कीर्तनीयस्य केशवस्य महात्मनः ।
नाम्नां सहस्रं दिव्यानामशेषेण प्रकीर्तितम् ॥ १२१ ॥
य इदं शृणुयान्नित्यं यश्चापि परिकीर्तयेत् ।
नाशुभं प्राप्नुयात् किञ्चित् सोऽमुत्रेह च मानवः ॥ १२२ ॥
वेदान्तगो ब्राह्मणः स्यात् क्षत्रियो विजयी भवेत् ।
वैश्यो धनसमृद्धः स्याच्छूद्रः सुखमवाप्नुयात् ॥ १२३ ॥
धर्मार्थी प्राप्नुयाद्धर्ममर्थार्थी चार्थमाप्नुयात् ।
कामानवाप्नुयात् कामी प्रजार्थी प्राप्नुयात् प्रजाम् ॥ १२४ ॥
भक्तिमान् यः सदोत्थाय शुचिस्तद्गतमानसः ।
सहस्रं वासुदेवस्य नाम्नामेतत् प्रकीर्तयेत् ॥ १२५ ॥
यशः प्राप्नोति विपुलं याति प्राधान्यमेव च ।
अचलां श्रियमाप्नोति श्रेयः प्राप्नोत्यनुत्तमम् ॥ १२६ ॥
न भयं क्वचिदाप्नोति वीर्यं तेजश्च विन्दति ।
भवत्यरोगो द्युतिमान् बलरूपगुणान्वितः ॥ १२७ ॥
रोगार्तो मुच्यते रोगाद्बद्धो मुच्येत बन्धनात् ।
भयान्मुच्येत भीतस्तु मुच्येतापन्न आपदः ॥ १२८ ॥
दुर्गाण्यतितरत्याशु पुरुषः पुरुषोत्तमम् ।
स्तुवन्नामसहस्रेण नित्यं भक्तिसमन्वितः ॥ १२९ ॥
वासुदेवाश्रयो मर्त्यो वासुदेवपरायणः ।
सर्वपापविशुद्धात्मा याति ब्रह्म सनातनम् ॥ १३० ॥
न वासुदेवभक्तानामशुभं विद्यते क्वचित् ।
जन्ममृत्युजराव्याधिभयं नैवोपजायते ॥ १३१ ॥
इमं स्तवमधीयानः श्रद्धाभक्तिसमन्वितः ।
युज्येतात्मसुखक्षान्तिश्रीधृतिस्मृतिकीर्तिभिः ॥ १३२ ॥
नक्रोधो न च मात्सर्यं नलोभो नाशुभा मतिः ।

भवन्ति कृतपुण्यानां भक्तानां पुरुषोत्तमे ॥ १३३ ॥
द्यौः सचन्द्रार्कनक्षत्रा खं दिशो भूर्महोदधिः ।
वासुदेवस्य वीर्येण विधृतानि महात्मनः ॥ १३४ ॥
ससुरासुरगन्धर्वं सयक्षोरगराक्षसम् ।
जगद्वशे वर्ततेदं कृष्णस्य सचराचरम् ॥ १३५ ॥
इन्द्रियाणि मनो बुद्धिः सत्त्वं तेजो बलं धृतिः ।
वासुदेवात्मकान्याहुः क्षेत्रं क्षेत्रज्ञ एव च ॥ १३६ ॥
सर्वागमानामाचरः प्रथमं परिकल्पते ।
आचारप्रभवो धर्मो धर्मस्य प्रभुरच्युतः ॥ १३७ ॥
ऋषयः पितरो देवा महाभूतानि धातवः ।
जङ्गमाजङ्गमं चेदं जगन्नारायणोद्भवम् ॥ १३८ ॥
योगो ज्ञानं तथा सांख्यं विद्याः शिल्पादिकर्म च ।
वेदाः शास्त्राणि विज्ञानमेतत्सर्वं जनार्दनात् ॥ १३९ ॥
एको विष्णुर्महद्भूतं पृथग्भूतान्यनेकशः ।
त्रीँल्लोकान् व्याप्य भूतात्मा भुङ्क्ते विश्वभुगव्ययः ॥ १४० ॥
इमं स्तवं भगवतो विष्णोर्व्यासेन कीर्तितम् ।
पठेद्य इच्छेत् पुरुषः श्रेयः प्राप्तुं सुखानि च ॥ १४१ ॥
विश्वेश्वरमजं देवं जगतः प्रभुमव्ययम् ।
भजन्ति ये पुष्कराक्षं न ते यान्ति परभवम् ॥ १४२ ॥

न ते यान्ति पराभवम् ओं नम इति ॥

इति श्रीमहाभारते शतसहस्रिकायां संहितायां
वैयासिक्यामानुशासनिकपर्वणि
भीष्मयुधिष्ठिरसंवादे श्रीविष्णुसहस्रनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

अर्जुन उवाच—

पद्मपत्रविशालाक्ष पद्मनाभ सुरोत्तम ।
भक्तानामनुरक्तानां त्राता भव जनार्दन ॥

श्रीभगवानुवाच—

यो मां नामसहस्रेण स्तोतुमिच्छति पाण्डव ।

सोऽहमेकेन श्लोकेन स्तुत एव न संशयः ॥

व्यास उवाच—

वासनाद्वासुदेवस्य वासितं भुवनत्रयम् ।
सर्वभूतनिवासोऽसि वासुदेव नमोऽस्तु ते ॥

॥ श्रीवासुदेव नमोऽस्तु त ओं नम इति ॥

पार्वत्युवाच—

केनोपायेन लघुना विष्णोर्नामसहस्रकम् ।
पठ्यते पण्डितैर्नित्यं श्रोतुमिच्छाम्यहं प्रभो ॥

ईश्वर उवाच—

श्रीराम राम रामेति रमे रामे मनोरमे ।
सहस्रनामत(स्तु)त्तुल्यं रामनाम वरानने ॥

॥ रामनाम वरानन ओं नम इति ॥

ब्रह्मोवाच—

नमोऽस्त्वनन्ताय सहस्रमूर्तये सहस्रपादाक्षिशिरोरुबाहवे ।
सहस्रनाम्ने पुरुषाय शाश्वते सहस्रकोटीयुगधारिणे नमः ॥

॥ सहस्रकोटीयुगधारिण ओं नम इति ॥

सञ्जय उवाच—

यत्र योगेश्वरः कृष्णो यत्र पार्थो धनुर्धरः ।
तत्र श्रीर्विजयो भूतिर्ध्रुवा नीतिर्मतिर्मम ॥

श्रीभगवानुवाच—

अनन्याश्चिन्तयन्तो मां ये जनाः पर्युपासते ।
तेषां नित्याभियुक्तानां योगक्षेमं वहाम्यहम् ॥
परित्राणाय साधूनां विनाशाय च दुष्कृताम् ।
धर्मसंस्थापनार्थाय संभवामि युगे युगे ॥
आर्ता विषण्णाः शिथिलाश्च भीताः घोरेषु च व्याधिषु वर्तमानाः ।
सङ्कीर्त्य नारायणशब्दमात्रं विमुक्तदुःखाः सुखिनो भवन्तु ॥
कायेन वाचा मनसेन्द्रियैर्वा बुद्ध्यात्मना वा प्रकृतेः स्वभावात् ।
करोमि यद्यत् सकलं परस्मै नारायणायेति समर्पयामि ॥

ओं तत् सत्

பிழைத் திருத்தம்

பக்கம்	வரி	பிழை	திருத்தம்
iii	[illegible]	भाष्यानुसारी	भाष्यानुसारि
viii	26	pancasti	pancasati
xiv	13	ஸுக்ரீவனை	ஸுக்ரீவனோடு
10	7	லோகங்களினிடத்து கருணைகொள்	லோகங்களைத் துன்புறுத்து
18	31	அஹமாத்ஶ்ச	அஹமாதிஶ்ச
63	27-8	ஐசுவசயம்	ஐசுவர்யம்
68	1	லால்	தலால்
80	17	हिरण्यनाभ	हिरण्यनाभः
84	20	ஸ்ம்ப்ரமர்	ஸம்ப்ரமர்
88	19	वर्धना	वर्धनो
91	7	ஒலி	ஒளி
99	27	ஜராம்ருத்யூ	ஜராம்ருத்யூ
100	21	ஸமோ'ஸ்த்யப்பதிகஃ	ஸமோ'ஸ்த்யப்யதிகஃ
117	22	கப்ஸ்தி	கபஸ்தி
124	11	யாதோ	யதோ
127	27	ப்ரதாததி	ப்ரததாதி
145	14	தர்ப்பஹா	தர்(ப்)பஹா
145	16	தர்ப்பதஃ	தர்(ப்)பதஃ
160	9	ஸஹஸ்ரார்ச்(சி)ஃ	ஸஹஸ்ரார்(ச்)சிஃ
161	21	நான்யத்	நான்யஸ்
168	22	தருமத்தைச்	தருமத்தைக்
174	1	ஸ்ருணுயாந்	ஶ்ருணுயாந்
174	1	பரிகீர்(த்)யேத்	பரிகீர்(த்)தயேத்
176	25	பீமப்ராக்ரமஃ	பீமபராக்ரமஃ
202	19	புத்யாத்மனை	புத்த்யாத்மனை

PRINTED AT THE LIBERTY PRESS, G.T., MADRAS

ஸ்ரீ சந்த்ர மௌளீச்வராய நம:

ஸ்ரீ காமகோடி கோசஸ்தானத்தில் வெளிவரும் புத்தகங்கள்

ஒவ்வொரு புத்தகத்திலும் பல படங்கள் உள்ளன. ரூ. அ.

*1.	ஸ்ரீ மூகபஞ்ச சதீ — ஸ்ரீ மூக கவி அருளிச் செய்தது. 500 ச்லோகங்கள் கொண்டது. தேவநாகரி மூலமும் தமிழ் மொழி பெயர்ப்பும். (2-ஆம் பதிப்பு). ...	1—4
2.	ஸ்ரீ விஷ்ணு ஸஹஸ்ரநாம ஸ்தோத்ரம் — ஸ்ரீ சங்கர பகவத்பாதர்கள் அருளிய பாஷ்யத்திற்குத் தமிழ் அனுவாதம் ஸ்ரீ வே. நாராயணன் எழுதியது. (2-ஆம் பதிப்பு). ...	1—4
3	ஸ்ரீ பஜகோவிந்தம் — ஸம்ஸ்க்ருத மூலமும் ஸ்ரீ ஏ. எஸ். நடராஜ ஐயர், பி.ஏ., எம்.எல்., எழுதிய தமிழ் அனுவாதமும்	0-2½
*4.	ஸ்ரீ ச்யாமளா தண்டகம் — இதை இயற்றியவர் ஸ்ரீ மஹா கவி காளிதாஸன்: ஸம்ஸ்க்ருத மூலமும் தமிழ் அனுவாதமும்	0—6
5.	ஸ்ரீ முகுந்தமாலா — ஸ்ரீ குலசேகரப் பெருமாள் அருளியது. ஸாஹித்ய வல்லப ஸ்ரீ T. ஸுந்தராசார்ய ஸ்வாமிகள், பி. ஏ., பி. எல்., எழுதிய விரிவுரையுடன் கூடியது. ...	0—5
6.	ஸ்ரீ ப்ரச்நோத்தர ரத்ந மாலிகா — ஸ்ரீ சங்கர பகவத் பாதர்கள் இயற்றியதை ஸ்ரீ காஞ்சி காமகோடி பீடாதிபதிகள் தமிழில் உபதேசித்தது.	0-2½
7.	ஸ்ரீ விஷ்ணு பாதாதி கேசாந்த ஸ்தோத்ரம் — ஸ்ரீ சங்கர பகவத் பாதர்கள் இயற்றியது. தமிழ் ஆங்கில அனுவாதங்களுடன் கூடியது.	0—8
*8.	ஸ்ரீ ஸதாசிவ ப்ரஹ்மேந்த்ரர்கள் அருளிய சிவ மானஸிக பூஜா, கீர்த்தனங்கள், ஆத்ம வித்யா விலாஸ: என்னும் நூல்கள்: ஸ்ரீ வே. நாராயணன், எழுதிய தமிழ் ஆங்கில அனுவாதங்களுடன் கூடியவை. (2-ஆம் பதிப்பு). ...	0-10
9.	ஸ்ரீ தீனுக்ரந்தனம் என்னும் ஸ்ரீ காசீ விச்வேச்வர ஸ்தோத்ரம் — ஸ்ரீ லோஷ்ட தேவர் ஸம்ஸ்க்ருதத்தில் இயற்றிய சுலோகங்களும், ஸ்ரீ. ஏ. எஸ். நடராஜ ஐயர், பி.ஏ., எம்.எல்., எழுதிய தமிழ் அனுவாதமும் கூடியது. ...	0—8
*10.	ஸ்ரீ சாந்தி விலாஸம் — ஸ்ரீ நீலகண்ட தீக்ஷிதர் இயற்றிய ஸம்ஸ்க்ருத ஸ்தோத்ரமும் ஸ்ரீ Y. மகாலிங்க சாஸ்திரியார், எம்.ஏ., பி.எல்., எழுதிய தமிழ் அனுவாதமும் கூடியது ...	0—6
*11.	ஸ்ரீ ஆனந்த ஸாகரஸ்தவம் — ஸ்ரீ நீலகண்ட தீக்ஷிதர் இயற்றிய ஸம்ஸ்க்ருத ஸ்தோத்திரமும் ஸ்ரீ Y. மகாலிங்க சாஸ்திரியார், M.A., B.L., எழுதிய தமிழ், ஆங்கில அனுவாதங்களுடன்	0-10

ஸ்ரீ காமகோடி கோசஸ்தானம், கும்பகோணம்.

* அச்சில் உள்ளது, சீக்கிரம் வெளிவரும்.